

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Anja Sedej

Socialna izključenost brezdomnih oseb

Diplomsko delo

Ljubljana, 2024

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Anja Sedej

Socialna izključenost brezdomnih oseb

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Ana Marija Sobočan

Ljubljana, 2024

Zahvala

Ob tej priložnosti bi se sprva iz srca zahvalila mentorici, doc. dr. Ani Mariji Sobočan. Hvala vam za vašo strokovno pomoč in podporo, predanost, ter srčnost, ki ste mi jo tekom pisanja diplomske naloge namenili.

Zahvaliti se želim tudi mentorici iz Zavetišča za brezdomne osebe Kranj, Ireni Rezar, dipl. soc. del. Hvala ti za dokaz, da socialno delo ni zgolj samo poklic pač pa poslanstvo, ki ga vedno nosimo s seboj. Zahvala pa gre tudi vsem ostalim strokovnim, ter drugim delavkam iz zavetišča, Romini, Mojci, Marjeti, Maji in Moniki. Hvala vam za vse tople besede, predano znanje in pomoč, ki ste mi jo tekom študijske prakse izkazale.

Iskrena hvala tudi vsem sogovornikom, ki so bili pripravljeni z menoj podeliti svojo življenjsko zgodbo. Zavedam se, da za marsikoga od vas to ni bila lahka naloga, zaradi česar vas resnično spoštujem in cenim.

Še posebej pa se želim zahvaliti svojim staršem. Mama Mojca in ata Janez, hvala vama za vso ljubezen in podporo, na vsakem koraku mojega življenja. Hvala vama, da sta vedno verjela vame in bila moj varen pristan. Brez vaju mi nikoli ne bi uspelo.

In dragi moj Jure. Tudi tebi iz srca hvala za vse.

PODATKI O DIPLOMSKI NALOGI

Ime in priimek: Anja Sedej

Naslov naloge: Socialna izključenost brezdomnih oseb

Kraj: Ljubljana

Leto: 2024

Št. strani: 215

Št. prilog: 3

Št. virov: 75

Mentorica: doc. dr. Ana Marija Sobočan

Povzetek

V okviru diplomske naloge z naslovom Socialna izključenost brezdomnih oseb raziskujem zgodbe, občutja in ovire, s katerimi se te osebe soočajo ob vključevanju v okolje, ki jih obdaja. Brezdomstvo je zagotovo ena izmed najbolj neugodnih življenjskih situacij, ki nas lahko doleti. Poti do brezdomstva nikakor niso enosmerne, temveč obstaja vrsto razlogov, ki lahko človeka čez noč postavijo na ulico. Tekom svoje diplomske naloge naslavljam tudi dejstvo večplastnega razumevanja definicije brezdomstva. Poudarjam dejstvo, da brezdomna oseba ni zgolj in samo človek, ki živi na ulici in mimoidoče prosjači za denar, pač pa, da v to kategorijo vključujemo katerokoli osebo z nestabilno nastanitvijo ter z nasploh negotovim gmotnim položajem. V svojem diplomskem delu sem s pomočjo intervjujev z brezdomnimi osebami raziskovala socialno izključenost brezdomnih oseb na območju Kranja. Zanimale so me njihove življenjske zgodbe ter kaj jih je vodilo do situacije, v kateri so danes. Dotaknila sem se tudi predsodkov in zmotnih prepričanj o brezdomnih osebah ter vprašanja, kako vse to vpliva na občutek sprejetosti in vključenosti brezdomnih oseb v različne sfere življenja. Prav stigmatiziranje in pripisovanje oznak namreč vodita v izključenost na številnih področjih življenja brezdomne osebe, kar sem sama poimenovala s pojmom socialna izključenost. Tekom raziskovanja sem se podrobneje dotaknila treh najbolj vidnih ravni socialne izključenosti, ki se med seboj prepletajo in nadgrajujejo, in sicer izkušnje z zdravstvenim sistemom, stanovanjske problematike ter politike zaposlovanja brezdomnih oseb. Ob pomoči kvalitativne raziskave sem raziskovala zgodbe in občutja brezdomnih oseb. Zanimala me je posamezna izkušnja brezdomstva ter občutki in preizkušnje, s katerimi se sooča oseba, ki ji je bila nadeta stigma brezdomne osebe. S šestimi brezdomnimi osebami sem izvedla delno standardizirane intervjuje, pridobljene podatke pa kasneje še kvalitativno obdelala. Na podlagi opravljene raziskave sem tako med drugim spoznala, da brezdomne osebe, kljub občutkom vključenosti, pri interakcijah z okoljem obdajajo negativna občutja, ki pa potencialno lahko pomenijo njihov umik. Kljub pozitivni naravnosti brezdomnih oseb, s katerimi sem opravila intervjuje, sem na podlagi analize ugotovila, da razmere in okoliščine, v katerih živijo, ne zagotavljajo človeku dostojnega življenja, hkrati pa ga ovirajo pri vključevanju v druge sfere družbenega življenja. Prav zaradi tega je morda eden izmed ključnih predlogov ta, da se na vseh ravneh družbe prične delati v smeri detabuizacije brezdomstva.

Ključne besede: brezdomne osebe, socialna izključenost, stigmatiziranje brezdomnih oseb, stanovanjska problematika, dostop do zdravstvenih storitev, politika zaposlovanja brezdomnih oseb

Abstract

In the thesis, *Social Exclusion of Homeless People*, we explore the stories, feelings and barriers they face when integrating into their environment. Homelessness is undoubtedly one of the most disadvantageous life situations that can befall us. The path to homelessness is by no means a one-way street, but several reasons can put a person on the streets overnight. I also address the many layers to understanding the definition of homelessness and stress the fact that a homeless person is not only a person living on the street and begging passers-by for money but that this category includes any person with unstable accommodation and in a generally precarious financial situation. I investigated the social exclusion of homeless people in the area of Kranj through interviews with homeless people. I was interested in their life stories and what led them to where they are today. I also touched upon prejudices and misconceptions about homeless people and how this affects the sense of acceptance and inclusion of homeless people in different spheres of life. It is the stigmatisation and labelling that leads to exclusion in many areas of a homeless person's life, which I have termed social exclusion. In the research, I have looked at the three most visible levels of social exclusion, which are intertwined and mutually reinforcing: experiences with the health system, housing, and employment policies for homeless people. I used qualitative research to explore the stories and feelings of homeless people. I was interested in the individual experience of homelessness and the feelings and trials faced by a person who has been stigmatised as homeless. I conducted semi-standardised interviews with six homeless people and qualitatively processed the data. The research I conducted revealed, among other things, that homeless people, despite feelings of inclusion, are surrounded by negative feelings in their interactions with the environment, which can potentially lead to withdrawal from it. Despite the positive attitudes of the homeless people I interviewed, the analysis showed that the conditions and circumstances they live in do not guarantee them a decent life and simultaneously hinder their integration into other spheres of social life. One of the key proposals in the conclusion is that more work should be done on all levels of our society to detabuization of homelessness.

Keywords: homeless people, social exclusion, stigmatisation of homeless people, housing, access to health services, employment policy for homeless people

KAZALO VSEBINE

1. TEORETSKI UVOD	1
1.1. Brezdomstvo	1
1.1.1. Definicije brezdomstva.....	1
1.1.2. Oblike brezdomstva	3
1.1.3. Razlogi za brezdomstvo.....	5
1.1.4. Razlogi za ohranjanje brezdomstva	7
1.1.5. Stigmatiziranje brezdomnih oseb	9
1.2. Socialna izključenost brezdomnih oseb	11
1.3. Stanovanjska problematika brezdomnih oseb.....	13
1.3.1. »Najprej stanovanje!«.....	17
1.4. Dostop brezdomnih oseb do zdravstvenih storitev	19
1.4.1. Odnos zdravstvenih delavk in delavcev do brezdomnih oseb.....	22
1.5. Politika zaposlovanja brezdomnih oseb.....	24
2. FORMULACIJA PROBLEMA	28
2.1. Raziskovalna vprašanja.....	29
3. METODOLOGIJA	30
3.1. Vrsta raziskave.....	30
3.2. Teme raziskave	31
3.3. Merski instrument in viri podatkov	32
3.4. Opredelitev enot raziskovanja – populacija vzorec	33
3.5. Zbiranje podatkov oziroma empiričnega gradiva	33
3.6. Obdelava in analiza podatkov oziroma empiričnega gradiva	34
3.7. Moja opažanja.....	35
4. REZULTATI	37
4.1. Življenje pred obdobjem brezdomstva	37
4.2. Razlogi za brezdomstvo	40
4.3. Izkušnja brezdomstva	42
4.4. Stigmatiziranje brezdomnih oseb.....	46
4.5. Socialna izključenost brezdomnih oseb	48
4.6. Izkušnje z zdravstvenim sistemom	51
4.7. Skrb zase	53
4.8. Zaposlovanje brezdomnih oseb.....	55
4.9. Stanovanjska problematika	58
4.10. Zaključne misli	61
5. RAZPRAVA	62
6. SKLEPI	72
7. PREDLOGI	75
8. Uporabljena literatura	77
9. Priloge	85
9.1. Priloga A: Vodilo za intervju.....	85
9.2. Priloga B: Odprto kodiranje.....	86
9.3. Priloga C: Osno kodiranje.....	186

1. TEORETSKI UVOD

1.1. Brezdomstvo

1.1.1. Definicije brezdomstva

Brezdomstvo je tema, o kateri večina ljudi nima veliko znanja. Tudi zame je bilo področje brezdomstva povsem neraziskano, dokler se ga nisem odločila raziskati. Morda je temu botrovalo odraščanje v majhnem mestu, kjer ta problematika ni bila vidna, oziroma je bil njen obseg občutno manjši kot v večjih mestih. Hkrati pa je brezdomstvo tudi tematika, ki mi je do nedavno vsakič znova vlivala strah, negotovost in tesnobo. Različna čutenja in različen odnos do brezdomnih oseb poudarjata tudi avtorja Dekleva in Razpotnik (2007a, str. 10), ki pišeta o tem, da se nekateri stikov z brezdomnimi osebami bojimo in se jim poskušamo izogniti, tako da gremo na drugo stran ceste, ko jih prepoznamo v daljavi, drugi pa se na cesti začnemo z lahkoto z njimi pogovarjati in stike z njimi morda celo iščemo. Ne glede na to, da sem se stikov z brezdomnimi osebami na daleč izogibala, sem v svoji imaginaciji imela do potankosti izdelano njihovo podobo. Dejstvo, na katero opozarjata Razpotnik in Dekleva (2009, str. 11), je, da tako o brezdomstvu, kakor tudi o vseh drugih družbenih pojavih, obstaja mnogo različnih družbenih predstav, podob. Moja percepcija brezdomnih ljudi je temeljila na dejstvu, da so to osebe, ki so umazane, v raztrganih oblačilih, ki so nasilne in ki vse mimoidoče moledujejo za denar, ki pa ga bodo porabile za alkohol ali drogo. Šele sedaj, ko sem se s populacijo brezdomnih oseb dejansko srečala ter z njo sodelovala, ugotavljam, kako močno sem bila v zmoti.

V zapisu slednjega naslova sem se posluževala množine, torej ne definicija brezdomstva, temveč definicije brezdomstva. Razlog tega je, da sem tekom prebiranja literature prišla do spoznanja, da ima skorajda vsak avtor svojo definicijo brezdomstva, oziroma jo vsak razume in dojema na svoj edinstven način. Ne glede na to pa pojem brezdomstvo (angl. homelessness) ni v uporabi že od nekdaj, temveč se je začel uporabljati v zgodnjih 80. letih prejšnjega stoletja v Združenih državah Amerike (Razpotnik in Dekleva, 2007, str. 13). Neko splošno prepričanje ljudi, ki se je tekom let razvilo, je, da je brezdomna oseba človek brez strehe nad glavo in stalnega prebivališča, ki spi na ulicah ali v podhodih ter za preživetje prosi za nekaj drobiža (Stegne, 2015, str. 1).

Brezdomne osebe so torej ljudje, ki so se iz različnih psihofizičnih in gmotnih razlogov znašli na družbenem dnu in se v nezmožnosti za ponovni vzpon naučili na dnu tudi živeti (Kosec, 1996, str. 111). Sama pa sem nekoliko bolj naklonjena razlagi Povšnarjeve (2012, v: Skušek, str. 3, 2016), ki brezdomstvo razume kot določeno potovanje, ki nas lahko doleti v zelo različnih življenjskih obdobjih. Tekom delovanja na področju brezdomstva sem resnično uvidela, da brezdomstvo (tudi za ljudi z običajnim življenjskim potekom, ki so gmotno, socialno ter tako dalje preskrbljeni) ni nekaj nemogočega ter nekaj, čemur se lahko na daleč izognemo; povsem nasprotno, vse večkrat sem namesto tega slišala stavek »lahko se zgodi komurkoli«, kar v svojih zapisih utemeljuje tudi avtorica Povšnar. Prehod med domstvom in brezdomstvom opisuje kot tanko linijo, ki lahko človeka loči od »normalnega« življenja in »življenja«, ko se znajde na cesti, izgubi dom in postane brezdomna oseba (Povšnar, 2012, v: Skušek, 2016, str. 3).

Avtorica Sprigner (2000, v Dekleva in Razpotnik, 2007b, str. 5) je predlagala, da bi se splošno uporabljeni pojem »homelessness (brezdomstvo) preoblikoval v »houselessness« (odsotnost stanovanja, strehe nad glavo oz. bivališča) ter da bi se potem ta pojem uporabljal globalno, po celem svetu, in omogočal tudi enotna merila in enotne ukrepe. Kot pa pojasnjuje avtorica Humer (1999, str. 209) na drugi strani, je brezdomstvo potrebno razumeti kot večplasten družbeni pojav, ki ne zadeva le izgube »strehe nad glavo«. Kar ljudje pogosto spregledamo, je dejstvo, da so brezdomne osebe zelo ranljiva skupina ljudi, prikrajšana na različnih področjih; imajo namreč slabši dostop do izobrazbe, do službe, kar pomeni slabši materialni položaj, težje dobijo stanovanje, poleg tega pa so zaradi svojega načina življenja, ovir in osebnih lastnosti tudi stigmatizirani (Kobalj in Žakelj, 2007, str. 157).

Kljub temu, da so definicije in razlage brezdomstva mnogotere, bi na tem mestu želela opozoriti na eno oziroma edino večjo evropsko mrežo, ki se osredotoča na problematiko brezdomstva na evropski ravni, organizacijo FEANTSA (*European Federation of National Organization Working with the Homeless*) (Höfler in Bojnec, 2013, str. 262). ETHOS (angl. *European Typology of Homelessness and Housing Exclusion*) je evropska tipologija brezdomstva in stanovanjske izključenosti, ki jo je omenjena organizacija razvila kot nadnacionalno okvirno opredelitev, ki za namene politike in prakse zagotavlja skupni jezik (FEANTSA, 2006). Slednja tipologija je tako oblikovala štiri kategorije, s katerimi poskušajo zajeti vse življenjske situacije, ki pomenijo oblike brezdomstva v Evropi; te pa so naslednje:

1. Osebe brez strehe nad glavo (roofless);
2. osebe brez stanovanja (houseless);

3. osebe v negotovih bivališčih (insecure housing);
4. osebe v neprimernih bivališčih (inadequate housing) (FEANTSA, 2006).

1.1.2. Oblike brezdomstva

V prejšnjem podpoglavju sem zapisala, da obstajajo mnogovrstne definicije brezdomstva, in tako bom tudi ta razdelek pričela s trditvijo, da obstaja več različnih oblik brezdomstva, oziroma da populacija brezdomnih oseb vsekakor ni homogena. Kot ugotavljata avtorici Rihter in Boškić (2005, str. 197), že na centrih za socialno delo delijo brezdomne ljudi v dve skupini, in sicer so prva skupina tisti, ki spijo zunaj, v drugo skupino pa spadajo tisti, ki spijo v kakih nastanitvenih centrih, kot so zavetišča. V nekaterih centrih za socialno delo naj bi opozorili, da brezdomne osebe v zavetiščih sploh niso brezdomne v pravem pomenu besede; prave brezdomne osebe naj bi bile tiste, ki spijo v parku, nimajo urejenih dokumentov in podobno (Rihter in Boškić, 2005, str. 197). To, da v kategorijo brezdomnih oseb ne sodijo zgolj ljudje, ki spijo pod milim nebom, v svoji tipologiji opozarja že organizacija FEANTSA. Poleg tega pa je pomembno tudi zavedanje, na katerega je že več kot dve desetletji nazaj opozoril avtor Dragoš (1993, kot navedeno v Mandič, 1997, str. 138), in sicer, da se tradicionalna podoba brezdomne osebe, ki jo izražajo pojmi, kot so »klatež«, »potepuh« in »klošar«, v novejšem času spreminja. Tudi dandanes je povsem utopično podobo brezdomne osebe graditi na osebi moškega spola srednjih let, ki vse dneve in noči ob steklenici vina preživlja v parku (Statistični urad Republike Slovenije, 2017). Prepričana sem, da tekom vsakega sprehoda po mestu vsak izmed nas sreča osebo, za katero na prvo žogo, že zgolj zaradi njene oprave, ne bi nikoli presodil, da je ta oseba morebiti brezdomna. Brezdomne osebe se dandanes razlikujejo med seboj ne le po izgledu, temveč je razlike moč zaslediti tudi v sami strukturi te populacije. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (2017) je med brezdomnimi vse več mladih, ne več zgolj posameznikov, temveč tudi družin, poleg tega so se problematiki alkoholizma pridružile še odvisnosti od drog in zdravil, marsikatera brezdomna oseba pa ima, za razliko od stereotipne podobe brezdomne osebe, vsaj začasno streho nad glavo.

O tem, da je razpon brezdomnih oseb zares velik (Mandič, 1999, str. 19), pa nakazuje že sama definicija ETHOS, ki oblikuje tipologijo brezdomstva in stanovanjske izključenosti po fizični (ki pomeni odsotnost fizičnega prostora za bivanje), družbeni (posedovanje zasebnega prostora, v katerem se lahko odvijajo družbeni odnosi) in zakonski razsežnosti (ki predstavlja posedovanje zakonite pravice za bivanje na določenem prostoru) (Filipović, 2007, str. 188–189). V prvo skupino brezdomnih oseb spadajo ljudje, ki živijo in spijo na prostem, na javnem

prostoru brez zavetja ali pa osebe, ki živijo v nizkopražnih zavetiščih, ki vključujejo le nočitve (FEANTSA, 2006). Hkrati pa so tako prvi kot drugi izključeni po vseh treh zgoraj opisanih razsežnostih (Filipović, 2007, str. 189). Druga kategorija oseb brez stanovanja označuje posameznike, ki živijo v različnih institucijah, kot so centri za brezdomne osebe, azilni domovi, varne hiše in podobno, nimajo pa svojega doma, zaradi česar sicer niso izključeni v fizični domeni, so pa v družbeni in zakonski, saj nimajo zasebnosti, ne morejo prijaviti stalnega prebivališča in ga ne morejo samostojno uporabljati (Filipović, 2007, str. 189). V tretji kategoriji so osebe z negotovo nastanitvijo; to so ljudje, ki morebiti bivajo s sorodniki ali prijatelji, morda nekje bivajo brez veljavne (pod)najemne pogodbe, nemara morda v grožnji pred izselitvijo ali pa pod grožnjo nasilja (FEANTSA, 2006). Pod omenjeno kategorijo bi tako lahko uvrstila pojav, ki ga avtorji Bush-Geertsema, Edgar, O'Sullivan in Pleace (2010, str. 6) imenujejo »skrito brezdomstvo«. Gre za izkušnjo tako moških, žensk kot nedvomno tudi mladih, ki so izgubili stalni dom in si tako poskušajo zagotovitičasne nastanitve na neuraden način, kot so bivanje pri sorodnikih ali prijateljih, preden se zatečejo k »uradni« podpori (Bush-Geertsema, Edgar, O'Sullivan in Pleace, 2010, str. 6). Kot avtorica Stegne (2015, str. 9) še dodaja, ti ljudje v javnosti niso prepoznani kot berači, z organizacijami, ki izvajajo storitve za brezdomne osebe, pa največkrat ne prihajajo v stik, saj se niso pripravljene javno izpostaviti kot brezdomne osebe. Pod četrto in s tem tudi zadnjo kategorijo evropske tipologije ETHOS spadajo osebe, ki bivajo v neprimernem stanovanju, torej na nek način imajo streho nad glavo, a so razmere za bivanje neprimerne (Sansoni Pirec, 2014, str. 285). Za neprimerna bivališča veljajo mobilna domovanja, kot na primer avto ali prikolica, ilegalna zasedba zemljišča ali stavbe, navsezadnje pa sem spadajo tudi bivališča oziroma ljudje, ki živijo v ekstremni prenaseljenosti (FEANTSA, 2006).

Avtorja Dekleva in Razpotnik (2007b, str. 17) opozarjata še na eno vrsto oz. obliko brezdomstva, in sicer t. i. dnevno brezdomstvo, ki je velikokrat vmesna faza pred preходом v »polno« brezdomstvo, lahko pa je tudi razmeroma trajno stanje. Gre namreč za ljudi, ki imajo streho nad glavo, oziroma imajo nek svoj prostor, ki je bolj ali manj primeren in varen, ne glede na to pa je njihovo življenje čez dan povsem podobno življenju osebe, ki strehe nad glavo nima (Dekleva in Razpotnik, 2007b, str. 17). Kot avtorja (Dekleva in Razpotnik, 2007b, str. 17) še dodajata, so posamezniki pri slednjem pojavu izključeni iz produktivnih sfer življenja v družbi, težavna pa je tudi odsotnost kakršnihkoli smiselnih socialnih stikov, vezi in odnosov v praznini življenjskih dejavnosti. Z razlago dnevnega brezdomstva nam je omogočen uvid teze, da je

odločilen razlog, da nekdo pristane na cesti, drugje kot v pomankanju stanovanja, hkrati pa tudi kompleksnejši od tega (Dekleva in Razpotnik, 2007b, str. 18).

Nezanemarljiv pojav, ki je prisoten in pogost tako v svetu kot tudi pri nas, je brezdomstvo žensk (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 38). Kot opozarja Rupar (2020, str. 3) se o brezdomstvu žensk največkrat govori v kontekstu skritega brezdomstva. Avtor Kosec (1996, str. 112) pa razloge za manjše število brezdomnih žensk išče že v slovenski kulturi in vzgoji, saj se diskriminacija (ki ni vedno negativna) prične že v mladosti. Socialna pedagoginja Hana Košan je v enem izmed intervjujev povedala, da velikokrat ženske brezdomke povedo, da jih ne obsoja zgolj laična javnost, pač pa tudi institucije, češ da se kot ženske ne bi smele znajti v tej situaciji (P. M., 2023). Hkrati pa težko preživetje na ulici ženske močno odvrča od takšnega življenja, zato prej uporabijo vse mogoče druge možnosti, ki so jim še ostale, preden gredo zares živeti na ulico (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 38). Poleg žensk brezdomk se še posebej povečuje ranljiva skupina mladih brezdomcev, kot posebna podskupina znotraj populacije brezdomcev pa so tukaj še brezdomne osebe, ki so odvisne od nedovoljenih drog (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 35).

Strokovnjaki na področju brezdomstva s svojim delom in razlagami vsekakor razprostirajo tabuizirane prostore omenjenega pojava. Pomemben delež k temu dodaja tudi organizacija FEANTSA z izjemno kompleksno klasifikacijo ETHOS, ki pa je po drugi plati še vedno statična in zato ne more upoštevati procesne, spremenljive narave brezdomstva, zavoljo katere je velik del brezdomstva manj viden ali celo skrit (Sansoni Pirec, 2014, str. 285).

1.1.3. Razlogi za brezdomstvo

Ničkolikokrat sem v trenutku, ko sem komu povedala, da prakso opravljam v Zavetišču za brezdomce, prejela odziv, češ da so »klošarji« tisti, ki se jim ne da delati in so se zato odločili izkoriščati socialne transferje. Kljub zmotnim predpostavkam je v širši splošni javnosti dotično mnenje še vedno močno prisotno. Ključno pa je zavedanje, da so razlogi, da je nekdo pristal na ulici, kompleksnejši, saj kot opozarjata avtorja Razpotnik in Dekleva (2009, str. 11) je brezdomstvo eden tistih kompleksnih družbenih pojavov, s katerim se poglobljeno lahko ukvarjamo več let, pa še vedno težko brez nelagodja odgovarjamo na vprašanja o vzrokih zanj.

Ko razumevanje pojava brezdomstva prenesemo na raven zavednega, lahko doumemo, da je življenje brezdomne osebe nekaj, kar si pri polni zavesti zagotovo ne bi želel oziroma si ne bi izbral nihče. To poudarja tudi sociologinja Hana Košan (P. M., 2023), ki opominja na to, da če

je nekdo izbral cesto in dejstvo, da bo pozimi spal zunaj, so morale biti druge izbire res zelo grozljive. Odsotnost izbire označuje izraz »Hobsonova izbira«, ki pomeni situacijo, ko človek lahko izbira le med tem, ali sprejme ponujeno ali pa nič, hkrati pa tako simbolizira »najslabšo varianto« in odsotnost sprejemljivih opcij (Mandič, 1999, str. 13). Tudi uporaba izraza »razlog« ni tako irelevantna (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 52). Kot opozarjata avtorja Dekleva in Razpotnik (2007a, str. 52), je izraz »razlog« zelo širok in neopredeljen, saj se ga lahko razume kot objektivni vzrok, kot subjektivno stanje, kot okoliščino, lahko ima naravo zunanje prisile in lastne odločitve. Pri odkrivanju razlogov oziroma povodov za nastanek brezdomstva nas avtor Kosec (1996, str. 111) opozori na še en nezanemarljiv dejavnik, in sicer, da v posameznih primerih vzroke za nastanek brezdomstva še lahko najdemo v osebnosti posameznika ali pa v njegovem ožjem krogu, ne smemo pa prezreti dejstva, da k nastajanju socialnih problemov, kot je brezdomstvo, svoj delež prispeva tudi širša družba.

Avtor Somerville (2013, str. 11) diskutira o tem, da obstaja več »ključnih točk« ali »križišč«, zaradi katerih se razmere spremenijo, pojavi pa se nova pot. Avtorica Filipović (2007, str. 187) omenjena »križišča« vidi v raznolikih življenjskih krizah (npr. ločitev, smrt v družini), osebnostnih krizah (psihične težave, odvisnost) in nesrečah (rušitev doma). Povrh tega je pomembno tudi zavedanje, da že odraščanje v nepopolni družini, na primer le z materjo, v rejniški družini ali pri svojcih, ob morebitni prisotnosti alkohola, lahko pusti neizbrisne posledice in ustvari idealne dispozicije za asocialno življenje (Kosec, 1996, str. 111).

Najpogostejše razlage za nastanek brezdomstva tako navadno delimo v dve veliki kategoriji: strukturne in individualistične razlage (Neale, 1997, v Bush-Geertsema, Edgar, O'Sullivan in Pleace, 2010, str. 12). Strukturne razlage iščejo razloge za brezdomstvo v družbenih in gospodarskih strukturah, kot glavne vzroke pa navajajo revščino, neustreznost trga dela in socialnih storitev, zmanjševanje in omejevanje socialnih storitev in podobno (Bush-Geertsema, Edgar, O'Sullivan in Pleace, 2010, str. 12). Vzroki pa so lahko tudi individualni, med katere so pogosto všteti mnogi osebni dejavniki, ki za razliko od strukturnih razlogov fokus usmerjajo k posameznikovi neprilagojenosti, nepokornosti in nepoboljšljivosti (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 27). Mogoči osebni oziroma individualni dejavniki so torej težave v duševnem zdravju, motnje v duševnem razvoju, odvisnost od drog, odvisnost od alkohola, zloraba substanc in tako naprej (Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 12). Številni avtorji pa vzročne dejavnike razvrščajo v štiri do šest skupin oziroma področij, med katerimi so običajno:

- trg stanovanj in stanovanjska politika,

- trga dela in zaposlovalna politika,
- socialnodemografske spremembe,
- socialnovarstveni in podporni sistemi,
- dezinstitucionalizacija zdravstvenih, socialnih in vzgojnih ustanov ter
- individualni (psiho)patološki dejavniki (Dekleva in Razpotnik, 2009, str. 13).

Dobro znano dejstvo je, da brezdomstvo ni izključno strukturno ali individualno vprašanje, temveč kombinacija obeh (Duncan, Oby in Larkin, 2019, str. 46–47). Tako na strukturne in individualne dejavnike pa vplivajo spremembe v družinski strukturi, migracije in naraščajoči stroški stanovanj, kar vodi v pomanjkanje čustvene, fizične in pravne varnosti brezdomnih oseb (Bedmar idr., 2022, str. 2). Zapleteno součinkovanje prvih in drugih, v igralskem žargonu, nazorno uprizorita avtorja Razpotnik in Dekleva (2009, str. 16), ki pravita, da so strukturne značilnosti tiste, ki vzpostavljajo oder, na katerem lahko nato individualne značilnosti odigrajo svojo vlogo v nastanku brezdomstva.

1.1.4. Razlogi za ohranjanje brezdomstva

Paradoks pa nastane, ko se namesto razumevanja soodvisnosti in prepletanja strukturnih in individualnih vzrokov, prične povečevati zadnje oziroma poudarjati individualno krivdo, s katero se ustvarja lažni vtis, da brezdomstvo ni družbeni problem, kar kot posledico povzroča občutek, da država brezdomnim osebam ni dolžna (toliko) pomagati (Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 15). Posledično takšno sliko o sebi (kot krivih za svoj položaj, odgovornih za svojo bedo, a nemočnih) prepogosto prevzemajo tudi subjekti sami, da se na tak način zavarujejo pred svetom in poskušajo ohraniti vsaj kanček osebnega dostojanstva (Dekleva in Razpotnik, 2007, str. 8). Ne glede na to pa tako viden ter tako obsežen socialni problem, kot je brezdomstvo, nikoli ne more biti le stvar posameznikov, temveč je vedno stvar skupnosti in celotne družbe, pri kateri nas tiščanje glave v pesek ne pripelje do rešitev (Razpotnik in Dekleva, 2007, str. 30). Pojav brezdomstva je v največji meri odraz pomanjkanja oziroma odsotnosti celovitih državnih politik v smeri preprečevanja socialne izključenosti, nedomišljene in razmeram neprimerne stanovanjske politike v državi, neusklajenosti resorjev, odgovornih za dobrobit ljudi, negotovih zaposlitev, težko dostopnih zdravstvenih storitev za revne in pomanjkanja solidarnosti v skupnosti (Razpotnik, 2009, v Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 15–16).

Prav zgoraj opisana situacija, kjer je ob pomanjkanju storitev za pomoč brezdomnim osebam prisotno še obsojanje posameznikov ranljivih skupin, češ da so si sami krivi za svoj nestabilen

položaj v svetu, je eden glavnih krivcev za ohranjanje brezdomstva kot oblike socialne izključenosti. Kljub temu, da brezdomstvo radikalno naraste v poslabšanih socialno-ekonomskih okoliščinah, je sodobnim državam in oblastem ob dejstvu, da je odgovornost za reševanje tega problema njihova, pogosto neprijetno (Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 16). Ne moremo ubežati dejstvu, da mnoge brezdomne osebe ne pridejo v stik z organiziranimi programi za brezdomne osebe, bodisi zaradi težjega prilagajanja vstopnim pogojem bodisi zaradi bojzani pridobitve etikete in stigme brezdomne osebe (Dekleva, Filipovič Hrast, Nagode, Razpotnik in Smolej, 2010, str. 40–41).

Nedvomno pa je porast števila brezdomnih oseb potrebno uzreti še iz drugega zornega kota. Avtorji Dekleva, Filipovič Hrast, Nagode, Razpotnik in Smolej (2010, str. 41) zatrjujejo, da je eden izmed najbolj splošnih razlogov pojava brezdomstva to, da državni in drugi ponudniki socialnih storitev ne ponujajo toliko, da bi programi dosegli brezdomne osebe, oziroma, da bi se brezdomne osebe v vseh primerih odločale pristopiti k tem programom. Ekstremno obliko opisanega najdemo v okolju, kjer programi za brezdomne osebe sploh ne obstajajo ali pa v okolju, kjer določene storitve sicer so prisotne, a niso toliko široke, da bi dosegle večji del brezdomnih oseb, tudi tistih bolj skritih podskupin, in jim ponuditi pomoč (Dekleva, Filipovič Hrast, Nagode, Razpotnik in Smolej, 2010, str. 41). Tako bi bilo nujno intenzivnejše odkrivanje problema in razvoj storitev in socialnovarstvenih ponudb, kar pa bi predvidoma s seboj prineslo številčno rast pojava, česar pa si države ne želijo, saj večje kot so številke, bolj pereč je problem, kar pa je svojevrsten paradoks (Dekleva, Filipovič Hrast, Nagode, Razpotnik in Smolej, 2010, str. 41). Strokovnjakinja na področju brezdomstva, Špela Razpotnik opozarja na to, da tudi v Sloveniji še vedno nimamo številke o obsegu brezdomstva, saj te raziskave za zdaj še niso bile narejene (Podhraški, 2023).

Nikakor se ne sme zanemariti raznolikih storitev in programov za brezdomne osebe in vseh zaposlenih, ki delujejo na tem področju ter vsakodnevno pomagajo uporabnikom in se trudijo za ozaveščanje glede dotične problematike. Že več kot dve desetletji nazaj je namreč veljalo, da dve tretjini vseh storitev za brezdomne osebe v Evropi zagotavljajo nevladne, prostovoljne organizacije; zadnji naj bi se pojavili prav zaradi pomanjkljivih ali odsotnih zakonskih odzivov (Harvey, 1999, str. 61–62). Dandanes pa je stanje, vsaj v Sloveniji, po sklepanju avtorice Razpotnik ostalo nespremenjeno. Tematiko brezdomstva se je sicer pričelo obravnavati kot posebno temo in ne zgolj kot podkategorijo, kljub temu pa o nacionalni politiki na področju brezdomstva še vedno ne moremo govoriti (Podhraški, 2023). Vse zgoraj navedeno po mojem osebnem mnenju kaže na dejstvo, da se dolžnost za pomoč brezdomnim osebam pretirano

nalaga posameznim vladnim in nevladnim organizacijam, ki pa lahko problematiko brezdomstva premagujejo zgolj na neki zoženi lokalni ravni, primanjkuje pa tendence po odpravljanju brezdomstva širše, torej na državni ravni, zaradi česar so mnoge brezdomne osebe še vedno izvzete in izključene iz nečesa, čemur pogovorno rečemo »normalno« življenje.

1.1.5. Stigmatiziranje brezdomnih oseb

Brezdomne osebe so značilnost urbanega okolja in skrajni primer odtujenosti sodobne družbe (Kosec, 1996, str. 111). Ko človek ostane brez strehe nad glavo, zagotovo misli, da je dosegel dno oziroma, kot to označuje angleški izraz, dosegel *rock bottom*, najslabši položaj, ki si ga človek lahko zamišlja. Situacija pa naglo postane še kompleksnejša: osebi se nadene etiketa brezdomne osebe oziroma »klošarja« ter se ji na tak način odvzame vse druge karakteristike in vloge, ki jih še ima v življenju, ter se v ospredje postavlja zgolj stigma brezdomne osebe.

Termin *stigma* so iznašli že stari Grki, izraz se je nanašal na telesne znake, izpostavljal pa je nenavadno in slabo v moralnem statusu njihovega nosilca (Goffman, 2008, str. 11). V današnjem času pa stigmatiziranost razumemo kot zaznamovanost oziroma ožigosanost zaradi neke lastnosti, ki posameznika loči od drugih, tako da ima večina in on sam to lastnost za odklonsko ali deviantno (Strbad in Švab, 2005, str. 148). Nekoliko bolj vsakdanja pa je tekom tako neformalnih kot tudi formalnih pogovorov delitev ljudi na »mi« in »oni« oziroma »nas« in »druge«, s čimer zadnje na nek način že a priori postavimo v manj želeni položaj. »Drugačnost« namreč konceptualno pomeni odklon od norme, od družbeno konstruirane ideje normalnega, vsakdanjega, »enakega« (Zaviršek, 1999, str. 125). Ne glede na to, ali se slednjega zavedamo ali ne, to za seboj pušča neizbrisne posledice. Ljudje, ki so označeni kot »drugi«, omenjeno etiketo tudi ponotranjijo. Dojemanje stigme lahko dodatno poveča izolacijo in izključenost brezdomnih oseb, tako da ti začnejo svoj status prikrivati, umikajo se iz socialnih interakcij, kar jim preprečuje, da bi si poiskali socialno podporo (Marinucci idr., 2023, str. 1821).

Stigmatiziranje brezdomnih oseb vsekakor ne more obstati brez zaskrbljujočih posledic. Avtor Berg (2022) v enem izmed svojih zapisov opisuje taktike politikov, ki s širjenjem zgodb o strašljivih »drugih« vzbujajo strah ljudi, povezanih z njihovimi nasprotniki, istočasno pa nas takšne zgodbe izolirajo in ločujejo drug od drugega. A takšne zgodbe škodijo – zgodbe o »nevarnih brezdomcih« oziroma o skupinah ljudi, ki jih je v redu sovražiti, povzročajo resno škodo (Berg, 2022). Pri tem je nujno potrebno, da se zazremo globlje, saj današnja družba

brezdomnih oseb ne samo ignorira, pač pa njihov obstoj in sposobnost preživetja celo kriminalizira (Unity Parenting and Counseling, b. d.). Zaradi stigmatiziranosti brezdomnih oseb, se brezdomstvo zaznava kot motnjo za druge, zaradi česar se sprejemajo zakoni, ki brezdomstvo kriminalizirajo in s tem brezdomne osebe izpostavljajo represivnim ukrepom (Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 21). Brezdomne osebe so v procesu stigmatizacije videne kot storilci in ne žrtve nasilja, kar prispeva h kriminalizaciji in dehumanizaciji brezdomnih oseb (Berg, 2022). Zaradi politik proti brezdomstvu so brezdomne osebe kaznovane ali aretirane zaradi dejanj (kot primer prosjačenje, spanje zunaj, sedenje ali poležavanje na javnih mestih in tako naprej), ki bi jih povprečen državljan lahko storil brez skrbi (Aykanian in J. Fogel, 2019, str. 186).

Dejstvo, na katerega opozarja avtorica Stark (2019), je, da drugačnost rojeva strah, pomanjkanje hrane, zatočišča in dohodka pa je mnogim od nas tuj koncept. Stigma tako pogosto nastane zaradi pomanjkanja razumevanja ali strahu, poleg tega pa so nezanemarljivi tudi mediji, ki z netočnimi in zavajajočimi predstavitvami v svojih zapisih slednja prepričanja še zaostrijo (Unity Parenting and Counseling, b. d.). Zaradi tekstov o »nevarnih brezdomcih« (Berg, 2022) ljudje o brezdomnih osebah razvijejo predsodke, ki pa so še posebej kruti in nečloveški, saj jih domnevajo kot nezaupljive, nevarne in nesposobne (Davison, 2019). Raziskave so pokazale, da brezdomne osebe kot skupina tvorijo »najnižjo skupino med nizkimi« (Fiske in drugi, 2002, v Johnstone, Jetten, Dingle, Parsell in Walter, 2015, str. 2). To pa izzove najhujšo vrsto predsodkov, kot sta gnus in prezir, kar brezdomne osebe naredi funkcionalno enakovredne predmetom (Harris in Fiske, 2006, v Johnstone, Jetten, Dingle, Parsell in Walter, 2015, str. 2). Brezdomne osebe predsodke tako ponotranjijo, začne pa se proces samoobtoževanja in lastnega pripisovanja krivde zaradi brezdomstva, kar vodi v nizko samopodobo, občutke osamljenosti, ujetosti in samomorilske misli (Kidd, 2007, v Johnstone, Jetten, Dingle, Parsell in Walter, 2015, str. 2). Omembe vreden je tudi predsodek, ki govori o tem, da so vse brezdomne osebe »drogeraši« oziroma »junkiji«, ki se jih moramo na daleč izogibati. Česar pa večina laične javnosti ne doume, pa je dejstvo, da so številne duševne bolezni in odvisnosti od drog posledica visoke stopnje stigme v družbi in ne obratno (Barry in drugi, 2014, kot navedeno v Johnstone, Jetten, Dingle, Parsell in Walter, 2015, str. 2).

V kolikor še poskušam razumeti, da mediji s svojimi objavami odigrajo pomembno vlogo pri »vlivanju« predsodkov in strahu laični javnosti, pa mi je povsem protislovno, da takšno mišljenje ponotranjijo strokovni delavci, ki delujejo na tem področju in so se tekom svojega

študija zagotovo soočili z dotično populacijo in uvideli usodne učinke stigmatiziranja in diskriminiranja. Brezdomne osebe so tekom strokovne obravnave še vedno, s strani strokovnjakov, deležni infantilizacije, kar pomeni obravnavanje brezdomnih oseb kot nemočnih in neodgovornih ljudi, za katere je potrebno vse narediti namesto njih (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 89). Druga oblika neustreznega odzivanja pa je poniževanje brezdomnih oseb in pomankanje zaupanja v to, da je njihova človeška izkušnja pomembna in dragocena ter da so kot ljudje lahko koristni in sposobni rešiti svoje morebitne težave (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 89).

Z vsemi zgoraj navedenimi procesi je družba ljudi, ki so pristali na cesti ali pa v zavetišču za brezdomce, popolnoma degradirala ter jim odvzela moč, da se dokažejo kot cenjeni člani skupnosti. S pojavom stigme ta s časom ne uplahne, temveč se še povečuje in postaja vse težje in težje breme v življenju posameznika. Produkt stigmatizacije bi tako lahko poimenovali socialna izključenost: bolj kot se krepi stigma, bolj se krepi tudi socialna izključenost (Kodre, 2016, str. 20).

1.2. Socialna izključenost brezdomnih oseb

Izključenost: beseda z izjemno negativnim prizvokom in izkušnja, s katero se je na neki točki življenja srečala večina ljudi (Abrams, Hogg in Marques, 2005, str. 30). Ne glede na to pa občutki odrinjenosti, ob morebitnem prihodu v novo službo, šolo ali sošesko s časom zbledijo, nadomestijo pa jih občutki vključenosti in zaželenosti. Ob tem pa se mi pojavlja retorično vprašanje: »Kaj pa v primeru, ko se osebe drži sloves, ki se ga ne more tako hitro znebiti?«. Kaj storiti, ko se brezdomno osebo drži renome »klošarja« in ga širša družba zaradi tega vedno bolj izključuje in zavrača?

Avtorica Stegne (2015, str. 22) nas opozarja na izjemno pomembno dejstvo in sicer, da se pri obravnavanju brezdomstva ne smemo ujeti v past poenostavljenega pogleda na stiske in reševati le materialnih stisk (hrana, obleka, stanovanje ..). Brezdomstvo je namreč nujno obravnavati kot ekstremni primer socialne izključenosti, pogosto pa tudi kot rezultat kopičenja ter zaporednega in vzporednega delovanja socialne izključenosti na več ravneh (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 12). Sama navkljub večletnemu bivanju v mestu Kranj ob prvem dnevu študijske prakse nisem vedela, v katero smer naj se podam. Kot da obstaja neko skrivno, nenapisano pravilo, da se v del mesta, kjer je zavetišče za brezdomne osebe, ne zahaja. Izključenost slednje populacije ljudi od preostalih meščanov lahko v mestu Kranj tako

zasledimo že s prostorskim razmejevanjem zavetišča za brezdomne osebe od preostalega mesta, o čemer priča socialnopsihološka perspektiva socialne izključenosti, ki jo opredeljuje kot izkušnjo fizične ali čustvene ločenosti od drugih (Riva in Eck, 2016, v Marinucci, 2023, str. 1818). Kljub vsemu pa je socialna izključenost še veliko več kot zgolj to.

Socialna izključenost je stalen proces, ki nekaterim posameznikom, skupinam ali članom skupnosti onemogoča dostop do virov, potrebnih za sodelovanje v družbenih, ekonomskih in političnih dejavnostih družbe (Pierson, 2010, v Kgadima in Mahlangu, 2021). Avramova (1995, v Mandič, 1997, str. 140) pravi, da gre za hkratno nastajanje več vrst izključenosti – dohodkovna prikrajšanost, izključenost iz zaposlitve in delodajalčevih virov in končno iz socialnih, zlasti sorodstvenih omrežij. Poleg tega je stanje v družbi privedlo vse do tega, da je brezdomne osebe pričela izključevati tudi (lokalna) skupnost ter se na tak način znebila odgovornosti zanje. O tem, da je socialna izključenost večplastna, piše tudi avtorica Cvahte (2004), ki po Karistu navaja vsaj štiri tipe izključenosti:

- izključenost iz delovnega življenja – brezposelnost,
- izključenost iz potrošniške družbe – klasična revščina,
- izključenost iz družbe (pomanjkanje socialnih stikov) – osamljenost,
- izključenost od mehanizmov moči in vpliva – kulturna marginalizacija.

Tako kot samo stigmatiziranje brezdomnih ljudi ne more miniti brez posledic, tako tudi njihova socialna izključenost za seboj pušča neizbrisen pečat. Slednjega bi lahko ponazorili z modelom časovnih potreb in groženj (Williams, 2009, v Marinucci idr., 2023, str. 1819). Model namreč pojasnjuje tri stopnje posameznikovih odzivov na socialno izključenost, in sicer:

- prva reflektivna faza, znotraj katere žrtve socialne izključenosti doživljajo negativna čustva in ogroženost temeljnih psiholoških potreb, kot na primer pripadnost in samospoštovanje,
- druga reflektivna faza, znotraj katere se posamezniki na socialno izključenost prično odzivati antisocialno, na način, da poiščejo samoto (Ren idr., 2021, v: Marinucci idr., 2023, str. 1819),
- in še tretja faza resignacije, za katero pa so značilni že kronični občutki depresije, nevrednosti, odtujenosti in nemoči (Marinucci idr., 2023, str. 1819).

Vse višje številke brezdomnih oseb so vsekakor konstrukt današnje družbe (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 6) in vse večje draginje na mnogoterih področjih. Bogatejša elita je navadno tista, ki ji družbene spremembe prinašajo vedno večji dobiček, ranljive skupine, kot

so brezdomne osebe, pa so navadno tisti, ki jih te spremembe v družbenem življenju »zadenejo« in prizadenejo še močneje; vse bolj so izključeni ter postavljeni na rob in vse manj imajo možnosti za socialno vključenost. Socialno izključene osebe so osebe, ki doživljajo kopičenje prikrajšanosti v družbi (Vrooman in Hoff, 2013, v Van Straaten idr., 2018, str. 292). Neobhodno razumevanje je torej, da gre pri socialni izključenosti za marginaliziranje na več ravneh hkrati, ki pa se med seboj ne izpodbijajo, temveč se nadgrajujejo: izključenost na eni ravni življenja povzroči zapostavljenost oziroma neprivilegiranost na drugi in morda celo tretji ravni. Prav slednjemu pa se želim posvetiti v nadaljevanju tega zapisa: osvetliti želim posamezna področja, za katera menim, da je socialna izključenost brezdomnih oseb najbolj vidna ter prikazati interakcijo med temi področji.

1.3. Stanovanjska problematika brezdomnih oseb

Menim, da ne bom zgrešila, v kolikor se kot prvega področja socialne izključenosti brezdomnih oseb dotaknem stanovanjske problematike. Že sama definicija ETHOS nas opozarja, da kljub temu, da človek ima streho nad glavo, to ne pomeni, da ta oseba ni socialno izključena. Pri slednji tematiki je nujno potrebno razumevanje, da strehe nad glavo ne moremo enačiti z domom, z varnim zavetjem, kamor se z veseljem vračamo po napornem dnevu. Dom namreč pomeni nekaj stalnega in varnega, nekaj kar ostaja nespremenjeno, medtem ko se sami premikamo (Zaviršek, 1999, str. 106). Kot avtorica Zaviršek (1999, str. 106) še nadaljuje, je oditi od doma in se vsakič znova vračati nekaj povsem drugega, kot pa dom izgubiti ali ga sploh ne imeti. Ključno pa je tudi dognanje, da se, če brezdomstvo ne bi obstajalo, ne bi spogledovali s tem, kaj pomeni »dom« (Dovey, 1985, str. 48, v Coward, 2018, str. 73). Vredno pa je raziskovati odsotnost nečesa, torej doma, da bi bolje razumeli njegovo prisotnost in vrednost (Moore, 2007, str. 147, v Coward, 2018, str. 73). Dom namreč zagotavlja zasebnost, dostojanstvo in občutek socialne vključenosti (Bedmar, 2022, str. 2). Brez vrat, ki jih je mogoče zakleniti, pa so osebe brez stanovanja še posebej ranljive (Berg, 2022).

Šokantno je dejstvo, da je bilo v letu 2023 v Evropi skorajda 900.000 ljudi brez strehe nad glavo, kar vsekakor ni spodbuden podatek za evropske države, ki se trudijo stanovanje uveljaviti kot temeljno pravico (Spinnewijn in Robert, 2023, str. 4, v FEANTSA, 2023, str. 4).

Flaker (1999, str. 43) je že pred več kot dvajsetimi leti opozoril na dejstvo, da si stanovanje težko privošči že oseba brez kakršnihkoli težav v duševnem zdravju in raznoraznih oznak in etiket, ko pa je oseba zaznamovana še s tem, pa je dostop do stanovanja skorajda nemogoč.

Morda je nekoliko ironično ali pa celo zastrašujoče dejstvo, da se situacija do danes ni izboljšala niti malo, kvečjemu poslabšala. Cene nepremičnin so zrasle v »nebo«, nakupa ali najema pa si danes ne more privoščiti niti redno zaposlena oseba s stabilno zaposlitvijo in rednimi mesečnimi dohodki, kaj šele brezdomna oseba z denarno socialno pomočjo ali celo brez, ki se je povrh vsega drži še stigma »klošarja«.

Organizacija FEANTSA, ki za primer ponuja trenutno vojno v Ukrajini, opozarja na solidarnost evropskih držav pri sprejemanju beguncev, ki bežijo pred nemiri, a hkrati poudarja, da zgolj dobrotelost ni dovolj, temveč je viden problem stanovanjskega trga potrebno podpreti z dolgoročnimi stanovanjskimi rešitvami (Spinnewijn in Robert, 2023, str. 4, v FEANTSA, 2023, str. 4).

Avtor Kendig (1990, v Mandič, 1997, str. 142) nam na področju stanovanjske tematike predstavlja lestvico stanovanjske kariere, na kateri so prikazani dogodki, ki spremljajo vzpenjanje po njej. Kot najnižja stopnička je prikazano »prebivanje pri starših«, nato sledi »najemnik v zasebnem stanovanju«, »najemnik v javnem stanovanju«, »kupec prvega stanovanja«, »kupec drugega stanovanja« in kot najvišje na lestvici »lastnik odplačanega stanovanja« (Kendig, 1990, v Mandič, 1997, str. 142). Lahko bi zapisala, da slednja lestvica predstavlja idealen življenjski razplet, ki pa v zadnjem času postaja vse večja utopija. Tudi ko je oseba enkrat lastnik stanovanja, lahko mnenje okolice, da ga ne uporablja prav, da ima preveč obiskov, da iz njega smrdi in tako naprej, pretehta, kar pa lahko danes še lastnika stanovanja čez noč spremeni v brezdomno osebo (Flaker, 1999, str. 45). Kot Flaker (1999, str. 45) še nadaljuje, lahko že zgolj en neplačan račun za elektriko človeka »pošlje« v dom upokojencev oziroma postavi osebo na ulico.

V kolikor je pred osamosvojitvijo Slovenije stanovanjsko vprašanje v največji meri reševala država, pa je dandanes njena vloga močno okrnjena, posamezniki pa ostajajo prepuščeni sami sebi (Filipović, 2007, str. 188). Kljub temu, da je vsaj trenutni trend takšen, da se razmere na stanovanjskem trgu iz leta v leto občutno slabšajo, država ne zagotavlja kolektivnih odgovorov in akcij, pač pa tveganja vidi kot individualna (Filipović, 2007, str. 188). Današnji način delovanja stanovanjskega trga namreč opozarja na dohodkovno neenakost in jo še pogloblja (FEANTSA, 2023, str. 50). Fenomen, ki se kontinuirano nadaljuje, je privatizacija stanovanjskega sektorja, vse manj je investiranja v javna in cenejša stanovanja, vse večje pa je število nadstandardnih in občutno dražjih stanovanj (Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 13). Navkljub temu, da je dostop do primerne stanovanja po sprejemljivi ceni bistvenega pomena

za vsakega posameznika (Anderson, 1999, str. 156), je danes besedna zveza sprejemljiva cena postala zelo relativen pojem. V Ljubljani se gradijo luksuzna stanovanja, ki se za nekatere zagotovo prodajajo po sprejemljivi ceni, za mnoge pa je, v kolikor niso zadeli na loteriji, to vse prej kot sprejemljivo.

Ko se nekdo znajde na ulici, je pogosto govorjenje, da so te osebe, ki so postale brezdomne, enostavno preveč lene (Unity Parenting and Counseling, b. d.) in neodgovorne, da bi poskrbele zase, za svoj obstoj in svoje stanovanje. Dejansko stanje pa je precej bolj kruto, razlogi, zakaj je nekdo izgubil stanovanje, pa vsekakor niso enodimenzionalni. Avtorica Zaviršek (1999, str. 130) opozarja na ne toliko »naključne« izselitve oziroma prisilne deložacije najranljivejših izmed ranljivih, ki se jih je država želela znebiti. Poleg tega v današnjem času brezobzirni lastniki na trgu ponujajo utesnjena stanovanja, z nelogično visokimi najemninami, ki si jih posamezniki in družine iz nižjega srednjega sloja ne morejo privoščiti (FEANTSA, 2023, str. 46). Avtorica Pagaduan (2022) opozarja tudi na dejstvo, da četudi ima brezdomna oseba službo in bi si najemnino lahko privoščila, to pogosto ne olajša procesa iskanja stanovanja. Diskriminacija najemodajalcev zaradi tega, ker je oseba brezdomna, zaradi zgodovine izselitev, vpletenosti kazenskega pravosodja, vira dohodka lahko brezdomnim osebam kljub cenovno ugodnim enotam onemogoči, da bi dosegli stanovanjsko varnost (Pagaduan, 2022).

Brezizhodna situacija se vse večkrat dotakne celo lastnikov stanovanj, ki nimajo sredstev za vzdrževanje ali obnovo svoje nepremičnine, da bi bila primerna za bivanje (FEANTSA, 2023, str. 46). Ena izmed dilem, ki si jo je zastavil Flaker (1999, str. 43), je bila zagata o tem, kaj je posledica česa: brezdomstvo duševne stiske ali duševna stiska brezdomstva. Slednje vprašanje je vsekakor na mestu, saj se v njem kaže večplastnost pojma socialna izključenost; pomankanje podpore in stigmatiziranje na eni strani povzroča primanjkovanje oziroma odrinjenost na drugi. To velja tudi na področju stanovanj: posamezniki morajo večji del dohodka porabiti za plačevanje zdravljenja, hkrati pa kriti tudi stroške za vzdrževanje stanovanj. Zaradi neprimernosti stanovanj morajo znaten kupček denarja nameniti računom za ogrevanje zaradi slabe energetske učinkovitosti njihovih naprav in izolacije (Housing Europe, v FEANTSA, 2023, str. 61). Mnogi ljudje sicer imajo svoje stanovanje, a zaradi pomankanja dohodkov za plačilo položnic padejo v dolgove, zaradi česar morajo po hrano in obleke zahajati v različne centre za pomoč – hkrati pa svojim sorodnikom nočejo biti v breme, kar še stopnjuje nezmožnost, da bi poskrbeli za svoje osnovne potrebe (Stegne, 2015, str. 11). In kar naenkrat

se »postati brezdomna oseba« in pristati na ulici brez enega oprijemljivega elementa ne zdi več tako nemogoče.

Pomembno je, da na tem mestu še enkrat omenim evropsko tipologijo brezdomstva ETHOS, ki v kategorijo brezdomnih oseb zajema tudi tiste posameznike, ki živijo v negotovih in neprimernih bivališčih (FEANTSA, 2006). Včasih je morda res veljalo prepričanje, da štiri stene lahko človeku zagotovijo občutek varnosti, toploto in zasebnost (Flaker, 1999, str. 45–46), danes pa temu vsekakor ne moremo pritrditi. Ena izmed pomembnejših obveznosti, h kateri so se zavezale države članice Združenih narodov, je uresničevanje prirojene pravice do življenja slehernega posameznika, ki mora biti z zakonom zaščiten (Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah, 1966). Potrebno pa je opozoriti, da pravica do življenja sama po sebi pomeni več kot le preživetje; pomeni namreč, da ima vsakdo pravico do dostojanstvenega uživanja svojega življenja (Homelessness and human rights, b. d.).

Odbor Združenih narodov za ekonomske, socialne in kulturne pravice opozarja, da stanovanja, ki sicer ima več kot »štiri stene in streho«, a ne zagotavlja fizične varnosti, zaščite pred mrazom, vlago, dežjem in drugimi škodljivimi vplivi za zdravje, ne moremo smatrati kot ustrezno stanovanje (FEANTSA, 2023, str. 47). Brezdomna oseba je brez priložnosti za dostojno bivanje prikovana bodisi na ulico bodisi na razna zavetišča za brezdomne osebe, kjer je sicer poskrbljeno za eksistencialne potrebe. Uporabnikom zavetišč je omogočen dostop do kopalnice, kjer se lahko umijejo, zagotovljen jim je dnevni topel obrok, postelja, kjer se lahko spočijejo in tako dalje. Neizogiben pa je pomislek o možnosti dostojnega življenja ter uveljavljanju pravice do zasebnosti brezdomnih oseb, ko si sobo delijo še z ostalimi sedmimi ali veči brezdomnimi osebami, ki so jim ne glede na vse še vedno popolni neznanci. Dovolj zgovorna je ugotovitev avtorice Stark (2019), ki piše o tem, da nekatere osebe, ki se srečujejo z brezdomstvom, raje živijo na ulici oziroma v samograjenih kampih, kot pa da se soočijo z brutalno realnostjo nekaterih mestnih zavetišč.

Navkljub temu v brezdomnih osebah »tli« želja po »domu«, zaradi česar si poskušajo poiskati oziroma ustvariti svojo lastno izkušnjo »doma« z vrezovanjem domačega občutka v prehodne prostore ulice (Coward, 2018, str. 75). Moja izkušnja dela v zavetišču za brezdomne osebe je, da uporabniki občutek doma poskušajo priklicati z vsakodnevnimi rutinami, ki so bili del njihovega vsakdana doma. Sobo oziroma omejen prostor okoli postelje si z raznoraznimi plakati, osebnimi predmeti in tako naprej poskušajo preoblikovati na način večje domačnosti

Radi si skuhamo jedi, ki so jih jedli pri sebi doma oziroma jedi, ki jih spominjajo na dom in tako dalje.

1.3.1. »Najprej stanovanje!«

Dejstva kažejo, da je varno in dostojanstveno življenje za brezdomne in druge osebe, ki živijo na ulici, skoraj nemogoče (United Nations, 2016). Mnoge brezdomne osebe, ki na ulici živijo dlje časa, več nimajo stikov z družinskimi člani, ki bi jih spodbujali, jim dali občutek ljubljenosti in pomembnosti ter navsezadnje tudi pokazali, da je življenje lahko drugačno in zato tudi brezdomne osebe same izgubijo upanje po boljšem življenju (Ferlin, 2023). Nemogoče razmere na stanovanjskem trgu in nezmožnost dostopa do cenovno dosegljivega in primerne stanovanja pa tako še dodatno »pripomore« k ohranjanju brezdomstva (Crisis UK, b. d.). Podatki pričajo o tem, da je do nedavnega glavni odziv državnih in nedržavnih organov v večini držav temeljil na zagotavljanju zbirnih zavetišč namesto zagotavljanju stanovanj (O'Sullivan, 2020, str. 102). Kot avtor O'Sullivan (2020, str. 102) še nadaljuje, naj bi programi zavetišč posameznikom, ki so neustrezni in deviantni, pomagali pri rehabilitaciji in vrnitvi nazaj v družbo, v primeru, da pa si ti tega ne bodo želeli, jim bo v zavetiščih zagotovljeno preživetje. Ne glede na to pa zavetišča za brezdomne osebe vsekakor ne smejo biti trajna namestitev, saj kot opozarjata avtorici Jones in Fritz (2023, str. 5) večje število začasnih namestitev nedvomno ne more biti rešitev za odpravo brezdomstva, kaj šele za preprečitev povečanja števila brezdomnih oseb. Namesto tega bi države kot poglavitni cilj za reševanje brezdomstva morale smatrati dostop do stanovanja (Crisis UK, b. d.).

Mogoče ima odgovor na to projekt »Housing first« oziroma projekt »Najprej stanovanje«. Gre za pristop, ki zagovarja dejstvo, da brezdomne osebe najprej potrebujejo osnovne potrebščine (hrana in stanovanje) kot temeljno izhodišče, na podlagi katerega lahko potem uresničujejo še druge osebne cilje in izboljšujejo kakovost življenja (National Alliance to End Homelessness, b. d.). Omenjeni projekt je bil v devetdesetih letih razvit v Združenih državah Amerike (Crisis UK, b. d.), danes pa je to prevladujoča strategija za reševanje problematike brezdomstva na Finskem (Ferlin, 2023). Dejavnik, ki ta projekt ločuje od preostalih, je zagotovo predpostavka, da najemnikom v tem programu ni potrebno izpolnjevati nobenih posebnih pogojev, razen zmožnosti plačevanja najemnine (pogosto prek sistema stanovanjskih ugodnosti) in izpolnjevanja svojih obveznosti kot najemniki (Jones in Fritz, 2023, str. 10).

Še ena izmed prednosti programa »Najprej stanovanje«, ki sem jo za hip že omenila, je upoštevanje potreb in zagotavljanje osnovnih potreb, ki se nanašajo na fiziološke vidike človeškega telesa (kot primer: potreba po preživetju z vzdrževanjem telesa s preživljanjem in prehrano), kar pa posledično zagotavlja tudi zadovoljevanje psiholoških potreb človeka (Coward, 2018, str. 13). Pristop »Najprej stanovanje« tako najprej zagotovi dostop do storitev, ki so v tistem trenutku nujno potrebne, šele nato pa na vrsto pridejo druge življenjsko neogrožajoče težave (Jones in Fritz, 2023, str. 10). Kot primer za slednje bi vsekakor lahko uporabila zapise avtorice Coward (2018, str. 20), ki piše o ljudeh, ki so odvisni od drog. Droga zanje postane hrana za telo, zaradi česar ne zmorejo zadovoljiti osnovnih fizičnih potreb po preživetju, hrani in zatočišču (Coward, 2018, str. 20). Tudi avtorica Stegne (2015, str. 6) opozarja, da tudi če brezdomni osebi ponudimo stanovanje in stalen dotok denarja, smo s tem odpravili zgolj materialno revščino, oseba pa s tem preprosto ne zna živeti in bo še vedno zapadala v stare vedenjske vzorce (npr. odvisnost).

Nujno potrebno je torej zagotoviti podporo na področju socialnih mrež in medosebnih odnosov teh ljudi (Stegne, 2015, str. 6), oziroma se posvetiti tistemu področju življenja, ki je ključnega pomena za preživetje. V primerjavi s skorajda vsemi organizacijami, ki svojim uporabnikom že v samem začetku določajo vstopne pogoje, ki avtomatsko mnogim uporabnikom onemogočijo dostop do teh storitev (Dekleva, Filipovič Hrast, Nagode, Razpotnik in Smolej, 2010, str. 18), pa je pristop »Najprej stanovanje« dejansko prilagojen tako, da brez pogojevanja priskoči na pomoč vsakomur in to je ključno poslanstvo (National Alliance to End Homelessness, b. d.).

Stanovanjska politika »Najprej stanovanje« je ključnega pomena, a kljub temu ne more biti uresničena brez preostalih vzporednih ukrepov za povečanje ponudbe cenovno dostopnih socialnih stanovanj (Jones in Fritz, 2023, str. 5). Hkrati pa avtorici Jones in Fritz (2023, str. 9) opozarjata tudi na nekoliko manj spodbudno dejstvo, in sicer, da projekt »Najprej stanovanje« v večini držav še vedno dojemajo kot pilotni projekt in ga zgolj kot aditiv »dodajajo« tradicionalnim pristopom k brezdomstvu, kar pa po drugi strani ovira prepotreben strukturni premik. Ena izmed takšnih držav je žal tudi Slovenija, saj se kot rešitev stanovanjskega problema najbolj ranljivih skupin (tistih, ki brez strehe nad glavo ostanejo zaradi deložacije, naravnih nesreč, nasilja ali finančne ogroženosti) še vedno izpostavlja gradnja bivalnih enot (*Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu*, 2015). Morda pa je svetla točka, na katero opozarja strokovnjakinja Špela Razpotnik, to, da se je v Sloveniji kljub temu končno začel

prepoznavati pomen dostopne in trajne nastanitve, pri čemer je ključna tema stanovanjska politika v državi (Podhraški, 2023).

1.4. Dostop brezdomnih oseb do zdravstvenih storitev

Zdravje je zagotovo temeljni steber življenja vsakega izmed nas, hkrati pa postaja vse dražja in težje dostopna dobrina mnogim ljudem, med katerimi so vsekakor tudi brezdomne osebe. Brezdomstvo pa tako ni zgolj dokaz tega, da država ne zagotavlja dostopa do varnega, cenovno dostopnega in ustreznega stanovanja za vse, ampak krši tudi številne druge človekove pravice: izpostavljenost brezdomstvu namreč močno poslabša zdravje brezdomnih oseb in spodkopava njihovo pravico do najvišjega dosegljivega standarda zdravja (Homelessness and human rights, b. d.). Prav stanovanjske razmere so tiste, ki so ključne pri razumevanju zdravstvene problematike brezdomnih oseb (Sansoni Pirec, 2014, str. 283). Zaradi nedostopnosti stanovanj morajo mnoge brezdomne osebe mrzle zimske dni še vedno preživljati na hladni ulici, kar že samo po sebi človeku pusti nepopravljive zdravstvene posledice. Avtor Kosec (1996, str. 115) pa tukaj opozarja še na dejstvo, da si v hladnih dneh brezdomne osebe pri »ogrevanju« pomagajo z vinom (katerega bistvena funkcija je sicer pozaba), ki pa na drugi strani uničuje želodec in jetra.

Zdravje je kompleksen pojav s fizičnimi, psihičnimi, okoljskimi in socialnimi razsežnostmi, prav tako se z boleznimi in zdravstvenimi problemi odražajo značilnosti družbe (Pahor, Krek, Škraban in Oprešnik, 2018, str. 17). Zdravje moramo zato razumeti kot problem socialne politike (Sansoni Pirec, 2014, str. 285). Prav tako pa je zdravje v veliki meri odvisno od socialnih in ekonomskih dejavnikov, v katerih se rodimo, odraščamo, delamo in se staramo (Buzeti in Gobec, 2012, str. 76). Razporeditev in vpliv zdravstvenih težav sta vedno neenakomerna, zato se nekateri posamezniki, družine in skupnosti zaradi številnih dejavnikov neprestano soočajo z nenehnimi zdravstvenimi težavami, medtem ko so drugi celo življenje zdravi (Larkin, 2019, str. 57). Avtor Braveman (2006, v Larkin, 2019, str. 57) pa prav zaradi tega poudarja koncept enakosti, ki se nanaša na to, da bi vsi ljudje morali imeti enake možnosti za doseganje dobrega zdravja.

Kljub želji, da bi bilo temu res tako, pa dejansko stanje še vedno odražajo številne neenakosti. Te se kažejo že samo pri pričakovani življenjski dobi, ki je pri brezdomnih osebah zaradi slabega zdravstvenega stanja in občutno težjega dostopa do zdravstvene oskrbe približno trideset let krajša kot pa pri ljudeh, ki imajo dom (Bedmar idr., 2022, str. 3). Raziskave na

področju neenakosti v zdravju so v Sloveniji pokazale, da že socialno-ekonomski položaj pomembno vpliva na zdravje ljudi (Pahor, Krek, Škraban in Oprešnik, 2018, str. 32). Eden izmed pomembnih dejavnikov socialno-ekonomskega položaja ljudi so tudi razmere, v katerih ljudje živijo. In prav zaradi neurejenih bivalnih razmer brezdomnih oseb je higiena in zdravstveno stanje na nizki ravni, kar pa povzroča toliko večjo obolevnost in možnost epidemij (Kosec, 1996, str. 111).

Natančneje se ustavimo pri njihovi nastanitvi. Že samo bivanje v neprimernem stanovanju je vzrok za več kot 100.000 smrti letno v evropski regiji Svetovne zdravstvene organizacije, poleg tega pa vlaga in plesen, ki sta v takih nastanitvah prisotni, povzročata okužbe dihal, astmo in alergije in negativno vplivata na imunski sistem ljudi in njihovo duševno zdravje (Institute of Health Equity, 2020, v FEANTSA, 2023, str. 59). Situacija pa se tako z morebitno deložacijo ljudi, ki čez noč pristanejo na ulici, samo še stopnjuje. Kot piše avtorica Zaviršek (1999, str. 133) deložacija pri ljudeh povzroča nepopravljivo *psihološko škodo*. Mnogim ljudem, ki tako iz danes na jutri postanejo brezdomni, velikokrat ne preostane drugega, kot da noči preživljajo na ulici, kar že samo po sebi v ljudi vreže neizbrisljive posledice (Kosec, 1996, str. 115). Še posebej neizprosni pa so zimski meseci, ki pri brezdomnih osebah zaradi izpostavljenosti mrazu povzročijo ozeblino, izgube prstov, v najhujšem primeru pa celo smrt zaradi podhladitve (Kosec, 1996, str. 115). Pri »ogrevanju« si tako pomagajo z vinom (katerega bistvena funkcija je sicer pozaba), ki pa jim po drugi strani uničuje želodec in jetra (Kosec, 1996, str. 115). Življenje na ulici s seboj prinese tudi nezmožnost vzdrževanja higiene, denimo dostopa do vsakodnevnega tuširanja, zaradi česar človek težko skrbi za svoj zunanji videz, odraz tega pa so različna kožna obolenja in različni zajedalci (Kosec, 1996, str. 116). Zaradi nezadostne zobne higiene ter uživanja dovoljenih in nedovoljenih drog se mnoge brezdomne osebe soočajo z zobnimi težavami, celo izpadanjem zob (Dekleva in Razpotnik, 2009, str. 31).

Avtorja Dekleva in Razpotnik (2009, str. 25) pa ugotavljata, da obstajajo tri ključne zdravstvene težave, ki jih lahko razumemo kot vzročno povezane z brezdomstvom oziroma ekstremno socialno izključenostjo, in sicer težave v duševnem zdravju, zasvojenost z alkoholom in zasvojenost z nedovoljenimi drogami. Poleg tega je zraven potrebno dodati še negotovost glede hrane in poškodbe zaradi nasilja in drugih viktimizacij (Bowen, Savino in Irish, 2019, str. 59). Brezdomne osebe, ki živijo na ulici so velikokrat negotove glede dostopa do vrste in količine hrane, največkrat pa na družbeno sprejemljiv način ne zmorejo pridobiti hrane, ki bi bila potrebna za aktiven in zdrav življenjski slog (Bowen, Savino in Irish, 2019, str. 66). Predvsem

sadje in zelenjava sta pomembni sestavini zdrave prehrane, ki bi jo po priporočilih Svetovne zdravstvene organizacije morali vsakodnevno zaužiti več kot 400 gramov (Gabrijelčič Blenkuš, 2022, str. 46). Navkljub temu je v mnogih razdelilnicah hrane, kot na primer v Kranju, ljudem na voljo zgolj topel obrok, brez dodanega sadja ali zelenjave, kar vsekakor ni vzpodbudno.

Nezanemarljiv dejavnik zdravja in dobrega počutja brezdornih oseb je tudi nasilje, ki vključuje tako fizične, spolne, čustvene in strukturne razsežnosti, kar brezdornim osebam vsekakor otežuje življenje (Bowen, Savino in Irish, 2019, str. 64). Sama sem tekom delovanja na področju brezdomstva večkrat slišala, da na ulici ni prijateljev. Brezdomne osebe morebiti med seboj sodelujejo za lažji dostop do nekaterih dobrin. Po drugi strani pa med njimi zagotovo prihaja do konfliktov, ki lahko prerastejo v nasilje. Nikakor pa ne gre pozabiti tudi nasilja, kot dejavnika za slabše zdravstveno stanje brezdornih oseb, ki je povzročeno s strani drugih ljudi. Nedavni dogodek razkriva prav to, kako je neznanec brutalno napadel in ranil brezdomno osebo, ki je mirno spala na klopci (Furlan Rus, 2023).

Še eden izmed paradoksov, s katerim sem se tekom svoje študijske prakse srečala tudi sama, je odpust brezdornih oseb, še posebej tistih, ki nimajo strehe nad glavo, v »domačo oskrbo«, hkrati pa jim je svetovan počitek, jemanje zdravil in zdrava prehrana (Sansoni Pirec, 2014, str. 290). Takšne brezdomne osebe tako po akutnih in kroničnih telesnih boleznih potrebujejo paramedicinsko in splošnohigiensko nego, ki je sami niso sposobni izvajati in prav tako zanje niso usposobljeni delavci v zavetišču (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 86). Mnogi izmed brezdornih oseb, ki so bili že prej brez nastanitve, se morajo tako po številnih posegih vrniti na cesto (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 86). Vrnitev brezdornih oseb iz bolnišnice v zavetišča pa je prav tako velik izziv. Kot prikazujejo ugotovitve raziskav, ki so bile izvedene v tujini, je mnogim izmed njih počitek onemogočen, saj morajo zavetišče zgodaj zjutraj zapustiti, težave pa lahko povzročijo tudi igle inzulina, ki so zaradi zlorabe intravenskih mamil pogosto ukradene iz hladilnika, kjer se hranijo (Institute of Medicine, 1988). Ker za takšne brezdomne ljudi ni ustanovljenih posebnih namestitvenih možnosti (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 86), se morajo namesto strokovno usposobljenega kadra z nego in zdravstveno oskrbo spopasti zaposleni delavci v zavetiščih, ki največkrat takšne izobrazbe nimajo. Podobno pa velja tudi za ostarele brezdomne osebe, ki potrebujejo več nege, kot jim je zagotovljena v zavetiščih za brezdomne osebe (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 86).

V poplavi nenehnih sprememb pa vsekakor ne smemo pozabiti omeniti epidemije Covida-19, ki je zagotovo v vsakem izmed nas pustila močan pečat – neminljivo travmo pa so v tem času

doživljali ljudje brez strehe nad glavo. Vlada Republike Slovenije je namreč aprila leta 2020 izdala odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, površinah in mestih Republike Slovenije (*Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, površinah in mestih v Republiki Sloveniji*, 2020) oziroma, kot nam je bolj znano, akcija »Ostani doma«. Brezdomne osebe pa tega niso morale storiti. Hana Košan, zaposlena na društvu Kralji ulice, si je postavila retorično vprašanje, ki pa je ne glede na to precej na mestu, in sicer »Kam poslati nekoga, ki nima doma?« (Vogrin, 2020). Brezdomne osebe so v tem času tako izgubile dostop do javnih sanitarij, onemogočen jim je bil dostop do hrane in tekoče vode, prav tako je bil tudi dostop do zdravstvene oskrbe zelo omejen, kar je za ljudi brez strehe nad glavo, ki že tako na področju zdravja spadajo v rizično skupino, predstavljalo velik izziv (Vogrin, 2020).

1.4.1. Odnos zdravstvenih delavk in delavcev do brezdomnih oseb

Kljub temu, da bi brezdomne osebe bolj kot pokroviteljsko dobrodelništvo (Pahor, Krek, Škraban in Oprešnik, 2018, str. 34) potrebovale kompleksno in večdimenzionalno oskrbo (Klop, Evenbljij, Gootjes, de Veer, Onwuteaka – Philipsen, 2018, str. 2), je mnogokrat ne prejmejo. Pri zagotavljanju zdravstvene oskrbe ranljivim skupinam, kot so brezdomne osebe, ni dovolj izvajanje storitev, kot to velja za ljudi, ki niso brezdomne. Ne zadostuje namreč uporaba medicinskega modela, ki problem brezdomstva išče na individualen način, torej pri brezdomnih osebah (Dekleva in Razpotnik, 2009, str. 41). Namesto tega bi bilo potrebno organizirati specifične službe, ki bi v prvi vrsti izhajale in upoštevale potrebe brezdomnih oseb in njihovega dejanskega življenjskega okolja (Sansoni Pirec, 2014, str. 293). O tem pišejo tudi avtorji Turnbull, Muckle in Masters (2007, v Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 27) in poudarjajo, da se brezdomne osebe zavedajo pomanjkanja zanje učinkovitih servisov, kar občutijo na način, da se redkeje kot bi bilo potrebno napotijo k zdravniku, zdravstvene težave se kopičijo, ostajajo nezdravljene, pogosto zastarajo in so posledično težje rešljive (Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 27). Zaradi njihove socialne izključenosti, so brezdomne osebe največkrat videne kot »skrita« populacija in zato jih mnoge obstoječe zdravstvene službe ne dosežejo (Nolimal, 2010, str. 31).

Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije (1994) narekuje, da morajo medicinske sestre skrbeti za ohranitev življenja in zdravja ljudi. Svoje delo morajo opravljati humano, strokovno in odgovorno, dejavniki, kot so rasa, vera, socialni položaj, starost in tako naprej, pa ne smejo vplivati na odnos do varovanca in na kompetentno zdravstveni nego, ki jo je dolžna nuditi (*Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v Sloveniji*, 1994).

Tudi od zdravnikov, zdravnic, zobozdravnikov in zobozdravnic se pričakuje, da spoštujejo življenje ter da v nujnih medicinskih primerih pomoč ponudijo vsakomur, svoje delo pa morajo opravljati spoštljivo, razumevajoče in sočutno do vseh pacientov (Slovensko zdravniško društvo in Zdravniška zbornica Slovenije, 2016, str. 17–18).

Ne glede na to pa se brezdomne osebe, ko se obrnejo na zdravstvene službe po pomoč, soočajo z različnimi odzivi (Sansoni Pirec, 2014, str. 289). Kljub temu, da brezdomne osebe v večini imajo zdravstveno zavarovanje, do katerega dostopajo preko pravice do denarne socialne pomoči, se odnos zdravstvenih delavcev navadno spremeni ob informaciji, da te osebe bivajo v zavetišču oziroma, da nimajo urejene nastanitve, zaradi česar mnogokrat postanejo drugače obravnavani (Sansoni Pirec, 2014, str. 289). Ponovni zaplet povzroči tudi odsotnost dodatnega zdravstvenega zavarovanja; javna zdravstvena mreža ljudi sicer obravnava, vendar ker nimajo zdravstvenega zavarovanja, ne morejo kupiti predpisanih zdravil oziroma dostopati do drugih zdravstvenih storitev (Dekleva in Razpotnik, 2009, str. 32).

Sociološke raziskave ugotavljajo razlike v odnosu medicinskih sester in zdravnikov oziroma odzivov na etične probleme medicinske oskrbe (Ule, 2003, str. 262, v Skušek, 2016, str. 1). Medicinskim sestram je najpomembnejša »etika skrbi« (Ule, 2003, str. 262, v Skušek, 2016, str. 1), hkrati pa poudarjajo, kako pomembni so trajni in kontinuirani odnosi z bolniki (Ule, 2003, v Skušek, 2016, str. 1). Na drugi strani pa se zdravniki ne morejo izogniti sporočanju svojih vrednot, stališč in prepričanj v njihovi neverbalni komunikaciji (Skušek, 2016, str. 8). Pomembno pa je zavedanje, da stigmatiziranje in etiketiranje pomembno vplivata na kakovost nege (Pauly, 2005, str. 198, v Skušek, 2016, str. 8). Prav zaradi nerazumevanja in neizpolnjevanja potreb se mnoge brezdomne osebe izogibajo in zavračajo oskrbo ter hkrati tudi odpovedujejo termine (Klop, Evenblij, Gootjes, de Veer, Onwuteaka-Philipsen, 2018, str. 2).

Brezdomne osebe, ki živijo na ulici, so čustveno in fizično travmatizirane od te izkušnje, zato vidijo strokovnjake in institucije, vključno z zdravniki, kot plenilce (Firth, 2021). Morda strah ni odveč, glede na to, da so raziskave v Angliji pokazale, da zdravniki in nekatero osebje nekatere paciente kategorizirajo kot t. i. »običajne smeti« (Skušek, 2016, str. 11–12). Večina brezdomnih oseb je včasih živela povsem »normalno« življenje, v katerem so družbi dali marsikaj, ta pa jim tega sedaj ne vrača (Kosec, 1996, str. 111). Z ozirom na to je njihovo nezaupanje državnim institucijam precej logično. Kljub temu pa so vse prevečkrat videni kot težavni bolniki, saj so njihove dodatne zahteve po informacijah videne kot spodjedanje medicine (Ule, 2003, v Skušek, 2016, str. 13).

Merilo zdravstvene oskrbe v bogatih državah je, kot opozarja avtorica Heath (2005, str. 954), postalo podaljševanje življenja. Nujno potrebno pa bi bilo s preventivnimi tehnologijami zagotoviti, da bodo vsi živeli dlje (Heath, 2005, str. 954), vključno z brezdomnimi osebami. Da področje dostopa do zdravstvene oskrbe brezdomnih ljudi terja ponoven razmislek, kaže tudi ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja (ProBono), ki naj bi bila januarja leta 2002 ustanovljena zgolj začasno, danes pa vanjo ne zahajajo samo brezdomne osebe, pač pa vse več ljudi, ki niso brezdomni, a so zaradi neizprosni razmer izpadli iz zdravstvenega sistema (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 72). Potrebni so novi okvirji dostopnosti zdravstva, ki pa ne smejo biti zastavljeni zgolj kot formalna pravica nekoga, da uporab sistem, temveč se mora ljudi, ki vanj vstopijo, obravnavati s primernim spoštovanjem in dostojanstvom (Dekleva in Razpotnik, 2009, str. 111).

O tem, da je socialna izključenost »jed«, ki vsebuje mnogo raznolikih sestavin, priča tudi Špela Razpotnik in poudarja, da je lajšanje težav na področju zdravja brezdomnih oseb zgolj kaplja v morje, v primeru ko oseba nima niti materialne osnove za bivanje, torej dostopnega in trajnega stanovanja (Podhraški, 2023). Če se še nekoliko vrnem na prejšnjo točko in vse skupaj povzamem, je stabilno in varno stanovanje tista izhodiščna točka, s katere se lahko posameznik vključi v vrsto vedenj, ki krepijo zdravje, vključno z dostopom do zdravstvene oskrbe, razvijanjem podpornih osebnih odnosov, varnim shranjevanjem in pripravo hrane ter izvajanjem rutinskih postopkov za jemanje zdravil (Henwood idr., 2013a, v Bowen, Savino in Irish, 2019, str. 58).

1.5. Politika zaposlovanja brezdomnih oseb

Navezujoče na predhodni zapis: v primeru, da oseba nima kje bivati in nima ustreznega dostopa do zdravstvenih storitev, je precej idealistično razmišljati o tem, da bi se ta oseba lahko zaposlila oziroma še več, zaposlitev tudi obdržala, kar ponovno kaže na kompleksnost pojma socialna izključenost.

Zaposlitev za nedoločen čas je v današnjem času zagotovo besedna zveza, o kateri sanja na tisoče mladih, morda celo starejših in navsezadnje tudi brezdomnih oseb, ki so zaposlitev izgubile. Brezposelnost je tako ena izmed najhujših stisk, v kateri se ljudje pogosto znajdejo brez svoje volje in krivde (Cvahte, 2004). Kot avtorica Cvahte (2004) še nadaljuje, gre za proces, kjer se za delo sposobne ljudi izrine na rob družbe, ti pa se počutijo ogoljufane,

nesrečne, nekoristne, brezvoljne in hkrati tudi agresivne do družbe, ki jih je v takšno situacijo potisnila.

Brezdomne osebe pri vključevanju na trg dela spadajo v ranljivo skupino oseb; mednje se uvrščajo prikrajšani delavci, resno prikrajšani delavci in invalidi (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 135). Ugotovitve avtorjev Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić (2017, str. 135) pa opozarjajo na precej zgovorno dejstvo, da so brezdomne osebe pripravljene iskati zaposlitev in jo tudi poskušajo pridobiti, vendar, kot še dodajajo, pri tem naletijo na številne ovire, ki jim ta proces onemogočajo. Ena izmed takšnih ovir je morda že zgolj dejstvo, da strokovne službe predpostavljajo, da brezdomne osebe v večini nimajo motivacije za delo ter da so kot iskalci zaposlitve prijavljeni zgolj zato, da prejmejo denarno nadomestilo (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 126).

Ponovna ovira je vsekakor tudi stigma in predsodki s strani družbe (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 135). Na tem mestu vsekakor velja opozoriti na novo obliko dela, ki se je že pred več kot desetletjem pojavila v številnih državah, in sicer brezdomski oziroma cestni časopis (Dekleva in Razpotnik, 2007a). Prvi je pod imenom *The Big Issue* začel izhajati leta 1991 v Londonu, pri nas pa se je časopisa prijelo ime Kralji ulice (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 115 in 122). S prodajo slednjega časopisa si brezdomne osebe predvsem poskušajo olajšati situacijo, v kateri so (Vogrin, 2020). Žal pa se mnoge brezdomne osebe tega zaradi velike stigme, ki vlada v družbi, ne poslužujejo, saj takšen način dela od njih zahteva, da se razkrijejo kot brezdomna oseba (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 88). Še ena izmed ovir pri iskanju zaposlitve, ki jo lahko razumemo kot posledico tolikšnega stigmatiziranja brezdomnih oseb, pa so različne odvisnosti in težave v duševnem zdravju brezdomnih oseb (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 136). To pa je ravno tisto, česar si potencialni delodajalec ne želi (Rihter in Boškić, 2005, str. 193). Rezultat kombinacije prejšnjega in že obstoječih predsodkov potencialnega delodajalca je tako izločitev pripadnikov ranljivih kategorij, še preden bi jih slednji sploh lahko spoznal (Rihter in Boškić, 2005, str. 193). To se pri potencialnih delavcih, ki se jih v družbi ne držijo predsodki in stigma, verjetno ne bi zgodilo.

Če se vrnem še korak nazaj: ljudje se bodo tekom iskanja zaposlitve morali ustrezno pripraviti na razgovore, življenjske razmere brezdomnih oseb pa največkrat niso izvedljive za to (Pagaduan, 2022). Brezdomne osebe, sploh tiste, ki živijo na ulici, imajo le redko dostop do čistih oblačil, prhe, prevoza, telefonov in tako dalje, kar pa je ključnega pomena za iskanje in

ohranitev zaposlitve (Fred Victor, b. d.). Tudi možnost prevoza lahko vpliva na to, kdaj in kako bodo brezdomne osebe lahko prišle na razgovor za delo ali na delo samo (Pagaduan, 2022).

Nepoznavanje in nerazumevanje področja zaposlovanja brezdomnih oseb se kaže tudi v pobudah za zaposlovanje prikrajšanih skupin, med katerimi so tudi brezdomne osebe (Paasche, 2007, str. 3). Pobude tako v večini držav temeljijo na zaposlitvi s polnim delovnim časom, ki pa se za večino brezdomnih oseb ne zdi realna možnost, saj ti ob ponovnem vstopu na trg dela potrebujejo dodatna usposabljanja, ki so prilagojene njihovim individualnim potrebam in težnjam (Paasche, 2007, str. 3). Vse to pa je vsekakor pomembno upoštevati pri osebi, ki je morebiti več let preživela na ulici, v nehumanih razmerah.

Avtorji Shier, Jones in Graham (2012, str. 32) so v študiji identificirali dejavnike trga dela, ki vplivajo na položaj brezdomnih oseb:

1. premalo dela,
2. nedosledno plačilo in
3. odnosi z delodajalci.

Prav zadnje, torej odnos med zaposlenim in delodajalcem, je na trgu dela ključnega pomena, toda vse prevečkrat razumevajočih delodajalcev primanjkuje (Shier, Jones and Graham, 2012, str. 32). Tudi Zakon o delovnih razmerjih (2013) veleva, da mora delodajalec iskalcu ali iskalki zaposlitve pri zaposlovanju zagotavljati enako obravnavo ne glede na spol, barvo kože, raso ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Kljub temu se ta člen lahko krši že v samem postopku zaposlovanja, če delodajalci od brezdomne osebe zahtevajo stalni naslov, ki pa ga ti v danem trenutku niso zmožni zagotoviti, kar povzroča sistemski rasizem in diskriminacijo (Pagaduan, 2022). V mnogih državah imajo najbolj izključene skupine, kot so brezdomne osebe, zelo malo možnosti, da bi s pomočjo redne obstoječe podpore našli zaposlitev ali se vključili v pobude za usposabljanje (Paaschee, 2007, str. 3). Prav zaradi tega je ključnega pomena podpora ne delovnem mestu (s tem mislimo na pomoč pri odprtju bančnega računa, pri organizaciji prevoza na delovno mesto in nazaj ter tako naprej), ki pa je pogosto nerazvita, kar posledično pomeni visoko stopnjo osipa ob prehodu iz podprte zaposlitve v zaposlitev na običajnem trgu (Paasche, 2007, str. 4).

Navkljub temu, da bi bila takšna politika zaposlovanja lahko izredno uspešna, pri nas posebni programi za pomoč pri zaposlovanju brezdomnih oseb ne obstajajo (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 126). Kot avtorji (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 126) še

dodajajo, osebe, ki so dolgotrajno brezposelne in brez doma, za ponovno vključitev na trg dela potrebujejo daljšo psihosocialno in poklicno rehabilitacijo, spet druge osebe, ki so dalj časa odsotne iz poklicnega okolja, pa pogosto izgubijo poklicno sposobnost. Na Zavodu za zaposlovanje brezdomne osebe uvrščajo med dolgotrajno brezposelne oziroma težko zaposeljive osebe (Höfler in Bojnec, 2013, str. 265). Zaposlovanje brezdomnih oseb je dolgotrajen proces, ki zahteva vključevanje v različne programe, sodelovanje in pomoč različnih institucij ter motivacije brezdomnih oseb samih (Höfler in Bojnec, 2013, str. 265). Pri tem jim raznolike oznake, ki pričajo o njihovi neprimernosti za zaposlitev, nikakor ne koristijo. Na to dejstvo opozarja tudi podatek, da je izhodov v zaposlitev pri tej populaciji zelo malo (Trbanc idr., 2003, str. 15, v Höfler in Bojnec, 2013, str. 265). Nujno pa je razmisliti o tem, kaj je krivec tega: je to res zgolj pomankanje motivacije brezdomnih oseb ali so dolgotrajni postopki različnih institucij tisti, ki človeku »ubijejo« še zadnji up po plačani zaposlitvi.

Včasih je morda resda veljalo, da je zaposlitev ključni korak pri odpravljanju brezdomstva (Shaheen in Rio, 2007, v Hoven, 2016, str. 669), dandanes pa zaposlitev ne more rešiti vsega (Pagaduan, 2022). Zaradi številnih ovir, s katerimi se soočajo pri iskanju zaposlitve, večina brezdomnih oseb ostane brezposelnih ali pa so zaposleni v negotovih razmerah, pogosto v neformalnem gospodarstvu (Paschee, 2007, str. 3). Brezdomne osebe v Sloveniji so navedle, da večkrat opravljajo različna priložnostna dela, a so hkrati priznale tudi dejstvo, da jim »delodajalci« dela, ki so ga opravili »na črno«, na koncu niso plačali (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 127). Kot pa avtorica Pagaduan (2022) še dodaja, velika večina brezdomnih oseb kljub zaposlitvi ne zasluži dovolj, da bi si lahko privoščila najemnino, kar pa je tudi precej slikovit prikaz stanja v državi.

2. FORMULACIJA PROBLEMA

Tematika brezdomstva je bila zame od nekdanj popolna tabu tema, ki sem se ji na vsakem koraku življenja poskušala izogniti, vse dokler me v tretjem letniku dodiplomskega študija ni ta poiskala sama. Po spletu naključij sem se tako odločila, da se na prakso odpravim v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju. Takrat sem se tako tudi prvič neposredno iz oči v oči srečala z omenjeno tematiko ter dotično populacijo ljudi. Niti v sanjah pa si nisem predstavljala, da se me bo ta problematika dotaknila na način, da bo o tem dve leti kasneje »tekla« moja diplomska naloga, pa vendar.

Kljub večletnemu bivanju v Kranju sama ob prvem dnevu prakse nisem vedela, v katero smer naj se podam, oziroma, kje se Zavetišče za brezdomne osebe nahaja. Zavetišče za brezdomne osebe se v mestu Kranj nahaja v predelu, ki je ločen od preostalega mesta oziroma mestnega jedra, kjer se sprehajajo ostali meščani Kranja. Takrat temu podatku nisem dajala velike vrednosti, danes pa se zavedam, da je že zgolj prostorska razporeditev v mestu pokazatelj izobčenosti oziroma izključenosti. Tekom opravljanja prakse tako v tretjem kot tudi v četrtem letniku študija, sem hitro prišla do zaključka, da gre za skupino ljudi, ki se jih stigma in izključenost oklepata na vsakem koraku njihovega življenja. Delovni proces v Zavetišču so neprestano prekinjale besedne zveze, kot so »žal«, »ne bo šlo«, »ne moremo«, kar mi je vsakič znova razkrilo šokantno dejstvo, in sicer, da je socialna izključenost brezdomnih oseb resen problem, s katerim se je potrebno čimprej soočiti. Glede na to, da sem z brezdomnimi osebami, tako tistimi, ki so bivale v Zavetišču, kot tudi tistimi, ki so živele na ulici in so v Razdelilnico hrane v Kranju prihajale zgolj na topel obrok, preživela kar nekaj časa, sem v sebi čutila odgovornost do teh ljudi in dolžnost, da problematiko, s katero se brezdomne osebe srečujejo na dnevni ravni, nagovorim in s tem morda vsaj za delček pripomorem k vidnosti pojava brezdomstva in izboljšanju njihovega gmotnega položaja.

Spoznala sem, da je bila slednja tema, sploh desetletje nazaj, že velikokrat predmet razprave, v zadnjem času pa se je na slovenskih tleh, po mojem mnenju, to področje nekoliko »potisnilo v kot«. Prav tako sem tekom prebiranja literature prišla do ugotovitve, da so bile pretekle raziskave na področju brezdomstva v večini skoncentrirane na prestolnico, pojavu brezdomstva pa se tako v ostalih slovenskih mestih ni namenjal pretirane pozornosti. Prav to pa je bil glavni povod za načrtovanje moje raziskave. Tematiko socialne izključenosti brezdomnih oseb sem tako želela nasloviti in raziskati v mestu Kranj in njegovi širši okolici. S svojimi ugotovitvami pa tako želim nagovoriti lokalno javnost kot tudi socialne delavke in delavce ter strokovnjake,

jih na tem področju opozoriti na izjemno ranljivo skupino brezdomnih oseb v Kranju, na katere mnogi v hitrem tempu življenja sploh ne pomislijo več. Obenem pa želim opozoriti, da je problematika izključevanja brezdomnih oseb na številnih ravneh življenja tudi v mestu Kranj še kako živa in skrb vzbujajoča. Namen moje raziskave je opomniti na izključevanje, ki so ga brezdomne osebe deležne na slehernem premiku v njihovem življenju. Opozoriti želim predvsem na tiste sfere življenja, ki so nujne za dostojno preživetje ter sfere, kjer je izključevanje in stigmatiziranje brezdomnih oseb najbolj vidno. Usmeriti se želim na področje stanovanjske problematike, dostopa do zdravstvenih storitev, politike zaposlovanja brezdomnih oseb ter nenazadnje tudi stigmatizaciji in diskriminaciji, ki pa sta nedvomno dva izmed glavnih povodov za nastanek izključenosti na ostalih ravneh družbene integracije. S svojo raziskavo bi želela pripomoči k razvijanju novih metod oziroma pristopov za ponovno vključevanje brezdomnih oseb v nekaj, čemur rečemo »normalno« življenje, tako na območju Kranja kot tudi v drugih mestih po Sloveniji, kjer je ta problematika zares vidna in neobhodna. Z mojimi izsledki bi prav tako želela spodbuditi socialno rehabilitacijo brezdomnih oseb, ki so toliko let živele in še živijo v pomankanju in izolaciji od preostalih družbenih skupin.

2.1. Raziskovalna vprašanja

Raziskovalna vprašanja, na katera želim tekom raziskave pridobiti odgovore, so:

1. Kako brezdomne osebe ocenjujejo sprejetost v družbi?
2. Kakšna občutja doživljajo brezdomne osebe v interakciji z okoljem?
3. Kakšne so izkušnje brezdomnih oseb z zdravstvenim sistemom?
4. S kakšnimi ovirami se srečujejo brezdomne osebe pri iskanju zdravniške pomoči?
5. S kakšnimi ovirami se srečujejo brezdomne osebe pri iskanju zaposlitve?
6. Kako brezdomne osebe ocenjujejo dostopnost do stanovanj?

3. METODOLOGIJA

3.1. Vrsta raziskave

Moja raziskava, z naslovom Socialna izključenost brezdomnih oseb, je *kvalitativna*, saj osnovno izkustveno gradivo predstavljajo besedni opisi oziroma pripovedi, ki sem jih tudi obdelala in analizirala na beseden način, brez uporabe merskih postopkov (Mesec, 1997, str. 11). Zbirala sem besedne opise in pripovedi s strani brezdomnih oseb. Zlasti me je zanimala njihova življenjska izkušnja, izkušnja brezdomstva, kako se spopadajo s predsodki in stereotipi o brezdomnih osebah, ki jih je oblikovala družba, kakšne so njihove izkušnje z zdravstvenim sistemom, kaj zanje pomeni dom, kdaj so bili nazadnje zaposleni ... Izbrala sem majhno število oseb, ki sem jih vključila v raziskavo, saj pri kvalitativnih raziskavah, za razliko od kvantitativnih, raziščemo posamezne primere oziroma majhno število primerov, ki jih nato med seboj primerjamo, ne pa večjega števila oseb z namenom, da bi s preštevanjem prišli do posplošenih ugotovitev (Mesec, 1997, str. 18).

Raziskava je tudi *eksplorativna* oziroma *poizvedovalna*, saj zanjo velja seznanitev z nekaterimi osnovnimi značilnostmi novega pojava ali področja problematike oziroma odkrivanje problemov ter njihova formulacija (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 80). Namen moje raziskave je seznanitev s področjem brezdomstva v povezavi s socialno izključenostjo; hkrati pa opredeljujem tudi osnovne značilnosti brezdomstva. Obenem pa je namen tudi odkrivanje in spoznavanje tistih področij, kjer je socialna izključenost brezdomcev najbolj vidna. Ena izmed značilnosti eksplorativnih raziskav je tudi ta, da lahko za zbiranje gradiva uporabimo več različnih postopkov (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 80). Za namene moje raziskave sem sicer uporabila zgolj enega: podatke oz. besedne opise sem zbirala s pomočjo spraševanja oziroma intervjujev z brezdomnimi osebami.

Raziskava pa bo tudi *empirična*, saj gre pri slednji za zbiranje novega, neposrednega izkustvenega gradiva, bodisi z opazovanjem ali spraševanjem – v mojem primeru s spraševanjem (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 84). Ker moja raziskava ustreza vsem zgoraj navedenim lastnostim, bi jo opredelila kot kvalitativno, eksplorativno oziroma poizvedovalno in empirično raziskavo.

3.2. Teme raziskave

V nadaljevanju navajam še ključne teme oziroma področja, ki nas bodo tekom raziskovanja zanimala. Glavne teme so naslednje:

- **ŽIVLJENJE PRED BREZDOMSTVOM:** Z omenjeno tematiko sem se poskušala sogovornikom približati v samem začetku pogovora ter jih prosila, če mi lahko pripovedujejo o svojem življenju. Zanimale so me življenjske zgodbe mojih sogovornikov. Hkrati pa sem z vprašanjem o njihovem življenju tako omogočila, da mi brezdomne osebe same povedo oziroma pogovor napeljejo na tematiko brezdomstva ter kaj jih je do tega pripeljalo.
- **RAZLOGI ZA BREZDOMSTVO:** Pri slednji temi so me zanimali razlogi za brezdomstvo oziroma kaj je po njihovem mnenju glavni povzročitelj brezdomstva v njihovem primeru. Sogovornikom sem dala možnost, da sami ubesedijo tisto, za kar menijo, da jih je pripeljalo do tukaj, kjer so danes.
- **IZKUŠNJA BREZDOMSTVA:** Pri dotični temi sem se predvsem želela dotakniti izkušnje brezdomstva slehernega sogovornika. Dala sem jim možnost, da mi povedo, kako se je njihovo življenje spremenilo ter kakšno je danes. Prav tako sem večji poudarek želela dati temu, kaj jim je v trenutnem obdobju življenja najtežje ter kateri so glavni izzivi, s katerimi se soočajo.
- **STIGMATIZIRANJE BREZDOMNIH OSEB:** Glede na to, da je brezdomstvo še vedno precejšnja tabu tema, me je tekom intervjujev zanimalo, kako se s tem soočajo sogovorniki sami. Zanimalo me je, kako se sogovorniki počutijo v družbi, medtem ko jih ta označuje kot brezdomne osebe. Zanimalo me je, ali se sami srečujejo s predsodki o brezdomnih osebah, kateri ti predsodki so in kako se z njimi soočajo.
- **SOCIALNA IZKLJUČENOST BREZDOMNIH OSEB:** Pri slednji tematiki sem se posvetila predvsem raziskovanju, kako se brezdomne osebe počutijo v družbi. Zanimalo me je, kako se počutijo, ko hodijo po ulici, ko gredo v trgovino, kakšne so njihove interakcije s širšo družbo in tako dalje. Interesiralo me je, ali se v okolju, kjer živijo, počutijo vključeni oziroma sprejeti..
- **IZKUŠNJE Z ZDRAVSTVENIM SISTEMOM:** Pri slednji temi sem želela poudarek nameniti sogovornikovim izkušnjam z zdravstvenim sistemom. Zanimalo me je, ali imajo urejeno zdravstveno zavarovanje, kdaj se odpravijo k zdravniku, v kolikor se, ter kakšne so nasploh njihove izkušnje z zdravstvenimi delavci. Pozornost sem namenila tudi dejstvu, če so vedno prišli do zdravstvene pomoči, ko so je potrebovali.

- **SKRB ZASE:** Slednja tema se je kot nekakšna podtema pojavila pri prejšnjem področju. Glede na to, da so brezdomne osebe zaradi bolj tvegane življenja bolj nagnjene k različnim boleznim in okužbam, me je pri slednji tematiki zanimalo, kako brezdomne osebe skrbijo same zase ter za svoje zdravje in kakšne tehnike uporabljajo za vzdrževanje zdravja.
- **ZAPOSLOVANJE BREZDOMNIH OSEB:** Na področju zaposlovanja me je zanimalo, kdaj so bili moji sogovorniki nazadnje zaposleni ter ali so se v obdobju brezdomstva še kdaj odpravili na razgovor za službo, so jo morda celo iskali.
- Zanimale so me njihove želje na področju zaposlitve ter s kakšnimi ovirami se srečujejo pri iskanju. Prav tako sem sogovornike povprašala o pričakovanih družbe glede zaposlovanja brezdomnih oseb.
- **STANOVANJSKA PROBLEMATIKA:** Zadnja širša tema, ki me je zanimala, pa je področje stanovanjske problematike. Zanimalo me je, kje so nastanjeni danes, kaj zanje pomeni dom in ali bi si želeli lastnega stanovanja. Prav tako sem se posvetila temu, kaj sami dojemajo kot ovire pri iskanju in pridobivanju lastnega stanovanja. Hkrati pa sem z njihove strani želela pridobiti tudi podatke o tem, kaj bi si sami še želeli, da bi jim bilo glede bivanja na voljo.

3.3. Merski instrument in viri podatkov

Merski instrument je pripomoček, ki ga uporabljamo pri merjenju; z njegovo pomočjo izzovemo pri opazovani enoti vedenje, ki je indikator lastnosti, ki jo želimo meriti, in zabeležimo stopnjo (intenziteto, količino) te reakcije, torej registriramo njen položaj na merski lestvici (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 119). V moji raziskavi sem kot merski instrument uporabila vodilo za intervju. V slednjem sem zapisala glavne teme, ki so me zanimale ter na katere sem se tekom izvajanja intervjujev opirala. Pri vsaki temi sem dodala še nekaj opornih vprašanj, ki sem jih kasneje prilagajala glede na pogovor, ki se je tekom intervjuja razvil. Vprašanja, ki sem jih zastavljala, so tako odprta – pri njih ne navedemo možnih odgovorov vnaprej – kot tudi zaprta, pri katerih vnaprej zabeležimo možne odgovore (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 243). Z vprašanji zaprtega tipa sem želela, da sogovorniki določijo okvir razmišljanja in opredeljevanja (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 244), nato pa sem z dodatnimi podvprašanji poskušala razviti nadaljnjo diskusijo.

3.4. Opredelitev enot raziskovanja – populacija vzorec

Populacijo, na katero se bo nanašala moj raziskava, predstavljajo brezdomne osebe v letih 2022/2023 v Sloveniji.

Zaradi prevelike populacije in nezmožnosti dostopa do vseh brezdomnih oseb po Sloveniji, sem se posluževala vzorčenja. Moj vzorec je *neslučajnostni*, kar pomeni, da vsaka enota populacije pri izboru ni imela enakih možnosti, da pride v vzorec (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 153). Poleg tega je vzorec tudi *priročni*. Za slednjega velja, da gre za skupine ljudi, ki so raziskovalcem najbolj dostopne (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009 str. 153). V vzorec sem vključila brezdomne osebe, ki bodisi živijo v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju bodisi prihajajo zgolj po topli obrok v Razdelilnico hrane v Kranju. Tako Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju kot tudi Razdelilnica hrane sta dva izmed programov Centra za socialno delo Gorenjska, natančneje Enote Kranj. Oba programa se nahajata v isti stavbi, zaposleni in uporabniki pa so v vsakodnevnem neposrednem stiku.

Moj vzorec so tako predstavljale brezdomne osebe, ki živijo v Zavetišču za brezdomne osebe ter imajo do neke mere zadoščene eksistencialne potrebe (kot so zdravstveno zavarovanje, prenočišče) in tiste brezdomne osebe, ki tega nimajo ter dejansko živijo na ulici, v Razdelilnico hrane pa se enkrat dnevno vračajo zgolj po topel obrok. Smoter tega sama vidim v tem, da sem s širšo paleto brezdomnih oseb tako prišla do raznolikejših in tudi bolj poglobljenih podatkov.

K sodelovanju pri raziskavi sem povabila tiste uporabnike oziroma brezdomne osebe, s katerimi sem tekom svoje študijske prakse v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju največ sodelovala. Intervjuje za namen slednje raziskave pa sem tako opravila s tistimi brezdomnimi osebami, ki so bile najbolj »dostopne«, oziroma so se odzvale mojemu povabilu ter bile pripravljene z menoj spregovoriti o svojih izkušnjah. Vsega skupaj se je mojim prošnjam odzvalo šest brezdomnih oseb, s katerimi sem kasneje opravila intervjuje. Pri raziskavi je tako kot že zapisano sodelovalo šest brezdomnih oseb, od tega ena ženska ter pet moških, v starostnem razmaku od 48 do 71 let.

3.5. Zbiranje podatkov oziroma empiričnega gradiva

Kot metodo zbiranja podatkov oz. empiričnega gradiva sem uporabila spraševanje, natančneje intervju. Gre za običajno neposredni pogovor iz oči v oči med spraševalcem (intervjuvarjem) in vprašancem (intervjuvancem, respondentom) (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str.

205). Moj intervjuji so bili *delno standardizirani*, saj mi je bilo pri slednjih v pomoč zgolj vodilo za intervju, ne pa do potankosti vnaprej sestavljen vprašalnik (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 230). V vodilu za intervju sem imela zapisane osnovne teme, ki so me zanimale, pri vsaki izmed navedenih tem tudi nekaj opornih vprašanj oziroma podvprašanj. Ne glede na to, sem tako vprašanja kot tudi celoten intervju sproti prilagajala svojim sogovornikom ter jih usmerjala in vodila v smeri, ki so mi jo kazali. Vsem vprašancem tako nisem zastavila istih vprašanj na enak način, pač pa sem se z vsakim pogovarjala drugače (Mesec, Rape Žiberna in Rihter, 2009, str. 230).

Vse intervjuje sem na mojo izkazano željo izvedla v živo, v prostorih Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju. Za lažjo kasnejšo obdelavo gradiva sem sogovornike prosila za dovoljenje za snemanje, ki so ga vsi, razen enega, tudi podali.

3.6. Obdelava in analiza podatkov oziroma empiričnega gradiva

Vse pridobljene podatke sem na koncu še kvalitativno obdelala. Zvočne posnetke, ki sem jih tekom intervjujev pridobila, oziroma podrobne zapiske, ki sem jih med intervjujem zapisala, sem najprej prevedla v besedila v obliki dobesednih prepisov. Ko sem imela dobesedne prepise do potankosti urejene, pa sem se posluževala kodiranja. Pri vsakem odgovoru udeležencev sem določila t. i. *enote kodiranja* (Mesec, 1997, str. 29). Enote kodiranja sem določila na način, da sem vsaki izjavi intervjuvanca dopisala številko, črko, ki predstavlja začetnico njihovih imen ter ob koncu dopisala še številko izjave. Kodirne enote sem zatem prepisala v wordove tabele in pričela s procesom odprtega kodiranja. Odprto kodiranje je postopek kategoriziranja in razvrščanja podatkov, v katerem posameznim delom besedila pripisujemo pojme in tako organiziramo podatke (Mesec, 1997, str. 30). Vsaki izjavi udeležencev sem tako najprej pripisala pojem, kategorijo in nadkategorijo ter vsaki izjavi posebej določila še temo. Po končanem odprtem kodiranju sem še enkrat pregledala vse kategorije in nadkategorije ter poskrbela za čim večje ujemanje.

V naslednjem koraku pa je sledil še postopek osnega kodiranja. Osno kodiranje je vzpostavljanje odnosov znotraj določene kategorije, med kategorijo in njenimi podkategorijami; vodi do tega, da vzpostavimo hierarhijo med kategorijami in podkategorijami (Mesec, 1997, str. 32). Iz posameznih wordovih tabel sem najprej izpisala teme, nato nadkategorije in zatem še kategorije. Kategorijam sem nato pripisala še pojme, zraven teh pa še številke posameznih izjav. S slednjim korakom sem tako zaključila proces osnega kodiranja.

V naslednjem koraku sem sama zapisala še rezultate raziskave, o njih razpravljala ter ob zaključku moje naloge podala sklepe in predloge.

3.7. Moja opažanja

Kljub temu, da slednja točka v diplomskih nalogah navadno ni prisotna, bi sama na tem mestu želela zapisati nekaj mojih osebnih opažanj in ugotovitev, do katerih sem prišla tekom zbiranja podatkov. Glede na to, da sem se sama s skorajda večino uporabnikov zares dobro ujela in vzpostavila spoštljiv odnos, sem bila prepričana, da iskanje sogovornikov za mojo raziskavo ne bo predstavljalo večjega izziva – a temu ni bilo tako. V procesu iskanja sogovornikov sem namreč naletela na več zavrnitev, kot sem jih pričakovala. Kljub temu, da sem potencialnim sogovornikom pojasnila temo in namen raziskave ter med drugim tudi poudarila, da bodo vsa imena ter vsi podatki anonimizirani, mnogi izmed njih niso želeli biti soudeleženi. Moji prošnji se je na koncu odzvalo šest brezdomnih oseb, s katerimi sem nato opravila intervjuje, približno enako število brezdomnih oseb, ki sem jih povabila k sodelovanju pri raziskavi, pa me je zgolj prijazno zavrnilo. Nekateri izmed njih so dejali, da nimajo kaj za povedati, spet drugi so odvrnili, da nimajo časa, še vedno pa se živo spomnim odziva: »Jaz ne dajem izjav, ker vem, kaj vi potem s tem naredite«.

Posebno vrsto izziva pa mi je predstavljala tudi sama izvedba intervjujev. Sama sem, kot že omenjeno, za sogovornike najprej prosila tiste uporabnike, s katerimi sem tekom dela v Zavetišču najbolj navezala stik in spletla neko vez. Poleg tega sem bila na vsakodnevni ravni z njimi vključena v pogovorih, v katerih so mi pripomnili in zaupali mnogo pomembnih in ključnih stvari prav za moje področje raziskovanja, zato sem si želela, da bi bile te njihove izjave tudi uradno izrečene preko intervjujev in nato zapisane. Tekom intervjujev pa je prišlo do nekakšnega paradoksa. Kljub temu, da sem pridobila dovoljenje za snemanje, se je vzdušje v trenutku, ko sem na mizo postavila telefon, popolnoma spremenilo. Gospod, ki mi je še pred pol ure na dvorišču Zavetišča pripovedoval o tem, kako stvari v naši državi zares ne funkcionirajo, je tekom intervjuja kot prvo precej obmolknil, kot drugo pa svoje mnenje spremenil in mi pojasnil, da je vse okej, tako kot je. Kljub temu, da sem sprva z njegove strani še vedno poskušala pridobiti resnično mnenje, sem to s časom opustila, saj sem v nekem trenutku začutila, da moja vprašanja niso več nevtralna in odprta, pač pa sugestivna. Mnenja, ki sem jih tekom intervjujev pridobila, vsekakor so realna, pridobljena s strani resničnih brezdomnih oseb, ki so v svojih življenjih deležna izključevanja in stigmatiziranja. Na žalost pa verjetno za nekatere nikoli ne bom vedela, kaj si v notranjosti svoje duše resnično mislijo.

Še ena izmed ugotovitev pa je bila slednja. Tekom opravljanja prakse v Zavetišču sem resnično uvidela, kako zahtevno je delo socialne delavke v dotični ustanovi. Zaradi birokratizirane narave dela, zaposlenim večkrat zmanjka časa ali pa energije za osebne pogovore z uporabniki. Jaz pa sem za razliko od njih imela čas za pogovor, kar se je nekaterim sogovornikom zdelo v čast, da nekdo z njimi zgolj sedi in se pogovarja. Nekateri izmed njih so mi na dolgo in široko povedali svojo življenjsko zgodbo, saj so videli, da sem tukaj zanje ter da jih poslušam, česar zagotovo niso doživeli že kar nekaj časa. Tekom pogovorov sem čutila, da vsak izmed njih prednost daje specifični tematiki, na katero se ne glede na moje poskuse premestitve pogovora, vedno znova vrača. Za nekatere je bilo to delo, za druge njihova ljubljena oseba in tako naprej. Prav tako sem večkrat dobila občutek, da mi svojo življenjsko zgodbo tako obsežno pripovedujejo iz razloga, da mi pokažejo, da za položaj brezdomne osebe niso krivi sami, pač pa da so k temu prispevali tudi drugi dejavniki.

Spet drugi so intervju začutili kot varen prostor, znotraj katerega so mi nekateri zaupali svoje najbolj osebne stvari. Zraven so nekateri dejali, da bodo to zaupali zgolj meni, saj vedo, da sem v redu dekle. Sama ob takšnih pripovedih čutim hvaležnost za njihovo zaupanje, hkrati pa tudi odgovornost, da takšne informacije, kljub anonimizaciji vseh podatkov, ne vključim v raziskavo in jih zadržim zase.

4. REZULTATI

V tem poglavju predstavljam rezultate, ki sem jih pridobila s pomočjo kvalitativne analize opravljenih intervjujev. Rezultate bom prikazala tekom posameznih devetih glavnih tem, ki pa so naslednje: življenje pred obdobjem brezdomstva, razlogi za brezdomstvo, izkušnja brezdomstva, stigmatiziranje brezdomnih oseb, socialna izključenost brezdomnih oseb, izkušnje z zdravstvenim sistemom, skrb zase, zaposlovanje brezdomnih oseb in stanovanjska problematika. Za boljšo ponazoritev rezultatov sem pri sleherni temi dodala še konkretne izjave sogovornikov, ki sem jih pridobila tekom posameznih intervjujev. Izjave sem za boljšo preglednost zapisala z ležečo pisavo ter zraven dodala še številko izjave.

4.1. Življenje pred obdobjem brezdomstva

Z analizo pogovora o tematiki življenje pred obdobjem brezdomstva sem na prvi vpogled prišla do spoznanja, da so večinoma vsi intervjuvanci pred obdobjem brezdomstva živeli dokaj običajno življenje. Kljub temu pa so bili v življenju skorajda vsakogar izmed njih prisotni težki življenjski »vložki«, ki se jim bom posvetila v nadaljevanju. Skorajda vsi sogovorniki so svojo življenjsko pripoved pričeli s svojim rojstvom. Kar trije sogovorniki izmed šestih so se namreč rodili v državah bivše Republike Jugoslavije ter se šele kasneje v življenju preselili v Slovenijo. Svojo pripoved so zato pričeli tam, kjer se je njihova življenjska pot začela. Pogovor so nato večinoma vsi navezali na obdobje otroštva, kjer so obiskovali osnovno šolo, nekateri izmed njih celo gimnazijo.

Mnenja o njihovem preživljanju otroštva so bila deljena. Nekateri so obdobje otroštva povezali s pozitivnimi občutki ter radostjo, spet drugi pa so otroštvo označili kot prelomno obdobje, saj, kot je eden izmed intervjuvancev dejal: »*Otroštvo je blo pa tko na vagi*« (3M3). Spet drugim pa se je ob spominjanju preteklega življenja misel ustavila pri njihovih starših. Sogovornik mi je tekom pogovora namreč zaupal, da je za svoj uspeh hvaležen svojim staršem, saj kot je sam mnenja: »*Meu sm srečo, starše pa okolico k sta mi rekla, da če ne boš u šolo hodu, da ne bo nič in pol posledično mi je uspelo no.*« (4N1). Prav tako je vsem sogovornikom skupna zgodnja zaposlitev na raznolikih delovnih mestih. Eden izmed intervjuvancev je namreč pojasnil, da je z delom pričel že v zgodnji mladosti (»*Ja, ker sm s 14-imi leti začeu delat.*« (3M6)). Spet druga sogovornica je navedla podatek, da ji šola ni šla preveč od rok, kar je bil posledično poglobitni razlog njene hitre zaposlitve.

Tekom pogovorov z brezdomnimi osebami sem ugotovila, da je bilo njihovo bivanje pred obdobjem brezdomstva relativno stabilno in varno. Večinoma vsi sogovorniki so v svoji mladosti živeli skupaj s svojimi starši ali starimi starši. Eden izmed sogovornikov je pojasnil, da je svoje otroštvo ter mladost preživel na kmetiji, ki so jo imeli doma. Spet druga sogovornica je pojasnila, da je sprva bivala skupaj s svojimi starimi starši, kasneje pa se je skupaj s svojo sestro ter materjo preselila v občinsko stanovanje (*Poj je pa mama dobila kokr občinsko stanvane, pol smo se pa preselil do konca ane (1S2/2)*). Kljub temu, da je eden izmed sogovornikov pojasnil, da je v preteklosti v lasti imel kar dve nepremičnini, sem sama na podlagi analize pogovorov z brezdomnimi osebami prišla do ugotovitve, da nastanitev v kasnejši dobi življenja, a še vedno pred obdobjem brezdomstva, le ni bila tako zanesljiva. Eden izmed sogovornikov je pojasnil, da je več let živel pri prijatelju, dokler se ga ta ni naveličal ter ga izselil. Spet drugi pa je več let preživel kot podnajemnik, saj kot sam pojasnjuje: »*Jst k sm biu v Ljubljani, sm meu najeto sobo, tm k sm biu pri ***** sm živeu pri eni družini iz ****, 10 let, zdj na *** pa 11 let.*« (2B102).

Prav tako sem spoznala, da je večina izmed sogovornikov pred obdobjem brezdomstva živela, kot temu pogovorno pravimo, družinsko življenje: skupaj z ženo ter otroki. Nekateri izmed njih se v partnerstva in zakonsko življenje niso spustili, spet drugi pa se kljub možnostim ter želji po ustvarjanju družine in družinskega življenja za to iz takšnih in drugačnih razlogov niso odločili (*Če bi hotu povedat tkole no ... Jst sm meu možnost, seveda ko sm biu mlajši, stvar napelat na to, da bi kot po zgledu ostalih tut sam imeu družino, zato ker punce so rade šle na mlade fante ane. (5F98)*).

V kolikor poskušam strniti zgornja spoznanja, je bilo vsem sogovornikom pred obdobjem brezdomstva skupno skromno življenje, kar je v naslednji izjavi lično zaobjela ena izmed sogovornic in dejala: »*Dnarja tut veste kk ni blo nevem kuga, tut tko, prebijal smo se ... Pol je pa pršl na to, da je kšn cvenk še ostou.*« (1S3/3).

Ne glede na to, da se večina izmed sogovornikov življenja pred obdobjem brezdomstva spominja z iskrico v očeh, so zgodbe mnogih izmed njih precej krute. Ugotovila sem, da so bila življenja skorajda vsakega izmed njih že v rani mladosti zaznamovana z izjemno težkimi dogodki, ki jih je spisalo življenje. Kar dva izmed sogovornikov sta se v preteklosti namreč srečala z izkušnjo bivanja v zaporu, bodisi zaradi pretepanja bodisi zaradi drugih kršitev zakona. Tragedije, ki so se odvile znotraj posameznih družin, pa pri dveh sogovornikih segajo precej dlje. Ena izmed intervjuvank je razodela izkušnjo bivanja v enostarševski družini, ki je

bila posledica samomora očeta, ko je bila sama stara zgolj pet let. Drugi sogovornik pa mi je pripovedoval o strogosti njegovega očeta in velikih količinah dela na kmetiji, kar mu je onemogočalo druženje z ostalimi vrstniki ter nasploh uživanje brezskrbnega otroštva. Kot pravi: *»Problem potem v prvem razredu pa potem v nižjih razredih, ko sm pršou u šolo, je pa biu, da smo mel uno igro med dvema ognjema in jst še nikol nism vidu žoge in pol k so ostali tok močno metal žoge sm mislu, da me bo žoga ubila.« (2B31)*. Navkljub pozitivni naravnosti in optimističnemu pogledu sogovornikov, vsekakor ugotavljam, da njihova življenja tudi pred obdobjem brezdomstva niso bila najlažja in so zagotovo v vsakem izmed njih pustila določen pečat, ki so ga ponesli s seboj v svet.

Tekom analize intervjujev sem prišla do spoznanja, da je ob prošnji pripovedovanja o svojem življenju, vsak sogovornik oziroma sogovornica točno določeni zanj oziroma zanjo pomembni temi, namenila krepko več pozornosti kot katerikoli drugi. *»To se pravi, jst sm velik delu,« (2B1)* je bila izjava enega izmed sogovornikov, ki mi je tekom intervjuja hitel pripovedovati o vseh svojih zaposlitvah tako v državnih ustanovah kot tudi v različnih trgovskih verigah in skladiščih. Spet drug intervjuvanec mi je tekom pogovora zaupal celotno zgodbo o spoznanju z zdaj že bivšo ženo ter o tem, kako sta skupno pot začela v Ljudski menzi v Kranju, kjer sta se tudi spoznala. Ugotavljam, da je ob popolnoma odprtem tipu vprašanja vsakdo iz svoje življenjske zgodbe izluščil tisto poglavje, ki je najbolj zaznamovalo njegovo oziroma njeno življenje. Za nekoga je bilo to delo oziroma plačana zaposlitev, za druge njihova ljubljena oseba, za ostale pa spet nekaj svojevrstnega in edinstvenega.

Eno izmed pomembnih vprašanj, ki sem jih pod slednjo tematiko zaobjela, je bilo vprašanje o tem, kako so sogovorniki doživljali in razmišljali o pojavu brezdomstva, preden so se s tem neposredno srečali tudi sami. Med samim raziskovanjem odgovorov, ki so mi jih sogovorniki in sogovornica podali, sem spoznala, da so bila tudi pri tej tematiki mnenja mešana. Dva izmed sogovornikov sta mi pojasnila, da brezdomstva pred tem sploh nista poznala. Eden izmed njih je dejal, da zaradi narave takratne zaposlitve nikoli ni zahajal na Prešernov trg, kjer so se in se še vedno zbirajo brezdomne osebe, zavoljo česar se z dotično problematiko v obdobju pred brezdomstvom ni srečal. Spet drugi pa mi je zaupal naslednje: *»Oh, takrt jst tega sploh nism meu, jst sm takrt na faks hodu ... Na primer mel smo predavanje, pol pa pou ure al pa clo eno uro ni blo nič, pa smo rekl pejmo na kafe. Nč takrt sploh nism vedu, da to obstaja.« (4N43/1 in 4N43/2)*.

Izjemno zanimivo pa mi je bilo razmišljanje ene izmed sogovornic, ki je povedala naslednje: *»Ja prej so bli gor u kasarn trije k so mel zabojnike ... Pa smo jim nkkrr drgač rekl, kokr pa klošarji, pa so bli fejest fantje.«* (1S39/1). Sogovornica je s slednjo izjavo potrdila, da je pojav brezdomstva spoznala že takrat, a hkrati opozorila na nepravilno naslavljanje brezdomnih oseb oziroma na stigmatiziranje. Kontrast slednji izjavi pa je postavil drugi izmed sogovornikov, ki je pojav brezdomstva v celoti povezal z brezdomnimi osebami, ki čakajo pred trgovino ter mimoidoče prosijo za denar. Kot pojasnjuje sam: *»Veš kako bom reku, jst sm takrt delu in jst takrt nism smatru, da je to pravilno ane, da more en tm slonet pred štacuno in mu manka nekih 20 centov, da bo lahk preživu ane.«* (5F36). Sogovornik je izrazil nestrinjanje s slednjim početjem ter hkrati pojasnil, da se tekom njegove izkušnje tega tudi sam ni nikoli posluževal.

Spoznala sem, da so bila življenja sogovornikov pred obdobjem brezdomstva zares zanimiva ter polna tako lepih kot tudi manj prijetnih dogodkov, kar pojasnjuje tudi ena izmed sogovornic, ki pravi: *»Tk, da to je blo tut kr fajn ... So bli lepi pa težki trenutki, k kt so pousod ...«* (1S15).

4.2. Razlogi za brezdomstvo

Tekom analize empiričnega gradiva sem prišla do spoznanja, da so bili v življenju vsakega izmed sogovornikov prisotni dogodki, ki so njihovo življenje iz povsem običajnega spremenili v življenje brezdomne osebe oziroma osebe na dnu družbene lestvice. Ne glede na to pa sem tekom analize odgovorov postopoma dognala, da v izkušnjo brezdomstva ni vodila zgolj ena sama napačna odločitev, pač pa je k temu pripeljalo sosledje nesrečnih dogodkov. Stečaj podjetja in nezmožnost pridobitve nove zaposlitve je eno izmed sogovornic potisnilo v stisko, ki pa so jo kasneje dodatno otežili še sosedje, saj so bili prav oni razlog za njen današnji položaj v družbi, saj kot navaja: *»Ja žleht sosede sm mela in so me pol oni na tak način.«* (1S11).

O zapletu in nesrečnem prepletu dogodkov je spregovoril tudi drug sogovornik, ko mu je bilo leta 2018 odvzeto vozniško dovoljenje, še pred tem pa je bil žrtev kraje vseh svojih prihrankov. Kot mi je zaupal: *»Potem pa še leta 2017 mi je drugi varnstnik iz Kranja v sobi, k sm meu velike prihranke, pa mi je šou use ukrast, ker je s svojim ključem al pa je poiskou mojga in mi je ukradu.«* (2B15). Zaradi posledične izgube stanovanja je nato sledilo bivanje v različnih institucijah, od psihiatrične bolnišnice ter vse do določitve za premestitev v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju. Nesrečno zaporedje življenjskih dogodkov je bilo prisotno tudi pri drugem sogovorniku. *»Ja nč, pol pa službe ne dobiš, k maš u knjižc štempl.«* (3M13) je bila izjava sogovornika, ki mu je družba nadela oznako bivšega zapornika, zaradi česar se je znašel

v enosmerni ulici, kjer ga je stigmatiziranost na enem področju pripeljala na izključenost na drugem področju, oziroma ga z nezmožnostjo najdbe zaposlitve postavila korak bližje neizprosному brezdomstvu. Na podlagi tega ugotavljam, kako je diskriminacija večplasten pojem, znotraj katerega se različne ravni prepletajo in nadgrajujejo.

Večina sogovornikov se je pri iskanju razlogov za brezdomstvo oziroma iskanju dejavnikov, ki so jih postavili v položaj, v katerem so se znašli danes, spustila v svoja najbolj intimna občutja. Kar trije izmed sogovornikov so pojasnili, da je bil razpad zakona oziroma partnerstva ter razpad družine osrednji razlog njihovega »padca« v brezdomstvo. Eden izmed sogovornikov mi je zaupal: *»Pol pa takrt, k je žena šla, je en kp položnic pustila, jst pa plačat nism mogu pa sm reku, dej napiš de grem jst vn. Pa sm uso robo pustu pa sm šou vn, tabol sm pobrau, kar sm rabu, ostalo sm pa use stouku, kar je blo.« (3M73)*. Zaradi razpada zakona sam ni bil več zmožen plačevati stroškov stanovanja, kar ga je prisililo v to, da ga zapusti. O ločitvi s sedaj bivšo ženo kot razlogu za brezdomstvo je spregovoril še eden izmed sogovornikov. Zaradi ločitve se je odločil skupno nepremičnino prepustiti bivši ženi, sam pa je tako sicer nadaljeval z bivanjem tam, a nezakonito, kar ga je sprva postavilo v zapor, nato pa v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranj, kjer je še danes. Kljub temu, da je bila ločitev z ženo v primeru slednjega sogovornika začetek vsega, sem spoznala, da tega ne obžaluje, kar potrjuje tudi sam in pravi: *»In še vedno jaz rečem, bol, da smo šli mi narazen, bol, v teh letima, kot pa do kašne bolezni pa ne vem kaj, bol.« (6J29)*.

Medtem pa je drugega sogovornika najbolj prizadela izguba družine, oziroma natančneje izguba dveh otrok, zaradi česar je, kot pravi: *»U dveh letih sm zagonu 40.000 evrov ... Za pijače, žurke, un, drug, tret ... Na pamet govorim zdj, sj natančno ne vem ...« (4N32)*. Izguba otrok je sogovornika potisnila v alkohol, kasnejše pomankanje finančnih sredstev pa mu je tako onemogočilo nadaljnje opravljanje dela kot samostojni podjetnik, zaradi česar je tako rekoč pristal na cesti.

Tekom poglobljene analize sem spoznala, da razlogi za brezdomstvo vsekakor niso enoznačni. Povsem nasprotno, k brezdomstvu pripelje zaporedje oziroma preplet različnih dejavnikov. Položaj brezdomne osebe se tako ne zgodi čez noč, temveč je to produkt dalj časa trajajočega obdobja, znotraj katerega je oseba morebiti sama sprejemala napačne odločitve, svoj delež pa so k temu prispevale tudi razmere tako na lokalni ravni kot tudi nasploh v širši družbi.

4.3. Izkušnja brezdomstva

Naslednja širša tema, ki sem jo tekom intervjujev nasloвила, pa je bila izkušnja brezdomstva. Spoznala sem, da je tudi izkušnja brezdomstva edinstvena in unikatna izkušnja za vsakega slehernega sogovornika, tako kot so raznolike in edinstvene poti, ki so vodile v brezdomstvo. Glede na to, da je sam pojem brezdomstvo tesno povezan z nastanitvijo, se bom sama za začetek ustavila kar pri slednjem. Kot sem zapisala že v prejšnji točki, sem spoznala, da je bilo Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju za skorajda vse sogovornike ena izmed vmesnih postaj znotraj njihove izkušnje brezdomstva. Prav tako sem ugotovila, da je za dva izmed intervjuvancev zavetišče v Kranju še danes prostor bivanja, druge pa je nepredvidljiva življenjska pot zanesla drugam. Sogovornik, ki se je z izkušnjo brezdomstva srečal v preteklosti, je izkušnjo bivanja v Zavetišču za brezdomne osebe označil kot izjemno dobrodošlo, saj ga je to na nek način zaščitilo pred krutim bivanjem na hladni ulici (*»Zato sm takoj, ko sm zamenju eno streho, takoj sm se oglasu tukej u zavetišču, da se nebi izpostavlju različnim pogojem, ki bi zlo neugodno vplivali name.« (5F12)*). Kljub prvotnemu sramu ob misli na bivanje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju, se je življenja v instituciji s časom privadil tudi drug sogovornik ter pojasnil, da je prednost življenja v zavetišču tudi cenejši obstoj (*»Je pa to, tuki je cenej življenje za živet, recimo od stanovanja do hrane, je garanitrana hrana in to in mislm lačn nism, žejn nism in s ta denar se pokrije.« (6J57)*).

Dva izmed sogovornikov pa sta zavetišče pred kratkim zapustila. *»Ja jst sm napake delu ... Unga cecovca sm hotu s stolom ukopat, pa že en opomin sm prej dubu, pol me je pa *** lih vidla, k sm stou prjeu pa je rekla prit u pisarno ... Ja poj sm pa kuj spakirou pa sm šou. Tle so ble cune pol še skor ene dva mesca,« (3M19)* je priznal eden izmed sogovornikov, ki je bil zaradi neprimerne vedenja oziroma zaradi vzgibov fizičnega nasilja do preostalih stanovalcev v zavetišču izključen. Zavetišče je zapustila še ena izmed sogovornic, hkrati pa pojasnila, da kljub odsotnosti bivanja v njem še vedno plačuje mesečni znesek ter si na tak način ustvarja nekakšno stabilnost in varnost v primeru bolezni oziroma drugih stanj, ki bi ji otežile ali celo onemogočile življenje na ulici. Mesečni znesek, ki ga omenjena sogovornica poleg preostalih stanovalcev Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju plačuje, tako znaša 250 evrov. Slednja vsota denarja tako zagotavlja možnost bivanja v zavetišču (imetje lastne postelje v skupnih sobah, možnost vzdrževanja telesne higijene in tako dalje) ter istočasno možnost vsakodnevnega toplega obroka v razdelilnici hrane.

Sogovornica je pojasnila kakšne so razmere, v katerih dandanes biva in dejala: *»Am, elektrike ni, za vodo se pa znajdeva ... greva dol do ***, pa mava flaše pa natankava pa gor prneseva, tk, da drgač hudga ni ...« (1S20)*. O nestabilni ter hkrati tudi neustrezni nastanitvi v obdobju brezdomstva je spregovoril tudi drug sogovornik (*»No zdj smo pa zaklučl, zdj bom pa tle, kako je že ta ulca ... No sej je useen.« (4N28)*).

Kljub temu, da je življenje v zavetišču ob primerjavi z bivanjem na ulici primernejše, sem tekom analize spoznala, da so razmere za bivanje v zavetišču za brezdomne osebe vse prej kot preproste. Naj na tej točki navedem še dejstvo, da v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju vladajo pravila, ki se jih morajo uporabniki držati, v nasprotnem primeru pa lahko sledi izključitev. Poleg mesečnega zneska, ki kot že zapisano, znaša 250 evrov, so se stanovalci zavetišča v Kranju primorani vanj vrniti najkasneje do desete ure zvečer. Na njih je odgovornost za čiščenje skupnih prostorov, kot so kuhinja ter sanitarije, hkrati je v slednjo institucijo prepovedano vnašati alkohol, droge, orožje in tako dalje. Vsak stanovalec pa mora, kot že zapisano, skrbeti za lastno higieno ter red in čistočo svoje sobe oziroma svoje postelje. Neupoštevanje hišnega reda oziroma hujše kršitve pa strokovnim ter drugim delavcem in delavkam v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju omogočajo, da stanovalca iz slednjega tudi izključijo.

Eden izmed sogovornikov je kljub izraženi hvaležnosti ob možnosti bivanja v zavetišču pojasnil, da je kmalu ob prihodu spoznal, da je večina njegovih sostanovalcev zasvojena z alkoholom. Hkrati pa je dodal še svoje opažanje, da je zaradi pomankanja zasebnosti čutiti napete odnose med stanovalci (*»Je pa edin, lahko rečem tkole Anja, tukej so ljudje zelo nastrojeni en na družga, lih zato ker nimajo svojega koticčka, svojega miru, sej pijanček je pijanček, samo jst sm reku, da tukej pogrešam, zlo pogrešam zasebnost, kar je pa tukej nemogoče.« (5F16/1 in 5F16/2)*).

Kljub občutkom nastrojenosti pa je drug sogovornik opozoril na solidarnost, ki je v zavetišču vladala tekom njegove izkušnje bivanja tam (*»Lej tuki kermukol kej zmanjka, mu drugi stisnemo u varžet pa je dobr ... Enkat edn nima, enkat jest nimam pa od drugih dobim, to zdj sploh ni problema.« (3M36/2)*). Kljub pozitivnim sogovornikovim izkušnjam bivanja v zavetišču ter dobrem razumevanju z zaposlenimi sem spoznala, da zavetišča za brezdomne osebe navkljub omogočanju strehe nad glavo ter temeljnih človekovih dobrin zaenkrat ne morejo zagotoviti človeku dostojnega življenja.

Tekom pogovorov z brezdomnimi osebami sem spoznala, da večini izmed njih bivanjske razmere nikakor ne prizanašajo. Spoznala sem, da so razmere za bivanje na ulici popolnoma nečloveške in neustrezne. Hkrati pa sem dognala, da je tudi življenje v zavetišču za brezdomne osebe, poleg ostalih stanovalcev, vse prej kot lahko. Vseeno pa sem prišla do zaključka, da sogovorniki kljub vsemu ohranjajo optimističen pogled na svet oziroma v vsaki situaciji poskušajo iztržiti nekaj pozitivnega. Ne morem soditi o tem, ali je to resnično počutje ali gre zgolj za obrambne mehanizme, vsekakor pa sem prepoznala njihovo pozitivno držo kljub neizprosni situaciji.

V kolikor sem bila sama pred izvedbo analize prepričana, da se brezdomstvo v vsakem primeru nepretrgano povezuje z izgubo stikov in vezi s sorodniki, pa temu ni tako. Tekom analize sem prišla do ugotovitve, da izkušnja brezdomstva ni bila usodna za stike sogovornikov z njihovimi družinskimi člani. Povsem nasprotno, spoznala sem, da večina izmed brezdomnih oseb, s katerimi sem opravila intervju, še vedno ohranja stike s svojimi najbližjimi. *»Stric je biu športnik in tut u Kranj se kdaj srečava pa poklepetava mal al pa tut u *** k grem h sestr poklepetava če se srečava ...« (IS37/1 in IS37/2)* je povedala ena izmed sogovornic. Tudi drugi izmed sogovornikov je pojasnil, da se vsake toliko oglasi pri svojem očetu, kjer se navadno sreča še s starejšo hčerko. Za razliko od slednjih dveh sem začutila stisko sogovornika, ki s svojima otrokoma nima stikov, prav tako ne ve, kje se nahaja njegova bivša žena (*»Sej niti tega ne vem. Sploh ne vem, a sta sploh še živa, a se je njej utrgal, ker je uradno bla shizofrenik, zdj sva pršla na tako temo joj ...« (4N30/1 in 4N30/2)*). Spet drug intervjuvanec je kljub rednim stikom s sorodniki ter pogostimi obiski matične države opozoril na neprijetna srečanja s svojimi najbližjimi, ob ločitvi s svojo bivšo ženo (*»Imeo sam ... Imeo sam, ker mam že dol u družini, ker jaz sem hodu dol na obisk in je blo nerodn, ker res moja družina je spoštovala njo pa ona tut njih, ampak nekak to izpade pol ...« (6J62)*).

Spoznala sem, da je izkušnja brezdomstva za skorajda vse sogovornike že sama po sebi ena izmed najtežjih, če ne celo najtežja preizkušnja, s katero so se v življenju srečali. Kljub temu me je zanimalo, kaj je v trenutnem obdobju življenja njihov največji izziv oziroma najtežja preizkušnja. Še enkrat znova sem spoznala, da življenje tudi v zavetišču za brezdomne osebe ni rožnato, saj je ena izmed sogovornic izpostavila, da je bila njena najtežja preizkušnja v obdobju brezdomstva povezana z grožnjami fizičnega nasilja, ki jih je bila deležna s strani sostanovalca, ko je sama še bivala v zavetišču (*»Najtežji je to, da prideš sm, da ti en z nožem grozi, en pa da ti bo gobec razbou, edin to se mi najbl zamal zdi, pa sta te dve osebe tlele u bajti.« (IS21)*).

Tudi pri tokratni tematiki sem tekom raziskovanja lahko razbrala kontrast samih mnenj. Spoznala sem, da je enemu izmed sogovornikov najtežjo preizkušnjo v obdobju brezdomstva predstavljal strah pred izgubo strehe nad glavo (*»Da ne rečem pod milim nebom ane preživlov čas, ker to bi blo pa težavno za mene, ker jst nikol nism hotu pristat tko, da nebi meu strehe nad glavo.«* (5F9/2)). Spet drugemu sogovorniku pa je bil za razliko največji izziv vključitev v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju, zaradi stigme, ki se nadene osebi, ko ta enkrat pridobi oznako brezdomne. Eden izmed intervjuvancev pa se je ob razmišljanju o najtežji življenjski preizkušnji v obdobju brezdomstva ponovno vrnil k svoji družini oziroma natančneje k svojima dvema otrokoma ter izpostavil, da ga najbolj muči nezmožnost poskrbeti za svoje otroke (*»Res mi ni prijetno več od tega govorit. Uglavnem to me je podrl, ker se ne mormo videt ... Otroka, k bi najbl rabla še tadruga starša, atija, ga nimata ... To je tisto najbol ... Ker moj ati je use poskrbu za mene in za moja brata, jest pa ne morm in se mi je sesu svet, svet se mi je podru.«* (4N31/1 in 4N31/2)). *»To se prau, da je moj največji problem v življenju trenutno to, da ne morem narest retorične al mehanske vaje al kako se že reče pr teli psihologinji. Te rdeče pa zelene lučke ne morm istočasno ugasnt z roko (pokaže), v tem času k ona reče,«* (2B13) pa je bila trditev drugega izmed sogovornikov, ki kot največji izziv v trenutnem obdobju življenja vidi v nezmožnosti opravljanja vozniškega izpita zaradi neuspešnosti pri opravljanju psihološkega testa. Ponovno sem prišla do spoznanja, kako posamezni dejavniki med seboj součinkujejo ter povzročajo ohranjanje brezdomstva. Nezmožnost opravljanja vozniškega izpita vodi v nezmožnost pridobitve zelene zaposlitve ter tako nezmožnost pridobitve finančnih sredstev in tako naprej.

Kljub temu je večina sogovornikov izrazila zadovoljstvo s trenutnim življenjem ter hkrati tudi tendenco po njegovi nespremenjenosti (*»Use ostalo pa je uredi. Sj ne rečem, sej se z **** tut mal spričkava, pa si hrbe pokaževa, čez deset minut je pa use uredi ... Če bo tkle, bo kr uredi ...«* (1S23, 1S24/2 in 1S24/2)). Kar dva izmed sogovornikov pa sta izpostavila dejstvo, da se njuno življenje postopoma celo izboljšuje. Eden izmed sogovornikov je izpostavil, da se vse zadeve v njegovem življenju počasi izboljšujejo, drug pa je kot razlog tega omenil odhod iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju, zaradi česar je njegovo počutje vedno boljše, poleg tega mu za trošenje ostane celotna denarna socialna pomoč, polovico katere je pred tem moral porabiti za plačilo zavetišča (*»Ja zdj se mam usak dan bol odkar me ni več tle.«* (3M2)). Prepoznala sem, da sleherni sogovornik izkušnjo brezdomstva doživlja na svojevrsten način. Zapisala sem že, da sem tekom intervjujev opazila njihovo optimistično naravnost v življenju, kar želim v zaključku te teme poudariti še enkrat. Kljub temu, da je njihovo življenje vse prej

kot lahko, ohranjajo življenjsko energijo ter so hvaležni za majhne stvari, na katere mnogi pozabljamo.

4.4. Stigmatiziranje brezdornih oseb

Neobhodna tema, ki zadeva brezdornost je vsekakor tudi stigmatiziranje brezdornih oseb. Na podlagi analize sem ugotovila, da je zgolj eden izmed sogovornikov trdil, da stališč ter predsodkov družbe o brezdornih osebah ne zazna oziroma, da se ga ti ne dotaknejo (*»Lej nej gledajo kokr hočjo.« (3M27)*), mnenja preostalih intervjuvancev pa se s tem niso skladala. Ena izmed sogovornic je izpostavila dejstvo, da ob interakcijah z družbo velikokrat občuti poglede s strani drugih ljudi, a hkrati poudari, da se je na to že privadila (*»Ja tk bom rekla ... Kdaj mam občutk, k da me usi gledajo, ampak sm se na to tut kr mal navadla,« (1S27/1 in 1S27/2)*). Drug sogovornik se je kljub prvotnemu nestrinjanju o predsodku polnem pogledu družbe do brezdornih oseb spomnil zmerjanja, ki ga je bil deležen ob prodaji cestnega časopisa Kralji ulice. Utrnila se mu je tudi misel o pogledih otrok v trgovskem centru in povedal: *»Ja jst sm zdj vidu v trgovskem centru, da otroci, k je cela družina, da te tamali tko debelo gledajo, k tamali še ne vejo pa pridejo mim, pa k grejo starši že naprej, pa oni še vedno tebe gledajo. Zdj pa nevem a so jim starši rekl, da oni pa nimajo za jest al kaj, kako zdj tamali mislejo, k še ne vejo.« (2B46 in 2B47)*.

O negativnih občutjih ob odklonilnem in zaničevalnem odnosu družbe do brezdornih oseb so spregovorili tudi drugi intervjuvanci. Eden izmed njih je pojasnil, da se zaradi oznake brezdorne osebe večkrat počuti ponižanega s strani drugih ljudi (*»To mogoče, mal ljudi neprijaznost ... Bom reku, tko čutš se poniževan, recimo kot men ...« (6J61/1 in 6J61/2)*). Spoznala sem, da se zaradi slednjih negativnih občutkov interakcij z okoljem poskuša izogibati, v kolikor je to mogoče. Drugi izmed njih pa je pojasnil, da je takšen odnos predvsem posledica obsodb družbe o pomankanju dela med brezdornimi osebami (*»Men se zdi, da tko kot je vedno blo, tko zaničevalno, češ zakaj pa nisi, zakaj pa ne greš delat.« (4N39/1 in 4N39/2)*). Spet druga sogovornica je pojasnila, da se sama v družbi bolj izobraženih ljudi ne počuti dobro, saj ti največkrat nanjo gledajo zviška, hkrati pa se ob njihovi prisotnosti počuti ničvredno (*»Zdj, če je kšn mal več študeran, pomoje me mjčken bl grdo gleda ane,« (1S31/1)*).

Tekom analize intervjujev pa sem prišla do spoznanja, da nekateri izmed sogovornikov do določenih predsodkov, ki jih ima družba do brezdornih oseb, na nek način izražajo razumevanje. Eden izmed sogovornikov je tekom pogovora večkrat izpostavil dejstvo, da je

alkohol največja tegoba, ki jo človek lahko v življenju pridobi. Prav zaradi tega je mnenja, da ima družba odklonilen odnos zlasti do brezdomnih ljudi, ki so poleg tega zasvojeni še z alkoholom (*»Vješ kaj, enostavno ti bom povedu. Mislm, da majo normalni ljudje odkloniln odnos do brezdomcev. Aveš, tukej ne mislm brezdomca, kot tazga, kot treznega človeka, ampak takga, kot se je brezdomc sam naredu ... Neznosnga, da je pijanček, da se ne more obvladat pijači in pokaže use negativne stvari, k jih ma lahko v seb ane.«* (5F30 in 5F31)). Spoznala sem, da so bili preostali sogovorniki na drugi strani bodisi mnenja, da ima družba raznolike poglede na brezdomne osebe ter da vseh ne moremo »metati« v isti koš, bodisi da le ta predsodkov do brezdomnih oseb ne izraža ali pa jih sami še niso zasledili. Intervjuvanec mi je tekom pogovora povedal pripetljaj, ki se mu je zgodil med bivanjem v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju ter povedal naslednje: *»Ko sm se prpelu tukej s kolesam, ko sm biu še u zavetišču, pa je blo prot večeru, pa sm vozu po pločniku s kolesom, pa so me tri policajke, so me nasprot tiste hiše, kjer je parkirni plac, so me iz avtomobila nakazale, nej grem na parkirišče. Gospod a ste kej piu, ne sm reku ne, kje pa stanujete, sm reku u teli hiši tlele, a tlele ste, je rekla, ja tm se pa rad tepejo ... Sm reku jst nč ne vem, pa sm že en let pa pou. Ja, so rekle, tm se pa rad tepejo, sm reku jst nism nč opazu, da bi se kšn tepu. Čeprou nekej je blo mal enga prerivanja ane, ampak tist je blo bl po otrošk ane, ne morm rečt, da so se tepl.«* (5F62/2 in 5F63). S to zgodbo mi je gospod nazorno pokazal, kako so predsodki o brezdomnih oseb še kako prisotni tako v laični družbi kot tudi med uradnimi osebami tekom izvrševanja njihove službene dolžnosti.

S pomočjo analize sem spoznala, da se predsodkov o brezdomnih osebah sogovorniki zavedajo ter so z njimi seznanjeni. Kljub temu jih sami neposredno s strani družbe niso velikokrat zaznali, so pa zaradi tega veliko bolj zgovorna njihova občutja ob interakcijah z okoljem ter ljudi iz okolja. Ugotovila sem, da so izjemno pomenljive tudi njihove zgodbe, ki so se jim tekom njihove izkušnje brezdomstva odvijale ter bile pokazatelj tabuiziranosti področja brezdomstva.

Ob raziskovanju sem spoznala, da so sogovorniki na nek način med intervjuji želeli podati sporočilo. Sporočilo o tem, da lahko brezdomstvo doseže prav vsakogar, v kateremkoli obdobju življenja, zaradi česar je obsojanje kogarkoli popoln nesmisel. Ena izmed sogovornic je ob negativnih občutjih, ki jo preplavljajo ob nerazumevanju s strani družbe, izpostavila misel, da je tudi sama zgolj človek ter dodala: *»Sam jst si pa mislm klinc, nkol se ne ve, lh tut oni u tako gužvo padejo ane... Tk de ne smeš nobenmu nkol nč žalga želet, to je tistu ane ...«* (1S38/2 in 1S38/3). Sogovornica je poleg tega priznala, da sama nikoli ni mislila, da se bo kaj takega zgodilo tudi njej. Takšno mnenje si delita tudi druga dva sogovornika. Eden izmed njiju je

brezdomstvo primerjal z boleznijo ter predpostavil, da se to lahko zgodi prav vsakemu, med drugim tudi nekemu, ki je bil še ne dolgo nazaj na položaju direktorja (*»Jst mislm tko ... Kot recimo pisarniška reče ane ... Lahk se zgodi enmu biznismenu, enmu direktorju u 24-ih urah in pride sm ane.«* (6J66)). Prav s slednjim se je v svojem življenju srečal drug sogovornik. Kot je pojasnil, je v svojem življenju neprestano imel zaposlitev, zaradi česar si ni nikoli mislil, da ga bo doletela situacija, v kateri se je znašel danes, a kot sam pravi: *»Se pač zgodi ... Mislš, da se ti ne bo, ampak vsakmu se loh to zgodi. Mislš, da ne ... Ampak lažji je dol past, kokr pa gor zlezt.«* (4N62).

Tekom analiziranja sogovornikovih zgodb sem vsekakor prišla do zaključka, da se ti stigmatiziranja, ki vlada v družbi, zavedajo. Nekateri morda na videz poskušajo zakriti negativna občutja, ki jih ob tem doživljajo, medtem ko drugi o tem brez zavor tudi spregovorijo. Eden izmed sogovornikov je priznal, da se na stigmatiziranje večkrat tudi odzove ter s tem izkaže nestrinjanje z njim (*»Sam sovražm pa tist, če mi za hrptom kej govorijo. Eno opozorilo, u tadrugo je pa pleska, po domače.«* (3M28 in 3M29)). Kljub temu, da je ena izmed sogovornic potrdila, da so se ljudje dandanes spremenili (*»Pa tut ldje so zdj čist drugačn ratal ...«* (1S27/3)), zgodbe, o katerih so mi pripovedovali preostali sogovorniki, pričajo o še kako močni zakoreninjenosti stigme brezdomstva.

4.5. Socialna izključenost brezdomnih oseb

Socialna izključenost brezdomnih oseb je bila naslednja tematika, ki sem jo tekom empiričnega raziskovanja naslovila. Na moje veliko presenečenje sem prišla do spoznanja, da se večina sogovornikov v družbi počuti vključene. Enega izmed sogovornikov takšna občutja preplavljajo zaradi dobrega poznavanja mesta Kranj ter zaradi vključevanja v dejavnosti in aktivnosti kulturne narave, ki se odvijajo v mestu (*»Ja, ja, seveda, sej Kranj je moje mesto. Pa jst kr hitro use dejavnosti kulturne obiskujem pa tko ...«* (2B43 in 2B45)). Spet drugi izmed sogovornikov je občutja socialne vključenosti povezal s poznavanjem velikega števila ljudi v mestu Kranj ter istočasnim prijateljevanjem z njimi, zaradi česar, kot pravi sam, nima težav z občutki izključenosti (*»Ah, jst mam tle kolegou po Kranju kar jih hočš. Kamr pridem, *** sam prau, pišuka, sej use poznaš. Prav pejt, greva, pejt, greva, sm dej mal počak. Učer smo klepetal skor eno uro tm u ***, pol sva šla mal na avtobusno ...«* (3M22 in 3M23)). Za razliko od njega pa se drug sogovornik stikom z ljudmi, zaradi odklonilnega odnosa do brezdomnih oseb, poskuša izogibati, saj kot pravi: *»Ampak jst se izognem u mestu, ne čakam na to, da pride kdo do mene, da mi kej reče.«* (6J61/3). O umiku ob nezmožnosti vzpostavitve korektne komunikacije z

drugimi ljudmi je spregovoril še en izmed intervjuvancev in pojasnil: *»Če vidm, da se ne da, se pač umaknem ... Kšno musko si naštimam na telefon pa langsam pa zihhr ... Čist tko ...« (4N35/5).* *»Če me pa psujejo, jih pa jst tut na mer pstim ane ...« (1S29/3)* pa je bila izjava sogovornice, ki prav tako nakazuje na nespoštljivo vedenje družbe do brezdomnih oseb. Tekom analiziranja slednjih izjav sem prišla do spoznanja oziroma predpostavke, da brezdomne osebe v vsakodnevnem življenju še vedno spremljajo nesprejemljivi odzivi s strani posameznikov, ki se z brezdomstvom ne soočajo. Prav zaradi tega se nekateri izmed sogovornikov takšnih in drugačnih neugodnih stikov in snidenj izogibajo, oziroma se v takšnem primeru iz situacije umaknejo.

Kljub morebitnim negativnim izkušnjam je zadnja sogovornica pojasnila, da je v družbi prišlo do pomembnih sprememb; ljudje naj bi se spremenili, saj kot sama trdi: *»Sj praum mal poklepetam, z marskšnmu lepo govoremo, tut odzravm,« (1S29/2).* Ne glede na to, je svojo izjavo dopolnila z mislijo, da se s strani marsikoga počuti vključena v družbi, s strani nekaterih pa temu še vedno ni tako. O spremembah in preseganju predsodkov o brezdomnih osebah pa je spregovoril tudi drug sogovornik in kot primer navedel prakso letakov, ki se delijo po prestolnici (*»Ne sej to mamu u Ljubljajni zdej, da se u Ljubljani zdj lahko poskrbi za higieno. Devet letakov je, en letak je »Brezdomec je v Ljubljani umit in čist.« (2B48).*

Ugotovila sem, da morda v današnji družbi le obstajajo določene dobre prakse, ki pomagajo pri odpravljanju stigme, ki se oklepa brezdomstva. S pomočjo sogovornikov sem prav tako prišla do spoznanja, da se brezdomne osebe na različne načine poskušajo vključiti v družbo ter v njej poiskati svoje mesto, a tudi to ni vedno najpreprostejša naloga. Kljub strinjanju, da je v družbi prišlo do sprememb, je kar nekaj sogovornikov opozorilo, da pri vključevanju v družbo obstajajo ovire, ki so težko premostljive. Eden izmed sogovornikov mi je sporočil naslednje: *»Zdj okolje, hodt v trgovino ni noben problem, če maš dnar ane, ampak tko no, sociala je 400 evrov, če zaokrožm, 250 tukej, ostane 150 recimo in si močn kadilc, jst ne pijem na primer, zlo omejeno, kar se tiče tistih 150 evrov. Ni blo kam za hodt, ker je dnar omejitev ane.« (5F22 in 5F23).* Opozoril je na pomembnost finančnih sredstev v današnjem času, brez katerih je vključevanje v družbo zagotovo velik izziv. Drug sogovornik pa prepreko za reintegracijo v družbo vidi v prestrašenosti brezdomnih oseb ter hkrati tudi v sramu ob morebitnem iskanju pomoči (*»Ampak v splošnem pa vidim, kako se družba, če vidi, da je namesto, da bi pomagu, al pa uprašu, da bi pozanimu v čem je stvar ... Ampak usak pol k pade v to, v ta negativni oziroma ne negativni, nism prave besede uporabu ... K pade u to brezdomstvo ane, tudi če je*

intelektualno mal bl sposoben, ga je sram, ne upa uprašat, ne upa prost in te zadeve, sej oba veva ...» (4N41/4). Spoznala sem, da tudi čustvo sram pomembno vpliva na življenje osebe, ki se je srečala z brezdomstvom. Zaradi sramu, ki ga morda občutijo ob srečanju z brezdomstvom, mnogi tako odlašajo z iskanjem pomoči.

Spoznala oziroma ponovno sem se pričela zavedati tudi dejstva, da nekatere brezdomne osebe morda ob prvem stiku z brezdomstvom ne vedo, kam se obrniti po pomoč, oziroma ne poznajo pravic, do katerih so upravičene, kar pa jih na nek način drži izključene iz same družbe (*»So samo posamezniki, ki se ne vključijo tam, kjer je organizirano pa pripravljeno.« (2B69/2)*).

Zanimivo spoznanje pa sta v pogovor prinesla druga dva sogovornika. Spoznala sem, da je podoba, ki jo ima človek o samemu sebi izjemnega pomena; ključno je, na kakšen način se človek identificira ter kako dojema samega sebe. S pomočjo prispevka sogovornikov sem dognala, da lahko oznaka, kot je oznaka brezdomne osebe, destruktivno vpliva na podobo, ki jo ima človek o samem sebi. Spoznala sem, da omenjeno besedno zvezo zaznamuje negativna konotacija, zaradi česar sta kar dva sogovornika v pogovorih zanikala status brezdomne osebe oziroma se z mojo artikulacijo nista mogla strinjati. *»Jst sm skos biu tak, da sm hotu ljudi spraut pokonc, v vzdušje ... Tko da, jst nism nč, kar se tiče naslova te tvoje diplomske ...« (4N15 in 4N16)* je bila izjava prvega izmed sogovornikov, ki je v pogovoru večkrat izpostavil, da ima zaposlitev, prav tako pa nima težav pri komuniciranju z drugimi ljudmi iz okolja, kar sta po njegovem mnenju glavna pokazatelja njegove socialne vključenosti v okolju, v katerem živi. Drugi izmed sogovornikov pa je pojasnil, da sam trenutno živi v stanovanju njegove pokojne matere, zaradi česar vsekakor ne ustreza brezdomni osebi (*»No, zdj bi težko reku, da sm brezdomc, ker sm v stanovanju od pokojne mame.« (5F1/4)*). Spoznala sem, da ima, kljub poskusom detabuizacije brezdomstva, besedna zveza »brezdomna oseba« še kako negativen prizvok. Na to me je še posebej opomnil eden izmed sogovornikov, kar sem razbrala iz njegovega odziva ob vprašanju, kje trenutno živi. Sam je namreč odvrnil naslednje: *»A mislš uprašat kam hodm spat? Usi rečejo, kje živiš. Vprašanje je, kam hodiš spat ...« (4N25)*. Tekom raziskovanja sem prišla do ugotovitve, da je stabilna nastanitev v današnjem času zagotovo luksuz, ki si ga mnogi ne morejo privoščiti. Zaradi odsotnosti tega, je vprašanje vznemirilo mojega sogovornika, čemur je sledila burna reakcija.

Z analizo sem ugotovila, da si nekatere brezdomne osebe same po sebi želijo vključevanja v družbo, želijo si socializacije ter stika z drugimi ljudmi. Ena izmed sogovornic mi je pojasnila, da bi si želela, da bi se v mestu odvijalo več dogodkov, ki bi se jih lahko udeleževala (*»Pa mal*

kšnih zabav, tko kokr je blo zdj za župana pa tko ...« (1S77)). Za razliko od njenih osebnih želja so bile misli drugega sogovornika usmerjene na druge brezdome osebe, ki so po njegovem mnenju v slabši situaciji, kot je sam (»Midva mava usaj streho nad glavo, eni jo pa nimajo aveš, u temu je vic ... Nej tistim pomagajo.« (3M76/1 in 3M76/2)). Kljub željam in pozitivni naravnosti teh dveh sogovornikov, je eden izmed intervjuvancev na drugi strani izpostavil nekoliko bolj utopično realnost, s katero se srečuje brezdome oseba in pripomnil: »Ampak člouk kej tazga sploh ne prčakuje več, ker nisi več zmožn ... Ker se sploh nisi več zmožn postavt v drugačno situacijo, da bi kej naredu ... Ostaneš brez ambicij, ker poznaš sistem, kako laufa, ane. Nisi več visoko leteč, ampak postaneš kr realist ane.« (5F99/2). Tekom raziskovanja sem spoznala, da so brezdome osebe zaradi dalj časa trajajočega obdobja, ko so živele v izključenosti oziroma izoliranosti od preostale družbe, dejansko izgubile upanje za to, da se bo življenje še izboljšalo ter se nekako sprijaznile s trenutnim življenjem, kljub temu, da jim prinaša več prikrajšanosti kot koristi in zgolj živijo, kot pravi sogovornik: »Pač vegetiraš mal, živiš ...« (5F100/2).

4.6. Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Ob raziskovanju sogovornikovih izkušenj z zdravstvenim sistemom sem spoznala, da imajo vsi sogovorniki oziroma sogovornice, razen enega, sklenjeno zdravstveno zavarovanje. Večina izmed njih je pravico do tega pridobila preko pravice do prejemanje denarne socialne pomoči (»Ja, ja, sej to je zdj avtomatsko ja ...« (2B54)). Eden izmed sogovornikov si poleg obveznega zdravstvenega zavarovanja plačuje še dodatno zdravstveno zavarovanje (»Plaçujem, zdj zadne čase, zdj že ene dve let, plačujem dodatno zdravstveno zavarovanje,« (5F46)), zgolj en intervjuvanec pa v času pogovora zdravstvenega zavarovanja ni imel, a kot je sam povedal, si to poskuša urediti (»Ampak zdej mormo to uredit. Sm u postopku ...« (4N50/3)).

Zdravje v zadnjem času vsekakor postaja vse bolj in bolj pomembna vrednota, ki pa glede na dostopnost zdravstvenih storitev ni več samoumevna dobrina. Vse brezdome osebe, s katerimi sem opravila intervjuje, so se v svoji preteklosti že srečale z zdravstvenimi težavami in so zato potrebovale zdravniško pomoč ter hkrati z zdravstvenim sistemom imele izkušnje, o kateri so mi pripovedovale v pogovoru. S pomočjo analize sem spoznala, da je večina sogovornikov vedno imela omogočen dostop do zdravniške oskrbe, ko jo je potrebovala. Poleg tega je polovica sogovornikov pojasnila, da so z zdravstvenim sistemom ter nasploh zdravstvenim osebjem imeli le pozitivne izkušnje (»Dobre ja. Sej jst mam dohtarja itak u ***, ga ne zamenam svojga dohtarja.« (3M40/1 in 3M40/2)).

Ne glede na to, pa ne gre zanemariti druge polovice intervjuvancev, katerih izkušnje z zdravstvenim sistemom ter zdravstvenim osebjem nasploh niso bile najboljše. Ena izmed sogovornic je sprva pritrdila, da je z zdravstvenimi delavci in delavkami sama imela zgolj pozitivne izkušnje, nato pa mi zaupala, kako je izgledal njen zadnji obisk pri osebnem zdravniku (*»Oh, ta je tut ja ... Kr začne neki pisat, pol pa da povem, pa prej zapiše, pa reče tle maš kartico pa poki ... Po hitrem postopku ...« (1S49)*). Ob vprašanju je pripomnila, da zdravstveni delavec po vsej verjetnosti ni vedel, da je brezdonna oseba ter zatrdila, da njegov odnos ne bi bil nič drugačen, četudi bi bil seznanjen z njeno osebno okoliščino. Podobno izkušnjo je imel tudi drug sogovornik, ki je povedal naslednje: *»Odnos zdravnikov do pacienta? Če jest dobr zastopm to, mene moja zdravnica nikol ni jemala, kot da sm brezdomc al pa, da je kej opazla, da sm brezdomc al pa kej ane.« (5F61)*. Naslednji sogovornik pa je kljub prvotnemu mišljenju, da so delavci in delavke v zdravstvenem sistemu primorani korektno obravnavati vsakega, saj so podali Hipokratovo zaprisego, na koncu, zaradi osebne negativne izkušnje, podal sklep, da ko ti zaznajo, da je oseba brezdonna, zdravstvena oskrba ni več sto odstotna. *»En od reševalcev tle u Kranju, en starejši možakar. Biu sm čist na cest, mraz je biu, nism se sezuvav in sm meu čist unete noge in nism mogu hodt in sm se zavleku dol v rumeno hišo, ZZZS mislm, da je. Pa pridejo pa me napizdi, nekaj tko je reku, češ, kva si pa, zakaj se pa ne rihtaš, pa nog ne umivaš, zato pa ne morš. Pa to je biu reševalc, lej imena se pa ne spomnem, vem pa, da je biu starejši. Mislm, men se je zdel tok krivično, sej ne znam taprave besede uporabt ... Res se mi je zdel ...« (4N55)* je bila izkušnja sogovornika, ki se je zaradi osebne okoliščine, v njegovem primeru brezdomstva, srečal s predsodki zdravstvenega reševalca, kar mu je omejevalo in oviralo pot do potrebne zdravniške pomoči. Tudi intervjuvanec, ki je sicer potrdil, da je s svojo osebno zdravnico imel zgolj pozitivne izkušnje, je v nadaljevanju pripovedi svoje življenjske zgodbe naletel na negativno izkušnjo, ki se mu je večkrat ponovila pri nujni medicinski pomoči, kamor se je zaradi otečenih nog odpravil pozno zvečer, ko je zaključil z delom. Zdravstveni delavci in delavke naj bi ga namreč obtožili izkoriščanja nujne medicinske pomoči, namesto obiska pri osebnem zdravniku (*»No, oni te tm sprašujejo, da zakaj izkoriščamo to, da zakaj ne gremo k svojmu zdravniku v Kranj. Jst sm ob desetih končou v gostinstvu, drgač bi mogu dopoudne. No oni sprašujejo zakaj ste pršli ponoči.« (2B61 in 2B62)*).

Med raziskovanjem slednje teme sem prišla do spoznanja, da se večina sogovornikov k zdravniku napoti zgolj, če je to res potrebno. Intervjuvanec, ki zdravstvenega zavarovanja nima, je celo priznal, da se k zdravniku prav zaradi odsotnosti zavarovanja odpravi s težavo, a ko je res nujno, ne odlaša (*»Ja, težko, ker nimam zdravstvena ... Ampak grem ja, grem, če je tok*

hudo grem itak.« (4N50/1 in 4N50/2)). Drug izmed sogovornikov je pojasnil, da se je sam že v preteklosti pred obdobjem brezdomstva nemudoma odpravil k zdravniku, saj ni želel manjkati v službi (*»Jst se takoj odpravim, največ en dan sm manku v službi, ker zmeri tko pol nardim«* (2B57/4)), dandanes pa se k zdravniku napoti zgolj v primeru povišane telesne temperature ali oteklin na nogah. Preostali sogovorniki pa so si bili prav tako enotni v tem, da zdravnika ter zdravstvene ustanove obiskujejo le občasno (*»Ja, občasno ja. Da neki je, člouk sam seb ve, kaj se ti dogaja ... Ajde, čakaš en dan in da ne bo hudo, že veš kaj ti je ... (6J86)»*), oziroma, da se k zdravniku napotijo takrat, ko je to zaradi zdravstvenih težav zares nujno potrebno (*»Ne, ne, takrt k vidm, da je res treba.«* (3M42)).

Eden izmed sogovornikov je pripomnil naslednje: *»O zdravju se da ogromno povedat, ogromno, s kerim kol ni važn ane ... Tut če nebi meu intervjuja tuki s tabo, se da o zdravstvu povedat velik ane.«* (5F52). Tudi sama sem tekom analiziranja teme o sogovornikovih izkušnjah z zdravstvenim sistemom spoznala, da je tema večplastna. Ugotovila sem, da so vsi sogovorniki, ki imajo zdravstveno zavarovanje, seznanjeni s svojimi pravicami do te mere, da vedo, da jim skupaj s pravico do denarne socialne pomoči istočasno pripada tudi pravica do plačila prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zanimiva ugotovitev pa je bila tudi ta, da zgolj en sogovornik izmed šestih pozna ambulanto Probono, ki je namenjena osebam brez zdravstvenega zavarovanja; preostali sogovorniki pa poznavanja ambulante v pogovorih niso omenili. Spoznala sem, da so z izjemo enega sogovornika preostali intervjuvanci vedno imeli omogočen nemoten dostop do zdravniške oskrbe. Sam odnos zdravstvenih delavcev in delavk pa je nekoliko kompleksnejša tema. Prišla sem do spoznanja, da se je vsaj polovica sogovornikov tekom svoje izkušnje brezdomstva srečala z nekorektnim odnosom, ki so ga bili deležni s strani zdravstvenih delavcev in delavk. V primeru enega izmed njih je bila diskriminatorna zdravniška oskrba posledica predsodkov o brezdomnih osebah, ki so ob srečanju z njo privrele na plano pri zdravstvenem reševalcu. Pri ostalih dveh pa, v kolikor sem sama dognala iz pripovedi sogovornikov, zdravstvena obravnava ni bila okrnjena zaradi dejstva, da sta bili osebi brezdomni. Če je temu res tako, je to zgolj še en pokazatelj stanja v državi oziroma odnosa določenih zdravstvenih delavcev in delavk, česar pa ne glede na vse nikakor ne smemo posploševati na celotno populacijo.

4.7. Skrb zase

Na podlagi analize odgovorov sem ugotovila, da imajo vsi izmed intervjuvancev poleg občasnega obiskovanja zdravnika določene rutine, s katerimi sami skrbijo za svoje zdravje in

vzdržujejo dobro počutje. Nekateri izmed njih, kot pojasnjujejo, ne zaupajo v klasično medicino in zaradi tega raje posegajo po alternativnem zdravljenju, kar mi je eden izmed sogovornikov v naslednji izjavi tudi pojasnil. Dejal je: *»Če boš zastopla, sm za alternativno zdravljenje in sm si to tut omogoču, ko sm to zadevo prebrau na računalniku.« (5F56/2)*. Spet drugi v primeru bolezni posegajo po raznolikih zdravilih, nekateri izmed njih pa za hitrejše okrevanje ob morebitnem poslabšanju zdravstvenega stanja celo presežejo dovoljeno količino zdravil, saj kot je pojasnil eden izmed sogovornikov: *»Ker jst takoj uzamem večjo dozo teh lekadolov, na primer če piše en lekadol na dan, jst pol uzamem tri na dan.« (2B57/2)*. Nekateri se ob morebitni bolezni poslužujejo tudi zaužitja velikih količin sadja, preko katerega prejmejo potrebne vitamine za hitrejše okrevanje (*»In mami se je začudila, ker sm takrt šou u trgovino pa sm use tisto najmočnejše sadje meu na mizi, vse kivije, da sm meu povečano dozo vitamonov, pa je mami zmeri rekla, kaj maš pa zdj to ...« (2B57/3)*).

V zimskih mesecih oziroma hladnejših dneh pa se mnogi držijo načela toplejše oprave, saj kot pravi eden izmed sogovornikov: *»Ja merkat se morš ... Fajn se oblečeš pa je.« (3M41/1)*. *»Dejva kratko in jedrnato ... Jst use pojem, use popijem,« (4N47/1)* pa je obrazložil drug izmed intervjuvancev. Večina izmed njih tako za ohranitev zdravja poskuša vzdrževati zdrav življenjski slog, kar poskušajo doseči z redno prehrano, urejeno ustno higieno ter vsakodnevnimi sprehodi in hojo po mestu.

Ne glede na to pa je eden izmed sogovornikov z izjavo: *»Pol jem umes solate, k jih tuki nimamo, dol v Ljubljani jim povem, če mi lahko dajo eno žlico več solate, da ohranjam formo ...« (2B56/2)* opozoril še na eno pomembno dejstvo. Na podlagi analize sem presodila, da brezdomnim osebam, zaradi razmer, v katerih živijo, velikokrat ni najlažje vzdrževati optimalnega zdravja. Mnoga zavetišča za brezdomne osebe sicer imajo organizirana kosila, kjer je brezdomnim osebam omogočen topel obrok, vendar poleg tega ni zagotovljenega sadja in zelenjave, ki pa sta pomemben vir vitaminov in mineralov, ki jih ljudje potrebujemo za vzdrževanje dobrega zdravstvenega stanja ter dobrega počutja. Ne glede na to sem tekom raziskovanja prišla do ugotovitve, da je skrb zase v primeru brezdomne osebe, ki živi na ulici ali pa brezdomne osebe, ki ima v zavetišču zagotovljeno streho nad glavo, zahtevna naloga. Spoznala sem, da brezdomne osebe, s katerimi sem opravila pogovor, svojega zdravstvenega stanja ne želijo zgolj prepustiti naključju, pač pa se vsak na svojevrsten način trudi poskrbeti za svoje telo in svoje zdravje.

4.8. Zaposlovanje brezdomnih oseb

Tekom proučevanja tematike zaposlovanja brezdomnih oseb sem prišla do ugotovitve, da je nekje polovica brezdomnih oseb, s katerimi sem opravila intervjuje, nazadnje bila zaposlena v obdobju pred brezdomstvom, druga polovica pa je določeno vrsto zaposlitve opravljala tudi še v obdobju brezdomstva. Eden izmed sogovornikov se je tekom celotnega intervjuja vedno znova vračal k njegovim zaposlitvam ter temu namenil znaten delež svoje pozornosti. Kljub brezdomstvu, ki ga je doletelo, ni obupal, temveč je dalje iskal in še vedno išče zaposlitve, ki jih je zmožen opravljati. Tudi tekom skupnega pogovora mi je zaupal, da je v procesu iskanja zaposlitve, za pomoč pa bo tokrat poprosil zaposlene strokovne delavke v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (*»Ne, jst morm zdj pridit k vam u pisarno, pa da mi pogledate tist, kar zame pride u poštev, se prav, skladiščnik pa prodajalec živil pa tudi čistilec zdj.« (2B77)*). Kot je povedal, je v preteklih letih delal v šoli kot pomočnik hišnika in čistilke, določen odstotek njegovega dela pa je predstavljalo delo na črno, ki je bilo prisotno tudi pri ostalih sogovornikih. *»Ja, tist sm poj na črno delu parketarstvo pa ploščice pa take stvari ... Enkrat pr temu, enkrat pr drugmu, pr vodovodarjih pa tko, sej me pokličejo ... Sm pa delu tko ene 7, 8 let,« (3M55)* je o delu na črno povedal drugi izmed sogovornikov, ki je v obdobju brezdomstva prav tako s pomočjo dela na črno poskušal pridobiti nekaj dodatnega zaslužka. Mnenja o delu na črno pa so bila deljena. Nekateri sogovorniki so se strinjali, da so preko dela na črno imeli možnost večjega zaslužka (*»Grem pa rajš mal na črn delat, k je več dnarja. Računej, jst na dan, če grem s parketerjema, dobim **, ** evrov na dan. Z bilo kerim parketarjem grem, dobim dobrih ** evrov na dan. U treh dneh sm enkrat dubu dobrih ** evrov, plus malca plus zapit ane.« (3M60)*), medtem, ko je bila izkušnja dela na črno drugega sogovornika dosti bolj negativna, zaslužek pa nesorazmeren v primerjavi s količino dela (*»Ampak sej tm vsi tisti Albanci delajo na črno, pa jim da čist mal, so nesramni, ker morjo velik delat, dajo jim pa samo ** evrov. Vsi smo dobil čist mal, ne velik.« (2B75 in 2B76)*).

Zaposlitev in možnost mesečnega denarnega priliva sta v trenutnih razmerah postali omejeni dobrini ter hkrati v očeh mnogih pokazatelja tega, čemur pravimo dobro življenje. Pomen tega je v pogovoru izpostavil tudi eden izmed sogovornikov. Večkrat je poudaril, da je sam vedno imel plačano zaposlitev ter hkrati povedal, da jo še vedno ima (*»Sm še zmeri zaposlen. Mam štempilko. Ja s.p., ampak to ni taprau naslov, ker glede na to, da sm zgubu use, mam zdj naslov Slovenski trg 1, na občini oziroma upravni enoti.« (4N59 in 4N60)*). Kljub temu se je tekom pogovora izkazalo, da svojega podjetja nima več. Sama pa sem spoznala, kako pomembno

lahko tudi zaposlitev oziroma nezaposlenost vpliva na identiteto osebe, sploh če gre za brezdomno osebo.

Glede na naslov slednje tematike, Zaposlovanje brezdomnih oseb, sem se sama tekom določenih intervjujev posluževala tudi vprašanja o prodaji cestnega časopisa Kralji ulice. Sogovornik, ki je tekom intervjuja jasno nakazal, da mu delo oziroma zaposlitev v njegovem življenju predstavlja pomembno vrednoto, ta časopis prodaja že vrsto let. Kot pa je sam dodal, se je v zadnjem času znašel v stiski, saj mu drugi ljudje na določenih mestih prepovedujejo njegovo prodajo (*»V Ljubljani, k pridejo zadrogirani, pa rečejo, da je njihovo mesto, tukej pa tudi, pred osrednjim trgovskim centrom Supernova, k so v Ljubljani tri, ne smemo bit, zato ker so teli naši tukej preveč pil, pa preveč so jemal droge pa preveč fehtarjo pa ne smemo več.« (2B80)*). Druga sogovornica pa je ob vprašanju o možnosti prodaje že omenjenega časopisa odvrnila, da bi ob slednjem početju občutila preveliko mero sramu, da bi kaj takega lahko izvajala dalj časa (*»Ne, ne. To bi mi blo pa pomoje mjčken nerodn prodajat, pomoje ...« (1S59)*). S pomočjo izjav slednjih dveh sogovornikov sem prišla do spoznanja, da o tematiki brezdomstva v današnji družbi še vedno vlada mnogo predsodkov, ki lastnosti tradicionalne podobe brezdomne osebe pripisujejo vsem brezdomnim osebam, brez razmisleka. Prav to je vzrok za onemogočanje prodaje cestnega časopisa na dotičnih območjih družbene sfere. Prav tako sem spoznala, da je brezdomstvo v družbi še vedno nezaželen pojav, ki je diskriminiran. O tem priča izjava sogovornice, ki bi ji bilo nerodno prodajati cestni časopis, saj bi se tako širši družbi morala razkriti kot brezdomna oseba, hkrati pa bi posledično postala dovzetnejša za diskriminacijo s strani drugih.

Ugotovila sem, da se preostali sogovorniki kljub neizpolnjeni polni delovni dobi za nadaljnjo zaposlitev niso odločili. A ne glede na to so mnogi zaposlitev iskali, tako pred samim »padcem« v brezdomstvo kot tudi kasneje. Eden izmed sogovornikov je v določenem obdobju življenja nepretrgano iskal zaposlitev, saj sam ni želel izkoriščati socialnih transferjev. Kljub temu pa se je sčasoma po nekajkratnih negativnih izkušnjah vdal (*»To se je pol nehal ane. Kar je ostal, so bli kšni privatniki, ampak to aveš kašni so pol začel .. Smo delal en mesec pa si mu reku za izplačilo ... Ne, ni dnarja ... Ja kako, a sm ti jst pršu sm zastonj delat, kako pa bom žveu ... Ja kaj to mene briga, pejt na socialo ...« (5F72 in 5F73)*). Neuspešnemu iskanju zaposlitve je podlegla tudi druga sogovornica, ki s strani številnih potencialnih delodajalcev nikoli ni dobila odgovora (*»No pol sm pa tm u ***, k je en tak mini hotel, hotel ***, tist gor na hribu, sm poslala prošnjo, pa niti odgovora nism dobila, nič ...« (1S61)*). Preostali sogovorniki so s časom prav

tako prenehali z iskanjem nove zaposlitve ter pričeli prejemati denarno socialno pomoč, ki je po mnenju enega izmed sogovornikov celo boljša kot plača delavca v podjetju (*»Kokr kašn je in reče ah, kaj če mi men to ... Je blo učas tle *** je nasprot ... Delavci naglas je prišo več je socialka, kokr mi je plača ...«*(6J100)).

Ne glede na to je bilo moje naslednje vprašanje povezano s tem, ali si sami želijo zaposlitve v trenutnem obdobju življenja. Mnenja so bila ponovno deljena; nekje polovica sogovornikov bi si dela želela, a pod določenimi pogoji, kot je pojasnila ena izmed sogovornic (*»Ja, če bi jo dobila ja, pa kšno tako, da bi vedla, d bi lh sama, da mi nebi skos en za hrptom stau pa mi reku tole ni dobr, tole ni dobr ... Ane, edin tole bi me mal motil,«* (1S63/1 in 1S63/2), medtem ko drugi v tem obdobju življenja ambicij po plačani zaposlitvi nimajo (*»Na tele leta? Sigurn ne!«* (3M59)).

Kljub temu stvari niso črno-bele, kar pomeni, da se brezdomne osebe pri zaposlovanju srečujejo s številnimi ovirami, ki se zaradi okoliščine brezdomstva razlikujejo od ovir, s katerimi se pri zaposlovanju srečujejo ljudje, ki niso brezdomni. Kar polovica sogovornikov je kot največjo oviro pri zaposlovanju izpostavila pomankanje želje po zaposlitvi med brezdomnimi osebami (*»Ja ne, velik brezdomcev sploh ni zainteresiranih. Ta *** mi je na primer reku, da k sm jst delu, mi je reku, da se ti bol spleča, da ne delaš nč, da je bolš, da izkoriščaš ta sistem.«* (2B93 in 2B94)). Nezainteresiranost za delo, tudi že med mlajšimi brezdomnimi osebami, pa je po mnenju enega izmed sogovornikov posledica zagotovljenih esencialnih dejavnikov, ki brezdomnim osebam zadostujejo ter omogočajo golo preživetje (*»Ker samo s to socialko, pa tlele recimo je toplo, maš garanitran use, je use nekaj ... Pač maš.«* (6J99)).

Tekom analiziranja pogovorov se je izkazalo, da je pogosta ovira pri zaposlovanju brezdomnih oseb nepretrgano povezana s socialno izključenostjo na področju zdravstva, zdravstvene težave. Nezdravljene zdravstvene težave ter zasvojenosti z raznolikimi substancami so po mnenju dveh izmed sogovornikov mogoča ovira, ki brezdomni osebi vsekakor otežujejo dostop do plačane zaposlitve (*»Ja, nekateri so bouni pa res ne morjo, nekateri so res bouni al pa majo zdravstvene težave pa res ne morjo,«* (4N66/2)). Druga sogovornica pa je poleg starosti kot ovire pri zaposlovanju pozornost usmerila še na eno pomembno področje, in sicer na predsodke bodočih delodajalcev. *»Pomoje, da jih mal bl postran gledajo, pa mislejo aha, ga bomo not uzal, pa lah pride do kšne kraje al pa kej tazga ... Ampak niso pa usi glihni ... Eni so res taki, da kradejo, eni pa tut ne ane ...«* (1S69/1, 1S69/2 in 1S69/3) je bilo razmišljanje sogovornice, ki glavno

oviro pri zaposlitvi brezdomnih oseb vidi v diskriminatorskih ter omejenih prepričanjih morebitnih bodočih delodajalcev.

Da je širša družba oziroma laična javnost polna zmotnih prepričanj o delu ter plačani zaposlitvi brezdomnih oseb, so trdili tudi drugi sogovorniki. Dva izmed sogovornikov sta glasno in jasno izrazila nestrinjanje s predsodki družbe o tem, da brezdomne osebe niso v plačanih zaposlitvah zgolj zaradi njihove lenobe. Silovitemu nestrinjanju s strani sogovornika je nato sledila še razlaga. Pripomnil je: *»Noben ni tak, da nebi nič delu, vsak ma pač neke svoje škarje aveš, svoja zanimanja, pa če so še tko enostavna, so potreba za človeka, če je tok pr zavest, da ni pod alkotom ane, da lahk kej nardi.« (5F77).* Tudi drugi sogovornik je izrazil nestrinjanje s tem, a hkrati utopično priznal, da je mišljenje današnje družbe še vedno na takšnem nivoju (*»Ampak v splošnem je pa res mišljenje družbe v tem, da se jim res ne da delat, da sam izkoriščajo te socialne transferje.« (4N66/3).*

Iz izjav sogovornikov izhaja mnogo različnih spoznanj. Tekom raziskovanja sem namreč spoznala, da nekatere brezdomne osebe vsekakor nimajo ambicij po plačani zaposlitvi, česar pa nikakor ne moremo posplošiti na celotno populacijo brezdomnih oseb. Spoznala sem, da se brezdomne osebe srečujejo s številnimi ovirami pri iskanju zaposlitve, k čemur pa svoj pisiker pristavi še predsodkov polno mišljenje družbe. Vsekakor pa sem s pomočjo slednje raziskave še enkrat pridobila vpogled v to, da plačana zaposlitev ni nekaj samoumevnega, pač pa prvina, o kateri mnoge brezdomne osebe sanjajo.

4.9. Stanovanjska problematika

Še zadnja izmed tem raziskovanja, morebiti celo najbolj pomembna oziroma najbolj konceptualno povezana s tematiko brezdomstva, je stanovanjska problematika. Dom vsekakor lahko definiramo kot prostor, znotraj katerega se človek počuti varnega, sproščenega in ljubljenega. Kaj pa pravzaprav pomeni imeti dom? O tem sem tekom intervjuja spregovorila z vsakim sogovornikom oziroma sogovornico. Večina izmed njih doma ni enačila s stanovanjem kot takim, pač pa je dom povezala z družino oziroma s svojimi najbližjimi, ki so jih nekateri tekom življenja žal že izgubili (*»Ja, tisto, k sm ga zgubiu, družina. Da prideš po delu domov, umes še, če so otroc mejhni, seveda u vrtec, pa da smo familja ane, To je zame dom, za mene osebno. Ne vem, nč tazga posebnega, pol pa če mam še cajt, da gremo mal vn pa un pa tret. To je zame dom, ne pa samo stanovanje pa to. Zame je dom ... To, k sm reku.« (4N67, 4N68 in 4N69).*) Eden izmed sogovornikov je sprva za brezdomne osebe uporabil metaforo ptički brez

gnezda, o kateri je bral v eni izmed knjig. Ne glede na to pa ga je vprašanje o domu, kljub težki preteklosti, odneslo na kmetijo, kjer je preživel svoje otroštvo in mladost (*»Ja, jst mam tm zdj na kmetiji nek travnik za jabolkami pa mam tu hišo, samo majo zdj zasedeno s svojimi.« (2B98)*).

Edina ženska sogovornica pa mi je po drugi strani pojasnila, da svoje trenutno bivališče, ne glede na razmere, ki vladajo v njem, počasi pričinja dojemati kot svoj dom (*»... No sej, tmle gor, k sva, je tu uredi, tko da to je zame tu na nek način že kr ene vrste dom.« (1S71/2)*). Drug izmed sogovornikov pa ob že omenjenem vprašanju ni pretirano razmišljal, ampak zgolj pojasnil, da je dom nekaj, kar je že imel in vedno tudi bo (*»Ja, js ga mam, zase ga mam. Sm ga meu pa še ga bom.« (3M67)*).

Ob analizi odgovorov sem ob pripovedi enega izmed sogovornikov prišla do spoznanja, da zavetišča za brezdomne osebe nikakor ne morejo biti njihov dom. *»V eni sobi sedem, na pogradu spijo, en smrči, zapira vrata, drug ne zapira vrata, marsikej ni da bi svoj mir da maš, ampak sej konc koncev, s tem sm se mogu sprjaznt, drgač nebi mogu sploh ostat tukej ane,« (5F17/1 in 5F17/2)* je bila izjava enega izmed sogovornikov, ki je pri slednji tematiki ponovno opozoril na pomankanje zasebnosti v institucijah, kot je zavetišče za brezdomne osebe. Še kako šokantna mi je bila naslednja misel sogovornika, ki pravi: *»Seveda sm mislu, da nebi biu skos klele, ampak tist občutek klele, da bi mogu bit do konca in da pride pol komunala pote in te sam pospravjo ... To je tko, ane ...« (5F93)*. Poleg želje po lastnem stanovanju je eden izmed sogovornikov izrazil željo, da mu ne bi bilo potrebno konca življenja dočakati v zavetišču.

Imetje doma oziroma imetje lastnega stanovanja pa je, kot že enkrat zapisano, vsekakor neprecenljive vrednosti. Vsi sogovorniki, z izjemo enega, so tako izrazili željo po lastnem stanovanju. Z izjavo *»Ne, sm kr tkole navajen,« (3M71)* je bilo izraženo pomankanje želje po lastni nastanitvi s strani enega izmed sogovornikov. Med drugim je slednji sogovornik v pogovoru izpovedal zgodbo o lastni nastanitvi, ki jo je moral dvajset let nazaj zaradi ločitve z ženo ter neplačanih položnic zapustiti. Z izjemo slednjega sogovornika, je bil odgovor na vprašanje o želji po lastni nastanitvi pri vseh ostalih intervjuvancih pritrdilen (*»Mhm, bi si.« (1S73)*).

Ne glede na pritrdilen odgovor sem tekom raziskovanja spoznala, da je skorajda vse sogovornike pri slednji tematiki kaj kmalu poneslo k oviram ter preprekam, s katerimi se srečujejo pri iskanju lastne nastanitve. Eden izmed sogovornikov je kljub želji po lastnem

stanovanju v trenutni nastanitveni situaciji v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju našel tudi prednosti, predvsem prednosti finančne narave (*»Ne vem, spet tkole bom reku, dražji pride, če grem kamrkoli drgam.« (6J107)*). Pri drugih sogovornikih se je nemudoma, kljub želji po lastni nastanitvi, sprožil dvom o možnostih pridobitve (*»Ah, sej ga nam dobu.« (3M69)*). Prav tako je eden izmed intervjuvancev kljub želji pojasnil, da zaradi trenutno previsokih najemnim lastnega stanovanja ne išče, saj si ga ne more privoščiti (*»Jst nism nikol probu tko ... Zarad tega ne ... Če gledava, jst pa ti ... Jst tebe ne morm primerjat s sabo, ker te ne poznam in ne vem kok si zmožna in tut kok si zmožna dat. Jst cenovno tukej nism nkol sprašvov, ker u Kranju je tukej najemnina 400, 500 evrov ...« (5F94)*), spet drugi je opozoril na to, da bo o lastni nepremičnini pričel razmišljati enkrat, ko bo njegovo podjetje zaživelo nazaj (*»Ja. Zdj najprej je treba nazaj zalaufat firmo, da spet nazaj pridemo na pozitivno nulo. Ne vem, kdo se je spomnu te besede, kako je loh nula pozitivna.« (4N73)*). Med odgovori glede ovir pri pridobivanju lastnega stanovanja so se znašli tudi morebitni predsodki bodočih najemodajalcev. Ena izmed sogovornic je predvideno razmišljanje najemodajalcev upodobila tako: *»To, k so te enkrat vn vrgl, pa k si brezdomc, pa da boš lhk kšne greške delu, da bo meu člouk skos kšno polcijo na glav, tkole no ...« (1S75)*.

Tekom raziskave sem prišla do spoznanja, da so možnosti nakupa ali pa zgolj najema lastne nastanitve za skorajda vse brezdomne osebe zelo omejene, če ne v nekaterih primerih celo nemogoče. Prvo pomoč ob neustreznih ter nestabilnih nastanitvenih razmerah resda nudijo zavetišča za brezdomne osebe, a tudi pri teh obstaja velik ampak, na katerega je opozoril eden izmed intervjuvancev. Dejal je naslednje: *»Morm pa še neki pripomnt, to pa s takimi velikimi črkami napiš in imenuje se zavetišče. A se imenuje zavetišče? Zakaj je potem treba plačat 250 evrov? 250 evrov, halo ... Kaj pa ma od tega? Da gre jest in temu rečejo zavetišče za brezdomce ... Kaj, sej mate socialo, čaki ... Pou sociale da sam za to, da ma kje za bit na toplem ... Sej jé, ampak to enkrat al pa dvakrat na dan ... More met pa tut svoje žiulene ane, da gre mal vn, da gre, ne vem ... To je pol isto k zapor zame. Če je zavetišče, je zavetišče. Oke,j nekej prispevej, ne 250, prispevej 50, več pa ne ... To je zavetišče, zavetje ... Družba, država, občina plačujejo, tut jest sm plačvov, ta trenutek ne morm ... To za stavbno zemlišče pa to ... Pa dejte iz tega vn ...« (4N75)*. Slednji sogovornik je opozoril na nerazumljivo delovanje sistema, ki povzroča ter na nek način ohranja situacijo brezdomstva posameznih brezdomnih oseb.

4.10. Zaključne misli

Sama sem ob zaključku vsakega posameznega intervjuja sogovornikom zastavila vprašanje v smislu, kaj bi sporočili svetu, v kolikor bi imeli to možnost. Teh izjav zaradi ne skladanja s temami raziskave nisem vključila v analizo. Ne glede na to pa bi želela v nekaj stavkih povzeti in strniti njihove misli. Predvsem se je njihovo razmišljanje gibalo v okvirjih spoštovanja sočloveka ter medsebojnega izkazovanja ljubezni namesto sovraštva. Eden izmed sogovornikov je poudaril pomen pomoči tistim brezdomnim osebam, ki nimajo niti strehe nad glavo ter podal pobudo za podporo. Drugi izmed sogovornikov je pojasnil, da sam ne more dati nasvetov, saj je čar življenja v tem, da se posamezne lekcije vsak posameznik v toku svojega življenja nauči sam. Osebnostno pa se me je morda najbolj dotaknila misel sogovornika, ki je povedal, da se je v življenju pomembno vživeti v vlogo drugega ter se zavedati, da drugim ne smemo početi tistega, česar ne želimo, da bi drugi počeli nam.

Ob teh zaključnih mislih sem spoznala, da so sogovorniki, s katerimi sem opravila intervjuje, v svojem življenju prestali marsikaj. Dognala sem, da so bili v življenju vsakega izmed njih prisotni lepi trenutki, o katerih še danes z radostjo pripovedujejo. Vsekakor pa je bil sestavni del njihovih zgodb tudi trpljenje. Prav zaradi tega spoznavam in razumem njihovo težnjo po prijaznejšem in bolj sprejemljivem svetu za vse nas.

5. RAZPRAVA

V naslednjem razdelku razpravljam o ugotovitvah, do katerih sem prišla tekom raziskovanja. Zapise o posamezni tematiki raziskovanja bom predstavila s pomočjo raziskovalnih vprašanj, ki sem si jih zastavila pred samim začetkom izvedbe kvalitativne raziskave. Hkrati pa bom konkretna spoznanja in dognanja v spodnjem zapisu poskušala smiselno povezati ter preplesti s teoretičnimi izhodišči, ki sem jih zapisala v teoretičnem uvodu.

– **Kako brezdomne osebe ocenjujejo sprejetost v družbi?**

Socialna izključenost je stalen proces, ki nekaterim posameznikom, skupinam ali članom skupnosti onemogoča dostop do virov, potrebnih za sodelovanje v družbenih, ekonomskih in političnih dejavnostih družbe (Pierson, 2010, kot navedeno v Kgadima in Mahlangu, 2021). Avtorji Abrams, Hogg in Marques (2005, str. 30) navajajo, da je izključenost sicer resda besedna zveza z izjemno negativnimi prizvokom, a hkrati poudarjajo, da se je z dotičnim pojavom na določeni točki v svojem življenju srečal že prav vsakdo. Kljub temu, da je brezdomstvo s konceptom socialne izključenosti tesno povezano, pa sem tekom raziskovanja prišla do ugotovitve, da skorajda vse brezdomne osebe, s katerimi sem opravila intervjuje, z izjemo ene, ocenjujejo, da se v družbi počutijo vključene. Pri nekaterih izmed njih se slednja občutja pojavljajo zaradi dalj časa trajajočega bivanja v mestu Kranj ter udejstvovanja na kulturnih dejavnostih, ki se v mestu odvijajo. Spet drugi občutke sprejetosti v družbi povezujejo s poznavanjem in prijateljevanjem z velikim številom ljudi v mestu.

– **Kakšna občutja doživljajo brezdomne osebe v interakciji z okoljem?**

Avtorica Stark (2019) opozarja, da drugačnost rojeva strah; pomankanje hrane, zatočišča in dohodka pa je mnogim izmed nas tuj koncept. Tudi brezdomstvo je mnogim posameznikom laične javnosti nepoznan koncept, zato je pogosto diskriminiran. Kljub večkratnemu zatrjevanju s strani nekaterih sogovornikov, da se v družbi nikakor ne počutijo izključene, so njihove zgodbe, ki so se razkrile v nadaljevanju pogovora, razkrile povsem drugačno sliko. Vsi sogovorniki so tekom intervjujev poročali o tem, da so jih ob interakcijah z okoljem v večini spremljala negativna občutja. Poročali so o grdih pogledih bolj izobraženih ljudi ter posledičnem občutku manj oziroma ničvrednosti, o govorjenju za hrbtom, neprijaznosti in odklonilnem odnosu družbe do brezdomnih oseb, občutku ponižanosti ter zaničevalnih in obsojajočih pogledov, zaradi pomankanja opravljanja dela med brezdomnimi osebami.

Avtor Berg (2022) poroča o tem, da zapisi o »nevarnih brezdomcih« resnično škodijo, saj jih družba, kot pojasnjuje Davison (2019), prične dojemati kot nezaupljive, nevarne in nesposobne. O slednjem je v pogovoru poročal eden izmed sogovornikov, ki je ob priznanju, da biva v zavetišču za brezdomne osebe, s strani uradne osebe, v njegovem primeru policista oziroma policistke, prejel odziv, da v dotični stavbi bivajo tiste osebe, ki se neprestano pretepajo. Intervjuvanec je kljub še nikoli slišanim slednjem predsodku poudaril, da se družba po njegovih izkušnjah vsekakor izogiba interakcij ter goji predsodke, a izključno do brezdomnih oseb, ki so zasvojene z alkoholom.

Kljub temu, da sta dva sogovornika izpostavila, da se družba dandanes spreminja ter izvaja raznorazne ukrepe, ki bi pomagali preseči vsesplošno prisotne predsodke, ki jih ima javnost o brezdomnih osebah, je še vedno potrebno ozavestiti razumevanje, da današnja družba brezdomne osebe še vedno v veliki večini primerov ignorira ali pa celo njihov obstoj in sposobnost preživetja kriminalizira (Unity Parenting and Counseling, b. d.). Pregarjanje in preprečevanje prodaje cestnega časopisa Kralji ulice pa je bila izkušnja drugega sogovornika, ki jasno kaže na kriminaliziranje brezdomstva oziroma zaznavanja pojava brezdomstva kot motnje za druge (Razpotnik in Dekleva, 2009, str. 21).

Avtor Marinucci idr. (2023, str. 1821) opozarjajo na dejstvo, da lahko dojemanje stigme dodatno poveča izolacijo in izključenost brezdomnih oseb, ki začnejo svoj status prikrivati, umikajo se iz socialnih interakcij, kar jim preprečuje, da bi si poiskali socialno podporo. Prav ta pojav se je kot odgovor na negativne izkušnje interakcij z okoljem pojavil tudi v zgodbah brezdomnih oseb, ki so sodelovale v raziskavi. Polovica sogovornikov je namreč tekom intervjujev priznala, da se je iz interakcij z okoljem umaknila. Nekateri izmed njih so se iz slednjih umaknili zaradi nezmožnosti vzpostavitve spoštljivega odnosa, medtem ko se drugi stikom z okoljem že predhodno poskušajo izogniti. Izpostavljeni čustvi, ki sta del vsakdana brezdomne osebe, sta bili tudi sram in prestrašenost ob morebitnem iskanju pomoči in podpore. Kljub temu, da bi jim podpora različnih instituciji pomagala, se dotičnim interakcijam zaradi negativnih čustev, ki jih ob tem doživljajo, izogibajo.

Kar dva sogovornika pa sta, kot opisujejo avtorji Marinucci idr. (2023, str. 1821), svoj status zaradi stigme, ki vlada v družbi, pričela prikrivati. Ostro sta nasprotovala temu, da se jih naslavlja kot brezdomne osebe. To je glavni pokazatelj tega, da se brezdomstvo še vedno dojemata kot »drugačnost«, kot odklon od norme, od družbeno konstruirane ideje normalnega, vsakdanjega, »enakega« (Zaviršek, 1999, str. 125).

Avtorja Dekleva in Razpotnik (2007a, str. 12) opozarjata na dejstvo, da je pojav brezdomstva potrebno razumeti kot rezultat kopičenja ter zaporednega in vzporednega delovanja socialne izključenosti na več ravneh. Kako izključenost na eni ravni povzroča izobčenost na drugi, je s svojo pripovedjo nazorno prikazal tudi eden izmed sogovornikov. Dejal je, da v kolikor je oseba finančno stabilna, ni nikakršnega problema zahajati v trgovino ter se vključevati v okolje. V primeru brezdomne osebe pa tudi to ni samoumevno. Že zgolj pomanjkanje finančnih sredstev lahko brezdomni osebi predstavlja hudo stisko, zaradi česar se interakcijam z okoljem raje izogne. Na drugi strani pa je bila precej zgovorna tudi želja ene izmed sogovornic, ki bi si za razliko od nekaterih želela dodatne možnost po socializaciji, želela bi si zabav ter vključevanja v okolje. Slednje zgolj še enkrat jasno prikazuje izključenost brezdomnih oseb ter hkrati tudi kaže na kontrast med posameznimi brezdomnimi osebami in paradoks, da je tudi pri pojavu brezdomstva posploševanje nesmiselno. Kljub temu, da se nekatere brezdomne osebe interakcij z okoljem ter ljudi iz okolja izogibajo, druge prav to pogrešajo ter po tem hrepenijo.

– **Kakšne so izkušnje brezdomnih oseb z zdravstvenim sistemom?**

Raziskave na področju neenakosti v zdravju so v Sloveniji pokazale, da že socialno-ekonomski položaj pomembno vpliva na zdravje ljudi (Pahor, Krek, Škraban in Oprešnik, 2018, str. 32). Poleg tega ugotavljam, da socialno-ekonomski položaj ljudi ne vpliva zgolj na njihovo zdravje, pač pa ima pomemben vpliv že na sam dostop do zdravstvene oskrbe ter nenazadnje tudi na samo izkušnjo. Vsi sogovorniki so tekom intervjujev sprva zagotavljali, da so tako z zdravstvenim sistemom kot tudi z zdravstvenimi delavci in delavkami v svojem preteklem življenju imeli zgolj pozitivne izkušnje. Nadaljnji pogovor o dotični tematiki pa je prvotno sliko nekoliko skazil.

Avtorica Ule (2003, kot navedeno v Skušek, 2016, str. 1) piše o pomembnem poudarku, ki ga medicinske sestre namenijo trajnim in kontinuiranim odnosom z bolniki. V primeru nekaterih sogovornikov, se je slednji trend dejansko izkazal kot resničen. Kar polovica sogovornikov je namreč pojasnila, da so bile njihove dosedanje izkušnje z zdravstvenim sistemom ter nasploh zdravstvenimi delavci in delavkami zgolj in samo pozitivne. Nekateri so interakcije z zdravniki še posebej pohvalili ter hkrati dodali, da sami s strani zdravstvenih tehnikov nikoli niso imeli občutka izključenosti zaradi statusa brezdomne osebe.

Ne glede na to pa avtor Skušek (2016, str. 8) zagovarja dejstvo, da se zdravniki ne morejo izogniti sporočanju svojih vrednot, stališč in prepričanj v njihovi neverbalni komunikaciji. Kljub temu, da so tako medicinske sestre kot tudi zdravniki dolžni zagotavljati korektno nego

in oskrbo, ne glede na raznolike osebne okoliščine, ugotavljam, da to v primeru kar nekaj sogovornikov ni bilo tako. Izkušnje polovice sogovornikov namreč kažejo na neustrezno obravnavo. Ena izmed njih je poročala o tem, da je obravnava pri osebnem zdravniku po njenih besedah šla »po hitrem postopku«. Izkušnja drugega sogovornika kaže na odlašanje z nudenjem zdravniške pomoči ob spoznanju zdravstvenega reševalca, da je oseba brezdomna. Avtorica Ule (2003, kot navedeno v Skušek, 2016, str. 13) prav tako pojasnjuje, da so brezdomne osebe večkrat videne kot težavni bolniki, saj so njihove dodatne zahteve po informacijah videne kot spodjedanje medicine. S podobno negativno izkušnjo se je ob obisku nujne medicinske pomoči srečal še eden izmed sogovornikov. Zdravstveni delavci in delavke so ga namreč obtožile izkoriščanja zdravstvene oskrbe zaradi obiska zdravnika na urgenci v Ljubljani, ne pa osebnega zdravnika v Kranju.

Brezdomne osebe strokovnjake in institucije, vključno z zdravniki, vidijo kot plenilce (Firth, 2021). Morda je prav slednje razlog tega, da so skorajda vsi sogovorniki poročali o tem, da zdravstveno ustanovo obiščejo le takrat, ko je to nujno potrebno. Kljub dobrim izkušnjam z zdravstvenim sistemom ugotavljam, da se večina sogovornikov dotičnim stavbam poskuša izogniti s pomočjo izvajanja ritualov skrbi zase. Mnogi izmed njih v hladnejših dneh prisegajo na toplejšo opravo, prav tako se v primeru slabšega počutja poslužujejo raznolikih zdravil ter uživanja večjih količin sadja. Hkrati pa so vsi intervjuvanci potrdili, da so zagovorniki zdravega življenjskega sloga, kar pa v njihovi trenutni življenjski situaciji ne glede na vse ni najlažje vzdrževati.

– **S kakšnimi ovirami se srečujejo brezdomne osebe pri iskanju zdravniške pomoči?**

Zaradi socialne izključenosti brezdomnih oseb so največkrat videni kot »skrita« populacija, zaradi česar jih mnoge obstoječe zdravstvene službe ne dosežejo (Nolimal, 2010, str. 31). Prav tako avtorja Razpotnik in Dekleva (2009, str. 27) opozarjata na pojav, da se brezdomne osebe redkeje, kot bi bilo potrebno, napotijo k zdravniku, zaradi česar se zdravstvene težave kopičijo, ostajajo nezdravljene, pogosto zastarajo in so posledično težje rešljive. Tekom raziskave, ki sem jo izvedla, sem tudi sama prišla do sličnih ugotovitev. Vsi izmed sogovornikov so pojasnili, da zdravnika obiščejo zgolj občasno, oziroma takrat, ko je to zaradi zdravstvenih težav nujno potrebno. Eden izmed intervjuvancev je izpostavil, da sam trenutno nima urejenega zdravstvenega zavarovanja, zaradi česar z obiskom zdravnika okleva, dokler je to mogoče, v nujnem primeru pa se k slednjemu vseeno napoti.

Avtor Braveman (2006, kot navedeno v Larkin, 2019, str. 57) v povezavi s slednjo tematiko poudarja koncept enakosti, ki se nanaša na to, da bi vsi ljudje morali imeti enake možnosti za doseganje dobrega zdravja. Tekom raziskovanja sem ugotovila, da so vsi, z izjemo enega sogovornika, vedno imeli omogočen dostop do zdravniške pomoči, ko so jo potrebovali. Nekateri izmed njih so pri slednji tematiki še dodatno želeli sporočiti in poudariti odzivnost osebnih zdravnikov, ki jim ob klicu nemudoma zgotovijo termin za pregled.

Ne glede na to, pa se brezdomne osebe, ko se obrnejo na zdravstvene službe po pomoč, soočajo z različnimi odzivi (Sansoni Pirec, 2014, str. 289). O tem pričajo tudi izkušnje sogovornikov, do katerih sem prišla tekom raziskave ter jih omenila že pri predhodnem raziskovalnem vprašanju. Eden izmed sogovornikov je poročal o tem, da mu zdravstveni reševalec zaradi neurejenega zunanjega videza sprva ni želel nuditi ustrezne zdravniške pomoči. O tem priča tudi avtor Kosec (1996, str. 116), ki opozarja na dejstvo, da življenje na ulici s seboj prinese nezmožnost skrbi za svoj zunanji videz zaradi težjega vzdrževanja higiene, na primer vsakodnevnega tuširanja. Tudi Sansoni Pirec (2014, str. 289) opozarja na možnost diskriminatorne obravnave ob spoznanju, da je oseba brezdomna in živi na ulici ali pa v zavetišču za brezdomne osebe. Krivične obravnave, kot jo opisujeta avtorja, je bil tako deležen sogovornik, ki je v intervjuju poročal o tem, kako krivično se je počutil ob diskriminatornem odnosu enega izmed zdravstvenih delavcev, ki ga zaradi neurejenega zunanjega izgleda (vzdrževanje katerega je ob življenju na ulici močno oteženo) sprva ni želel vzeti v obravnavo oziroma mu nuditi medicinske oskrbe. Poleg tega ugotavljam, da je bilo prav brezdomstvo v tokratnem primeru glavna ovira pri iskanju oziroma pri nujenju zdravniške pomoči, ki jo je intervjuvanec potreboval.

Še ena izmed ovir, ki se je tekom raziskave pokazala, pa je neozaveščenost brezdomnih oseb o možnosti obiska zdravstvene ustanove, tudi brez zdravstvenega zavarovanja. Ambulanta s posvetovalnico za osebe brez zdravstvenega zavarovanja, ProBono, ustanovljena leta 2002, je danes prostor kamor zahaja vse več oseb, ki so izpadle iz zdravstvenega sistema (Dekleva in Razpotnik, 2007a, str. 72). Ne glede na dolg staž delovanja, je tekom intervjujev o poznavanju slednje spregovoril zgolj eden izmed sogovornikov, ki pa ima zdravstveno zavarovanje urejeno.

Avtorji Klop, Evenblj, Gootjes, de Veer in Onwuteaka-Philipsen (2018, str. 2) poudarjajo, da bi brezdomne osebe potrebovale kompleksno in večdimenzionalno oskrbo, a je največkrat ne prejmejo. Spoznala sem, da je kljub prvotnemu zanikanju srečevanja z ovirami, sogovornik kasneje spregovoril o izkušnji, ki po drugi strani jasno kaže na ovirano pot do zdravniške

pomoč. Ali je slednja ovira posledica zdravnikovega prepoznanja, da je oseba brezdomna, ali pa zgolj prikaz stanja v državi, se tekom analize intervjujev ni razjasnilo. Sogovornik je namreč pojasnil, da se je zaradi zdravstvenih težav po pomoč obrnil na nujno medicinsko pomoč v Ljubljani, kjer so mu očitali izkoriščanje zdravstvenega sistema ter mu veleli, da se more po pomoč obrniti na svojega osebnega zdravnika v Kranju. Prav zaradi nerazumevanja in neizpolnjevanja potreb, se mnoge brezdomne osebe izogibajo in zavračajo oskrbo ter hkrati tudi odpovedujejo termine (Klop, Evenblijs, Gootjes, de Veer, Onwuteaka-Philipsen, 2018, str. 2).

– **S kakšnimi ovirami se srečujejo brezdomne osebe pri iskanju zaposlitve?**

S pomočjo izvedene kvalitativne raziskave sem prišla do ugotovitve, da je bila prav brezposelnost oziroma nezmožnost ali neuspešna najdba zaposlitve v primeru nekaterih sogovornikov razlog brezdomstva. Avtorica Cvahte (2004) je v enem izmed svojih zapisov poudarila, da je brezdomstvo pravzaprav proces, pri katerem se za delo sposobne ljudi izrine na rob družbe, ti pa se počutijo ogoljufane, nesrečne, nekoristne, brezvoljne in hkrati tudi agresivne do družbe, ki jih je v takšno situacijo potisnila. Avtorji Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić (2017, str. 135) pa na drugi strani dodajajo, da so mnoge brezdomne osebe še vedno pripravljene iskati zaposlitev ter da jo tudi poskušajo pridobiti, a pri tem naletijo na ovire, ki jim slednji proces onemogočajo. Spoznala sem, da je bil takšen vzorec prisoten tudi v življenjskih zgodbah brezdomnih oseb, s katerimi sem opravila intervjuje.

Polovica sogovornikov je izpostavila, da je na določeni točki v življenju nepretrgano iskala zaposlitve ter vse povprek pošiljala prošnje za delo. Eden izmed intervjuvancev je slednje početje še dodatno poudaril s frazo, da je zaposlitev iskal kot »utrigan dohtar«. Ne glede na to so mnogi izpostavili kruto resnico, da s strani številnih morebitnih bodočih delodajalcev niso prejeli niti odziva ali pa odgovora, da so dotično delovno mesto predali drugemu. Paschee (2007, str. 3) opozarja, da večina brezdomnih oseb ostane brezposelnih ali pa so zaposleni v negotovih razmerah, pogosto v neformalnem gospodarstvu, kar je bila značilna pot tudi za brezdomne osebe, s katerimi sem sama opravila intervjuje. Mnogi izmed njih so se tekom njihove izkušnje brezdomstva srečali z delom »na črno«, kar je nekaterim prineslo želen dohodek, drugim pa je, zaradi izkoriščanja in neprimerne plačila, pustilo negativen pečat ter jim na nek način odvzelo voljo po nadaljnjem iskanju zaposlitve.

Ena izmed morebitnih ovir, na katero naletijo brezdomne osebe pri iskanju zaposlitve, je, kot navajajo avtorji Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić (2017, str. 126), že zgolj predpostavka strokovnih služb o tem, da brezdomne osebe nimajo motivacije za delo. V pogovorih s

sogovorniki se omenjena ovira ni pojavila kot predsodek s strani strokovnih delavcev, pač pa kot predsodek, ki ga ima o zaposlovanju brezdomnih oseb širša družba. Po podatkih naj bi bila lenoba brezdomnih oseb eden izmed najbolj perečih predsodkov družbe o tej populaciji ljudi. Mnenja glede slednjega stereotipnega dojetanja brezdomnih oseb so bila med sogovorniki deljena. Nekateri so ostro nasprotovali prepričanju družbe, s strani drugih pa sem bila zmožna med vrsticami razbrati, da se s tem strinjajo.

S pomočjo analize sem prav tako ugotovila, da je v primeru nekaterih brezdomnih oseb pomankanje želje za delo vsekakor prisotna in hkrati težko premostljiva ovira. Dva izmed sogovornikov sta namreč zatrjevala, da je dohodek prek denarne socialne pomoči boljši kot v primeru redne zaposlitve, zaradi česar si zaposlitve v trenutnem obdobju življenja ne želita. Kljub temu pa mislim, da lahko sklepamo, da brezdomne osebe težko »hrepenijo« po plačani zaposlitvi. Ta namreč zahteva precej več kot zgolj delo; potrebno je imeti samozavest za razgovore, potrebna so temu primerna oblačila, vsakodnevno vzdrževanje osebne higiene in tako dalje. Mnoge brezdomne osebe vse naštetu težko izpolnjujejo, saj za to nimajo ustreznih pogojev. Prav zaradi tega sklepam, da je denarna socialna pomoč predvsem socialna »rešitev«, ne pa finančno boljši izhod.

Tudi drugi sogovorniki so potrdili, da med ostalimi brezdomnimi osebami, sploh med mlajšimi, zaznavajo pomankanje tendence po plačani zaposlitvi. Poleg predsodkov strokovnih služb je kot pomembno oviro, na katero so sogovorniki opozorili, potrebno izpostaviti predsodke bodočih delodajalcev. Ena izmed sogovornic je opozorila na dejstvo, da delodajalci brezdomnih oseb ne želijo zaposliti zaradi bojazni pred krajo. Avtorici Rihter in Boškič (2005, str. 193) tako opozarjata, da zaradi skupka različnih dejavnikov ter že obstoječih predsodkov potencialnega delodajalca, ta že v samem začetku izloči pripadnike ranljivih kategorij, še preden bi jih sploh lahko spoznali.

Dodatna ovira, ki je bila tekom intervjujev večkrat omenjena, pa je bila nezmožnost opravljanja dela. Nekateri izmed sogovornikov so izpostavili, da nekatere brezdomne osebe resnično niso zmožne za delo zaradi raznolikih zdravstvenih težav, na primer zaradi zasvojenosti z alkoholom. Kljub temu, da tudi takšna situacija ni nerešljiva in bi se ob morebitni pomoči in podpori okolice lahko spremenila, pri nas še vedno ni razvitih posebnih programov za pomoč pri zaposlovanju brezdomnih oseb (Berlot, Plahutnik Baloh in Jerinić, 2017, str. 126).

Pri zaključku tega področja bi izpostavila še eno izmed zaposlitvenih možnosti brezdomnih oseb, ki pa je močno prežeta s predsodki in stališči družbe tako do brezdomnih oseb kot tudi do njihovega zaposlovanja. V zadnjem času se je kot nova oblika dela, ki bi jo brezdomne osebe lahko opravljale, namreč pojavila prodaja cestnega časopisa, v Sloveniji imenovanega Kralji ulice (Dekleva in Razpotnik, 2007a). Prav zaradi tega sem o slednjem načinu zaslužka povprašala tudi sogovornike, ki so sodelovali pri intervjujih. Zgolj enemu izmed njih slednji način dela predstavlja delež zaslužka, medtem ko je druga sogovornica ob misli na takšno delo v sebi začutila sram in jasno izrazila odsotnost želje po takšnem ravnanju. Točno o tem pa poročata tudi avtorja Dekleva in Razpotnik (2007a, str. 88), ki poudarjata, da se brezdomne osebe zaradi velike stigme, ki vlada v družbi, tega ne poslužujejo, saj takšen način dela od njih zahteva, da se razkrijejo kot brezdomna oseba.

– Kako brezdomne osebe ocenjujejo dostopnost do stanovanj?

Avtor Flaker (1999, str. 43) je že pred več kot dvema desetletjema opozoril na skrb vzbujajoče dejstvo, da si stanovanje težko privoščijo oseba brez kakršnihkoli težav v duševnem zdravju in raznoraznih nadetih etiket. Kot sam še dodaja, pa je v primeru zaznamovanosti s slednjim dostop do stanovanja skorajda nemogoč (Flaker, 1999, str. 43). Kljub temu, da je omenjeni avtor o dotičnem trendu pisal že ob vstopu v novo stoletje, se ta do danes ni izboljšal, morda celo poslabšal. Ugotovitve raziskave so kot prvo pokazale, da si brezdomne osebe želijo lastne nastanitve, a o tem večina ne upa niti sanjati, saj se zavedajo stanja nepremičninskega trga v državi. Kljub želji po lastni nepremičnini, se je v vsakemu izmed sogovornikov ob misli na to vzbudil velik dvom, oziroma že kar takojšnje prepričanje o popolni nezmožnosti pridobitve nepremičnine. Mnoge brezdomne osebe, ki so sodelovale v raziskavi, so kot glavno oviro pri pridobivanju lastne nastanitve navedle finančna sredstva oziroma nemogočo višino najemnin, ki jo zahtevajo bodoči najemodajalci. Poleg tega so se v paleti ovir, ki so jih sogovorniki navedli, pojavili tudi morebitni predsodki bodočih najemodajalcev, ki tako ovirajo proces iskanja ter pridobivanja nastanitve. Prav na to je opozorila tudi avtorica Pagaduan (2022), ki poudarja, da lahko diskriminacija najemodajalcev, če je oseba brezdomna, zaradi njene zgodovine izselitev, vpletenosti kazenskega pravosodja, vira dohodka brezdomnim osebam, kljub cenovno ugodnim enotam onemogoči, da bi dosegli stanovanjsko varnost. Da je omenjeno stanje problematično, se je pokazalo tudi tekom raziskave. Ena izmed sogovornic je namreč izpostavila skrb, ki bi jo najemodajalec imel v primeru naselitve brezdomne osebe. Skrb, da bi imel ves čas težave s policijo ter druge tegobe.

Prav zaradi tega sem tekom analize ugotovila, da si skorajda nihče izmed sogovornikov ne upa zamišljati drugačnega življenja, hkrati pa so se s trenutnim življenjem kar nekako sprijaznili.

Raziskava je namreč pokazala, da so se mnogi izmed njih soočili ter tudi sprijaznili z življenjem bodisi v zavetišču za brezdomne osebe bodisi celo na ulici. O tem piše avtorica Stark (2019), ki opozarja na dejstvo, da nekatere osebe, ki se srečujejo z brezdomstvom, raje živijo na ulici oziroma v samograjenih kampih, kot pa da se soočijo z brutalno realnostjo nekaterih mestnih zavetišč. Ne glede na to so nekateri intervjuvanci med pogovorom izpostavili zadovoljstvo z bivanjem v zavetišču. Predvsem je bila za nekatere možnost imetja strehe nad glavo ob izgubi vsega nadvse dobrodošla, drugim pa še danes omogoča cenejše življenje kot bi bilo to ob samostojnem bivanju v lastnem ali najetem stanovanju. Kljub temu pa Odbor Združenih narodov za ekonomske, socialne in kulturne pravice opozarja, da stanovanj, ki kljub vsemu imajo več kot »štiri stene in streho«, a ne zagotavljajo fizične varnosti, zaščite pred mrazom, vlago, dežjem in drugimi škodljivimi vplivi za zdravje, ne moremo smatrati kot ustrezna stanovanja (FEANTSA, 2023, str. 47). Temu so sledila tudi mnenja nekaterih sogovornikov. Eden izmed njih je kot prvo izpostavil dejstvo, da je v zavetišču, v katerem je tudi sam bival, velika večina brezdomnih oseb zasvojenih z alkoholom, na kar se je bilo potrebno navaditi. Naslednji poudarjen kazalec, ki strmi k temu, da vsaka nastanitvena možnost še ne more biti varna, pa je zasebnost. Flaker (1999, str. 45–46) je sicer pred časom zatrjeval, da štiri stene lahko človeku zagotovijo občutek varnosti, toploto in zasebnost, a danes, glede na ugotovitve, temu vsekakor ni tako. Sogovornik je namreč izpostavil, da ob bivanju z osmimi drugimi sostanovalci neznansko primanjkuje občutka zasebnosti, zato so brezdomne osebe v zavetiščih večkrat izjemno nastrojene ena proti drugi.

Ob mnenju enega izmed sogovornikov sem še dodatno dognala neurejenost področja brezdomstva. Sogovornik je namreč ostro opozoril na dejstvo, da bi zavetišče za brezdomne osebe moralo brezdomnim osebam predstavljati zavetje, ki ne bi bilo pogojevano z mesečnim plačevanjem. Prav zaradi tega brezdomna oseba ne more imeti zasebnega življenja, saj ji od denarne socialne pomoči ob mesečnih odhodkih ne preostane veliko. Pravica do življenja na drugi strani namreč sama po sebi pomeni več kot le preživetje; pomeni pravico do dostojanstvenega uživanja življenja (Homelessness and human rights, b. d.). Kljub temu pa v večini primerov ta ni zagotovljena v celoti.

Na podlagi analize ugotavljam, da so mnoge brezdomne osebe tekom svoje izkušnje brezdomstva prišle do sicer nič kaj pozitivnega spoznanja, da v kolikor bodo želele preživeti,

si bodo pri tem morale pomagati le same. Organizacija FEANTSA (2023, str. 4) na dotični problem že opozarja ter državam nalaga, da dobrodelnost ni dovolj, pač pa da morajo problem stanovanjskega trga podpreti z dolgoročnimi stanovanjskimi rešitvami. A ne glede na to, sem s pomočjo analize spoznala, da se sogovorniki zaenkrat brezizhodnega stanja nepremičninskega trga zavedajo, prav tako poznajo sisteme, po katerih se stvari v državi odvijajo, zaradi česar se razmišljanje o možnih izboljšavah zdi utopično in namesto tega mnogi od njih le živijo, oziroma po besedah enega izmed sogovornikov, vegetirajo.

6. SKLEPI

- Na podlagi analize podatkov sklepam, da je bilo vsem sogovornikom pred obdobjem brezdomstva skupno skromno življenje. Poleg tega so bila njihova življenja že pred izkušnjo brezdomstva zaznamovana s težkimi življenjskimi preizkušnjami.
- Trditve sogovornikov potrjujejo, da je bila njihova nastanitev pred obdobjem brezdomstva varna in urejena, a vendar je analiza pokazala, da ta že pred obdobjem brezdomstva ni bila stabilna.
- Na podlagi trditev sogovornikov sklepam, da je bila za večino od njih v obdobju pred brezdomstvom značilna zgodnja zaposlitev.
- Pojav brezdomstva je bil nekaterim sogovornikom pred lastno izkušnjo tega nepoznan koncept. Spet drugi so se s slednjim fenomenom že srečali ter si o tem že takrat izoblikovali mnenje.
- Iz pripovedi sogovornikov sklepam, da se brezdomstvo pri nobenemu izmed njih ni pojavilo čez noč, pač pa je bil status brezdomne osebe posledica dalj časa trajajočega obdobja nesrečnih naključij, posameznikovih osebnih odločitev ter sistemskih dejavnikov.
- Na podlagi opravljene raziskave sklepam, da so razlogi za brezdomstvo mnogoteri, med sogovorniki pa najpogosteje omenjeni izguba plačane zaposlitve, izguba strehe nad glavo, ločitev ter izguba družine.
- Iz trditev sogovornikov izhaja, da kljub izkušnji brezdomstva večina izmed njih še vedno ohranja stike s sorodniki ter se z njimi občasno tudi srečuje.
- Vsi sogovorniki so tekom osebne izkušnje brezdomstva bivali v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju, nekateri izmed njih pa so kasneje to institucijo zapustili.
- Na podlagi analize podatkov sklepam, da so nekateri sogovorniki zaradi sramu odlašali z iskanjem pomoči in podpore.
- Intervjuvanci, ki trenutno bivajo na ulici, so spregovorili o zadovoljstvu s tem načinom življenja, a vendar analiza kaže na zahtevne in nehumane razmere za bivanje.
- Kljub dobrih odnosom z zaposlenimi ter prijaznemu sprejemu, so bile izpostavljene neprimerne razmere za dostojno življenje, ki vladajo v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju. Kot glavne pomanjkljivosti so bile izpostavljene mesečno plačevanje za bivanje ter pomanjkanje zasebnosti, ki pa posledično povzroča napete in zaostrene odnose med sstanovalci.
- Podatki kažejo, da se brezdomne osebe, ki so sodelovale v raziskavi, poleg izkušnje

brezdomstva, ki je že sama po sebi zahtevna preizkušnja, srečujejo še z drugimi izzivi. Kot so navedli, so to nezmožnost pridobitve vozniškega izpita, nezmožnost skrbi za svoje otroke, občutki panike zaradi negotovosti v življenju, za nekatere pa je daleč najtežjo preizkušnjo predstavljala vključitev v zavetišče za brezdomne osebe.

- Intervjuvane osebe so spregovorile o tem, da se v okolju, kjer živijo, počutijo vključene, a vendar analiza podatkov kaže na neskladnost njihovih zgodb s kazalci vključenosti.
- Brezdomne osebe, s katerimi sem opravila intervju, ob interakcijah z okoljem doživljajo negativna občutja, kot na primer grde poglede, občutke ponižanja, obsojanja, zaničevanja ter občutja ničvrednosti.
- Na podlagi trditev sogovornikov sklepam, da družba ne goji predsodkov do brezdomnih oseb ter brezdomstva samega, pač pa da je stigmatizirajoče nastrojena do tistih oseb, ki so poleg tega, da so brezdomne, zasvojene še z alkoholom.
- Iz trditev sogovornikov izhaja, da se brezdomstvo lahko zgodi komurkoli, v kateremkoli obdobju življenja.
- Iz pripovedi sogovornikov sklepam, da je glede razumevanja brezdomstva s pomočjo raznolikih akcij v družbi prišlo do preseganja predsodkov o brezdomnih osebah.
- Zaradi negativnih občutij pri interakcijah z okoljem, se nekatere brezdomne osebe stikom z okoljem izogibajo oziroma se ob nespoštljivem odnosu iz okolja umaknejo. Za razliko od omenjenih, nekatere brezdomne osebe vendarle hrepenijo po socializaciji ter pogostejšemu vključevanju v okolje.
- Nekatere brezdomne osebe zaradi stigme, ki se drži brezdomstva, zanikajo status brezdomne osebe ter se slednjega pojmovanja poskušajo ogniti.
- Podatki kažejo, da imajo vse brezdomne osebe, sodelujoče v raziskavi, z izjemo ene, urejeno obvezno zdravstveno zavarovanje preko pridobljene pravice do denarne socialne pomoči.
- Intervjuvane osebe so spregovorile o tem, da so bile njihove izkušnje z zdravstvenim sistemom zgolj pozitivne, dostop do zdravniške pomoči pa vedno omogočen. Ne glede na to pa raziskava kaže, da se je polovica sogovornikov pri iskanju zdravniške pomoči srečala z ovirami ter nekorektnim oziroma diskriminirajočim odnosom zdravstvenega delavca oziroma delavke, ki je bila v nekaterih primerih posledica dejstva, da je oseba brezdomna.
- Iz trditev sogovornikov obenem izhaja, da zdravnika ter zdravstvene ustanove obiskujejo zgolj občasno oziroma ko je to zaradi zdravstvenih težav nujno.
- Na podlagi analize podatkov sklepam, da sogovorniki za svoje zdravje skrbijo s

pomočjo raznolikih rutin, kot so hoja, zdrav življenjski slog, uravnotežena prehrana, jemanje zdravil, uživanje sadja in zelenjave ter posluževanje toplejše oprave v hladnejših mesecih.

- Iz trditev sogovornikov sklepam, da brezdomne osebe zaradi pomankanja zadostnih količin sadja in zelenjave težje poskrbijo za uravnoteženo prehrano.
- Na osnovi zgodb sogovornikov sklepam, da je bila večina izmed njih nazadnje redno zaposlena pred obdobjem brezdomstva. Tekom izkušnje brezdomstva pa se je večina srečala s priložnostnimi deli ter delom v sivi ekonomiji.
- Le redki sogovorniki so tekom izkušnje brezdomstva še iskali nove zaposlitve ter se udeleževali razgovorov pri morebitnem bodočem delodajalcu.
- Analizirani podatki kažejo, da prodaja cestnega časopisa Kralji ulice del dohodka predstavlja zgolj enemu sogovorniku, nekaterim preostalim intervjuvancem pa slednji način dela zaradi razkritja kot brezdomna oseba vzbuja sram.
- Intervjuvane osebe so spregovorile o tem, da največjo oviro pri zaposlovanju brezdomnih oseb predstavlja pomanjkanje želje. Preostale ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb pa so še nezmožnost opravljanja dela zaradi zdravstvenih težav, predsodki delodajalcev, starost ter prisotnost denarne socialne pomoči.
- Na osnovi trditev sogovornikov sklepam, da je še vedno najbolj pogost predsodek o brezdomnih osebah v družbi ta, da se jim zaradi njihove lenobe ne da opravljati dela.
- Iz analize podatkov sklepam, da sogovorniki imetje doma ne združujejo zgolj z imetjem stanovanja ali nepremičnine, pač pa dom zanje pomeni imetje partnerja oziroma družine.
- S pomočjo analize intervjujev sklepam, da si vsi sogovorniki lastne nastanitve želijo kljub zatrjevanju enega izmed njih, da omenjene ambicije nima.
- Intervjuvane osebe so kljub želji po lastnem stanovanju o možnosti njegove pridobitve izrazile velik dvom. Kot glavne ovire so sogovorniki navedli predvsem predsodke najemodajalcev ter previsoke najemnine na nepremičninskem trgu.

7. PREDLOGI

Kvalitativna raziskava, ki sem jo izvedla, mi je omogočila oblikovanje nekaterih konkretnih predlogov s področja vključevanja brezdomnih oseb nazaj v družbo, ki bi lahko bili v pomoč strokovnjakom pri nadaljnjem delu z omenjeno populacijo. Istočasno pa bi lahko pripomogli k detabuizaciji slednjega pojava in pripomogli k socialni reintegraciji brezdomnih oseb v okolje.

- Predlagam, da bi se na vseh ravneh družbe več pozornosti namenilo detabuizaciji brezdomstva ter na tak način slednjo populacijo naredilo vidnejšo. Pomembno bi bilo, da bi se problematiko brezdomstva v različnih zakonskih aktih začelo naslavljanje kot samostojno kategorijo ter v zvezi z njo iskati primerne rešitve. Ključnega pomena je tudi to, da se storitve in programi namenjeni brezdomnim osebam iz obrobja mest preselijo v mestna središča, saj takšen način dela pripomore že zgolj k prostorski vključenosti brezdomnih oseb. Prav tako je bistveno tudi združevanje zdravstvenih storitev, tako za tiste, ki imajo urejeno zdravstveno zavarovanje, kot tudi za tiste, ki tega privilegija nimajo.
- Eden izmed ključnih dejavnikov pri reintegraciji v okolje je zagotovo tudi plačana zaposlitev. Prav zaradi tega bi bilo vsekakor zaželeno, da bi brezdomne osebe, ki si zaposlitve želijo, imele večje in bolj odprte možnosti za zaposlitev. Prav zaradi tega predlagam, da bi se pričelo ustanavljati programe, ki bi brezdomnim osebam pomagali pri usposabljanju za določeno delovno mesto ter jim v celotnem procesu nudili pomoč in podporo, ki bi jo potrebovali za uspešno zaposlitev.
- Pomemben element življenja, ki posamezniku vrača nadzor nad lastnim življenjem, je vsekakor tudi lastna ali najeta nastanitev. Prav zaradi tega predlagam, da se tudi v Sloveniji v celoti začne uresničevati in udejanjati projekt »Najprej stanovanje«. Poleg tega je pomembno nadaljnje razvijanje programa nastanitvene podpore, ki bi brezdomnim osebam pomagal pri vrnitvi nazaj v samostojno življenje.
- Izhajajoča iz tega, da jasne slike in točnega podatka o tem, koliko oseb dan danes živi na ulici in se zaradi stigmatiziranosti še ni odločilo poiskati pomoč, ni, bi pomembno nalogo tukaj odigrale različne terenske službe. Zavaljo tega predlagam, da bi se terensko delo za pomoč in podporo brezdomnim osebam, ki živijo na ulici, razširilo tudi po drugih mestnih središčih po državi, ne zgolj v prestolnici.
- Tekom opravljanja prakse v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju sem spoznala, da imajo mnoga zavetišča za brezdomne osebe postavljene vstopne pogoje, ki jih morajo

osebe izpolnjevati, v kolikor želijo bivati v dotični instituciji. Ne glede na to pa številne brezdomne osebe zastavljenih pogojev ne dosegajo oziroma jih ne morejo doseči tako zlahka. Zato predlagam, da bi se oblikovali nizkopražni programi oziroma zavetišča za brezdomne osebe, ki bi bivanje omogočala vsem brezdomnim osebam, ob ustrezni pomoči in podpori pa jim prav tako pomagala premostiti ali ublažiti tegobe, s katerimi se soočajo.

8. UPORABLJENA LITERATURA

1. Abrams, D., Hogg, A., M., & Marques, M., J. (2005). *The Social Psychology of Inclusion and Exclusion*. London: Psychology Press. Pridobljeno 4. 1. 2024 s https://www.researchgate.net/publication/226768407_The_Social_Psychology_of_Inclusion_and_Exclusion
2. Anderson, I. (1999). Social housing or social exclusion? Non-access to housing for single homeless people. V S. Hutson, & D. Claphman (ur.), *HOMELESSNESS: Public Policies and Private Troubles* (str. 155–172). London: Cassel.
3. Aykanian, A., & J. Fogel, S. (2019). The criminalization of Homelessness. V H. Larkin, A. Aykanian, & C. L. Streeter (ur.), *Homelessness Prevention and Intervention in Social Work* (str. 185–205). Springer.
4. Bedmar, A. M., Bennasar-Veny, M., Artigas-Lelong, B., Salvà-Mut, F., Pou, J., Capitán-Moyano, L., García-Toro, M., & Yáñez, M. A. (2022). Health and access to healthcare in homeless people. *Medicine*, *101*(7), e28816. Pridobljeno 28. 2. 2023 s https://journals.lww.com/md-journal/fulltext/2022/02180/health_and_access_to_health_care_in_homeless.14.aspx.
5. Berg, S. (2022). *The Disturbing Realities of Homelessness and Violence* [Blog]. Pridobljeno 4. 1. 2024 s <https://endhomelessness.org/blog/the-disturbing-realities-of-homelessness-and-violence/>.
6. Berlot, L., Plahutnik, Baloh, B., & Jerinić, A. (2017). Izzivi in ovire brezdomk in brezdomcev pri iskanju in pridobivanju zaposlitve. V E. Bostjančič, & M. Žagar Rupar (ur.), *Ranljive skupine na trgu dela: psihološki pogled na izzive in priložnosti* (123–139). Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. Pridobljeno 13. 1. 2024 s <https://e-knjige.ff.uni-lj.si/znanstvena-zalozba/catalog/download/65/154/1473-1?inline=1>.
7. Bowen, E., Savino, R., & Irish, A. (2019). Homelessness and Health Disparities: A Health Equity Lens. V H. Larkin, A. Aykanian, & C. L. Streeter (ur.), *Homelessness Prevention and Intervention in Social Work* (str. 57–83). New York: Springer.
8. Bush-Geertsema, V., Edgar, W., O'Sullivan, E., & Pleace, N. (2010). *Homelessness and homeless policies in Europe: Lessons from research*. Pridobljeno 1. 3. 2023 s https://www.researchgate.net/publication/322266822_Homelessness_and_Homeless_Policies_in_Europe_Lessons_from_Research/link/5a4f421aa6fdcc7b3cdb4487/download.

9. Buzeti, T., & Gobec, M. (2012). *Neenakosti v zdravju v Sloveniji*. Pridobljeno 1. 3. 2023 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-VBGTWWMK/1abb384e-1e08-48bc-a09c-344ae01ec25f/PDF>.
10. Coward, E. S. (2018). *Home life: the meaning of home for people who have experienced homelessness*. Pridobljeno 10. 1. 2024 s <https://etheses.whiterose.ac.uk/21626/1/Home%20life%20%20%20the%20meaning%20of%20home%20for%20people%20who%20have%20experienced%20homelessness.pdf>.
11. Crisis UK. (b. d.). *Housing models and access*. Pridobljeno 8. 1. 2024 s <https://www.crisis.org.uk/ending-homelessness/homelessness-knowledge-hub/housing-models-and-access>
12. Cvahte, B. (22. 4. 2004). *Revščina in socialna izključenost oziroma vključenost*. Pridobljeno 8. 1. 2024 s <https://www.varuh-rs.si/sl/sporocila-za-javnost/novica/revscina-in-socialna-izkljucenost-ozroma-vkljucenost/>.
13. Davison, W. (2019). Our mistreatment of homeless people is discriminatory and it needs to end. *Varsity*, 2. 6. Pridobljeno 7. 1. 2024 s <https://www.varsity.co.uk/opinion/17595>.
14. Dekleva, B., & Razpotnik, Š. (2007a). *Brezdomstvo v Ljubljani*. Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani.
15. Dekleva, B., & Razpotnik, Š. (2007b). Definiranje brezdomstva in merjenje njegovega obsega. *Socialna pedagogika*, 11(1), 1–35. Pridobljeno 20. 12. 2023 s <https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-CH74NERE>.
16. Dekleva, B., Filipovič Hrast, M., Nagode, M., Razpotnik, Š., & Smolej, S. (2010). *Ocena obsega odkritega in skritega brezdomstva v Sloveniji* (Končno poročilo št. IRSSV 2010). Pridobljeno 23. 12. 2023 s http://pefprints.pef.uni-lj.si/82/1/Končno_poročilo_študije_Ocena_obsega_brezdomstva_v_RS_Dekleva.pdf.
17. Duncan, S., Oby, S., & Larkin, H. (2019). Trauma and Adversity in the Lives of People Experiencing Homelessness. V H. Larkin, A. Aykanian, & C. L. Streeter (ur.), *Homelessness Prevention and Intervention in Social Work* (str. 41–56). New York: Springer.
18. FEANTSA. (2005). *ETHOS – European typology of homelessness and housing exclusion*. Pridobljeno 20. 12. 2023 s <https://www.feantsa.org/en/toolkit/2005/04/01/ethos-typology-on-homelessness-and-housing-exclusion>.
19. FEANTSA. (2023). *Eight overview of housing exclusion in Europe 2023*. Pridobljeno 8. 1. 2024 s https://www.feantsa.org/public/user/Resources/reports/2023/OVERVIEW/Rapport_EN.pdf.

20. Ferlih, Š. (21. 3. 2023). Najprej dom. *Mlad.si*. Pridobljeno 10. 1. 2024 s <https://www.mlad.si/najprej-dom>.
21. Filipović, M. (2007). Stanovanjska ranljivost v Sloveniji. Analiza na podlagi razširjene definicije brezdomstva. *Socialno delo*, 46. Pridobljeno 22. 12. 2023 s https://www.revija-socialnodelo.si/mma/Stovanjska_URN_NBN_SI_DOC-VLQLXOPN.pdf/2019012812015548/.
22. Firth, S. (19. 11. 2021). How Can We Improve Medical Care for Homeless People? *Medpage Today*. Pridobljeno 13. 1. 2024 s <https://www.medpagetoday.com/publichealthpolicy/publichealth/95790>.
23. Flaker, V. (1999). Stanovanjske težave ljudi z dolgotrajnimi duševnimi stiskami in možne rešitve. V S. Mandič (ur.), *Pravica do stanovanja: Brezdomstvo in druga stanovanjska tveganja ranljivih skupin* (str. 43–70). Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
24. Fred Victor. (b. d.). *Negative Perceptions Hurt: Attitudes Toward The Homeless*. Pridobljeno 13. 1. 2024 s <https://www.fredvictor.org/2020/03/05/negative-perceptions-hurt-attitudes-toward-the-homeless>.
25. Furlan Rus, M. (16. 11. 2023). Ko brezdomca pretepe šestnajstletnik. *Dnevnik*. Pridobljeno 11. 1. 2024 s <https://www.dnevnik.si/1043037558/kronika/ko-brezdomca-pretepe-sestnajstletnik>.
26. Gabrijelčič Blenkuš, M. (2022). Neenakosti v zdravju – mednarodne primerjave. V M. Gabrijelčič Blenkuš, T. Kofol Bric, M. Zaletel, A. Hočevar Grom, & T. Lesnik (ur.), *Neenakosti v zdravju. Izzivi prihodnosti v medsektorskem povezovanju* (str. 46). Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje. Pridobljeno 12. 1. 2024 s https://nijz.si/wp-content/uploads/2022/07/neenakosti_e_verzija.pdf.
27. Generalna skupščina Združenih narodov. (1966). *Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah*. Pridobljeno 12. 1. 2024 s <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Zakonodaja-ki-ni-na-PISRS/Kulturna-raznolikost/9b7da27d8d/Mednarodni-pakt-o-drzavljanjskih-in-politicnih-pravicah.pdf>.
28. Goffman, E. (2008). *Stigma: zapiski o upravljanju poškodovane identitete*. Maribor: Založba Aristej.
29. Harvey, B. (1999). The problem of homelessness: a European perspective. V S. Hutson, & D. Claphman (ur.), *HOMELESSNESS: Public Policies and Private Troubles* (str. 58–73). London: Cassel.

30. Heath, I. (23. 4. 2005). Who needs health care – the well or the sick? *National Library of Medicine*. Pridobljeno 13. 1. 2024 s <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC556345/>.
31. Höfler, K. & Bojnec, Š. (2013). Kvalitativna analiza vzrokov in posledic brezdomstva. *Socialno delo*, 52(4), 261–271, 288, 290. Pridobljeno 20. 12. 2023 s https://www.revija-socialnodelo.si/mma/Kvalitativna_URN_NBN_SI_DOC-Y2Y92YGK.pdf/2019032618363847/.
32. *Homelessness and human rights*, (b. d.). Pridobljeno 10. 1. 2024 s <https://www.ohchr.org/en/special-procedures/sr-housing/homelessness-and-human-rights>.
33. Humer, Ž. (1999). Diverzifikacija potreb in oblik podpore pri stanovanjski oskrbi. V S. Mandič (ur.), *Pravica do stanovanja: Brezdomstvo in druga stanovanjska tveganja ranljivih skupin* (str. 209–222). Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
34. Institute of Medicine (1988). *Homelessness, Health and Human Needs*. Pridobljeno 13. 1. 2024 s https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK218232/pdf/Bookshelf_NBK218232.pdf.
35. Johnstone, M., Jetten, J., Dingle, A., G., Parsell C., & Walter, C., Z. (2015). *Discrimination and well-being amongst the homeless: the role of multiple group membership*. Pridobljeno 7. 1. 2024 s <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2015.00739/full>.
36. Jones, S., & Fritz, L. (2023). *Unlocking housing for HOUSING FIRST*. Pridobljeno 10. 1. 2024 s https://housingfirsteurope.eu/wp-content/uploads/2023/06/HF_SourcingHousing_final_web.pdf.
37. Kgadima, P., & Mahlangu, T. (2021). Social exclusion and marginalisation of homeless people: a clarion social work call for the spirit of ubuntu to reign. *Social work/ Maatskaplike werk*, 57(4), 455–471. Pridobljeno 5. 3. 2023 s https://www.researchgate.net/publication/355452680_SOCIAL_EXCLUSION_AND_MARGINALISATION_OF_HOMELESS_PEOPLE_A_CLARION_SOCIAL_WORK_CALL_FOR_THE_SPIRIT_OF_UBUNTU_TO_REIGN.
38. Klop, T. H., Evenblij, K., Gootjes, G. R. J., de Veer, E. J. A., & Onwuteaka -Philipsen, D. B. (2018). Care avoidance among homeless people and access to care: an interview study among spiritual caregivers, street pastors, homeless outreach workers and formerly homeless people. *BMC Public Health*, 18, 1–2. Pridobljeno 12. 1. 2024 s <https://bmcpublikehealth.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12889-018-5989-1>.
39. Kobal, B., & Žakelj, T. (2007). Osebe v postpenalni obravnavi na trgu dela. *Fakulteta za socialno delo*, 46(3), 157–165. Pridobljeno 5. 3. 2023 s <https://www.revija-socialnodelo.si/mma/Osebe-2007-3.pdf/2019031114305577>.

40. *Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v Sloveniji* (1994). Ur. l. RS 4/02.
41. Kodre, T. (2016). *Vključevanje brezdomcev v družbo, kot ukrep proti stigmatizaciji* (Diplomsko delo). Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
42. Kosec, B. (1996). Brezdomci. V E. Kraševac Ravnik (ur.), *Varovanje zdravja posebnih družbenih skupin v Sloveniji* (str. 111–128). Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije in Slovenska fundacija.
43. Mandič, S. (1997). Stanovanjska kariera, socialna izključenost in brezdomstvo. *Družboslovne razprave*, 13(24/25), 133–151. Pridobljeno 20. 12. 2023 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:doc-UQ2O6F2G/b30d4bc7-e610-40ff-b184-d5a8c28298d4/PDF>.
44. Mandič, S. (1999). Stanovanjska tveganja, ranljive skupine in novi pogledi. V S. Mandič (ur.), *Pravica do stanovanja: Brezdomstvo in druga stanovanjska tveganja ranljivih skupin* (str. 11–42). Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
45. Marinucci, M., Riva, P., Lenzi, M., Lasagna, C., Waldeck, D., Tyndall, I., & Volpato, C. (2023). On the lowest rung of the ladder: How social exclusion, perceived economic inequality and stigma increase homeless people's resignation. *British Journal of Social Psychology*, 62(4), 1817–1838. Pridobljeno 4. 1. 2024 s <https://bpspsychub.online.library.wiley.com/doi/10.1111/bjso.12657>.
46. Mesec, B. (1997). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 2: Kvalitativne raziskave*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
47. Mesec, B., Rape, Žiberna, T. (ur.), & Rihter, L. (ur.) (2009). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1: Načrtovanje raziskave*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
48. National Alliance to End Homelessness (b. d.). *Housing first*. Pridobljeno 10. 1. 2024 s <https://endhomelessness.org/resource/housing-first>.
49. Nolimal, D. (2010). Socialna vključenost in zdravje: Brezdomci in pomen dispanzerske metode dela v zdravstvu. V B. Dekleva & Š. Razpotnik (ur.). *Konferenca o socialni izključenosti, revščini in brezdomstvu*, (str. 31–32). Ljubljana: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani in Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice. Pridobljeno 13. 1. 2024 s http://pefprints.pef.uni-lj.si/2693/1/Kralji_ulice_7.pdf.
50. Odlok o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih krajih, površinah in mestih v Republiki Sloveniji (2020). Ur. l. št. 60/20 in 69/20.
51. O'Sullivan, E. (2020). *Reimagining homelessness: A blueprint for policy and practice*. Bristol university Press, Policy Press.. Pridobljeno 10. 1. 2024 s https://www.jstor.org/stable/j.ctv10rrcfk.8?seq=13#metadata_info_tab_contents.

52. P. M. (2023). *Pri nas je med brezdomci vedno več žensk, kakšni so razlogi za to?* Pridobljeno 22. 12. 2023 s <https://www.metropolitan.si/novice/slovenija/med-brezdomci-je-vse-vec-zensk-kaj-so-razlogi>.
53. Paasche, S. (2007). What employment policies do people who are homeless need? Key findings of the FEANTSA Annual Theme 2007. V Feantsa (ur.). *Homeless in Europe*, 3–4. Pridobljeno 13. 1. 2024 s https://www.feantsa.org/download/en_employment_winter_2007-2-11875545907472493066.pdf.
54. Pagaduan, J. (2022). Employed and Experiencing Homelessness: What the Number Show [Blog]. Pridobljeno 13. 1. 2024 s <https://endhomelessness.org/blog/employed-and-experiencing-homelessness-what-the-numbers-show/>.
55. Pahor, M., Krek, M., Škraban, J., & Oprešnik, D. (2018). Skupnost kot življenjsko okolje ljudi. V M. Pahor, (ur.). *Zdrava skupnost* (str. 13–39). Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje.
56. Podhraški, M. (8. 10. 2023). S pobudnico časopisa Kralji ulice, dr. Špela Razpotnik, o brezdomstvu pri nas: veliko več ga je, kot ga vidimo. *Metronovice*. Pridobljeno 23. 12. 2023 s <https://www.metropolitan.si/novice/slovenija/spela-razpotnik-urednica-kralji-ulice-brezdomstvo-intervju>.
57. Razpotnik, Š., & Dekleva, B. (2007). *Na cesti – brezdomci o sebi in drugi o njih*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
58. Razpotnik, Š., & Dekleva, B. (ur.) (2009). *Brezdomstvo, zdravje in dostopnost zdravstvenih storitev*. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje.
59. *Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 (ReNSP15-25)* (2015). Ur. l. RS 92/15.
60. Rihter, L., & Boškić, R. (2005). *Možni ukrepi za dvig zaposljivosti: primer brezdomcev in oseb, zasvojenih z nedovoljenimi drogami*. Pridobljeno 20. 12. 2023 s http://dk.fdv.uni-lj.si/db/pdfs/tip20051_Rihter_Boskic.pdf.
61. Rupar, K. (2020). *Brezdomne ženske na poti skozi institucije* (Magistrsko delo). Ljubljana: Pedagoška fakulteta. Pridobljeno 22. 12. 2023 s http://pefprints.pef.uni-lj.si/6435/1/print-končna_naloga-rupar.pdf.
62. Sansoni Pirec, A. (2014). Vpliv stanovanjske izključenosti in brezdomstva na zdravje. *Socialno delo*, 53. Pridobljeno 1. 3. 2023 s https://www.revija-socialnodelo.si/mma/Vpliv_URN_NBN_SI_DOC-IN0VIYFQ.pdf/2019011712375741/.

63. Shier, M. L., Jones, M. E., & Graham, J. R. (2012). Employment Difficulties Experienced by Employed Homeless People: Labor Market Factors That Contribute to and Maintain Homelessness. *Journal of Poverty*, 16(1), 27–47. Pridobljeno 13. 1. 2024 s <https://doi.org/10.1080/10875549.2012.640522>.
64. Skušek, T. (2016). *Odnos zdravstvenih delavcev do pacientov, ki so brezdomni* (Diplomsko delo). Jesenice: Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin. Pridobljeno 20. 12. 2023 s http://datoteke.fzab.si/diplomskadela/2016/Skusek_Tomaz.pdf.
65. Slovensko zdravniško društvo, & Zdravniška zbornica Slovenije. (2016). *Kodeks zdravniške etike*. Pridobljeno 13. 1. 2024 s <https://www.zdravniskazbornica.si/docs/default-source/zbornicni-akti/kodeks-2016.pdf?sfvrsn=2>.
66. Somerville, P. (2013). Understanding Homelessness. *Housing, Theory, and Society*, 30(4), 384–415. Pridobljeno 23. 12. 2023 s https://www.researchgate.net/publication/263225245_Understanding_Homelessness.
67. Stark, L. (10. 11. 2019). “You fear what you don’t understand”: prejudice against homelessness around Toronto. *The varsity*. Pridobljeno 7. 1. 2024 s <https://thevarsity.ca/2019/11/10/you-fear-what-you-dont-understand-prejudice-against-homelessness-at-u-of-t/>.
68. Statistični urad Republike Slovenije. (2017). *Po nekaterih ocenah je v Sloveniji med 3.000 in 6.700 brezdomcev*. Pridobljeno 23. 12. 2023 s <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6991>.
69. Stegne, S. (2015, marec). NOVODOBNO BREZDOMSTVO. *Pojavne oblike, izzivi ter rešitve. Drugi brezdomski kongres v Piranu*. Pridobljeno 4. 1. 2024 s http://arhiv.drustvo-vzd.si/files/15%20Novodobno%20brezdomstvo%20_kongres.pdf.
70. Strbad M., & Švab, V. (2005). Stigmatizacija in psihiatrija. *Medicinski razgledi*, 44(2), 147–154. Pridobljeno 4. 1. 2024 s <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-C4CVAKN8/8a2e6695-a143-44c2-a467-c8a15b7b18ef/PDF>.
71. Unity Parenting and Counseling. (b. d.). *Why is homelessness stigmatized?* Pridobljeno 4. 1. 2024 s <https://unityparenting.org/why-homelessness-is-stigmatized>
72. Van Straaten, B., Rodenburg, G., Van der Laan, J., Boersma, S. N., R. L. M. Wolf, J., & Van de Mheen, D. (2018). *Changes in Social Exclusion Indicators and Psychological Distress Among Homeless People Over a 2.5-Year Period*. Pridobljeno 8. 1. 2024 s <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11205-016-1486-z.pdf>.

73. Vogrin, N. (1. 5. 2020). Brezdomci in koronavirus: kako naj doma ostane nekdo, ki nima doma? *Siol.net*. Pridobljeno 11. 1. 2024 s <https://siol.net/novice/slovenija/brezdomci-in-koronavirus-kako-naj-doma-ostane-nekdo-ki-nima-doma-video-524382>.
74. *Zakon o delovnih razmerjih (ZDR-1)* (2013). Ur. l. RS 21/13.
75. Zaviršek, D. (1999). Ranljivost žensk na področju stanovanj. V S. Mandić (ur.), *Pravica do stanovanja: Brezdomstvo in druga stanovanjska tveganja ranljivih skupin* (str. 105–144). Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.

9. PRILOGE

9.1. Priloga A: Vodilo za intervju

1. RAZLOGI ZA BREZDOMSTVO

- Ali mi lahko za začetek pripovedujete o svojem življenju?
- Kaj vas je pripeljalo do tega trenutka v življenju, kjer ste sedaj?
- Kako se je vse skupaj začelo?
- Kako pa je vaše življenje sedaj, ko ste na ulici oziroma ko ste »označeni« kot brezdomna oseba?
- Kaj vam je sedaj v življenju najtežje, ko ste na ulici/ ko ste »označeni« kot brezdomna oseba?

2. PREDSDOKI O BREZDOMNIH OSEBAH

- Kako se počutite ko greste v trgovino ali ko hodite po ulici?
- Kakšne so vaše interakcije z okoljem oziroma z ljudmi iz okolja?
- Ali se v okolju oziroma mestu kjer živite počutite sprejeti?
- Kako menite, da na vas gledajo ljudje iz okolice?
- Kako menite, da na vas gleda vaša družina?
- Kako se vam zdi, da ljudje gledajo na brezdomne osebe oziroma kakšen imajo odnos do brezdomnih oseb?
- Ali menite, da ima družba predsodke do brezdomnih oseb? Ste morda kdaj slišali kakšen predsodek o brezdomnih osebah?
- Ali mi lahko poveste, kaj o tem, kako sedaj gledate na brezdomne osebe, v primerjavi s tem, kakšen pogled ste imeli na brezdomne osebe, ko ste živeli bolj običajno življenje?

3. DOSTOP DO ZDRAVSTVENIH STORITEV

- Ali imate sklenjeno zdravstveno zavarovanje?
- Kakšne so vaše izkušnje z zdravstvenim sistemom?
- Kako pa vi sami najbolje poskrbite za svoje zdravje in dobro počutje?
- Ali se odpravite k zdravniku če ste bolni oziroma ko se počutite slabo?
- S kakšnimi ovirami se morebiti srečujete pri iskanju zdravniške pomoči?
- Kakšen je bil odnos zdravstvenih delavcev do vas?
- Kakšen menite, da je odnos zdravstvenih delavcev do brezdomnih oseb nasploh?
- Ali ste sami vedno prišli do zdravniške pomoči, ko ste jo potrebovali?

4. POLITIKA ZAPOSLOVANJA

- Kje ste bili nazadnje zaposleni?
- Ali ste bili v času, ko ste brezdomna oseba, še kdaj v delovnem razmerju?
- Ali ste v času, ko ste brezdomna oseba, dobili še kakšno ponudbo za zaposlitev?
- Ali ste bili v času ko ste brezdomna oseba na kakšnem razgovoru za zaposlitev?
- S kakšnimi ovirami se soočate ali pa bi se soočali pri iskanju zaposlitve?
- Bi si želeli zaposlitve?
- Kaj menite o tem oziroma ali ste mnenja, da je stališče družbe tako, da je glavni problem brezdomnih oseb to, da nočejo delati?

5. STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

- Kaj za vas pomeni »imeti dom«?
- Bi sebe opredelili kot nekoga, ki ima dom?
- Bi si želeli lastnega stanovanja?
- S katerimi ovirami se srečujete pri iskanju stanovanja oziroma nastanitve?
- Kaj bi si glede bivanja v Kranju še želeli, da bi vam bilo na voljo?
- Katere storitve, bi še potrebovali oziroma bi si želeli v Kranju, da bi bilo vam lažje oziroma da bi lažje preživeli?

9.2. Priloga B: Odprto kodiranje

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S1	<i>Rojena sm 66 – ega leta</i>	Rojstvo leta 1966	Rojstvo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S2/1	<i>stanvala sm u Škofji Loki najprej pr starmu atu pa pr star mam,</i>	Bivanje v Škofji Loki pri starih starših	Nastanitev pri starih starših	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S2/2	<i>poj je pa mama dobila kokr občinsko stanvane pol smo se pa preselil do konca ane.</i>	Selitev v občinsko stanovanje, ki ga je dobila mater	Nastanitev v občinskem stanovanju	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S3/1	<i>u šolo sm tko mogla hodt, tk kt usak,</i>	Obvezno obiskovanje šole	Šolanje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S3/2	<i>u vrtec mi ni blo treba it, k sta stara starša skrbela zame,</i>	Izostanek iz vrtca, zaradi varstva starih staršev	Pomoč bližnjih	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S3/3	<i>dnarja tut veste kk ni blo nevem kuga, tut tko, prebijal smo se ... pol je pa pršl na to, da je kšn cvenk še ostou.</i>	Denarja ni bilo na pretek	Minimalističn o življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S4/1	<i>Sva pa s sestro same žvele z mamu,</i>	Življenje z mamu in sestro brez očeta	Enostarševsk a družina	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S4/2	<i>brez ata, k je samomor naredu, k sm bla jst 5 let stara ...</i>	Očetov samomor	Družinska tragedija	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S5	<i>... tk de drgač je blo pa tko mal dobrga, mal slabga, tk, da prebijal smo se nekak ja ...</i>	Prisotnost dobrega in slabega	Ravnovesje v življenju	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S6/1	<i>Jah, šola mi lih kej preveč ni šla,</i>	Delno uspešno šolanje	Šolanje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S6/2	<i>sm pa službo kuj dobila, smo mel tm eno sosedo, da mi je u *** na Trat zrihtala, pa je lih tkole fajn pršl, k je ena, k so ji dal</i>	Takojšnja pridobitev zaposlitve, s pomočjo sosede	Pridobitev zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>službo in je punca mal zabluzla in sm pol lah jst notr uletela ... in sm pol kr do stečaja bla skos tm ane.</i>				
1S7/1	<i>Začela sm k čistilka, pol so me pa podturil tja na trak delat ane,</i>	Na začetku na delovnem mestu čistilke, kasneje premestitev na delo za tekoči trak	Napredovanje na delovnem mestu	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S7/2	<i>tk, da sodelavce sm mela tut uredu.</i>	Prijazni sodelavci	Pozitivno delovno okolje	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S8	<i>Še zdj kerga tuki u Kranj srečam, da mal podebatiramo, tk de ...</i>	Ponovna srečanja in pogovori z bivšimi sodelavci	Snidenja s sodelavci	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
1S9/1	<i>Ja na cesto so nas dal,</i>	Odpoved	Izguba zaposlitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
1S9/2	<i>na zavod ... in od takrt sm na zavodu.</i>	Prijavljenost na Zavodu za zaposlovanje	Zavod za zaposlovanje	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S10/1	<i>No sej pol bi dobila na *** tm k je *** ... sam videt so me hotl, pa so rekl, da bodo čez osm dni poklical, poslal ... niti čez osm dni nism dobila ne odgovora, ne nč</i>	Neuspešna pridobitev zaposlitve	Zaposlitvene možnosti	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S10/2	<i>... je rekla una ženska, sam videt sm te tla, je rekla ti si pa premejhna za špilat tkole gor</i>	Neustrezna telesna višina za pridobitev zaposlitve	Iskanje zaposlitve pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S10/3	<i>... pol sm mislna, da bom dobila za čistilko za šolo za mesto ... je rekla sej boš dobila odgovor, pa sm že kuj drug dan dobila papir, da niste, ena moja sodelavka je pa</i>	Neuspešna pridobitev zaposlitve	Zaposlitvene možnosti	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>dobila ... jst ne, una je pa kuj dobila, na kakšna način pa nimam pojma ...</i>				
1S11	<i>ja žleht sosede sm mela in so me pol oni na tak način</i>	Zlobni sosedge	Negativni medosebni odnosi	Medosebni odnosi	Razlogi za brezdomstvo
1S12	<i>Ja vrgl vn.</i>	Izselitev iz stanovanja	Izguba nastanitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
1S13	<i>In pol kokr sm jst od ene gospe slišala, sta bla dva, da kt da mata celo roko nad blokom an in da sta šla po ceumu bloku, da so podpise zbiral, da sm šla vn.</i>	Zbiranje podpisov za izselitev	Izguba nastanitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
1S14/1	<i>Tk, da sm mela tut zlo dobro socialno u Lok,</i>	Pozitivna izkušnja s socialno delavko v Škofji Loki	Izkušnje s Centrom za socialno delo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S14/2	<i>d me je pršla iskat, da so me pol kuj sm prpelal.</i>	Premestitev v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
1S15	<i>Tk, da to je blo tut kr fajn ... so bli lepi pa tžki trenutki, tk kt so pousod ...</i>	Lepi in težki trenutki	Ravnovesje v življenju	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S16/1	<i>Am ne nism več u zavetišu ...</i>	Izselitev iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju	Izselitev iz nastanitve	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
1S16/2	<i>plačujem pa še,</i>	Kontinuirano plačevanje najemnine v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Ohranitev nastanitve	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
1S17	<i>sva pa z *** skupi zdj, sej zato pa plačam tlele, ker lh kej pride, nej on kej zboli, al pa še kšn kolk rukne, jst pol tm neb mogla bit, nega bi lh u</i>	Kontinuirano plačevanje najemnine v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Ohranitev nastanitve	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>kšn dom dal al pa karkol, pol bi bla pa na cest ane ...</i>				
1S18	<i>Tm pod ***, tm kt se mu reče en ***, tm k je *** jemu.</i>	Bivanje v ***	Sprememba nastanitve	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
1S19/1	<i>Tm gor mava fajn, morva sicer mičken splezat tkole gor, pojstlo mava, za pokrit mava, tkole dve mize mava,</i>	Zahtevni pogoji v novi nastanitvi	Neustrezna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
1S19/2	<i>za jest smle prideva, zjutrej če je kšn kofe spijeva, tk de, je kr no</i>	Vračanje v Razdelilnico hrane v Kranju po topel obrok	Možnost toplega obroka	Prehrana	Izkušnja brezdomstva
1S19/3	<i>... pa zdj si je še tk zrihtu, da na kšnmu Rdečmu križu kšne makarone dobi, da si lhka skuhava, da ma eno tako plinsko bombico, pa da se lhka usaj pogreje če že drgač ne ...</i>	Pridobivanje živil preko Rdečega križa	Možnost toplega obroka	Prehrana	Izkušnja brezdomstva
1S20	<i>Am, elektrike ni, za vodo se pa znajdeva ... greva dol do ***, pa mava flaše pa natankava pa gor prneseva, tk, da drgač hudga ni ...</i>	Zahtevni pogoji v novi nastanitvi	Neustrezna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
1S21	<i>Najtežji je to, da prideš sm, da ti en z nožem grozi, en pa da ti bo gobec razbou, edin to se mi najbl zamal zdi, pa sta te dve osebe tlele u bajti.</i>	Grožnje ostalih sostanovalcev v zavetišču s fizičnim nasiljem	Grožnje s fizičnim nasiljem	Najtežja preizkušnja v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
1S22	<i>Pa sm šla na policija zarad unga, k mi je hotu gobec razbit, polcaji pa kva so naredl ... nč, nič ... edin to se mi zamal zdi, drgač je pa use uredi.</i>	Neukrepanje na policiji, kljub prijavi nasilja	Neukrepanje državnih institucij	Neukrepanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S23	<i>Use ostalo pa je uredu.</i>	Zadovoljstvo s trenutnim življenjem	Zadovoljstvo	Pozitivna občutja	Izkušnja brezdomstva
1S24/1	<i>Sj ne rečem, sej se z **** tut mal spričkava, pa si hrbte pokaževa, čez deset minut je pa use uredu ...</i>	Manjši spori z ****	Spori s trenutnim sostanovalcem	Spori	Izkušnja brezdomstva
1S24/2	<i>če bo tkle bo kr uredu ...</i>	Zadovoljstvo s trenutnim življenjem	Zadovoljstvo	Pozitivna občutja	Izkušnja brezdomstva
1S25	<i>Ja dokercajt jst človeka ne poznam, ne vem kk kontaktirat ... k ga pa pol spoznam je pa čist uredu.</i>	Težave s komuniciranjem ob nepoznavanju ljudi	Komuniciranje z ljudmi	Stiki z ljudmi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S26	<i>Tk k greva z ****, k ma prjate, en cajt sm jih mal bl čudn gledala, poj sm pa kuj not padla, pa je blo kuj uredu</i>	Spoznavanje **** prijateljev	Komuniciranje z ljudmi	Stiki z ljudmi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S27/1	<i>Ja tk bom rekla ... kdaj mam občutk k da me usi gledajo,</i>	Občutek buljenja s strani drugih ljudi	Občutek buljenja	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S27/2	<i>ampak sm se na to tut kr mal navadla,</i>	Privajanje na poglede ljudi	Privajanje	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S27/3	<i>pa tut ldje so zdj čist drugačn ratal ...</i>	Spremembe ljudi v današnjem času	Spremembe ljudi	Spremembe v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S28/1	<i>Ja tk, da me ne pogledajo,</i>	Prenehanje z buljenjem	Spremembe ljudi	Spremembe v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S28/2	<i>marskšn lepo pozdrav, poklepetamo</i>	Pozdravi in pogovori z drugimi ljudmi	Odprtost ljudi	Spremembe v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S29/1	<i>Ja zaenkrat kr uredu ...</i>	Dobro počutje v družbi	Dobro počutje	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S29/2	<i>sj praum mal poklepetam, z marskšnmu lepo govoremo, tut odzravm,</i>	Pozdravi in pogovori z drugimi ljudmi	Odprtost ljudi	Spremembe v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S29/3	<i>če me pa psujejo, jih pa jst tut na mer pstim ane ...</i>	Umik ob zmerjanju drugih ljudi	Umik ob zmerjanju	Umik	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S30	<i>Ja od nekaterih se, od nekaterih pa tut ne.</i>	Občutek vključenosti s strani nekaterih ljudi in občutek izključenosti s strani drugih	Mešana občutja s strani različnih ljudi	Mešana občutja	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S31/1	<i>Zdj če je kšn mal več študeran, pomoje me mjčken bl grdo gleda ane,</i>	Grdi pogledi bolj izobraženih ljudi	Grdi pogledi	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S32/2	<i>ampak sm lih tko človk kot marskšn ane ...</i>	Vsi smo zgolj ljudje	Enakost vseh ljudi	Enakost	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S33	<i>Ja jst tko mislm, da tist k je študeran, da misl, jst sm vč, ta pa ni nč,</i>	Občutek večvrednosti bolj izobraženih ljudi	Občutek večvrednosti	Mišljenje ljudi, ki niso brezdomni	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S34	<i>Ja kšn misl, da smokt nč uredn ldje no, usaj tko jest mislm ... lahk pa da se tut jst motm.</i>	Brezdomne osebe kot ničvredni ljudje	Občutek ničvrednosti	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S35	<i>Ja po mamin stran mam dva strica ... pa sestro mam, tadrugu je pa use pomrl ...</i>	Sorodniki po mamini strani	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
1S36/1	<i>Jah čist tk bom spet rekla, ta manji kr uredu,</i>	Dobri odnosi z mlajšim stricem	Dobri odnosi s sorodniki	Nestigmatiziranje s strani sorodnikov	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S36/2	<i>tist ta večji brt oziroma stric je pa tut mičken višji ane ... jst sm, ti pa nis nč ... to je tistu ane.</i>	Vzbujanje občutka ničvrednosti s strani starejšega strica	Vzbujanje občutka ničvrednosti s strani sorodnikov	Stigmatiziranje s strani sorodnikov	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S37/1	<i>Stric je biu športnik in tut u Kranj se kdaj srečava pa poklepetava mal</i>	Srečevanja s stricem, ki je bivši športnik	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
1S37/2	<i>al pa tut u *** k grem h sestr poklepetava če se srečava ...</i>	Obiskovanje in klepet s sestro, ki živi v ****	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S38/1	<i>Ja sej kt sm rekla, mal bl postran te gledajo an,</i>	Grdi pogledi s strani ljudi	Grdi pogledi	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S38/2	<i>sam jst si pa mislm klic, nkol se ne ve, lh tut oni u tako gužvo padejo ane</i>	Brezdomstvo se lahko zgodi vsakemu	Možni izid za vsakega	Možni izid	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S38/3	<i>... tk de ne smeš nobenmu nkol nč žalga želet, to je tistu ane ...</i>	Nikomur želeti žalega	Možni izid za vsakega	Možni izid	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S39/1	<i>Ja prej so bli gor u kasarn trije k so mel zabojnike ... pa smo jim nkkdr drgač rekl, kokr pa klošarji, pa so bli fejst fantje</i>	Oznaka klošarja, kljub dejstvu, da so bili dobri ljudje	Označevanje brezdomnih oseb, kot klošarjev	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S39/2	<i>... pa to pa klošar unu, pa klošar unu, pa sm si rekla, da men pa mrbit nkol nau treba tkole bit</i>	Upanje po izogibu življenja kot brezdomna oseba	Izogibanje brezdomstvu	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S39/3	<i>... no zdj sm pa na tem, pa sm začela premišljevt, da nkol neb smela tkle rečt</i>	Opustitev označevanja brezdomnih oseb kot klošarjev	Izogibanje označevanju	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S39/4	<i>... no sam uni so mel zabojnike ... ooo kva se je učasih use gor dogajal ... edn je umru, edn ma dol ne stanvane, edn pa nevem zdj a je še u Kranj al ne ... tk, da ta dva sta se kr uštimala pa tut nkol ni blo nbenih problemou z njim ane ...</i>	Označevanje oseb kot klošarji kljub odsotnosti razlogov za to	Označevanje oseb brez razloga	Označevanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S40	<i>Mam zdravstven zavarvanje ja.</i>	Prisotnost zdravstvenega zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S41	<i>Tole mi je pa u Lok tkole nardila, da jst k sm, da mi tega ni treba plačvt ... to je tko narejn ane, prej so mi odtrgal, zdj so mi pa tk naredl ane ...</i>	Ureditve zdravstvenega zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S42/1	<i>Sj zarad tega sm pa mogla tkole prnest pa morm še pol en dan it na Generali,</i>	Ureditev zdravstveneg a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S42/2	<i>pa mi je rekla, da zmerej k dobiš odločbo za tuki, prekoperi pa ke, da oni pol na zavarovalnico dajo ane ...</i>	Ureditev zdravstveneg a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S43	<i>jst pa dohtarji smo pa dva pojma ...</i>	Neredno obiskovanje zdravnika	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S44	<i>grem h dohtraju, zdj pa že nism bla pr dohtarju ne vem kok cajt že ne.</i>	Neredno obiskovanje zdravnika	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S45	<i>Zaenkrat dokler mi bo zdravje tkle služil ...</i>	Stabilno zdravstveno stanje	Zdravstveno stanje	Stanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S46/1	<i>Ujoj, sm imela tlele unet žiuc ... sm bla tri tedne na infekcijsk, pa se mi je tole uštimal, pol je blo pa doug cajt mer, pol sm mela pa lih tlele gor na *** ture, da sm mogla jit usak tedn na Jesenice rezat</i>	Zdravstvene težave	Zdravstveno stanje	Stanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S46/2	<i>... od takr naprej mam pa zdravje uredi</i>	Stabilno zdravstveno stanje	Zdravstveno stanje	Stanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S46/3	<i>... edin če sm se slučajn kej prehladila u fabrk, sm imela tuk ur doprinosa, da sm tist doprinos nucala, tk, da zdravje je uredi ...</i>	Ob morebitnem prehladu koriščenje nadur	Odsotnost z dela	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S47/1	<i>Jah če je treba kšn lekadol uzet,</i>	Uživanje lekadolov	Uživanje zdravil	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
1S47/2	<i>pa pozim se je treba mal bl napraut drgač pa ...</i>	Napravljanje v toplejša oblačila v zimskem času	Ustreznejša oprava	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S48/1	<i>Ja grem, če zbolim grem ja,</i>	Obisk zdravnika v kolikor je potrebno	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S48/2	<i>sam tistu morm pa u Loko it, k mam svojga dohtarja še u Lok, pa ga bom tut kr u Lok mela, če si nam kej premislna no ...</i>	Prisotnost osebnega zdravnika v Škofji Loki	Prisotnost osebnega zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S49	<i>Oh ta je tut ja ... kr začne neki pisat, pol pa da povem, pa prej zapiše, pa reče tle maš kartico pa poki ... po hitrem postopku ...</i>	Hitra zdravstvena obravnava pri osebnem zdravniku	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S50	<i>Pa kr uredi no, pa njegova sestra isto.</i>	Pozitiven odnos osebnega zdravnika in medicinske sestre	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S51	<i>Ah sj tole pomoje on sploh ne ve, da sm tuki.</i>	Nevednost zdravnika o bivanju v Zavetišču za brezdomne osebe	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S52	<i>Pa tut če bi vedu se pomoje ne bi nč drgač obnašu.</i>	Nespremenjen odnos zdravnika, ob podatku, da je oseba brezdomna	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S53	<i>On je meu do mene zmeri isti odnos, prej k sm bla tk al pa tk.</i>	Nespremenjen odnos zdravnika, ob podatku, da je oseba brezdomna	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S54/1	<i>Ne zdj zaenkrat je blo use uredi</i>	Neprestana odsotnost ovir pri iskanju zdravniške pomoči	Odsotnost ovir	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S54/2	<i>... sj praum, zdj doenkraj nism še rabila lih ne vem</i>	Odsotnost potrebe po zdravstveni oskrbi	Potreba po zdravstveni oskrbi	Potreba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>kašno zdravniško pomoč ane,</i>				
1S54/3	<i>to kar je blo je blo use uredu,</i>	Zgolj pozitivne izkušnje z zdravstvenim sistemom	Pozitivne izkušnje	/	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S54/4	<i>zdj pa kt praum nism bla pr dohtarju ne vem kok cajt že ne ...</i>	Neredno obiskovanje zdravnika	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S55	<i>Ja zmerej.</i>	Vedno omogočen dostop do zdravniške pomoči	Dostop do zdravniške pomoči	Dostop	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
1S56	<i>Nazadnje na *** na ***..</i>	Zadnja zaposlitev na *** na ***	Zadnja zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S57	<i>Tm so delal skrine, omare pa take stvari ... do stečaja.</i>	Izguba zaposlitve zaradi stečaja	Izguba zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S58	<i>Ne, nobene.</i>	Pomanjkanje priložnosti za zaposlitev v obdobju brezdomstva	Pomanjkanje zaposlitve	Pomanjkanje	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S59	<i>Ne, ne. To bi mi blo pa pomoje mjčken nerodn prodajat, pomoje ...</i>	Sram, v primeru prodaje cestnega časopisa Kralji ulice	Občutki sramu, v primeru prodaje na ulici	Občutki sramu	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S60	<i>Ja sj praum, za šolo sm bla, pa takrt, k sm šla u predilnco.</i>	Razgovori za zaposlitev v šoli in predilnici	Razgovori za novo zaposlitev	Razgovori	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S61	<i>No pol sm pa tm u ***, k je en tak mini hotel, hotel ***, tist gor na hribu, sm poslala prošnjo, pa niti odgovora nism dobila, nič ...</i>	Neuspešno pošiljanje prošenj za delo	Pošiljanje prošenj za delo	Iskanje zaposlitve	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S62/1	<i>Ja pomoje, da sm pa zdj že prestara, 56</i>	Previsoka starost kot omejitev za zaposlitev	Starost	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S62/2	<i>... kdo bo pa staro osebo še uzeu, še svoje pomoje vn mečejo ...</i>	Nihče noče zaposliti starejše osebe	Starost	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S62/3	<i>zdle bi pomoje tut tžk kje dobila.</i>	Težavna pridobitev zaposlitve v tem času	Pridobitev zaposlitve	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S63/1	<i>Ja če bi jo dobila ja,</i>	Želja po pridobitvi zaposlitve, v kolikor bi bilo mogoče	Želja po zaposlitvi	Želja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S63/2	<i>pa kšno tako, da bi vedla, d bi lh sama, da mi nebi skos en za hrptom stau pa mi reku tole ni dobr, tole ni dobr ... ane, edin tole bi me mal motil.</i>	Želja po pridobitvi zaposlitve, kjer bi bilo možno samostojno opravljanje dela	Želja po zaposlitvi	Želja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S64	<i>Jst sm bla že tm k sm delala tko bl samostojna.</i>	Samostojno opravljanje dela na prejšnjem delovnem mestu	Samostojno opravljanje dela	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
1S65	<i>D mislejo, da smo sami lenuharji! Usaj po mojmu no ...</i>	Mišljenje družbe, da so brezdomne osebe lene	Lenoba brezdomnih oseb	Predsodki družbe do brezdomnih oseb na področju zaposlovanja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S66	<i>Ja da ni use tko, kokr uni mislejo, usaj pomoje ...</i>	Resnično stanje je drugačno	Neresnica	Predsodki družbe do brezdomnih oseb na področju zaposlovanja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S67	<i>Ja da smo usi ldje glihni, eni so taki eni pa drgačni ane ...</i>	Vsi ljudje smo enaki	Enakost vseh ljudi	Enakost	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S68	<i>Ja ne vem, vrjetn misljo, da so bl zgledani, kva pa jst vem ...</i>	Občutek, da so ljudje, ki niso brezdomni bolj razgledani	Občutek večvrednosti	Mišljenje ljudi, ki niso brezdomni	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
1S69/1	<i>Pomoje, da jih mal bl postran gledajo,</i>	Grdi pogledi delodajalcev	Predsodki delodajalcev	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S69/2	<i>pa mislejo aha ga bomo not uzel, pa lah pride do kšne kraje al pa kej tazga</i>	Možnost kraje na delovnem mestu, v primeru zaposlitve brezdomne osebe	Predsodki delodajalcev	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S69/3	<i>... ampak niso pa usi glihni ... eni so res taki, da kradejo, eni pa tut ne ane ...</i>	Neutemeljeni predsodki pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Predsodki delodajalcev	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
1S70	<i>To, da si lepo nek na svojem, pa da sta dva k se lpo zastopta, pa da mata družino pa use ane, pa služba pa to ...</i>	Možnost bivanja na svojem, skupaj s partnerjem, družino in službo	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
1S71/1	<i>Zlo rada bi, da bi bla res tkole nek na svojem lpo</i>	Želja po bivanju na svojem	Želja po lastni nastanitvi	Želja	Stanovanjska problematika
1S71/2	<i>... no sej tmle gor k sva je tut uredi, tko, da to je zame tut, na nek način že kr ene vrste dom.</i>	Dojemanje trenutnega bivališča kot dom	Trenutna nastanitev kot dom	Dom	Stanovanjska problematika
1S72/1	<i>Da se bova tkle zastopila bo kr uredi, lh rečem ...</i>	Želja po dobrem razumevanju s partnerjem	Želja po dobrem razumevanju	Dobro razumevanje	Izkušnja brezdomstva
1S72/2	<i>res, da je kokr je, ampak je.</i>	Prisotnost dobrega in slabega v življenju	Grenko – sladko življenje	Trenutno življenje	Izkušnja brezdomstva
1S73	<i>Mhm bi si.</i>	Želja po lastnem stanovanju	Želja po lastni nastanitvi	Želja	Stanovanjska problematika
1S74	<i>Zdj dvom'm a bi ga dobila al pa ne ane.</i>	Dvom o pridobitvi lastnega stanovanja	Dvom	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
1S75	<i>To, k so te enkrat vn vrgl, pa k si brezdomc, pa da boš lhk kšne greške delu, da bo meu člouk skos kšno polcijo na glav, tkole no ...</i>	Bojazen dati brezdomni osebi stanovanje	Predsodki najemodajalcev	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
1S76/1	<i>Oh nej bo streha nad glavo, sej drgač je blo tlele use ane</i>	Želja po strehi nad glavo	Želja po nastanitvi	Želja	Stanovanjska problematika
1S76/2	<i>... pa tut kot pravm, da sta tlele dve osebe, k sta mi grozil pa me je enostavn mal strah okol tlele, nč družga ni ...</i>	Grožnje fizičnega nasilja s strani dveh sostanovalcev v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Grožnje fizičnega nasilja	Grožnje	Izkušnja brezdomstva
1S77	<i>pa mal kšnih zabav, tko kokr je blo zdj za župana pa tko ...</i>	Želja po zabavi	Želja po socializaciji	Socializacija	Socialna izključenost brezdomnih oseb
1S78	<i>Mah sej pravm, če bi blo tkole kt je, bi blo še, sam da kej slabga neb blo.</i>	Želja po odsotnosti slabega	Želja po nespremenjenosti	Nespremenjenost	Izkušnja brezdomstva
1S79	<i>Že sam to, da pride lhk člouk po hrano ... že to se mi zdi kr dost no an ...</i>	Omogočen dostop do hrane	Dostopnost temeljnih dobrin	Dostopnost	Izkušnja brezdomstva
Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B1	<i>To se pravi, jst sm velik delu.</i>	Velike količine dela	Delo	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B2	<i>Najprej sm meu najboljšo službo v državi, seprav na *** fakulteti.</i>	Sprva delo na *** fakulteti	Delo v državni ustanovi	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B3	<i>Pol k je bla pa po desetih letih ukinjena prodaja študentskih knjig pa fotokopiranje pa te stvari, sm delu pa v navadnih službah, trgovinah, pa v skladišču.</i>	Ukinitve prvotnega dela in nova zaposlitev v trgovini in skladišču	Sprememba zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B4	<i>Sm zlo priden tko da delam dopoldansko al v samopostrežni v *** al pa v skladišču, mam ubistvu dve službe.</i>	Imetje dveh služb, v trgovini *** in v skladišču	Raznolike zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B5	<i>Potem k mam v Ljubljani picerijo tako, kot je tuki Picanto, tm pa delam vodilna dela od začetka pa do konca.</i>	Opravljanja dela v piceriji v Ljubljani	Delo v piceriji	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B6	<i>Pol pa k mam pavzo, mam v Ljubljani stanovanje pa se uležem pa mam kosilo, pol pa ob štirih začnem v piceriji pa pol do konca, to je kr naporno.</i>	Naporen urnik dela čez dan	Urniki dela	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B7	<i>Bil sm pa tut ta nočni varnostnik v eni tovarni, pa je blo treba ponoč okol hodt, nej pa nebi spali.</i>	Opravljanje dela nočnega varnostnika v tovarni	Delo kot nočni varnostnik	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B8	<i>K sm pa jst delu dve službi, sm pa jst pol edin biu utrujen, ker sm do štirih vozu pice k me je šef rabu, ker so mel v piceriji tok velik prometa.</i>	Utrujenost zaradi poznega dela na dveh delovnih mestih	Utrujenost zaradi dela	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B9	<i>Vedno sm meu zadost denarja, pa imeu sem velike prihranke.</i>	Imetje denarja zaradi prihrankov	Stabilno finančno stanje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B10	<i>Zapletlo se mi je pa 2018</i>	Zaplet leta 2018	Zaplet	/	Razlogi za brezdomstvo
2B11	<i>Jst sm naredu en prekršek in sicer sm prevozu pouno črto ob enajstih zvečer, pa me je snemu un radar, pa so mi uzal vozniško.</i>	Odvzem vozniškega dovoljenja, zaradi vožnje preko polne črte	Odvzem vozniškega dovoljenja	Odvzem	Razlogi za brezdomstvo
2B12	<i>Zdj pa največji problem mam oziroma, ne sam jst usi mam tut ta *** je meu kosilo ... u Kranju mam velik problem s psihologinjo, k je</i>	Težave s psihologinjo v Kranju	Nezmožnost pridobitve vozniškega dovoljenja	Največji izziv v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>tko, nas ne spusti skozi.</i>				
2B13	<i>To se prau, da je moj največji problem v življenju trenutno to, da ne morem narest retorične al mehanske vaje al kako se že reče pr teli psihologinji. Te rdeče pa zelene lučke ne morm istočasno ugasnt z roko, v tem času k ona reče.</i>	Nezmožnost opraviti psihološki test pri psihologinji	Nezmožnost pridobitve vozniškega dovoljenja	Največji izziv v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
2B14	<i>Ona nč ne popusti in zato zdj ne morm drugič na vozniško it, ker drugač bi lahko normalno delu te prevoze. To mam zdj problem.</i>	Onemogočen o opravljanje vozniškega izpita, zaradi nepopustljive psihologinje	Nezmožnost pridobitve vozniškega dovoljenja	Največji izziv v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
2B15	<i>Potem pa še leta 2017 mi je drugi varnstnik iz Kranja v sobi, k sm meu velike prihranke pa mi je šou use ukrast, ker je s svojim ključem al pa je poiskou mojga in mi je ukradu.</i>	Kraja vseh prihrankov s strani varnostnika	Kraja prihrankov	Kraja	Razlogi za brezdomstvo
2B16	<i>Jst sm tam meu ogromno sobo, na ***, kjer mamo picerjo ...</i>	Imetje ogromne sobe	Imetje nastanitve	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B17	<i>Ne ne prej sm živeu pr stadionu ***, ampak ko morm it ob štirih u službo, pa je treba umes čakati, pa sm zamenjou stanovanje, zato ker tm ko je sonce me ne rabijo ker nimajo naročil takrt in grem jst takrt domov lahko se uležt.</i>	Sprememba nastanitve, zaradi lažje organizacije dela	Sprememba nastanitve pred obdobjem brezdomstva	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B18	<i>Ne ne zdj sm tukej, to sm prej meu.</i>	Trenutna nastanjenost v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Trenutna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
2B19	<i>No kar sm hotu rečt jst sm meu tm u veliki dnevni sobi dve postelje in ene nism rabu in sm meu pol use cunje gor, tko ogromno gomilo. No in tm pod ogromno gomilo, k je blo tko, da je blo nemogoče premaknt ... tm notr sm jst meu spodej zapakirane kuverte denarja, 7000 za avto, meu sm pa zapakirano u kuverte, ker na banki ti dol poberejo ker mamu prometne kazni.</i>	Imetje velikih prihrankov za avtomobil	Imetje prihrankov	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B20	<i>No in on je pršu in use to prebrskou ...</i>	Kraja vseh prihrankov s strani varnostnika	Kraja prihrankov	Kraja	Razlogi za brezdomstvo
2B21	<i>Ja, no in pol na policiji Vič se pa mi poznamo pa so mi rekl, da vam pa ne bomo pomagal, zato ker ste pršou na policijo pa ste misl da vam zaston delamo usluge ... niso sprejel prijave.</i>	Odsotnost pomoči s strani policije na policijski postaji Vič	Odsotnost pomoči	Pomoč	Razlogi za brezdomstvo
2B22	<i>No in po tem k se mi je to zapletl ne morm narest vozniškega in sm obtiču.</i>	Obtičanje in zaplet, zaradi nezmožnosti opravljanja vozniškega izpita	Zaplet	/	Razlogi za brezdomstvo
2B23	<i>No še pred tem pa sm ostou brez stanovanja.</i>	Izguba stanovanja	Izguba nastanitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B24	<i>25. maja 2018 sm biu najprej poslan v Begunje, tm sm biu maj, junij ... tm če nočeš bit, mislm če ne podpišeš takoj, pridejo uni iz Radovlce, ta pravna služba pol pa oni določjo, da usak more bit usaj dva mesca, to je nekak tko.</i>	Tri mesečno bivanje v Psihiatrični bolnišnici v Begunjah	Sprememba nastanitve	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
2B25	<i>No pol so pa socialni delavci določl, da pridem sm.</i>	Določba socialnih delavcev za prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušja brezdomstva
2B26/1	<i>Tm na kmetiji v ***, kjer sm pa jst delu, me pa 30 let ni blo,</i>	Bivanje na kmetiji v ***	Nastanjenost na kmetiji v ***	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B26/2	<i>zdej so starši umrli, za kmetijo pa za krave skrbi sestra, njen fant prihaja iz *** in je zelo priden, od petka do nedelje, potem poleg kmetije čez teden pa gradi stavbe ...</i>	Smrt staršev	Smrt bližnjih	Smrt	Izkušnja brezdomstva
2B27/1	<i>Ja pa sm moru ogromno delat tam,</i>	V mladosti opravljanje velikih količin dela na kmetiji	Velike količine dela	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B27/2	<i>pa oče ni nč pustiu.</i>	Strogost očeta	Strogost starša	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B28	<i>Problem je biu u tem, da drugi otroci so lahko šli na prostočasno dejavnost, jst pa nism sme u na šah, ker sm mogu takoj domov, ker midva s sestro sva mogla takoj trgat</i>	Prepoved obiskovanja prostočasnih dejavnosti, zaradi dela na kmetiji	Strogost starša	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>krompir, pa okrog pobirat jabuke pa tko.</i>				
2B29	<i>Takoj se je blo treba problečt pa jit na kmečko delo.</i>	Neprestano opravljanje kmečkih opravil	Velike količnie dela	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B30	<i>In enako je blo tut u srednji šoli ... takoj po ekonomske srednji šoli, takoj domov, takoj na avtobus pa se preoblečeš, pa takoj delaš, zvečer pa pol nalogo.</i>	Neprestano delo na kmetiji, tudi v času obiskovanja srednje šole	Velike količine dela	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B31	<i>problem potem v prvem razredu pa potem v nižjih razredih, ko sm pršou u šolo je pa biu, da smo mel uno igro med dvema ognjema in jst še nikol nism vidu žoge in pol k so ostali tok močno metal žoge, sm mislu, da me bo žoga ubila.</i>	Nepoznavanje žoge in iger z žogo	Nepoznavanje iger z žogo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B32	<i>K je on nacilu žogo u glavo sm mislu, da me bo ubil.</i>	Strah pred žogo	Nepoznavanje iger z žogo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B33	<i>K men oče ni pustiu, pol pa nism biu navajen na žogo.</i>	Prepoved obiskovanja prostočasnih dejavnosti s strani očeta	Strogost starša	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B34	<i>no zdj smo pa tukej .. seprav prišel sm konc avgusta, takrt k je blo konc psihiatrične sm pršu sm.</i>	Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju, konec avgusta	Trenutna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
2B35/1	<i>Ja od zunej tisti k poznajo vejo ...</i>	Seznanjenost znancev o bivanju v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Seznanjenost znancev	Seznanjenost	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B35/2	<i>nekateri vprašajo, ko sm zdj štir sobote zjutraj v Kranju predajau Kralje ulice pa kr uprašajo če ti gre zdj tok slabo,</i>	Zmerjanje ob prodajanju cestnega časopisa Kralji ulice	Zmerjanje ob prodaji na ulici	Zmerjanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
2B35/3	<i>pa pol vržejo dva evra ker rečejo, da mi tut loh not u to pademo ... uni kr direktno povejo.</i>	Zavedanje, da brezdomstvo lahko doleti vsakega	Možni izid za vsakega	Možni izid	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
2B36	<i>No te k so pravniki, pa k smo bli sošolci pa nekateri že vejo, no sej stric pa drugi pa že preko teh govoric nekak vejo, da bolj dol v tem južnem delu mesta zdj stanujem.</i>	Seznanjenost znancev o bivanju v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Seznanjenost znancev	Seznanjenost	Izkušnja brezdomstva
2B37	<i>Jst bi rad meu čim več delovne dobe, pa je nimam.</i>	Želja po čim daljši delovni dobi	Želja po delovni dobi	Delovna doba	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B38	<i>Mam tok kokr ***, seprau pou, ostalo mam pa od tega prevoženo na picah.</i>	Oddelana zgolj polovica potrebne delovne dobe	Pridobljena delovna doba	Delovna doba	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B39	<i>Jst bi rad meu čim več delovne dobe je pa nimam, seprau ostalim k delajo jim manka samo še 6 let, men pa še velik manka.</i>	Želja po čim daljši delovni dobi	Želja po delovni dobi	Delovna doba	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B40	<i>Problem je pa u tem, ker ne znam kuhat jedi, potem tukej ne morm, ker je kosilo ob enajstih. Prej k smo ga gor nesl, smo mel pol v kuhni še lonec, seprau, da tut če bi ob treh pršou bi lahko iz lonca si še mal uzeu. Tko, da jst pol k pridem kr tuki pred vrati pojem en kos</i>	Neurejena prehrana, zaradi neznanja kuhanja	Neurejena prehrana	Prehrana	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>kruha, nč ne motim pa to. Tko, da to je mal nerodno, če ne znaš kuhat pa to. Tko, da jst kr ob desetih pojem en kos kruha pr vratih, da nč ne motim, da nimajo drugi pripomb pa to.</i>				
2B41	<i>Ne ne to pa zdj še ne.</i>	Trenutna odsotnost občutka buljenja	Odsotnost občutka buljenja	Buljenje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B42/1	<i>Sej prbližno usi vejo ...</i>	Seznanjenost drugih s trenutno življenjsko situacijo	Seznanjenost s trenutno življenjsko situacijo	Seznanjenost	Izkušnja brezdomstva
2B42/2	<i>tle na tem trgu je biu učasih živilski sejem in zdj vejo, da jst zdj tuki stanujem ja.</i>	Seznanjenost drugih s trenutnim krajem bivanja	Seznanjenost s trenutno življenjsko situacijo	Seznanjenost	Izkušnja brezdomstva
2B43	<i>Ja ja seveda, sej Kranj je moje mesto.</i>	Dobro počutje v mestu Kranj	Dobro počutje	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B44	<i>Zdj me ni blo v Kranju od 20 – tega leta, pa sm zdj nazaj pršou.</i>	Vrnitev v mesto Kranj po 20 – ih letih	Vrnitev v Kranj	Vrnitev	Izkušnja brezdomstva
2B45	<i>Pa jst kr hitro use dejavnosti kulturne obiskujem pa tko ...</i>	Udeleževanje različnih kulturnih dejavnosti	Udeleževanje kulturnih dejavnosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B46	<i>Ja jst sm zdj vidu v trgovskem centru, da otorci, k je cela družina, da te tamali tko debelo gledajo k tamali še ne vejo pa pridejo mim, pa k grejo starši že naprej, pa oni še vedno tebe gledajo.</i>	Neumaknjen pogled s strani otrok v trgovskih centrih	Pogledi otrok	Pogledi	Stigmatiziranj e brezdomnih oseb
2B47	<i>Zdj pa nevem a so jim starši rekl, da oni pa nimajo za jest al kaj, kako zdj</i>	Posredovan predsodek staršev, da brezdomne	Predsodki staršev do brezdomnih oseb	Predsodki družbe o brezdomnih oseb	Stigmatiziranj e brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>tamali mislejo, k še ne vejo.</i>	osebe nimajo hrane			
2B48	<i>Ne sej to mamu u Ljubljani zdej, da se u Ljubljani zdj lahko poskrbi za higieno. Devet letakov je, en letak je »Brezdomec je v Ljubljani umit in čist«.</i>	Prisotnost letakov v Ljubljani o možnosti higiene brezdomnih oseb	Preseganje predsodkov o higieni brezdomnih oseb	Preseganje predsodkov o brezdomnih osebah	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B49	<i>Se pa spomnem, da so predsedniki Drnovšek pa Pahor, so jih spraševal če stisnejo kovanec brezdomcu pa so rekl, da ja ... pa predsednika banke so tut uprašal ja ... pa so rekl da ja.</i>	Izražanje solidarnosti bivših predsednikov države do brezdomnih oseb	Solidarnost bivših predsednikov države	Preseganje predsodkov o brezdomnih osebah	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B50	<i>Sej zdej smo ista skupina kot takrt, sam, da jst ne pijem z njimi ampak sam uzamem časopis, pa zadnji torek v mescu k mamu sestank na Kraljih ulice. Ista skupina smo, sam da se jst zdj ne zadržujem z njimi. K en je iz *** pa še ni znou govort, pa zdj že zna govort, sam oni jemljejo neke težke droge.</i>	Srečevanje z drugimi brezdomnimi osebami v društvu Kralji ulice	Srečevanje z drugimi brezdomnimi osebami	Srečevanje	Izkušnja brezdomstva
2B51	<i>Ja u Ljubljani mamu tri skupine, na Kraljih ulice se zadržujemo dopoldne do dveh, na kosilu ob dvanajstih na Poljanah je kosilo od pol dvanajstih do enih če ne zmanka, pol mamu pa še večerjo pod Kongresnim trgom ob šestih.</i>	Srečevanje z drugimi brezdomnimi osebami v društvu Kralji ulice, pri kosilu in večerji	Srečevanje z drugimi brezdomnimi osebami	Srečevanje	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B52	<i>Tm se kr postavjo v vrsto potem pa en da jed, pa drug solato, pol pa še un kruh.</i>	Deljenje obrokov	Organizirana prehrana	Prehrana	Izkušnja brezdomstva
2B53/1	<i>Ja no jst sm 33 let vozu pice</i>	33 – letno delo kot dostavljalec pic	Delo v piceriji	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B53/2	<i>in sm skos tko, da bi rad šu naprej, mene je 25 let šiht preganju,</i>	25 let neprekinjene zaposlitve	Neprekinjena zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B53/3	<i>mene skos po telefonu kličejo, da jim slabo gre, da kdaj se bom vrnu ...</i>	Pozivi po vrnitvi nazaj v prejšnjo službo	Pozivi po vrnitvi	Pozivi	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B54	<i>Ja ja, sej to je zdj avtomatsko ja ...</i>	Imetje zdravstvenega a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B55/1	<i>Ja ja uredu,</i>	Zgolj pozitivne izkušnje z zdravstvenim sistemom	Pozitivne izkušnje	/	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B55/2	<i>sej jst pa *** sva zdj mela zdravnico, k je najbl priljubljena pa je mal bol tko cerkvena pa se zdj upokojuje.</i>	Vpisanost pri najbolj priljubljeni osebni zdravnici	Prisotnost osebnega zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B56/1	<i>Ja usak večer si umijem zobe,</i>	Umivanje zob	Zobna higiena	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
2B56/2	<i>pol jem umes solate, k jih tuki nimamo, dol v Ljubljani jim povem, če mi lahko dajo eno žlico več solate, da ohanjam formo ...</i>	Uživanje solate, za ohranjanje forme	Uživanje zelenjave	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
2B57/1	<i>Ja jst nikol v nobeni službi nism hotu nč mankat</i>	Izogibanje odsotnosti z dela	Odsotost z dela	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B57/2	<i>ker jst takoj uzamem večjo dozo teh lekadolov, na primer če piše en lekadol na dan, jst</i>	Zaužitev večje količine lekadolov	Uživanje zdravil	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>pol uzamem tri na dan</i>				
2B57/3	<i>in mami se je začudila, ker sm takrt šou u trgovino pa sm use tisto najmočnejše sadje meu na mizi, vse kivije, da sm meu povečano dozo vitaminov, pa je mami zmeri rekla, kaj maš pa zdj to ...</i>	Uživanje velikih količin sadja	Uživanje vitaminov	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
2B57/4	<i>jst se takoj odpravim, največ en dan sm manku v službi ker zmeri tko pol nardim.</i>	Takojšnja napotitev k zdravniku	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B58	<i>Ja ne ne u Ljubljani ni priporočljivo to izkoriščat.</i>	Prepoved izkoriščanja zdravstvene oskrbe	Prepoved izkoriščanja	Zdravstvena oskrba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B59/1	<i>Na primer če delaš do enajstih zvečer pa, da ti otečejo noge, ni najbolj kulturno, da greš takrt na urgenco ...</i>	Neprimeren obisk nujne medicinske pomoči v primeru zdravstvenih težav	Prepoved izkoriščanja	Zdravstvena oskrba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B59/2	<i>če pa greš pa lahko čakaš velik ur al pa tut celo noč.</i>	Večurno ali celonočno čakanje na urgenci	Dolgo čakanje na zdravniško pomoč	Dolgo čakanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B60	<i>Enkrat se je men zgodil, da sm zvečer, za pust je blo, sm kupu karto za Orto bar, pa so mi otekle noge, pa je lih tko pršlo, da sm biu do petih zjutri na urgenci ... pa je bla karta brezveze.</i>	Celonočno čakanje na urgenci	Dolgo čakanje na zdravniško pomoč	Dolgo čakanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B61	<i>No oni te tm sprašujejo, da zakaj izkoriščamo to, da zakaj ne gremo k svojmu zdravniku v Kranj.</i>	Obtožbe o izkoriščanju nujne medicinske pomoči, namesto obiska	Obtožbe o izkoriščanju zdravstvene oskrbe	Zdravstvena oskrba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
		osebnega zdravnika			
2B62	<i>Jst sm ob desetih končou v gostinstvu, drgač bi mogu dopoudne. No oni sprašujejo zakaj ste pršli ponoči.</i>	Obtožbe zaradi poseganja po zdravstveni oskrbi v nočnih urah	Obtožbe o izkoriščanju zdravstvene oskrbe	Zdravstvena oskrba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B63	<i>Sej poleg vročine men samo noga še oteče.</i>	Vročina in otekla noga	Zdravstvene težave	Zdravje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B64	<i>Ja uredu, sj k usak pride sam, ne pridemo usi naenkrat.</i>	Pozitiven odnos zdravnikov do brezdomnih oseb zaradi posameznih obiskov	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B65	<i>Ja ne vem. Sej tujek je uredu.</i>	Pozitiven odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B66	<i>U Ljubljani majo, je posebna ambulanta za tiste, ki nimajo, tisto, ko je brezplačno financirano.</i>	Prisotnost posebne ambulante za ljudi brez zdravstvenega a zavarovanja	Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega a zavarovanja	Zdravstvena oskrba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B67	<i>Jst pa poznam tut ogromno brezdomcev na Dunaju pa v Budimpešti, k spijo v podhodu, v Ljubljani jih je pa samo ene par.</i>	Ogromno brezdomnih oseb na Dunaju in v Budimpešti, ter malo v Ljubljani	Primerjava med državami	Primerjava	Izkušnja brezdomstva
2B68/1	<i>V Ljubljani je pa zdj en k hodi brez štumfov, pa ma umazano, pa iz kant pobira, pogleda če je kej u kantah ... potem je pa en moški odpru denarnico pa mu je hotu dat bankovc al pa kovanc, pa ni hotu uzet, zdj pa nevem, a je on tak, da ni socializiran,</i>	Poznavanje moške brezdomne osebe, ki brska po smetnjakih, noče pa sprejeti denarja	Izogibanje pomoči	Izogibanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>da ne razume al pa ma mogoče kšne motnje.</i>				
2B68/2	<i>Zdj ne vem, a je od kje drugje, al ne pozna denarja, ker on se ne, nekateri ne pridejo tja kjer je organizirano.</i>	Izogibanje organizirane pomoči s strani brezdomnih oseb	Izogibanje pomoči	Izogibanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B69/1	<i>To seprav, v Ljubljani, pa tut tu pred 25 – imi leti je samo ena ženska spala na železnici, tm pred vrati, sej je bla samo ena, v Budimpešti jih je pa ogromno, tuki pa ni tak problem,</i>	Brezdomstvo v Sloveniji ni velik problem v primerjavi z drugimi državami	Primerjava med državami	Primerjava	Izkušnja brezdomstva
2B69/2	<i>so samo posamezniki so, ki se ne vključijo tam, kjer je organizirano pa pripravljeno.</i>	Nevključitev v organizirane oblike pomoči	Izogibanje pomoči	Izogibanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B70	<i>Ja, ja.</i>	Vedno omogočen dostop do zdravniške pomoči	Dostop do zdravniške pomoči	Dostop	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B71	<i>Za vročino ne hodiš, za otekle nogo pa.</i>	Obisk zdravnika zgolj v primeru otekle noge	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
2B72	<i>Lansko leto, ko sm nadomeščal, na šoli na ***.</i>	Zadnja zaposlitev na šoli na ***	Zadnja zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B73/1	<i>Ja biu sm tudi v šoli v *** prej, kjer sm delu kot pomoč hišniku pa čistilki,</i>	Delo v šoli, kot pomočnik hišnika in čistilke	Delo v šoli	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B73/2	<i>pol leta 2019 sm biu pa na sadju na ***.</i>	Delo na sadju na ***	Delo na sadju	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B74/1	<i>Ja, ja na šoli sm meu pogodbo, ker tm rabš, ker je državna ustanova</i>	Delo na šoli preko pogodbe	Delo preko pogodbe	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B74/2	<i>tm na *** pa ne, sm pa delu na črno.</i>	Delo na *** na črno	Delo na črno	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B75	<i>Ampak sej tm vsi tisti Albanci delajo na črno, pa jim da čist mal, so nesramni, ker morjo velik delat, dajo jim pa samo ** evrov.</i>	Neprimerno plačilo nesramnih delodajalcev za veliko dela	Neprimerno plačilo	Izkoriščanje delavcev	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B76	<i>Vsi smo dobil čist mal, ne velik.</i>	Majhen zaslužek	Neprimerno plačilo	Izkoriščanje delavcev	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B77	<i>Ne, jst morm zdj pridit k vam u pisarno, pa da mi pogledate tist, kar zame pride u poštev seprav skladiščnik pa prodajalec živil, pa tudi čistilec zdj.</i>	Iskanje delovnih mest za skladiščnika, prodajalca živil ali čistilca	Iskanje različnih zaposlitev	Iskanje zaposlitve	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B78	<i>To u šoli je kr uredu, pa bi rad biu.</i>	Želja po delu v šoli	Iskanje različnih zaposlitev	Iskanje zaposlitve	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B79/1	<i>Ja,</i>	Prodaja cestnega časopisa Kralji ulice	Prodaja cestnega časopisa	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B79/2	<i>samo mene zdj pousod odženejo.</i>	Prepoved prodaje cestnega časopisa Kralji ulice	Prepoved opravljanja dela zaradi predsodkov do brezdomnih oseb	Prepoved	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B80	<i>V Ljubljani, k pridejo zadrogirani, pa rečejo, da je njihovo mesto, tukej pa tudi, pred osrednjim trgovskim centrom Supernova, k so v Ljubljani tri ne smemo bit, zato ker so teli naši tukej preveč pil, pa preveč so jemal droge pa preveč fehtarjo pa ne smemo več.</i>	Prepoved prodaje cestnega časopisa Kralji ulice zaradi brezdomnih oseb, ki so uživalci drog	Prepoved opravljanja dela, zaradi predsodkov do brezdomnih oseb	Prepoved	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B81	<i>Ja zdj težijo.</i>	Prepoved prodaje cestnega časopisa Kralji ulice	Prepoved opravljanja dela zaradi predsodkov do brezdomnih oseb	Prepoved	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B82	<i>Prej smo kupil za 50 centov pa smo prodal za 1 evro al pa več, zdj pa kupimo za 1 evro pa prodamo za 2 evra al pa več in kar mi ljudje dajo je moje.</i>	Način zaslužka ob prodaji cestnega časopisa Kralji ulice	Zaslužek ob prodaji cestnega časopisa	Zaslužek	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B83	<i>Zdj morm samo tisto pr vas pogledat, kaj lahko delam.</i>	Iskanje primernih delovnih mest	Iskanje različnih zaposlitev	Iskanje zaposlitve	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B84	<i>Sepravi lansko leto se je lih izšlo ker sm delu svoj delovni čas od pol sedmih do pol enajstih pa sm lih ob pol enajstih že tukej lahko pršu iskat skledo.</i>	Možnost toplega obroka zaradi delovnega časa	Možnost toplega obroka	Prehrana	Izkušnja brezdomstva
2B85	<i>Ker jst nism delu cel delovni čas, ker če bi pa delu od šestih do dveh al pa od sedmih do treh potem pa ne moreš pridit sm jed iskat ane. Zdj pa sm lih lansko leto tko delu, da sm ob enajstih lahko pršu iskat.</i>	Odsotnost toplega obroka v primeru delovnega časa	Odsotnost toplega obroka	Prehrana	Izkušnja brezdomstva
2B86	<i>Ja.</i>	Želja po pridobitvi zaposlitve	Želja po zaposlitvi	Želja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B87	<i>Tri stvari so k sm, jih navajen delat, v samopostrežni, skaldišču, zdj pa še kot čistilec.</i>	Zmožnost dela na delovnih mestih delavca v samopostrežni, v skladišču in kot čistilec	Iskanje različnih zaposlitev	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
2B88	<i>Ja včasih morš poslat velik prošenj, od 20 do 100,</i>	Pošiljanje velikega števila prošenj za delo	Pošiljanje prošenj za delo	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B89	<i>lahko pa dobiš že po kratkem času.</i>	Mogoča hitra pridobitev zaposlitve	Pridobitev zaposlitve	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B90	<i>Jst sm prej celo življenje do desetih biu v piceriji.</i>	Opravljanje dela v piceriji skozi celotno življenje	Delo v piceriji	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B91	<i>V Ljubljani mamu pa dežurno pošto, ki se spreminja in jst sm v svoji sobi v Ljubljani vedno takoj ob desetih pa nekje do par minut do polnoči pisal prošnjo, pa se je vedno zgodilo, da tisti, ki smo vedno na koncu oddajali ... k pol uni ob polnoči morjo premaknit žig ane, more it skoz. No pol smo se pa tm vedno srečal isti ljudje, pa odvetniki.</i>	Pisanje prošenj za delo in oddaja le teh na dežurni pošti v Ljubljani	Pošiljanje prošenj za delo pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B92	<i>Seprav jst sm biu tok pridn, da sm poleg dela, še skos pošiljo te prošnje.</i>	Poleg dela še pošiljanje prošenj za delo	Pošiljanje prošenj za delo pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B93	<i>Ja ne, velik brezdomcev sploh ni zainteresiranih.</i>	Nezainteresiranost brezdomnih oseb za delo	Nezainteresiranost za delo	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B94	<i>Ta *** mi je na primer reku, da k sm jst delu, mi je reku, da se ti bol spleča, da ne delaš nč, da je bolš, da izkoriščaš ta sistem.</i>	Mišljenje brezdomnih oseb, da je boljše izkoriščati sistem, kot delati	Nezainteresiranost za delo	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
2B95	<i>*** je reku, da smo mi ptički brez gnezda, to k smo</i>	Brezdomne osebe kot	Odsotnost doma	Dom	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>bral v šoli, da smo mi to.</i>	ptički brez gnezda			
2B96	<i>Ne sej jst tok ne razmišlam tko čustveno. Jst bol razmišlam o ekonomski, pa delavno, pa o tem kar prinaša denar.</i>	Odsotnost čustvenega razmišljanja o domu	Odsotnost razmišljanja o domu	Dom	Stanovanjska problematika
2B97	<i>Ne sej jst lahko grem domov na kosilo, ko majo družinska praznovanja. Zdj je meu ta ***, k je str 12 let je meu obhajilo, al pa za božič pa to.</i>	Možnost odhoda domov ob različnih praznovanjih	Imetje doma	Dom	Stanovanjska problematika
2B98	<i>Ja, jst mam tm zdj na kmetiji nek travnik za jabolkami, pa mamo tut hišo samo majo zdj zasedeno s svojimi.</i>	Imetje doma na kmetiji, na travniku za jablanami	Imetje doma	Dom	Stanovanjska problematika
2B99	<i>Mene 30 let ni blo.</i>	30 – letna odsotnost od doma	Odsotnost od doma	Dom	Stanovanjska problematika
2B100	<i>Ne sej jst se to ne obremenjujem.</i>	Odsotnost obremenjevanja o občutku doma	Odsotnost razmišljanja o domu	Dom	Stanovanjska problematika
2B101/1	<i>Ja</i>	Želja po lastnem stanovanju	Želja po lastni nastanitvi	Želja	Stanovanjska problematika
2B101/2	<i>sej jst sm meu najeto sobo.</i>	Imetje sobe v najemu	Imetje nastanitve v najemu	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B102	<i>Jst k sm biu v Ljubljani sm meu najeto sobo, tm k sm biu pri ***** sm živeu pri eni družini iz ****, 10 let, zdj na *** pa 11 let.</i>	Večletno življenje kot podnajemnik	Imetje nastanitve v najemu	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B103	<i>Samo teli so bli pa starejši pa so tamladi najvišji uradniki na obrambi pa financah, pa na</i>	Druženje z najemodajalci ob popoldanski kavi	Imetje nastanitve v najemu	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>ministrstvu pa so mel problem, da se tastari ne razumejo s tamladimi pa sm jst mogu bit rezerva, njihova družba popoudne, 4 ure na kavi. Ker ona je kupila, za par centov to tuševo kavo, pol pa je ona mene po telefonu klicala od zgorej če pridem, pa sm mogu bit. Jst sm kupu te Nedeljske dnevniko pa smo use prebral pa se pogovril o politiki, to seprau mi use vemo.</i>				
2B104	<i>Tukej pa so nemirni, k so hudobni pa pijejo ...</i>	Nemirni in hudobni trenutni sostanovalci	Neustrezna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
2B105	<i>Ja sej sm že reku, zame more bit lih tlele, da je primerna, ker uno skledo nosiš plastično. Ker drgač na kolesu se ti lahko pol hitr polije. Pa če je deževje je tisto takoj, ne morš nekam dalje pol nost.</i>	Bližina stanovanja z Razdelilnico hrane v Kranju, za lažje dostopanje do toplega obroka	Bližina stanovanja z Razdelilnico hrane v Kranju	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
2B106	<i>Ne ne ne, jst Kranj poznam dobro, pa vezan sm tut na Ljubljano pa to.</i>	Dobro poznavanje Kranja in Ljubljane	Dobro poznavanje mest	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
2B107	<i>Jst sm prej tut delau s kolegom ***, v *** tovarni ***, mi delamo kumarce pa paprike pa to kar je v trgovini.</i>	Opravljanje dela v tovarni *** skupaj s sodelavcem ***	Opravljanje dela skupaj s sodelavcem	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B108/1	<i>No ta kolega je prej mene skos prosu, če pridem v Kranj živet, jst sm se pa skos norca</i>	Prihod v Kranj zgolj v primeru možnosti obiska opere	Udeleževanje kulturnih dejavnosti pred	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>delu, da nočem v Kranj iz Ljubljane priditi živeti ... da najprej opero naredite,</i>		obdobjem brezdomstva		
2B108/2	<i>ker jst v Ljubljani lahko spremljam use v Cankarjevemu domu, pa plačam vstopnino pa use, pa sm se pol norca delu, da tuki nimate opere.</i>	Udeleževanje kulturnih dejavnosti v Cankarjevem domu	Udeleževanje kulturnih dejavnosti pred obdobjem brezdomstva	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
2B109	<i>No pa sej sm zdj u Kranju useen.</i>	Prihod v Kranj	Prihod	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
2B110	<i>Ne ne, sej jst v Kranju mam zdj poudarek na knjižnici pa na Layerjevi hiši pa to.</i>	Obiskovanje knjižnice in Layerjeve hiše	Udeleževanje kulturnih dejavnosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
3M1	<i>O svojmu življenju? Čupav pa dlakav</i>	Občutja o življenju	Občutja	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M2	<i>Ja zdj se mam usak dan bol odkar me ni več tle.</i>	Vedno boljše počutje zaradi odhoda iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju	Vedno boljše počutje	Pozitivna občutja	Izkušnja brezdomstva
3M3	<i>Otroštvo je blo pa tko na vagi.</i>	Prisotnost dobrega in slabega v otroštvu	Ravnovesje v življenju	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M4	<i>Rodiu sm se na Hrvaškem.</i>	Rojstvo na Hrvaškem	Rojstvo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M5	<i>Dobr je blo, dokler nisim biu 15 let str, pol sm ga pa začeu gongat.</i>	Dobro življenje do 15. leta	Ravnovesje v življenju	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M6	<i>Ja ker sm s 14 – imi leti začeu delat.</i>	Pričetek dela pri 14 – ih letih	Zgodnja zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M7	<i>Delu sm pr gozdni, k gradbinc, parketarstvo, ni da ni blo.</i>	Opravljanje dela kot gradbincec,	Raznolike zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
		gozdar in še mnogo več			
3M8	<i>Ja kok je blo ... ene 17 let.</i>	Pridobljenih 17 let delovne dobe	Pridobljena delovna doba	Delovna doba	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M9/1	<i>Ja pol pa v zapor, zarad pretepanja,</i>	Odhod v zapor, zaradi pretepaštva	Izkušnja zapora	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M9/2	<i>pol sm si še kolk zlomu.</i>	Zlom kolka	Poškodba	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M10	<i>U zaporu sm biu ... dubu sm 3 do 6 let pol sm biu pa 14 mescou.</i>	14 – mesečno bivanje v zaporu	Izkušnja zapora	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M11	<i>Sj sm delu v pralnic, sm še z dnarjem vn pršu.</i>	Zasluzek denarja z delom v zaporu	Izkušnja zapora	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M12	<i>Po dveh mescih sm že izhode meu, k nobenmu ni ratal tko ...</i>	Vzorno obnašanje v zaporu	Izkušnja zapora	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M13	<i>Ja nč pol pa službe ne dobiš, k maš u knjižc štempl.</i>	Nezmožnost pridobitve zaposlitve zaradi stigme zapornika	Stigma zapornika	Stigma	Razlogi za brezdomstvo
3M14	<i>Ja sam ne kuj.</i>	Postopen prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M15/1	<i>Pol sm biu še u ****, 15 let, k sm biu k hišnik tm u hostlu ***, u ***,</i>	Opravljanje poklica hišnika v hostlu v ****	Opravljanje poklica hišnika	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M15/2	<i>pol sm biu 7 let u **** ...</i>	Večletno bivanje v ****	Bivanje na ulici	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M16/1	<i>Ja većinoma pretepanje pa zapor pa to, kaj pa družga ...</i>	Pretepanje in bivanje v zaporu	Neprimerno vedenje	Vedenje	Razlogi za brezdomstvo
3M16/2	<i>pol iz zapora sm šou še za 6 mescou u Begne, k mi je komunala dala,</i>	Premestitev iz zapora v Psihiatrično bolnišnico v Begunjah	Premestitev	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
3M16/3	<i>pol čez dva mesca sm pa jst službo zgubu,</i>	Izguba službe	Izguba zaposlitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
3M16/4	<i>pa pol let sm biu še pol u Begnah, zarad pupe ... pol smo ga pa začel nazaj srat k sm knjižco dubu ... nimaš kej ...</i>	Vrnitev k neprimernem u vedenju	Neprimerno vedenje	Vedenje	Razlogi za brezdomstvo
3M17	<i>Ja zdj nazadnje. Pol sm biu pa u zavetišču pol leta.</i>	Polletno bivanje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M18	<i>U ***, z *** ... zdj sva 7 al ta 8 mesec, sj veš odkar ma minuse, odkar jo ni kle ...</i>	Bivanje v *** skupaj z ***	Bivanje na ulici	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M19	<i>Ja jst sm napake delu ... unga cecovca sm hotu s stolom ukopat, pa že en opomin sm prej dubu, pol me je pa *** lih vidla k sm stou prjeu pa je rekla prit u pisarno ... ja poj sm pa kuj spakirou pa sm šou. Tle so ble cune pol še skor ene dva mesca.</i>	Izključitev iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju, zaradi fizičnega nasilja	Izključitev iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju	Izključitev	Izkušnja brezdomstva
3M20	<i>Ne nč, z *** se fajn zastopva, prou fletn se mava. Mal šetava po Kranju, mal greva ke, mal ke, mal greva do fotra u ***, mau greva u Loko, nobenih problemov.</i>	Življenje na ulici skupaj z ***	Bivanje na ulici	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M21	<i>Ah ne, tko sm se zdj odloču in tko bo.</i>	Samostojna odločitev za bivanje na ulici	Bivanje na ulici	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M22	<i>Ah jst mam tle kolegou po Kranju kar jih hočš.</i>	Imetje velikega kroga	Številna poznanstva	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
		prijateljev v Kranju			brezdomnih oseb
3M23	<i>Kamr pridem, *** sam prau, pišuka sej use poznaš. Prav pejt greva, pejt greva, sm dej mal počak. Učer smo klepetal skor eno uro tm u ***, pol sva šla mal na *** ...</i>	Druženje s številnimi prijatelji v Kranju	Številna poznanstva	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
3M24	<i>Ah jst se čist normaln počutm, s tem nimam problemov.</i>	Normalno počutje v družbi	Dobro počutje	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
3M25	<i>Jst kamrkol pridem enga poznam, nč čudnga k sm tok let po Kranju.</i>	Poznavanje ljudi kjerkoli v Kranju	Številna poznanstva	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
3M26	<i>Ja, pa poznamo se že tok let, da res nimam problema.</i>	Brez težav z vključevanjem v družbo	Odsotnost občutka izključenosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
3M27	<i>Lej nej gledajo kokr hočjo.</i>	Neoziranje na poglede ljudi	Neoziranje	/	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
3M28	<i>Sam sovražm pa tist, če mi za hrptom kej govorijo.</i>	Sovražni odnos do govorjenja za hrptom	Govorjenje za hrptom	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
3M29	<i>Eno opozorilo, u tadrugo je pa pleska, po domače.</i>	Klofuta kot odgovor na govorjenje za hrptom	Fizično nasilje	Odziv na stigmatiziranje brezdomnih oseb	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
3M30	<i>Odvisn od kerga, sej jih je dost okol, sej jih je dost zunej.</i>	Raznoliki pogledi na brezdomne osebe	Raznoliki pogledi	Mišljenje ljudi, ki niso brezdomni	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
3M31/1	<i>Ne to ne.</i>	Odsotnost predsodkov o brezdomnih osebah	Odsotnost predsodkov	Predsodki družbe do brezdomnih ljudi	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
3M31/2	<i>Mene so sam prašal zakaj sm šou vn, pa sm reku, zato k sm jst tko hotu.</i>	Samostojna odločitev za bivanje na ulici	Bivanje na ulici	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M32	<i>Sicer pa k sm biu kle dnarja ni velik ostal, zdj mi pa use ostane.</i>	Večji prihranek denarja po izselitvi iz Zavetišča za	Večji prihranek denarja	Prihranki denarja	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
		brezdomne osebe v Kranju			
3M33	<i>Ma ne to ne, je ene par fantov, k je mal bl kritičnih ampak drgač pa ne.</i>	Pomankanje razloga za oblikovanje predsodkov do brezdomnih oseb	Pomankanje razloga za oblikovanje predsodkov	Predsodki družbe o brezdomnih osebah	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
3M34	<i>Oh neki tko umes.</i>	Raznolika občutja družbe do brezdomnih oseb	Raznoliki pogledi	Mišljenje ljudi, ki niso brezdomni	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
3M35	<i>Jst sm meu zmer sam dobre, tut tko z *** ... sploh ni blo problema.</i>	Zgolj pozitivne izkušnje z ostalimi brezdomnimi osebami	Dobro počutje	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
3M36/1	<i>Ne še zmeri mislm isto.</i>	Enak pogled na brezdomne osebe sedaj, kot pred obdobjem brezdomstva	Nespremenjen pogled	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M36/2	<i>Lej tuki kermukol kej zmanjka, mu drugi stisnemo u varžet pa je dobr ... enkat edn nima, enkat jest nimam pa od drugih dobim, to zdj sploh ni problema.</i>	Nenehna pomoč med brezdomnimi osebami	Pomoč med brezdomnimi osebami	Solidarnost	Izkušnja brezdomstva
3M37	<i>Pač je brez stanvanja pa brez usega ...</i>	Brezdomna oseba kot oseba brez stanovanja in vsega ostalega	Pomankanje vsega	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M38	<i>Mam ja, use to prek socialne. Ker drgač bi jst takrt za kolk ogromn enga dnarja mogu plačat za zdravila pa za toplice pa use ...</i>	Prisotnost zdravstvenega zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M39	<i>Ah jst če grem enkrat na 15 let k dohtarju drgač pa</i>	Obiskovanje zdravnika vsakih 15 let	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>ne, če je lih mus, drgač pa ne grem.</i>			delavci in delavkami	
3M40/1	<i>Dobre ja.</i>	Pozitivne izkušnje s svojim zdravnikom	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M40/2	<i>Sej jst mam dohtarja itak u ***, ga ne zamenam svojga dohtarja.</i>	Zadovoljstvo s svojim osebnim zdravnikom	Zadovoljstvo	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M41/1	<i>Ja merkat se morš ... fajm se oblečeš pa je,</i>	Napravljenje v toplejša oblačila	Ustreznejša oprava	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
3M41/2	<i>drgač pa dva koutra nase pa je.</i>	Ovijanje v dve odeji	Ustreznejša oprava	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
3M42	<i>Ne ne, takrt k vidm da je res treba.</i>	Obisk zdravnika v kolikor je potrebno	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M43	<i>Ja to k sm meu zarad kolka, drgač pa sploh nism biu. Edin enkrat sm šu za žile, k so se mi popravle zdj prej sm pa za ceu prst meu vn, zdj pa skor nč.</i>	Zdravstvene težave	Zdravstveno stanje	Zdravje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M44	<i>Jst nkol.</i>	Neprestana odsotnost ovir pri iskanju zdravniške pomoči	Odsotnost ovir	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M45	<i>Jst sam pokličem pa kuj datum dobim pa grem takrt.</i>	Takojšnja pridobitev termina za pregled	Odsotnost ovir pri iskanju zdravniške pomoči	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M46	<i>Ja eni nimajo tega dodatnga zavarovanja, pa je to to ane.</i>	Pomankanje dodatnega zdravstvenega a zavarovanja, kot ovira pri iskanju zdravniške pomoči	Pomankanje dodatnega zdravstvenega a zavarovanja	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M47	<i>Jst sm pa takrt se use zmenu s socialno, že 35 let pa mam še zmer</i>	Odsotnost težav pri iskanju zdravniške	Odsotnost ovir pri iskanju	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>narjen tko kokr sm mu.</i>	pomoči, zaradi dogovora s socialno delavko	zdravniške pomoči		
3M48	<i>Ja če rab pomoč, poj ni problema.</i>	Obveza zdravstvenih delavcev in delavk za nudenje pomoči	Obveza zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M49	<i>Ne pomoje da ne no, mislm ne smejo jih met.</i>	Nujna odsotnost predsodkov pri zdravstvenih delavcih in delavkah	Odsotnost predsodkov pri zdravstvenih delavcih in delavkah	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M50	<i>Lej če maš ti osebnga dohtarja, pa če ga rabš, veš, da ti nau osebn dohtar začeu težit, da zdj pa ne smeš pridt.</i>	Odsotnosti možnosti ne nudenja pomoči zdravstvenih delavcev in delavk	Obveza zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M51	<i>Jst sm svojmu reku, da če te bom nucu te bo že poklicu, drgač pa u dežurno.</i>	Dogovor z osebnim zdravnikom	Dogovor	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M52	<i>Ja zmerej, jst sm sam poklicu.</i>	Neprestana odsotnost ovir pri iskanju zdravniške pomoči	Odsotnost ovir	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M53	<i>Edin za kolk sm čaku 7 ur, da so me na Jesenice spravl, to sm pa skor znoru ej.</i>	Dolgo čakanje na premestitev iz ene bolnišnice v drugo	Dolgo čakanje	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
3M54	<i>**** ***, Tm sm delu 8 al 9 let ... dokler je biu fotr notr je blo uredu, pol so pa začel zajebavat, on je šu pač na bol ...</i>	Zadnja zaposlitev pri **** ***	Zadnja zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M55	<i>Ja tist sm poj na črno delu parketarstvo pa ploščice pa take</i>	Večletno opravljanje dela na črno	Delo na črno	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>stvari ... enkrat pr temu, enkrat pr drugmu, pr vodovodarjih pa tko, sej me pokličejo ... sm pa delu tko ene 7, 8 let.</i>	pri različnih ponudnikih			
3M56	<i>Ne, sej jst sm itak izključen iz borze, zato morm pa u te šole hodt, to k majo ta predavanja ... sej lih u tazadno sm biu kle ... ta klepetalnica ... sej zdej mammo še decembra mammo to tazadn al kdaj že ...</i>	Izključenost iz registra iskalcev zaposlitve	Pomankanje iskanja zaposlitve	Iskanje zaposlitve	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M57/1	<i>Ne nč več,</i>	Odsotnost razgovorov za novo službo	Odsotnost razgovorov	Razgovori	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M57/2	<i>takrt so mene izklučl, pol sm biu pa tuki čez socialno.</i>	Prejemanje denarne socialne pomoči	Pomankanje iskanja zaposlitve	Iskanje zaposlitve	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M58	<i>Ja da sm mogu na to klepetalnico hodt al bi mi pa socialno uzal.</i>	Obvezno udeleževanje klepetalnice, za ohranitev denarne socialne pomoči	Obvezno udeleževanje	Udeleževanje	Izkušnja brezdomstva
3M59	<i>Na tele leta? Sigurn ne!</i>	Odsotnost želje po zaposlitvi	Nezainteresiranost za delo	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M60	<i>Grem pa rajš mal na črn delat k je več dnarja. Računej jst na dan če grem s parketerjema dobim **, ** evrov na dan. Z bilo kerim parketarjem grem dobim dobrih ** evrov na dan. U treh dneh sm enkrat dubu dobrih ** evrov, plus</i>	Večji zaslužek ob opravljanju dela na črno	Delo na črno	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>malca plus zapit ane.</i>				
3M61	<i>Dobiu bi jo pomoje, sam nočjo.</i>	Odsotnost želje po delu med brezdomnimi osebami	Nezainteresiranost za delo	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M62	<i>Sj so eni pou mlajš od mene pa nočjo ... rečejo, da majo dost tole socialko ... sej vidm kva je po avtobusni pa to ...</i>	Odsotnost želje po delu med mlajšimi brezdomnimi osebami	Nezainteresiranost za delo	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M63	<i>To pa ne vem. S tem kolegam k se jst družm nkol noben čez nobenga ni nč reku, pa sej vemo kva je, zastopjo.</i>	Razumevanje s strani družbe ob nezaposlenost i brezdomnih oseb	Razumevanje družbe	Mišljenje družbe o zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M64	<i>Sj rečejo, sj si se sam odloču, da bo tkole.</i>	Razumevanje družbe, o samostojni odločitvi	Razumevanje družbe	Mišljenje družbe o zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
3M65	<i>Jst sm šou od fotra pa od mat pokojne vn zato ker se nismo zastopil.</i>	Odhod od doma zaradi nerazumevanja s starši	Odhod od doma	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M66	<i>Seveda pol pa mal bluziš, pa ke pa sm, pol so se pa traparije začele delat ...</i>	Zatekanje v težave	Težave	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M67	<i>Ja js ga mam, zase ga mam. Sm ga meu pa še ga bom.</i>	Imetje doma od nekdanj	Imetje doma	Dom	Stanovanjska problematika
3M68	<i>Grem do fotra tkole na svete cajte.</i>	Občasno obiskovanje očeta	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
3M69	<i>Ah sej ga nam dobu.</i>	Prepričanje o nezmožnosti pridobitve stanovanja	Dvom	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
3M70	<i>Mam izkušnje že iz tega ... ja dvakrat nism položnic plaču, so me pa vn vrgl ... že 20 let nazaj.</i>	Izselitev iz stanovanja zaradi neplačanih položnic	Izguba nastanitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
3M71	<i>Ne, sm kr tkole navajen.</i>	Pomanjkanje želje po	Pomanjkanje želje	Ovire pri pridobivanju	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
		lastnem stanovanju		lastne nastanitve	
3M72	<i>Ne vem, jst sm ga takrt dubu čez socialno u Tržiču, biu je občinsk.</i>	Pridobitev občinskega stanovanja	Nastanitev v občinskem stanovanju	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
3M73	<i>Pol pa takrt k je žena šla je en kp položnic pustila, jst pa plačat nism mogu pa sm reku, dej napiš de grem jst vn. Pa sm uso robo pustu pa sm šou vn, tabol sm pobrau kar sm rabu, ostalo sm pa use stouku kar je blo.</i>	Samvoljen odhod iz stanovanja, zaradi nezmožnosti plačevanja položnic po ločitvi	Izguba nastanitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
3M74	<i>Ja uf že več k 25 let ... če je tavelka hčerka stara 40, tamala pa 35.</i>	Ločitev z ženo pred več kot 25 – imi leti	Ločitev s partnerko	Ločitev	Razlogi za brezdomstvo
3M75/1	<i>Ja s tavelko sm,</i>	Stiki s hčerko	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
3M75/2	<i>tamale pa nism vidu že od takrt k sta ble obedve u rej ane ...</i>	Pomanjkanje srečanj z mlajšo hčerko	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
3M75/3	<i>dobr se razumeva, največkrat jo srečam pr fotru ... men fotr prau, da tamala pride.</i>	Dobro razumevanje s starejšo hčerko	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
3M76/1	<i>Midva mava usaj streho nad glavo, eni jo pa nimajo aveš, u temu je vic ...</i>	Imetje strehe nad glavo za razliko od nekaterih	Imetje strehe nad glavo	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
3M76/2	<i>nej tistim pomagajo.</i>	Pomoč potrebno nameniti tistim, ki nimajo strehe nad glavo	Pomoč drugim, ki so brez nastanitve	Pomoč drugim	Socialna izključenost brezdomnih oseb
3M77/1	<i>Lej temu *** k je biu tuki, k so mu pol prste porezal mu zdj oblublajo že par mescou, da ga bojo nekam dal u dom pa še zdj ni dubu nč, lih zadnč</i>	Pomanjkanje pomoči brezdomni osebi, ki spi na ulici	Pomanjkanje pomoči tistim, ki spijo na ulici	Pomoč drugim	Socialna izključenost brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>sm ga vidu. Zdej spi tm pr **** **</i> <i>... jst sm mu še deke nesu, da je pokrit pa še en kolega ...</i>				
3M77/2	<i>misljm takmu nej pomagajo ne men ...</i>	Potrebna pomoč tistim, ki spijo na ulici	Pomoč drugim, ki so brez nastanitve	Pomoč drugim	Socialna izključenost brezdomnih oseb
3M77/3	<i>zgleda da morš sam zase poskrbet.</i>	Sklepanje o izvajanju skrbi sam zase	Skrb sam zase	Sklep	Socialna izključenost brezdomnih oseb
Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
4N1	<i>Meu sm srečo, starše pa okolico k sta mi rekla, da če ne boš u šolo hodu, da ne bo nč in pol posledično mi je uspelo no.</i>	Uspeh, zaradi spodbujanja staršev in okolice k šolanju	Šolanje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N2	<i>Ati je biu voznik avtobusa turističnega v Ljubljani.</i>	Oče opravljal poklic voznika avtobusa	Zaposlitev starša	Starši	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N3	<i>Pr petih letih sm biu že v Nici v Monte Carlu.</i>	Obisk Nice in Monte Carla pri petih letih	Potovanja v otroštvu	Potovanja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N4	<i>Ati je reku če ne boš u šole hodu ... doužn sm te žvet do 18. leta.</i>	Očetov ultimat za šolanje	Strogost starša	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N5	<i>Meu sm punco, bi reku ženo, ampak tist sva šla podpisat, dva otroka, fanta in punco.</i>	Imetje žene in družine	Družinsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N6	<i>A ne ne, ne bo šlo. Jst delam drgač ...</i>	Imetje zaposlitve	Zanikanje statusa brezdomne osebe	Zanikanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N7	<i>Jst mam s.p. z enim kolegom drgač, k sva sodelavca.</i>	Imetje zaposlitve skupaj s prijateljem	Zanikanje statusa brezdomne osebe	Zanikanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N8	<i>Nimam ker so bli odvzeti.</i>	Odsotnost otrok zaradi odvzema	Odvzem otrok	Odvzem	Razlogi za brezdomstvo

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
4N9	<i>Zdj mam eno drugo punco, ampak nima to veze sploh s tem nč.</i>	Imetje partnerke	Imetje partnerja ali partnerke	Partnerstvo	Izkušnja brezdomstva
4N10	<i>Nism pa popolnoma nč izključen iz socialnega živlena.</i>	Odsotnost občutka izključenosti iz socialnega življenja	Odsotnost občutka izključenosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N11	<i>Ne, kje pa ...</i>	Odsotnost občutka izključenosti iz socialnega življenja	Odsotnost občutka izključenosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N12	<i>ampak sploh se ne čutm izključen iz lajfa, daleč od tega ...</i>	Odsotnost občutka izključenosti iz socialnega življenja	Odsotnost občutka izključenosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N13	<i>drgač pa jst se ne čutm nč izključenga ...</i>	Odsotnost občutka izključenosti iz socialnega življenja	Odsotnost občutka izključenosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N14	<i>Nimam ... morm še zrihtat, zaslužit še tok ...</i>	Odsotnost zdravstvenega a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N15	<i>Jst sm skos biu tak, da sm hotu ljudi spraut pokonc, v vzdušje ...</i>	Spravljanje ljudi v dobro voljo	Odsotnost občutka izključenosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N16	<i>Tko, da jst nism nč, kar se tiče naslova te tvoje diplomske ...</i>	Neustrezanje naslovu moje diplomske naloge	Odsotnost občutka izključenosti	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N17	<i>Ker mi je moja biuša žou šla na Centr za socialno delo kokr da sm jst nasiln ... sm reku, kdaj sm pa jst še kšno punco kej ...</i>	Odhod bivše žene na Center za socialno delo zaradi nasilja	Odhod partnerke	Odhod	Razlogi za brezdomstvo
4N18	<i>pa prau psihično nasilje pa sm reku ares, kakšno psihično nasilje, a to k pridem jst iz šihta domov, pa ji rihtam šiht k ona je svojga zgubila, pa noče it tja pa tja na pogovor, ne bom</i>	Obsodbe žene o izvajanju psihičnega nasilja nad njo	Obsodbe partnerke	Obsodbe	Razlogi za brezdomstvo

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>reku razgovor, ker mi se pogovarjamo, ker smo Slovenci ...</i>				
4N19	<i>Pa sm reku a to je psihično nasilje?</i>	Obsodbe žene o izvajanju psihičnega nasilja nad njo	Obsodbe partnerke	Obsodbe	Razlogi za brezdomstvo
4N20	<i>... pa mi je dvakrta spizdila u Varno hišo, ja bog vedi kaj je nakladala.</i>	Pobeg bivše žene v Varno hišo	Odhod partnerke	Odhod	Razlogi za brezdomstvo
4N21	<i>Vabilo je blo okol desete ure. Pa kako bom jst okol desete ure, če mam jst šiht, ni šanse</i>	Nezmožnost udeležbe na sestanku na Centru za socialno delo	Nezmožnost udeležbe na sestanku	Nezmožnost udeležbe	Razlogi za brezdomstvo
4N22	<i>... men se jebe za vaše pogovore, lej oprost, k si glih u teh vodah, men se fučka.</i>	Nezainteresiranost za pogovore na Centru za socialno delo	Nezainteresiranost za pogovore	Nezainteresiranost	Razlogi za brezdomstvo
4N23/1	<i>Jst morm zaslužit za družino in pol jih pač ni več blo.</i>	Kljub delu izguba družine	Izguba družine	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
4N23/2	<i>In men se je svet podru in sm se zapiu in potem je zmankal usega in to je to.</i>	Prekomerno uživanje alkohola zaradi izgube vsega	Zasvojenost z alkoholom	Zasvojenost	Razlogi za brezdomstvo
4N24	<i>V selitvenem postopku.</i>	Selitev	Trenutna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
4N25	<i>A mislš uprašat kam hodm spat? Usi rečejo kje živiš. Vprašanje je, kam hodiš spat ...</i>	Pomembno vprašanje je, kje spiš in ne kje živiš	Irelevantnost kraja bivanja	Irelevantnost	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N26	<i>Nazadnje sm spau u pisarni, nocoj bom pa tle blizu.</i>	Raznolika mesta za prenočevanje	Nestabilna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
4N27/1	<i>Ja mal podelam, pol si grem u trgovino mal iskat za jest, mislm taprvu mal podelam, pol grem tuki na kosilo pa mal pojem, pol še naprej podelam kšne stvari, popoudne grem pa</i>	Potek običajnega dneva v obdobju brezdomstva	Potek običajnega dneva	Potek dneva	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>mal vn pa mal u trgovinco,</i>				
4N27/2	<i>pa z mojo tanovo punco *** si greva neki kupt, pa se usedeva na kšno klopcu, pa mal čvekava, pa kšnga lupčka, pa nazaj.</i>	Druženja z novo punco ***	Druženja	/	Izkušnja brezdomstva
4N27/3	<i>Pol se pa poknem na tistmu kauču.</i>	Prenočevanje na kavču v pisarni	Nestabilna nastanitev	Nastanitev v odbobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
4N28	<i>No zdj smo pa zaklučl, zdj bom pa tle, kako je že ta ulca ... no sej je useen.</i>	Današnja prenočitev na dotični ulici	Nestabilna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
4N29/1	<i>Zadeve se počas izboljšujejo,</i>	Postopno izboljševanje zadev	Izboljšanje	Pozitivna občutja	Izkušnja brezdomstva
4N29/2	<i>ampak mene je najbl podrlo to k sm zgubiu svojo dušo, moja dva otročka, zlata, k jih ne vidm, k jih ne morm ...</i>	Žalost ob izgubi otrok	Izguba otrok	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
4N29/3	<i>večkrat sm poskušu kontakt uzpostav in to je mene čist ... bom spet joku ...</i>	Poskus vzpostavitve stikov z otroki	Poskus vzpostavitve stikov	Vzpostavitev stikov	Izkušnja brezdomstva
4N30/1	<i>Sej niti tega ne vem. Sploh ne vem, a sta sploh še živa,</i>	Nevednost o stanju otrok	Nevednost o otrocih	Nevednost	Izkušnja brezdomstva
4N30/2	<i>a se je njej utrgal, ker je uradno bla shizofrenik, zdj sva pršla na tako temo joj ...</i>	Nevednost o stanju bivše žene, ki je imela diagnozo shizofrenije	Nevednost o stanju bivše žene	Nevednost	Izkušnja brezdomstva
4N31/1	<i>Res mi ni prijetno več od tega govorit. Uglavnem to me je podrl, ker se ne mormo videt ... otroka k bi najbl rabla še tadruga starša, atija, ga nimata ... to je tisto najbol ...</i>	Nezmožnost videnja s svojima otrokoma, ki bi potrebovala tudi očeta	Nezmožnost srečanja s svojima otrokoma	Najtežja preizkušnja v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
4N31/2	<i>ker moj ati je use poskrbu za mene in za moja brata, jest</i>	Nezmožnost skrbi za svoje	Nezmožnost skrbi za svoje otroke	Najtežja preizkušnja v	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>pa ne morm in se mi je sesu svet, svet se mi je podru.</i>	otroke, kot je to storil oče		obdobju brezdorstva	
4N32	<i>U dveh letih sm zagonu 40.000 evrov ... Za pijače, žurke, un, drug, tret ... na pamet govorim zdj, sj natančno ne vem ...</i>	Poraba ogromnih količin denarja, za alkohol, zabave in tako dalje	Poraba ogromnih količin denarja	Poraba denarja	Razlogi za brezdorstvo
4N33/1	<i>Ja, svet se mi je podru in zato sm tkole končou ...</i>	Zrušitev sveta	Zrušitev	/	Razlogi za brezdorstvo
4N33/2	<i>najbl žalostno je pa to, da Ministrstvo za delo, Centr za socialno delo, da isto ministrstvo, k men daje dovoljenje za opravljanje strokovnih nalog, isto ministrstvo vrjame, bl so vrjel njej kot meni</i>	Občutki krivice, zaradi večjega zaupanja s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve bivši ženi, kot njemu	Občutki krivice	Krivica	Razlogi za brezdorstvo
4N33/3	<i>... nism roke dvignu,</i>	Zanikanje izvajanja fizičnega nasilja nad bivšo ženo	Zanikanje fizičnega nasilja	Zanikanje nasilja	Življenje pred obdobjem brezdorstva
4N34	<i>Use uredi, nis najdla taprauga.</i>	Dobro počutje v družbi	Dobro počutje	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdornih oseb
4N35/1	<i>Use uredi, če je treba ga tut pošlem u tri, pa povem</i>	Neposrednost v pogovorih z ljudmi	Neposrednost v pogovorih	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdornih oseb
4N35/2	<i>... ampak vedno morm pa tko ... najprej osebo pohvalmo, ti si dobr člouk, ampak tisto kar se je naredl pa men ni blo ušeč, ni mi pasalo, vedno tko nardim.</i>	Najprej izražanje pohvale, šele nato kritike	Korektnost v pogovorih	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdornih oseb
4N35/3	<i>Če vidm, da se ne da, se pač umaknem ... kšno</i>	Umik v primeru nezmožnosti	Umik od pogovora	Umik	Socialna izključenost

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>musko si naštimam na telefon pa langsam pa zihhr ... čist tko ...</i>	pogovora z ljudmi			brezdomnih oseb
4N36	<i>Neki jih bega, neki jim ni jasn, neki so lobusumni.</i>	Ljubosumje drugih ljudi	Ljubosumje ljudi	Sposobnost pogovora	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N37	<i>Ni jim jasn, kako sm jst lahko intelektualc, kako sm jst lahko brezdomc, kako se jst lahko z vsemi razumem pa z vsemi pogovarjam.</i>	Nerazumevan je družbe, kako se brezdomna oseba lahko pogovarja z vsemi	Sposobnost pogovora z vsemi	Sposobnost pogovora	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N38/1	<i>Jst se lahko pogovarjam s tabo, pa z enim direktorjem Sava, nevem banka, s papotam se loh pogovarjam ... in je kr neko lubosumje, skos neki nagajajo ...</i>	Sposobnost pogovora z direktorjem, papežem in tako naprej	Sposobnost pogovora z vsemi	Sposobnost pogovora	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N38/2	<i>ja pa tut s to tanovo punco ***, pa kaj je ta kurba, pa ne vem kaj use živo, lih donc se dobiva popudne ...</i>	Zmerjanje trenutne partnerke s strani družbe	Zmerjanje partnerke	Zmerjanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
4N38/3	<i>ampak bol kot boste usi prot nama, bol bova midva skp držala.</i>	Nezanimanje za negativne komentarje	Nezanimanje za komentarje	Odziv na stigmatiziranje brezdomnih oseb	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
4N39/1	<i>Men se zdi, da tko kot je vedno blo, tko zaničevalno,</i>	Zaničevalen pogled družbe na brezdomne osebe	Zaničevalen pogled	Zaničevanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
4N39/2	<i>češ zakaj pa nisi, zakaj pa ne greš delat.</i>	Obsodbe družbe zaradi ne opravljanja dela s strani brezdomnih oseb	Obsodbe družbe	Obsodbe	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
4N40	<i>Ampak je pa treba vedet, da so razne okoliščine, kako je do tega pršlo, to ne vejo.</i>	Nepoznavanje okoliščin za brezdomstvo	Nepoznavanje okoliščin	Nepoznavanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
4N41/1	<i>Okoliščine so različne,</i>	Raznolike okoliščine za nastanek brezdomstva	Raznolike okoliščine	Okoliščine	Razlogi za brezdomstvo
4N41/2	<i>naprimer, men se je podru svet, zato k sm, tista ločitev, dobesedno ugrabitev, če smem to besedo uporab,</i>	Zrušitev sveta zaradi ugrabitve otrok	Ugrabitev otrok	Ugrabitev	Razlogi za brezdomstvo
4N41/3	<i>nekomu drugmu je to pa to,</i>	Raznolike okoliščine za nastanek brezdomstva	Raznolike okoliščine	Okoliščine	Razlogi za brezdomstvo
4N41/4	<i>ampak v splošnem pa vidim, kako se družba, če vidi, da je namesto da bi pomagali, al pa uprašu, da bi pozanimu v čem je stvar ... ampak usak pol k pade v to, v ta negativni oziroma ne negativni, nism prave besede uporabu ... k pade u to brezdomstvan, tudi če je intelektualno mal bl sposoben, ga je sram, ne upa uprašat, ne upa prost in te zadeve, sej oba veva ...</i>	Odsotnost iskanja pomoči brezdomnih oseb zaradi sramu	Odsotnost iskanja pomoči zaradi sramu	Sram	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N42	<i>Ne ne to pa ne.</i>	Nepoznavanje predsodkov o brezdomnih oseb	Nepoznavanje predsodkov	Nepoznavanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
4N43/1	<i>Oh takrt jst tega sploh nism meu, jst sm takrt na faks hodu</i>	Odsotnost razmišljanja o brezdomnih oseb v obdobju študija	Odsotnost razmišljanja o brezdomnih oseb	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N43/2	<i>... naprimer mel smo predavanje, pol pa pou ure al pa clo eno uro ni blo nč pa smo rekl pejmo na kafe. Nč takrt sploh nism</i>	Pomankanje vednosti o tem, da brezdomstvo obstaja	Odsotnost razmišljanja o brezdomnih oseb	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>vedu, da to obstaja.</i>				
4N44/1	<i>Ne nimam ...</i>	Odsotnost zdravstvenega a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N44/2	<i>ampak bomo še uredil. Smo na poti, ampak gremo po polžje.</i>	Postopno urejanje zdravstvenega a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N45	<i>Oh, načeloma uredi. Jst nism meu slabih izkušenj.</i>	Odsotnost slabih izkušnej z zdravstvenim sistemom	Pozitivne izkušnje	/	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N46	<i>*** je pa mela zadnč. Sva šla u dežurno in namest, da bi jo poslal u Ljubljano al pa na Jesenice na kirurško so jo na porodniško ... in pol je tm prespala in pol se je sam zadeva poslabšala ... ampak pustmo zdj to ... jst pa nimam slabih izkušenj.</i>	Prisotnost slabih izkušenj z zdravstvenim sistemom punce ***	Negativne izkušnje partnerke	/	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N47/1	<i>Dejva kratko in jedrnato ... jst use pojem, use popijem</i>	Uživanje vse hrane in pijače	Raznolika prehrana	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
4N47/2	<i>in veliko hodim, kar je živa resnica.</i>	Veliko hoje	Hoja	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
4N48	<i>Jst nč kej dost ne, ampak dejansko skos hodm po mestu gor pa dol. Uglavnem use različno jest, pa velik hodt. Samo to, ne rabš bit neki super športnik, aveš tisto intenzivo neki.</i>	Veliko hoje in raznolika prehrana	Zdrav življenjski slog	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
4N49	<i>Jest sm tak. Jest sm tabol.</i>	Mnenje o sebi kot o najboljšem	Pozitivno mnenje o sebi	Mnenje o sebi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N50/1	<i>Ja težko, ker nimam zdravstvena ...</i>	Odsotnost zdravstvenega a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
4N50/2	<i>ampak grem ja grem, če je tok hudo grem itak.</i>	Obisk zdravnika, če je nujno potrebno	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N50/3	<i>Ampak zdej mormo to uredit. Sm u postopku ...</i>	Urejanje zdravstvenega zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N51	<i>Ja meu meu.</i>	Potreba po zdravniški pomoči	Zdravniška pomoč	Pomoč	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N52/1	<i>Ja nč uzal so me kot nujno,</i>	Nujna obravnava	Zdravniška pomoč	Pomoč	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N52/2	<i>konc koncev so zdravniki, sej so podali Hipokratovo zaprisego ane konc koncev.</i>	Obveza zdravnikov po pomoči, zaradi Hipokratove prisege	Obveza zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N53/1	<i>Ja kako, s čim bi plaču.</i>	Nezmožnost plačila za zdravniško oskrbo	Nezmožnost plačila	Plačilo	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N53/2	<i>To se bo use še urejal, to use še za mano pride.</i>	Urejanje zdravstvenega zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N53/3	<i>Važn, da so pomagal.</i>	Pomembnost nudenja zdravniške pomoči	Zdravniška pomoč	Pomoč	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N54	<i>Ja pa sm se ja.</i>	Srečevanje z ovirami pri iskanju zdravniške pomoči	Srečevanje z ovirami	Ovire pri iskanju zdravniške pomoči	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N55	<i>En od reševalcev tle u Kranju, en starejši možakar. Bui sm čist na cest, mraz je bui, nism se sezuvav in sm meu čist unete noge in nism mogu hodt in sm se zavleku dol v rumeno hišo, ZZZS mislm, da je. Pa pridejo pa me napizdi, nekak tko je reku, češ, kva si pa, zakaj se pa ne rihtaš, pa nog ne umivaš, zato pa ne</i>	Odsotnost nudenja pomoči enega izmed reševalcev, zaradi predsodkov do brezdomnih oseb	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>morš. Pa to je biu reševalc, lej imena se pa ne spomnem, vem pa, da je biu starejši. Mislmen se je zdel tok krivično, sej ne znam taprave besede uporabt ... res se mi je zdel ...</i>				
4N56	<i>Dve stvari mormo vedet tudi. Fantje zelo redko iščemo zdravniško pomoč, razen ko ni zelo zelo nujno, to je prva stvar.</i>	Manjše poseganje po zdravniški pomoči moških, v primerjavi z ženskami	Zdravniška pomoč	Pomoč	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N57	<i>Ja tko bom reku, namest, da bi blo 100 je ene 80 odstotkov.</i>	Pomankljiva zdravstvena oskrba brezdomnih oseb	Pomankljiva zdravstvena oskrba	Zdravstvena oskrba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N58	<i>K če zasledi, da je tko ... če zasledijo zdravstveni delavci, da je brezdomec, se jim ne da kej preveč ukvarjat ... ampak to je moja osebna ocena ... tm ene 80 odstotkov.</i>	Pomankljiva zdravstvena obravnava ob spoznanju, da je oseba brezdomna	Pomankljiva zdravstvena oskrba	Zdravstvena oskrba	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
4N59	<i>Sm še zmeri zaposlen. Mam štempilko.</i>	Poudarjanje pomena zaposlitve	Pomen zaposlitve	Pomen	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N60	<i>Ja s.p., ampak to ni taprau naslov, ker glede na to, da sm zgubu use mam zdj naslov Slovenski trg 1, na občini oziroma upravni enoti.</i>	Poudarjanja pomena zaposlitve, kljub izgubi vsega	Pomen zaposlitve	Pomen	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N61	<i>Zdj bomo pa vidl, počas naprej, ampak u življenju je zmeri tko, da so vzponi in padci, ampak ne smeš pa obupat nkol.</i>	Vztrajanje kljub vzponom in padcem v življenju	Vztrajanje	/	Izkušnja brezdomstva
4N62	<i>Se pač zgodi ... mislš, da se ti ne bo, ampak vsakmu</i>	Brezdomstvo se lahko	Možni izid za vsakega	Možni izid	Stigmatiziranje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>se loh to zgodi. Misliš, da ne ... ampak lažji je dol past, kokr pa gor zlezt.</i>	zgodí vsakemu			
4N63	<i>Jst sm meu skos službo. Ja sam druge firme so ble, različne firme ... skos sm delu skos.</i>	Neprekinjena zaposlitev v različnih podjetjih	Neprekinjena zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N64/1	<i>Ne rabm</i>	Odsotnost iskanja zaposlitve	Odsotnost udeleževanja razgovorov za delo	Razgovori	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N64/2	<i>k me iščejo.</i>	Iskanje za zaposlitev s strani drugih	Občutek zaželenosti na trgu delovne sile	Zaželenost	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N65	<i>Problem je sam u tem, da sm zgubu izpit za avto. K takrt k sm zgubu otroka pa sm se napiu pa so mi izpit uzal.</i>	Izguba voziškega izpita, zaradi vožnje pod vplivom alkohola	Izguba voziškega izpita	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N66/1	<i>Ja! Ampak dejansko to ni res al pa tut. Čaki mal, da razmislm.</i>	Mišljenje družbe, da se brezdomnim osebam ne da delati	Lenoba brezdomnih oseb	Predsodki družbe do brezdomnih oseb na področju zaposlovanja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N66/2	<i>Ja nekateri so bouni pa res ne morjo, nekateri so res bouni al pa majo zdravstvene težave pa res ne morjo,</i>	Zdravstvene težave kot nezmožnost za delo brezdomnih oseb	Zdravstvene težave brezdomnih oseb	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N66/3	<i>ampak v splošnem je pa res mišljenje družbe v tem, da se jim res ne da delat, da sam izkoriščajo te socialne transferje.</i>	Mišljenje družbe, da brezdomne osebe zgolj izkoriščajo socialne transferje	Lenoba brezdomnih oseb	Predsodki družbe do brezdomnih oseb na področju zaposlovanja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
4N67	<i>Ja tisto, k sm ga zgubiu, družina.</i>	Imetje doma kot imetje družine	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
4N68	<i>Da prideš po delu domov, umes še če so otroc mejhni seveda u vrtec, pa, da smo familja</i>	Definiranje doma, kot družina z otroki	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>ane, to je zame dom, za mene osebno. Ne vem, nč tazga posebnega, pol pa če mam še cajt, da gremo mal vn pa un pa tret.</i>				
4N69	<i>To je zame dom, ne pa samo stanovanje pa to. Zame je dom ... to k sm reku.</i>	Dom, kot družina, ne zgolj samo stanovanje	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
4N70	<i>Ga bom zelo kmalu imeu, zelo zelo kmalu, ker se zelo veliko dela na tem. Ampak kjer je volja tam je pot in tko naprej, bla bla bla.</i>	Ponovno ustvarjanje doma	Ustvarjanje doma	Dom	Stanovanjska problematika
4N71	<i>Ja, sej sm ga meu, dva.</i>	Imetje dveh stanovanj	Imetje nastanitve	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
4N72	<i>Problem je v tem, ker nimaš financ, da bi lahko ta kredit in s tem k si pa u najemu, s tisto najemnino bi lahko pa že kredit odplačal ...</i>	Nezmožnost pridobitve kredita	Kredit	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
4N73	<i>Ja. Zdj najprej je treba nazaj zalaufat firmo, da spet nazaj pridemo na pozitivno nulo. Ne vem kdo se je spomnu te besede, kako je loh nula pozitivna.</i>	Ponoven začetek delovanja lastnega podjetja	Delovanje podjetja	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
4N74	<i>Seveda s tem, k bo maš pa pol tut referenco, da ti odobrijo kredit. S tem pa dejansko plačuješ samo, dolgoročno ni nč ...</i>	Kredit kot edina možnost do stanovanja	Kredit	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
4N75	<i>Morm pa še neki pripomnt, to pa s takimi velikimi črkami napiš in imenuje se zavetišče. A se</i>	Problematika mesečnega plačevanja nastanjenosti v Zavetišču za brezdomne	Problematika Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju	Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>imenuje zavetišče? Zakaj je potem treba plačati 250 evrov? 250 evrov, halo ... kaj pa ma od tega? Da gre jest in temu rečejo zavetišče za brezdomce ... kaj sej mate socialo, čaki ... pou sociale da sam za to, da ma kje za bit na toplem ... sej jê ampak to enkrat al pa dvakrat na dan ... more met pa tut svoje žiulene ane, da gre mal vn, da gre ne vem ... to je pol isto k zapor zame. Če je zavetišče je zavetišče. Okej nekej prispevej, ne 250, prispevej 50, več pa ne ... to je zavetišče, zavetje ... družba, država, občina plačujejo, tut jest sm plačvov, ta trenutek ne morm ... to za stavbno zemlišče pa to ... pa dejte iz tega vn ...</i>	osebe v Kranju			
4N76/1	<i>pa če vidš človeka na cest, dej mu za jest, dej mu za pit, vprašej ga kaj kako ...</i>	Nudjenje hrane in pijače brezdomni osebi, ki je na cesti	Nudjenje podpore brezdomni osebi	Pomoč drugim	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N76/2	<i>itak ne bo upu povedat, brezdomci so usi prestrašeni, ne upajo povedat nič.</i>	Prestrašenost brezdomnih oseb	Prestrašenost	Občutek izključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
4N76/3	<i>Jst pa povem usakmu u ksiht, ni važn kdo je.</i>	Neposrednost v pogovorih z vsakim	Neposrednost v pogovorih	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Teme

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F1/1	<i>Ta k je sede u nasprot mene v jedilnic, no jst sm biu pr njemu, sm imeu streho takrt,</i>	Bivanje pri prijatelju iz Razdelilnice hrane Kranj	Nastanitev pri prijatelju	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F1/2	<i>ampak se me je naveliču in je reku pač nej kje drugje najdem .. dau mi je rok ene tri mesce ampak jst sm kr še mal čaku,</i>	Izselitev iz stanovanja zaradi naveličanosti	Izguba nastanitve	Izguba	Razlogi za brezdomstvo
5F1/3	<i>no pol sm se pa oglasu tuki v pisarni ...</i>	Zglasitev v pisarni Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju	Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
5F1/4	<i>no zdj bi težko reku, da sm brezdomc, ker sm v stanovanju od pokojne mame,</i>	Zanikanje statusa brezdomne osebe, zaradi bivanja v stanovanju od pokojne matere	Zanikanje statusa brezdomne osebe	Zanikanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F1/5	<i>mamo pa obravnavo, smo jo že mel na sodišču, smo štirje dediči in zdj čakam, da se bo vidl kakšn bo delež, da se da podpis in potem bom jst iz stanovanja vn šou, zato ker je pač dedovanje ... tko je, jst zarad dedovanja ne morm ostat v stanovanju, zato ker noben od dedičev nima denarja, da bi izplačau ostale, da ni možno to obdržat.</i>	Potrebna izselitev iz trenutnega stanovanja zaradi obravnave na sodišču	Nestabilna nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
5F2/1	<i>Nobenga ne zanima ... s temu k se zdj zastopm ... no sj se z usemi zastopm, ampak na konc je denar</i>	Po obravnavi na sodišču selitev k bratu	Selitev k bratu	Selitev k sorodniku	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>prevladu kot pousod ... tko da potem bom šou k svojemu bratu in mu bom dau svoj delež v zameno za streho, da bom pr njemu v hiši</i>				
5F2/2	<i>... tko da biu sm u zavetišču en let pa pou, tko da družba je zagotovljena, čeprou sm meu slabo izkušnjo samo eno, pa sm jim to tut povedu u pisarn.</i>	Eno leto in pol bivanja v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Bivanje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
5F3	<i>Težava je bla, da sm meu hudo srbečico. Zakaj mi je postal znan šele potem k sm se z enmu pogovarju in je povedu, da se je to tut že prej dogajal ane, da je kšn to fasu ... ampak srbi te po ceumu telesu neznosno ... in pršice so za tem, ni se pomagal niti tuširat, čeprou jst se nikol nism izogibu vode, tuki je to kr uredu urejen ...</i>	Negativna izkušnja s hudo srbečico v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Neustrezne razmere v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Razmere v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Izkušnja brezdomstva
5F4	<i>Zdj tkole je otroštvo je kot otroštvo blo zame odlično, kokr za usazga</i>	Odlično otroštvo	Otroštvo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F5/1	<i>... otrok, stalno si u raziskovanju, kaj ti je ušeč, kaj ti ni,</i>	Neprestano raziskovanje kot otrok	Otroštvo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F5/2	<i>blo je velik več slabga kokr dobrega, ampak tak je biu zakon ata pa mame ane ... uglavnem kot otrok sm si želu, da bi blo bol uredu kokr</i>	Želja po boljšem družinskem življenju	Družinsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>je pa blo, kar se tiče staršev.</i>				
5F6	<i>Uglavnem jst izhajam iz delavske družine.</i>	Življenje v delavski družini	Delavska družina	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F7/1	<i>Mi smo tukej pršli, jst sm kot otrok tukej pršou u Kranj s starši iz Bosne, rojen sm v Bosni,</i>	V otroštvu prihod iz Bosne v Slovenijo	Selitev iz ene države v drugo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F7/2	<i>ampak ker sm kot otrok tukej delu osnovno šolo, prfektno govorim slovensko, ubistvu sm Kranjčan no.</i>	Dobro znanje slovenščine zaradi obiskovanja osnovne šole v Sloveniji	Vključenost v okolje zaradi poznavanja jezika	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F8	<i>Ja sej mi nkol ubistvu ni blo tok težko, da ne bi zmogu.</i>	Odsotnost nemogočih težavnih situacij	Težavne situacije	Najtežja preizkušnja v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
5F9/1	<i>Zame je bla prou izkušnja zavetišča zelo dobrodošla, da ne bi biu ravno kje, v drugačni situaciji,</i>	Možnost bivanja v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju kot zelo dobrodošla	Možnost nastanitve kot zelo dobrodošla	Možnost nastanitve	Izkušnja brezdomstva
5F9/2	<i>da ne rečem pod milim nebom ane preživlov čas, ker to bi blo pa težavno za mene, ker jst nikol nism hotu pristat tko, da nebi meu strehe nad glavo.</i>	Strah pred popolno izgubo strehe nad glavo	Izguba strehe nad glavo	Največja bojazen	Izkušnja brezdomstva
5F10	<i>Ne strah, ampak veš, da nimaš druge alternative in veš, da če boš izbrau drugo alternativno, da boš prikrajšan za mnoge stvari in izpostavljen bolezni, to je taprvo.</i>	Zavedanje prikrajšanosti mnogih stvari ob bivanju na ulici	Zavedanje prikrajšanosti bivanja na ulici	Zavedanje	Izkušnja brezdomstva
5F11	<i>Tista situacija ko bi biu nekje, kot si predstaulam kot sm jst vidu v mestu kako preživlajo teli</i>	Situacija življenja brez strehe nad glavo, na mrazu, vetru	Življenje brez strehe nad glavo kot zadnja možnost	Zavedanje	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>brezdomci, k res nimajo strehe to je tazadna, na dežju, na vetru, na mrazu, polet v vročini ane.</i>	in vročini kot zadnja možnost			
5F12	<i>Zato sm takoj ko sm zamenju eno streho, takoj sm se oglasu tukej u zavetišču, da se nebi izpostavlu različnim pogojem, ki bi zlo neugodno vplivali name.</i>	Takojšnja nastanitev v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Takojšnja nastanitev	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
5F13	<i>Nobenga slabga občutka nism imeu, zato ker se mi je zdel, da sm tukej varn ane.</i>	Občutek varnosti v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Občutek varnosti	Varnost	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F14	<i>Sej hvala bogu ane, da se tukej poskrbi za brezdomce ane.</i>	Ustrezna oskrba brezdomnih oseb v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Ustrezna oskrba brezdomnih oseb	Oskrba brezdomnih oseb	Izkušnja brezdomstva
5F15	<i>No jst sm pol tko, ko sm u to hišo pršou, sm pač takoj opazu, da so po večini tukej alkoholiki, jst to sm vidu.</i>	Zavedanje o problematiki alkoholizma med brezdomnimi osebami v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Zavedanje o problematiki alkoholizma med brezdomnimi osebami	Problematika alkoholizma	Izkušnja brezdomstva
5F16/1	<i>Je pa edin, lahko rečem tkole Anja, tukej so ljudje zelo nastrojani en na drugza, lih zato ker nimajo svojega kotička, svojega miru, sej pijanček je pijanček,</i>	Nastrogenost brezdomnih oseb med seboj zaradi pomankanja zasebnosti	Nastrogenost brezdomnih oseb med seboj	Nastrogenost	Izkušnja brezdomstva
5F16/2	<i>samo jst sm reku, da tukej pogrešam, zlo pogrešam zasebnost, kar je pa tukej nemogoče.</i>	Pomankanje občutka zasebnosti v Zavetišču za brezdomne	Pomankanje občutka zasebnosti	Zasebnost	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
		osebe v Kranju			
5F17/1	<i>V eni sobi sedem, na pogradu spijo, en smrči, zapira vrata, drug ne zapira vrata, marsikej ni da bi svoj mir da maš,</i>	Pomankanje občutka zasebnosti v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Pomankanje občutka zasebnosti	Zasebnost	Stanovanjska problematika
5F17/2	<i>ampak sej konc koncev s tem sm se mogu sprjaznt, drgač nebi mogu sploh ostat tukej ane.</i>	Potreba po sprjaznjenost i s pomankanjem zasebnosti	Sprjaznjenost s pomankanjem zasebnosti	Zasebnost	Stanovanjska problematika
5F18	<i>Veš kako je, jst nism meu nč proti osebj, sploh pa ne telim k so zaposleni tukej, ker je to njihova služba, zdj če je tak red je red, sj oni majo to službo.</i>	Dobri odnosi z zaposlenimi v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Dobri odnosi z zaposlenimi	Razmere v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Izkušnja brezdomstva
5F19	<i>Da bi kej uplival, da bi kej predružačl mislm, da ne gre, tut ni dolžnost zaposlenih, da se z enim posebej ukvarjajo, mogoče se to zgodi samo če je kšn izgred al pa kej ...</i>	Nezmožnost predružačenja razmer s strani zaposlenih	Nezmožnost predružačenja razmer	Razmere v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Izkušnja brezdomstva
5F20	<i>Mislm jst sm tuki Kranjčan.</i>	Prebivalec Kranja	Občutek vključenosti v mestu	Občutek vključenosti v družbi	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F21	<i>Situacija je tko, da se človk more prilagodit, če ne ne gre, druge alternative pa ni.</i>	Potreba po prilagoditvi na trenutno situacijo	Prilagoditev trenutni situaciji	Prilagoditev	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F22	<i>Zdj okolje, hodt v trgovino ni noben problem če maš dnar ane, ampak tko no sociala je 400 evrov če zaokrožm, 250 tukej, ostane 150 recimo in si močn</i>	Težavno obiskovanje trgovine zaradi pomanjkanja denarja	Pomanjkanje denarja	Ovire za vključevanje v družbo	Socialna izključenost brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>kadilc, jst ne pijem na primer, zlo omejeno, kar se tiče tistih 150 evrov.</i>				
5F23	<i>Ni blo kam za hodt, ker je dnar omejitev ane.</i>	Odsotnost vključevanja v družbo zaradi pomanjkanja denarja	Pomanjkanje denarja	Ovire za vključevanje v družbo	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F24	<i>Obleke so tlele, obutev je tukej, hrana je tukej, pojstla je tukej.</i>	Zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin	Razmere v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Izkušnja brezdomstva
5F25	<i>Če si šou mogoče mal okrog, ampak ni velik hoje ker mislš na to, kašne situacije si preživu, un te je tm ignoriru, te ne pusti do besede, pijanček ane.</i>	Kratki sprehodi po mestu	Sprehodi	Vključevanje v družbo	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F26	<i>Jst sm se tko prbližu tem ljudem ... jst sm velik rabu gibanja, ampak ne da sm okol hodu pa gledu iz radovednosti, da se kej dogaja, ampak sm sam seb pred to hišo naredu dogajanje z drugim. Če je biu kšn zmožen sm balinčkou z njemu.</i>	Zbliževanje z drugimi brezdomnimi osebami z balinčkanjem	Zbliževanje z drugimi brezdomnimi osebami	Zbliževanje	Izkušnja brezdomstva
5F27	<i>Če sm ustou iz pojstle sm taprvu, k sm dol pršu, me je že uprašu, a greva balinčkat ...</i>	Balinčkanje s preostalimi brezdomnimi osebami iz zavetišča	Druženje z drugimi brezdomnimi osebami	Druženje	Izkušnja brezdomstva
5F28	<i>Noben mi nikol tega ni reku, ker tut jst tega nism nosu v seb.</i>	Odsotnost oznake brezdomne osebe	Oznaka brezdomne osebe	Označevanje	Stigmatiziranje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F29	<i>Jst sm padu v tako situacijo, da sm se pol temu mogu prilagodit, druge izbire si nism najdu al pa biu zmožn najdt zarad omejitve denarja.</i>	Potreba po prilagoditvi na trenutno situacijo	Prilagoditev trenutni situaciji	Prilagoditev	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F30	<i>Veš kaj enostavno ti bom povedu. Mislm, da majo normalni ljudje odklonil odnos do brezdomcev.</i>	Odklonilen odnos družbe do brezdomnih oseb	Odklonilen odnos družbe	Odklonilen odnos	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
5F31	<i>Aveš tukej ne mislm brezdomca, kot tazga, kot treznega človeka, ampak takga kot se je brezdomc sam naredu ... neznosnga, da je pijanček, da se ne more obvladat pijači in pokaže use negativne stvari, k jih ma lahko v seb ane.</i>	Odklonilen odnos družbe zgolj do brezdomnih oseb, ki so zasvojene z alkoholom	Odklonilen odnos družbe	Odklonilen odnos	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
5F32	<i>Z eno besedo lahko povem, da če je alkohol, je hudič u človeku prisotn in trezn člouk ni nikol tak, za narkomane pa ne vem ...</i>	Zasvojenost z alkoholom kot hudič v človeku	Zasvojenost z alkoholom, kot največja težava	Zasvojenost z alkoholom	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
5F33/1	<i>Uglavnem normalni ljudje majo odklonil odnos do alkoholikov in narkomanov,</i>	Odklonilen odnos družbe do oseb, ki so zasvojene z alkoholom ali drogami	Odklonilen odnos družbe do alkoholizma in drog	Odklonilen odnos	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
5F33/2	<i>s tem ne mislm, da je lahko trezn člouk brezdomc, ker je to skoz nemogoče ...</i>	Človek, ki ni zasvojen z alkoholom ne more biti brezdomna oseba	Povezava med brezdomnimi osebami in alkoholom	Povezava	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
5F34	<i>Veš kaj, zmerej so se pojavljale določene osebe, kk bi reku posebneži.</i>	Brezdomne osebe kot posebneži	Posebneži	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F35	<i>K greš u trgovino pa tm srečaš enga, k hočeš it mim njega pa te upraša, a maš 20 centov ane. A je to uredu ane, a je prijetn da te en zmot, k ma svoj špuro al pa svoj smer in te tm ... sej je prjazn, sej ni nadležn, upraša lepo a maš 20 centov, al pa mogoče kej več ... ampak niso pa usi taki in to se je pojavlal že dost zgodej.</i>	Brezdomne osebe kot osebe, ki pred trgovskimi centri prosjačijo za denar	Osebe, ki prosjačijo pred trgovskimi centri	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F36	<i>Veš kako bom reku, jst sm takrt delu in jst takrt nism smatru, da je to pravilno ane, da more en tm slonet pred štacuno in mu manka nekih 20 centov, da bo lahk preživu ane.</i>	Čakanje pred trgovino in prosjačenje za denar brezdomnih oseb kot napačno početje	Napačno početje brezdomnih oseb	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F37	<i>Sm reku, nej gre delat, tko kot jst delam ane, sj men tut ni lepo k delam ane ... uglavnem nism pa nikol prosjaču nobenga za kšn dnar, to se mi je zdel.</i>	Zaposlitev in delo brezdomnih oseb, namesto prosjačenja	Nujnost zaposlitve brezdomnih oseb	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F38/1	<i>Edin ne rečem ... spet je razlika, alkoholiku manka za tist vin al pa za cigarete če kadi, ampak sej konc koncev sm dobu zaslužek in to ne ne vem kašnga in sej sm komej shaju skoz</i>	Težavno prebijanje iz meseca v mesec, zaradi majhnega zaslužka	Težavno prebijanje iz meseca v mesec	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F38/2	<i>in zakaj bi mogu enmu pomagat, sej sm sam biu dost močn kadilc in sm sam rabu,</i>	Odsotnost želje za pomoč brezdomnim osebam	Odsotnost pomoči brezdomnim osebam	Pogled na brezdomne osebe	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F38/3	<i>ampak nism pa nikol nobenmu reku, a ma 20 centov za cigarete.</i>	Odsotnost prosjačenja za denar	Prosjačenje za denar	Prosjačenje	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F39	<i>Tist k pade v alkohol, to je hudič, alkohol je hudič.</i>	Zasvojenost z alkoholom, kot hudič	Zasvojenost z alkoholom kot največja težava	Zasvojenost z alkoholom	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
5F40/1	<i>Maš zlo, kako bi reku, prijetne ljudi, k tut če so alkoholiki, te bo znou vljudno prosit ane,</i>	Obstoj ljudi zasvojenih z alkoholom, ki lepo prosijo za denar	Prijetni ljudje, kljub zasvojenosti z alkoholom	Zasvojenost z alkoholom	Izkušnja brezdomstva
5F40/2	<i>maš pa tut take k se ti zdi, da se ti zlaže, ko reče, da rab za sendvič, pa mu boš dau pa bo šou na pir. Ne ne bom ti dau, vem, da boš šou pol po vin pa ga boš piu ...</i>	Obstoj ljudi, ki finančna sredstva porabijo za alkohol, namesto hrano	Poraba finančnih sredstev za napačne namene	Poraba finančnih sredstev	Izkušnja brezdomstva
5F41	<i>Ne nikol.</i>	Odsotnost posredovanja denarja	Posredovanje denarja	Posredovanje	Izkušnja brezdomstva
5F42	<i>Pa glej Anja, da ne boš mislna ... vsak, sploh pa socialn denar je namenjen samo za osebno rabo človeka in ne morš ti enmu nekej dajt, če sam dobiva to, pa pol, porab tist dnar in kr naprej bi hotu še pa še, aveš.</i>	Poraba denarne socialne pomoči za lastne namene	Poraba finančnih sredstev za lastne namene	Poraba finančnih sredstev	Izkušnja brezdomstva
5F43	<i>Tko, da lej, zdj invalidi ne rečem, to so drugo področje. Ampak alkoholiki in narkomani ... ampak zakuga to je pa druga zadeva, zakaj pride do tega, da je tok alkoholizma, ker tole je narod pijancev za mene tlele aveš ...</i>	Zasvojenost z alkoholom kot velika težava med brezdomnimi osebami	Zasvojenost z alkoholom kot največja težava	Zasvojenost z alkoholom	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F44	<i>Ja, sm ga meu zmeri pa še zdj ga mam.</i>	Imetje zdravstveneg a zavarovanja od nekdej	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F45	<i>Premalkrat sm jih meu, da bi ti lahk kej povedu o tem kej dost no.</i>	Pomanjkanje izkušenj z zdravstvenim sistemom	Pomanjkanje izkušenj	/	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F46	<i>Plačujem, zdj zadne čase, zdj že ene dve let, plačujem dodatno zdravstveno zavarovanje.</i>	Plačevanje dodatnega zdravstveneg a zavarovanja	Dodatno zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F47	<i>Nekej dobim tok dnarja, kot je sociala, mal mn, kšn evro, ampak od tega morm zdravstvo plačat, ker mam premal delovne dobe in morm sam plačvt, usaj tko so mi rekl na social.</i>	Samostojno plačevanje zdravstveneg a zavarovanja po navodilih Centra za socialno delo	Nepoznavanj e svojih pravic	Pravice	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F48	<i>Jah, če greš k zdravniku te neki matra ane ...</i>	Obisk zdravnika v primeru zdravstvenih težav	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F49	<i>Al nikol, tko kot bi reku, če maš svojga osebnga zdravnika, zato ker je sistem tak, da tega ne dovoljuje ane.</i>	Prepoved nekorektnega odnosa zdravnika	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F50	<i>Da bi se midva z zdravnikom, tko kot se jst z mamo zastopm, to bi blo idealno ane. Sej najbližjimu al pa tistmu k mu loh zaupaš, mu poveš use svoje bolečine, a je tko?</i>	Želja po zaupnem odnosu z zdravnikom	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F51	<i>Tazadno k sm biu na pregledu mi je reku, lahko samo povem, da samo naprej imetje zdrav slog življenja in nej</i>	Nasvet zdravnika, da je potrebno imeti zdrav življenjski slog	Zdrav življenjski slog	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>bi blo tko kokr je treba ane. Nč nouga, ampak tko drži.</i>				
5F52	<i>O zdravju se da ogromno povedat, ogromno, s kerim kol ni važ ane ... tut če nebi meu intervjuja tuki s tabo, se da o zdravstvu povedat velik ane.</i>	Možnost obsežne razprave o zdravju	Razprava o zdravju	Razprava	Skrb zase
5F53	<i>Sam sm meu velik problemov z zobmi ane, samo amm ... jst sm si največ uniču na račun kajenja ane in zdj mam še dva ... *** je reku enkrat, da pozna enga k je brez zob, pa lih tko dobr jé ane ... k sm pa biu pr zobarju, k sm dajou zob vn, k me je bolu, me je pa ta zobar, mi je reku, ja kako bote pa jedu če nimate zob ane, dejte si uštimat zobe ane, a zdj mi bo pa tazadnga vn spulu, je reku, kako bote pa jedu ane. Sm reku, ja dejte ga prosim vn, mene tko boli, pa me je uprašu ja kerga pa, sm reku ja tega, sej mam sam enga.</i>	Veliko zdravstvenih težav z zobmi zaradi kajenja	Zdravstvene težave	Zdravje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F54	<i>In ko sm to čutu, da mam ene probleme s to zadevo, s prostato, sm nekje prebrau eno dobro zadevo na računalniku, da pomaga ...</i>	Prebiranje priporočil na spletu	Prebiranje priporočil	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
5F55	<i>Ampak ker gre use u zmernost, sm pol k sm to uzeu preterou in je pršlo</i>	Nujen obisk zdravnika zaradi prekomerneg	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>do zastrupitve, tko, da sm iz tega razloga moral obiskat zdravnika, ker sm tri dni odvajal z vodo kri ane.</i>	a odmerka zdravil			
5F56/1	<i>Zauzeu sm pa, ker sm proti zdravilom,</i>	Nasprotovanj e zdravilom	Alternativno zdravljenje	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
5F56/2	<i>če boš zastopla sm za alternativno zdravljenje in sm si to tut omogoču, ko sm to zadevo prebrau na računalniku.</i>	Zavzemanje za alternativno zdravljenje	Alternativno zdravljenje	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
5F57	<i>Seveda uradno medicina tega ne prizna, al pa jih zanima samo farmacija in ti da antibiotike ane.</i>	Nepriznavanj e alternativnih metod s strani medicine	Alternativno zdravljenje	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
5F58	<i>Nikol, tlele nikol.</i>	Takojšen obisk zdravnika	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F59	<i>Zato ker sm jest, jest sm tukej ... jest sm se, razn od srbečice, k sm morau it k zdravniku in sm šou sam, nobenga nism prosu iz pisarne nej me pelje k zdravniku, ker je blo tok neznosno ane.</i>	Takojšen obisk zdravnika zaradi neznosne srbečice	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F60	<i>Uglavnem ja, sej je zdravstvo dosegljiva zadeva.</i>	Nemoten dostop do zdravniške pomoči	Dostop do zdravniške pomoči	Dostop	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
5F61	<i>Odnos zdravnikov do pacienta? Če jest dobr zastopm to, mene moja zdravnica nikol ni jemala, kot da sm brezdomc al pa, da je kej opazla, da sm brezdomc al pa kej ane.</i>	Odsotnost označevanja pacienta kot brezdomne osebe s strani zdravnice	Odnos zdravstvenih delavcev in delavk	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F62/1	<i>Pa ti bom povedu primer u kermu slučaju, pa še takrt ni mi nobedn od uradne osebe reku, da sm brezdomc ...</i>	Odsotnost pripisovanja oznak brezdomne osebe	Odsotnost pripisovanja oznak	Označevanje	Stigmatiziranj e brezdomnih oseb
5F62/2	<i>ko sm se prpelu tukej s kolesam, ko sm biu še u zavetišču, pa je blo prot večeru, pa sm vozu po pločniku s kolesom, pa so me tri policajke, so me nasprot tiste hiše, kjer je parkirni plac, so me iz avtomobila nakazale, nej grem na parkirišče. Gospod a ste kej piu, ne sm reku ne, kje pa stanujete, sm reku u teli hiši tlele, a tlele ste, je rekla, ja tm se pa rad tepejo ... sm reku jst nč ne vem, pa sm že en let pa pou.</i>	Predsodki treh policistk o brezdomnih osebah, kot o osebah, ki se neprestano pretepajo	Brezdomne osebe kot nasilne osebe	Predsodki družbe o brezdomnih osebah	Stigmatiziranj e brezdomnih oseb
5F63	<i>Ja, so rekle, tm se pa rad tepejo, sm reku jst nism nč opazu, da bi se kšn tepu. Čeprou nekej je blo mal enga prerivanja ane, ampak tist je blo bl po otrošk ane, ne morm rečt, da so se tepl.</i>	Neresnični predsodki o brezdomnih osebah	Neresnični predsodki	Predsodki družbe o brezdomnih osebah	Stigmatiziranj e brezdomnih oseb
5F64	<i>drgač pa Anja, nikol nism meu občutka, da bi me kdo meu za brezdomca ...</i>	Odsotnost podobe brezdomne osebe	Podoba brezdomne osebe	Podoba	Izkušnja brezdomstva
5F65	<i>Ja je, pač maš občutek, da si pač samo na takmu mestu, da to ni kot doma, drgač pa nikol.</i>	Bivanje v zavetišču za brezdomne osebe ni enako kot doma	Odsotnost občutka doma	Razmere v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F66/1	<i>Am moja zadnja služba je bila tovarna *** v ***, tekstil in use se je imenovala. In sm meu en velik stroj, rekl se mu je smodiln stroj, 10 – metrski stroj pa ene 3 metre je biu visok ... in sm smodiu material, tkanino za kavbojke ane, ker kavbojke ne smejo bit po vrhu kosmate in tiste dlačice sm mogu posmodit ane. Vse tipe tkaknin za kavbojke sm smodiu ane in to se je navijal pol na tako rolo, veliko, težko in to sm delou tri izmene, tut ponoč ...</i>	Zadnja zaposlitev v tovarni *** v ***	Zadnja zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F66/2	<i>to je biu tazadn moj deu u firmi, pred letom 91, še dost prej no ... delou sm mislm, da 18 mescov.</i>	18 – mesečno opravljanje dela v zadnji zaposlitvi	Zadnja zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F67/1	<i>Pol sm pa delou, ker je biu pol med tem časom, ko je ta zasebnik Italijan selu to proizvodnjo drugam, smo cela fabrika je končala z delom.</i>	Izguba zaposlitve zaradi stečaja podjetja	Izguba zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F67/2	<i>Zdj to je blo, mislm, da nekej let pred 91 – im letom. No, za 1991 je blo pa značilno, da se je takrt Slovenija osamosvojila ane in je blo use nekaj, po celi Sloveniji je bila sama, sami stečaji so bli. Zlo težko je blo, da bi dobu kšno delo, da</i>	Ob osamosvojitvi Slovenije je mnogo podjetjem sledil stečaj	Stečaj mnogih podjetij	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>bi se zaposliu ane, ker use je blo ...</i>				
5F68	<i>Ja hočeš nočeš, celo podjetje je končal z delom ane ...</i>	Izguba zaposlitve zaradi stečaja	Izguba zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F69	<i>Ja no tkole je blo Anja, jst sm ... jst mam 23 let delovne dobe.</i>	Imetje 23 let delovne dobe	Pridobljena delovna doba	Delovna doba	Zaposlovanje brezdomnih oseb
5F70	<i>Jst nism biu navajen, da bi kšn socialn dnar vleku ane, pa da bi pol kr reku zdj se mi pa ne da delat pa ah, sj bo socialn dnar, pa pač kokr bo šlo bo šlo ... ne ... ampak sm še kr nekej uztraju, ker sm biu sposobn, pa nism še biu tok str.</i>	Vztrajanje v iskanju nove zaposlitve	Iskanje zaposlitve pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F71	<i>Recmo 30 let nazaj sm biu še sposobn, dinamika, delo, delo, delo, pa sam sebe gor držat ane.</i>	Zmožnost za delo pred 30 – imi leti	Zmožnost za delo	Zmožnost	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F72	<i>To se je pol nehal ane.</i>	Izguba zmožnosti za delo	Zmožnost za delo	Zmožnost	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F73	<i>Kar je ostal so bli kšni privatniki, ampak to aveš kašni so pol začel .. smo delal en mesec pa si mu reku za izplačilo ... ne, ni dnarja ... ja kako, a sm ti jst pršu sm zastonj delat, kako pa bom žveu ... ja kaj to mene briga, pejt na socialo ...</i>	Izkoriščanje delavcev in neplačilo s strani delodajalcev	Odsotnost plačila	Izkoriščanje delavcev	Zaposlovanje brezdomnih oseb
5F74	<i>Aveš kaj, tkole ti bom povedu, preprost. Jst sm se takrt v tistem času, po 21. letu predajal temu iskanju dela, ker je zavod, na zavodu so zahteval</i>	Aktivno iskanje zaposlitve zaradi zahtev Zavoda za zaposlovanje	Iskanje zaposlitve pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>javljanje in kot aktiven iskalec zaposlitve ... ja normalno, kot strgan dohtar sm se ponuju okrog, da lahko kej delam.</i>				
5F75	<i>Ampak pol sm pa vidu, da tole ne bo šlo, da ni tko enostavno, sm pa prenehau. En ti nekej oblub, nč, prideš sam poštempli pa zdravo ...</i>	Prenehanje iskanja zaposlitve	Iskanje zaposlitve pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F76	<i>Ja, sej ti bom jst en drug primer še povedu k sm ga prebrau. Je delodajalc ponujau mesto administratorke in jo je povabu na razgovor, ona je upala, da bo administratorka, se je oglasila pri delodajalcu, pol ji je pa predlagu, da lih tega dela nima, da če bi hotla v kuhinj delat ane ...</i>	Zavajanje bodočih delavcev s strani delodajalcev	Zavajanje s strani delodajalcev	Izkoriščanje delavcev	Zaposlovanje brezdomnih oseb
5F77	<i>Noben ni tak, da nebi nč delu, vsak ma pač neke svoje škarje aveš, svoja zanimanja pa če so še tko enostavna, so potreba za človeka, če je tok pr zavest, da ni pod alkotom ane, da lahk kej nardi.</i>	Vsakdo ima zanimanje za dotično delo	Zanimanje za delo	Zanimanje	Zaposlovanje brezdomnih oseb
5F78	<i>Seveda tist k ne more, normalno, *** bo šla tm zamenat pokakane rjuhe pa to ... sj ne more, če je na kolenih.</i>	Nezmožnost brezdomne osebe za opravljanje dela	Nezmožnost opravljanja dela	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
5F79	<i>Če je pa trezik, pa normalno, da bo neki zase naredu.</i>	Potreba brezdomne osebe po delu	Potreba po delu	Potreba	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F80	<i>To kar postaulaš vprašanje ... to ni splošna zadeva, vse povprek gledam to. Absolutno ne drži tole!</i>	Zmoten predsodek družbe o lenobi brezdomnih oseb	Zmoten predsodek družbe	Predsodki družbe o brezdomnih osebah na področju zaposlovanja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
5F81	<i>To so, če hočeš specialni pogledi no, to kar člouk misl o nekom če ga vid, če ma kej dara za opazovanje. A ma dar, al boš samo obrnla oči preč pa rekla, ah kaj me briga, a je moj problem ... če je po službeni dolžnosti je, če pa ni greš pa mim njega, a je tko.</i>	Prisotnost predsodkov o brezdomnih osebah pri posameznikih	Predsodki posamezniko v	Predsodki družbe o brezdomnih osebah na področju zaposlovanja	Zaposlovanje brezdomnih oseb
5F82	<i>Dom, hm ... veš kuga use.</i>	Imeti dom pomeni imeti vse	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
5F83/1	<i>Jst sm do dveh let nazaj, si ne morm predstaulat, da sm to zgubu, ampak a veš na kašn način, a veš u kašnmu smislu ...</i>	Nezmožnost predstave o izgubi doma	Odsotnost doma	Dom	Stanovanjska problematika
5F83/2	<i>jst dom mam, ampak ni pa več družine notr.</i>	Imetje doma, a brez družine	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
5F84	<i>Dom je družina in če ti več kt pou žiulena preživiš z družino, pa sej ni važn, a je mamina, a je očetova, pa da si s svojimi dom, to je dom.</i>	Imeti dom pomeni imeti družino	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
5F85	<i>Če pa nimaš potem pa to ni dom ... tut če maš stanovanje, to ni dom, to je pol streha ... ne moreš pa rečt, da je to neki takga.</i>	Streha nad glavo ni enako dom	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
5F86	<i>Sej a se ne da stanovanja zamenat, pa greš</i>	Možnost menjave stanovanja in	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>tm u blok pa maš streho ane, lih brez strehe pa nikol nism biu ...</i>	nezmožnost menjave družine			
5F87	<i>Ne nikol nism jst zgubu stanovanja. Sicer tkole no, ampak to je moja zadeva .. jst o temu ne bom in nism primoran da jst to povem.</i>	Zanikanje izgube stanovanja	Zanikanje izgube nastanitve	Zanikanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F88	<i>Meu sm razlog, da grem vn iz svoje, ker bi me vest pekla, ker nism mogu z mamu pridit u kontakt, da bi to razčistu z njo, ker sm ji dau na prednost zarad njenih let ane, da ga useen sprejme nazaj ... nism imeu te moči ane, ampak iz enga razloga, k ti ga ne bom zdj povedu ...</i>	Samostojen odhod iz stanovanja zaradi nestrinjanja z materjo	Samostojen odhod iz stanovanja	Odhod	Stanovanjska problematika
5F89	<i>Veš kaj usi tukej teli kar so, so problematiki zase,</i>	Brezdomne osebe kot problematika	Problematika	/	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
5F90	<i>Ja veš kako je ... jst sm svoj potek vedu že vnaprej kako bo, jst sm vedu kako bo in se nism sekiru, ker jst tukej nism biu do konca Anja. Jst sm tukej najdu, ti si pol pršla, tukej je biu en možakar u pisarn ...</i>	Zavedanja poteka življenja v obdobju brezdomstva	Zavedanje poteka življenja	Zavedanje	Izkušnja brezdomstva
5F91	<i>Ja ***, me je vse mogoče sprševov predn mi je dau sobo ... ena hiša tukej u Kranj gor, od parkirišča, ko sta z *** in ***, kot firma najela, za, ne vem u kermu smislu bi ti loh povedu ... ampak meu sm svojo sobo,</i>	Imetje najete sobe v okviru takratnega programa Centra za socialno delo Kranj	Imetje sobe v najemu	Nastanitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>plačvov sm še 20 evrov več kot pa tukej, ampak jst sm se fajn počutu.</i>				
5F92	<i>Ja normalno!</i>	Želja po lastnem stanovanju	Želja po lastni nastanitvi	Želja	Stanovanjska problematika
5F93	<i>Seveda sm mislu, da nebi biu skos klele, ampak tist občutek klele, da bi mogu bit do konca in da pride pol komunala pote in te sam spravjo ... to je tko ane ...</i>	Želja po odhodu iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju	Želja po odhodu iz nastanitve	Želja	Stanovanjska problematika
5F94	<i>Jst nism nikol probu tko ... zarad tega ne ... če gledava jst pa ti ... jst tebe ne morm primerjat s sabo, ker te ne poznam in ne vem kok si zmožna in tut kok si zmožna dat. Jst cenovno tukej nism nkol sprašvov, ker u Kranju je tukej najemnina 400, 500 evrov ...</i>	Odsotnost iskanja stanovanja zaradi previsokih najemnin	Previsoke najemnine	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
5F95	<i>Ja al pa še več. Al pa da bi kje u bližin, al pa u okolic Kranja iskou tut nism, pa tut nebi ...</i>	Odsotnost iskanja stanovanja v Kranju ali okolici	Odsotnost iskanja stanovanja	Ovire pri pridobivanju lastne nastanitve	Stanovanjska problematika
5F96	<i>Prvo kot prvo zasebnost ... zasebnost. Tega občutka nkol nism imeu, no sej ga tut nism pričakovou k sm sm pršou, ampak mi je pa zlo ... sm pa zlo pogrešou to.</i>	Pomankanje občutka zasebnosti v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Pomankanje občutka zasebnosti	Zasebnost	Stanovanjska problematika
5F97	<i>To, use ostalo kar se tiče, so pa samo pobožne želje.</i>	Utopično želei kaj več	Utopične želje	Utopičnost	Socialna izključenost brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
5F98	<i>Če bi hotu povedat tkole no ... jst sm meu možnost, seveda ko sm biu mlajši, stvar napelat na to, da bi kot po zgledu ostalih tut sam imeu družino, zato ker punce so rade šle na mlade fante ane.</i>	Možnost ustvarjanja družine	Družinsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
5F99/1	<i>Am, da bi pa pol tukej razn zasebnosti, hotu še kj več, bi blo pa sam še, pa nam reku, da bi bla to fantazija, ampak kšno izboljšanje ...</i>	Utopično razmišljati o izboljšanju	Utopično razmišljanje	Utopičnost	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F99/2	<i>ampak člouk kej tazga sploh ne prčakuje več, ker nisi več zmožn ... ker se sploh nisi več zmožn postav v drugačno situacijo, da bi kej naredu ... ostaneš brez ambicij, ker poznaš sistem kako laufa ane. Nisi več visoko leteč, ampak postaneš kr realist ane.</i>	Nezmožnost ustvarjanja ambicij zaradi poznavanja sistema	Nezmožnost ustvarjanja ambicij	Utopičnost	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F100/1	<i>In pač usak, da se nekej bi zgodl bi prvič mogu neki od sebe dat, drugič a bi to sploh lahk naredu, a ma to kšn smisu al ne, al se prepustim vetru, da me nese sm pa ke ane ... sej nism šlogar, da bi vedu kaj se bo ...</i>	Nezmožnost ustvarjanja ambicij, zaradi nevednosti	Nezmožnost ustvarjanja ambicij	Utopičnost	Socialna izključenost brezdomnih oseb
5F100/2	<i>pač vegetiraš mal, živiš ...</i>	Zgolj vegetiranje, obstajanje	Obstajanje	Obstoj	Socialna izključenost brezdomnih oseb
Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J1	<i>Tkole ti bom začeu ... jst sm živeu od 76 z eno ženo, smo se razumeli smo se, ampak tko učas je tko usaj zase govorim je blo predobr, sm bio zaljubljen vanje.</i>	Življenje skupaj z ženo do leta 1976	Zakonsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J2	<i>Ona, mož njen se ponesreču, ti bom povedu tko, ampak jst sm hodu, je bla *** *** tuki u Kranj, k so hodil meščani vsi, je blo pod občino en cajt, pa živila pa to na tem Mercator.</i>	Obiskovanje *** *** v Kranju, kjer je bila zaposlena bivša žena	Spoznavanje bivše žene	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J3	<i>In jst sm hodu tm redno za jest, bi reku nism gledu, ker je tut moža imela, ampak ženske, ampak nekaj sm kr sam hotu bit prjazn, do nje, do ush zaposlenih in pride ta recimo.</i>	Spoznavanje bivše žene v *** *** v Kranju	Spoznavanje bivše žene	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J4	<i>Ne do 2009.</i>	Zakonsko življenje do leta 2009	Zakonsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J5	<i>in ko je blo to use uredi, ona je imela dva sinova z biušim možem in jaz sem pristau use, se zaljubiš, se ujameš, ampak jst bom reku tut to ona svoje gleda, kot jaz dva otroka imam in bomo živeli, bajta je ostala nekončana, samo eno sobo je imela oziroma kuhinjo je imela pa eno sobo tko za ležat, za spat teh otroc.</i>	Življenje skupaj z bivšo ženo in njenima otrokoma v nedokončani hiši	Družinsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J6	<i>In normalno jaz sm sprejeu use to smo pogovarjal, sm</i>	Skupna vselitev v hišo z ženo in	Družinsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>reku ei mamu mi eno leto časa, da te ne bo teb žou, če tut ni blo to kar sm oblubu in tut otroc so odrasli in smo hodili u *** h mati, ampak je to ... Po navad, mislm običaj je tko, da smo pršli po šesti mesci smo prišli, da sem se usseliu pri njej.</i>	otroci po šestih mesecih			
6J7	<i>Začetak takrt je biu mož, ona je meni rekla brat, ker bratje ni imela in jaz sem reku ti si pa moja sestra, a še vedno je blo prijateljstvo.</i>	Spoznavanje bivše žene tekom prijateljstva	Spoznavanje bivše žene	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J8	<i>Kar se pa to poj nesreče in to, jaz po svoje rečem, pa ja ona sama, mlada, mogoče bo izbrala enkrat enga pa to, bol se poznala in tam se razširi u firm, ženske so bli, sm mislu, da mi mamu kej lubezn pa to, pa ni blo to še, poj ko smo se zmenla pa to ...</i>	Zbliževanje z bivšo ženo po smrti njegovega moža	Zbliževanje z bivšo ženo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J9	<i>Jes, jes.</i>	Rojstvo na Kosovem	Rojstvo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J10	<i>No in pol se to nadaljevalo in 8. marec in cela firma so me poznali recimo, še direktor, kako bi jst izpadel, kot sm delu u *** takrt, pa da te vab nekdo za 8. marec in direktor in pa su me vabli in to je tisto, mal napaka ampak vsi su</i>	Zbliževanje z bivšo ženo po smrti njenega moža	Zbliževanje z bivšo ženo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>mislili, da pač mi smo zaljubljena, ker ona ostala brez moža, izgubila moža ... da nekej, su raji vidli, da mi smo skupej, iz moje strani su me poznali, k sm šu jest pa se pogovarjali kdaj pa kdaj in vedno tu ostalo, kadar sm jaz si išo jest, poj ...</i>				
6J11	<i>***, *** ji je bla ime. In vedno tam su začele ženske *** , če je bla tam nekje umes, al pa kuharica je bila ane ... *** , *** , *** tvoj brat je prišu, tvoj brat, men je mal je blo nerodno, ker ni to kar so oni mislili.</i>	Spoznavanje bivše žene tekom njene zaposlitve	Spoznavanje bivše žene	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J12	<i>Grem jaz tam za večerjat, tam nekje ob štirih, ob petih so zaprli, delali su pa do devetih zvečer, ampak za 8. marc su pa zaprli dve uri prej. In greju van usi, tam, ena da roku meni, ena to, boš pršu tam, da si z nami za 8. marc tuki u Kranj. Mi rečemo *** ane tam nasprot centra, in smo rekli takrat in smo šli in smo celu noč plesali i igrali in radi so ... nagrade smo mi osvojili, viski pa šopek rož.</i>	Zbliževanje z bivšo ženo na skupni zabavi na ***	Zbliževanje z bivšo ženo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J13/1	<i>I jaz sam pelu nje, u *** smo išli peš, u *** , mogoče si predstaulaš kje so.</i>	Skupni sprehodi z bivšo ženo do njenega doma	Zbliževanje z bivšo ženo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J13/2	<i>Ampak jaz takrat sm imao dnar, sm zaslužu, delao sm in privat po šiht, jst sm delu privat, 10 dni delat ena plača fabriška ...</i>	Zaposlitev pri zasebniku in velik zaslužek	Zaposlitev pri zasebniku	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J14	<i>Ja, ja u ***.</i>	Življenje skupaj z bivšo ženo v ***	Zakonsko življenje	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J15	<i>U Slovenijo sam prišo, 72 – tega, maja.</i>	Prihod v Slovenijo maja, leta 1972	Prihod v Slovenijo	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J16	<i>Tko je blo to ... jaz sam bio u vojsk, u Ptujju, na Štajerskem in veseo sam biu, da grem u Sloveniju u vojsku, bom poznao prijatelje in bom prišu.</i>	Služenje vojaškega roka na Ptujju	Vojaški rok	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J17	<i>Takrt je blo dela dost, ampak če poznaš še kje kšnga je še bolš ane.</i>	Številne zaposlitvene možnosti	Zaposlitvene možnosti	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J18	<i>In poznao sam recimo vse nacije, Slovenci, Bosanci, Srbi use, bio sam dobar vojak, imao sam karakteristike kot more bit ane.</i>	Imetje karakteristik dobrega vojaka	Vojaški rok	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J19	<i>In upoznao sam Slovenci, ker Slovenci so prišli takrat ... 30 let je bio star ampak je bio vodja u tovarn, je bio en šef in spoznao mi tko da mi dao telefonsku, uprašu za službo, reku ni problema ***, a iz Gorica, Ajdovščina, Vipava, iz cele Slovenije, ti sam ko prideš u Kranj mene poklič, ni</i>	Ponudba za delo s strani znanca	Zaposlitvene možnosti	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>problem, boš zaposlen.</i>				
6J20/1	<i>Ampak k sreči je blo, da jaz sam vido, kontakt sam imao s tem prijateljem u vojsk in pridem u Kranj, sm imao enga bratranca, njega mat i moja sestre su in služb je blo samo da greš u tovarno i znaš,</i>	Številne zaposlitvene možnosti	Zaposlitvene možnosti	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J20/2	<i>jaz takrat ane normalno nisam znao slovensk, par besed sam znao, ane dobar dan ane ono ... neke osnove.</i>	Nepoznavanje slovensčine	Nepoznavanje jezika	Potek življenja	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J21	<i>No tukaj je bio Zavod za zaposlitev, to si že kdaj slišala ane, po pa rečem, a nej grem sam direkt u fabriku prašat, dali so takrat tut srbsko če si znau, jaz takrat sam znao srbsko dobro progovorat, a sam reku bom enkrat šou sm na Zavod kaj oni rečejo.</i>	Iskanje zaposlitve na Zavodu za zaposlovanje	Iskanje zaposlitve pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J22	<i>In pridem sem, pisarne su ble tle kje je kuhinja pa to ... in pridem, rečem dobar dan, dva mladija su bili, ja bi reku 30 let al 25 in prau: »Gospod, kaj vi čakate tukej?« ... sem reku, jaz čakam za službo, da bi rad, da bi nekam išo, je reku, kam pa bi vi radi išli, kam, povej ... pa sam reku u *** ... pa je reku, a vi znate kje</i>	Iskanje zaposlitve na Zavodu za zaposlovanje	Iskanje zaposlitve pred obdobjem brezdomstva	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>je ***, pa sem reku, ja ja znam dobro kje je ... pejte tam, tam je vratar, pa bo vratar povedu kje je kadrovska in to in res ... sm reku kašno potrdilo, ker je blo učas, potrdilo, da te Zavod posla, pa je reku neč neč, kar pejte ke, a *** je takrat sprejela ljudi ane, ni problema ...</i>				
6J23	<i>Ja, ja u *** ja.</i>	Bivanje v mestu Kranj	Nastanjenost v mestu	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J24	<i>Ja, z njo pa u ***, 76 – tega smo začel.</i>	Bivanje v *** skupaj z bivšo ženo, od leta 1976	Zakonsko življenje	Nastanitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J25	<i>In tko, da sam bio en znan nekaj, tut u fabrk u ***, use reku, me poznali, sm reku u vojsk sm bio dobar, ampak zgleda, da tut u Savi, kjer sm delu, da sam bio dobar ane, ker jst sm bio eno leto, so me izvolili, to ti družba, to ti nekdo iz oddelka in su me izvolili za predsednika mladine za eno leto, sm bio. In naprej pa nism hotu, poj k je bla članica zveze komunistov pa to, ampak itak sam bio dobar in eno letu sm imu to mladinsko, ane sestanki pa to, pa so pršli od use, ane biuši predsedniki</i>	Izvolitev za predsednika mladine v podjetju	Uspešnost na delovnem mestu	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>republik so pršli od mladine so pršli u Kranj ane in su imel seminarje pa to ...</i>				
6J26	<i>A zdele, ko sva se ločila z ženo ane.</i>	Ločitev z bivšo ženo	Ločitev s partnerko	Ločitev	Razlogi za brezdostvo
6J27	<i>To bi reku, smo bli mi u sodišču, ampak pač sodišče ko pride, otroc su se zrasli, itak jaz sem se razumu dobro z njimi, ampak ti ko prideš, usak skupno ne more met. Ampak sodišče aveš enga, bi reku, gleda pohodat ampak mal tko, enga tko in še vedno jaz ji ne očitam to, jaz sem mož, ona je ženska bla, jaz imam in dam prednost in nism jezn, smo se zmenla, če ne gre to pa to, če ne gre ... takrat smo bli zmenjeni, eno leto imamo časa, če pa ne gre to, bolj recimo ...</i>	Izkušnja sodišča, zaradi ločitve z bivšo ženo	Ločitev s partnerko	Ločitev	Razlogi za brezdostvo
6J28	<i>Ne, začetak ko sva se zmenla kaj sm jst, kako me ona, kako je mislila, da bom jest. Mal je šokirala tudi mati od nje, u vasi pa to, bi reko, ona ga je imela rada, nje in ona svojima. Ampak pol ko je pršlo en cajt ane, to je 30 let, lej da se premislimo, da bomo ne bomo, bl stari, bl taki, da ne bomo se, da ne pride nam do kšne</i>	Skupna odločitev za ločitev z bivšo ženo	Odločitev za ločitev	Ločitev	Razlogi za brezdostvo

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>psihične, nardimo tko in fertik.</i>				
6J29	<i>In še vedno jaz rečem, bol, da smo šli mi narazen, bol, v teh letima, kot pa do kašne bolezni pa ne vem kaj, bol.</i>	Pomirjenost z ločitvijo z bivšo ženo	Pomirjenost z ločitvijo	Ločitev	Razlogi za brezdostvo
6J30	<i>In za nje je bol, čeprau ona ma hišo svojo ane in jaz sm gradiu dost u hiši, ampak nism zahtevu nč, jst sm uložu dost, ampak je pa tko itak sama veš ... poročen nisam bio, bajta pač je bla ker je mož tut financirao, da je zidao, jst sm delu to, da izboljšaš življenje, da živiš bolje u hiš. Ajde sodišče mi nalagu ene 15.000 evra ...</i>	Izguba nastanitve zaradi odpovedi svojega deleža hiše	Izguba nastanitve	Izguba	Razlogi za brezdostvo
6J31	<i>Jaz sam pol išo, mal sam uztraju, prostora je blo dost, problem ni blo, ampak to poj spet, otroc so se oženili ...</i>	Ločitev z bivšo ženo	Ločitev s partnerko	Ločitev	Razlogi za brezdostvo
6J32	<i>Ne, to mi je blo mal, bom reku mal nerodn, ker dobr smo mi ldje, so poznali naokoli, ampak mi je blo nerodn, pa sploh nism si predstaulu ...</i>	Sram pred vključitvijo v Zavetišče za brezdostne osebe v Kranju	Sram pred vključitvijo v program	Sram	Izkušnja brezdostva
6J33/1	<i>Ker jst dobr vem, ko se odprlo ta zavetišče, 2008, doma sm gledu po televiziji, ko se to odprlo, to je bio predsednik Türk, onaj takrat, on je bio takrat za odpret tukaj.</i>	Spomin na odprtje Zavetišča za brezdostne osebe v Kranju	Spomin na odprtje programa	Spomin	Življenje pred obdobjem brezdostva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J33/2	<i>In poj nekak ne veš, zdaj jaz sm se navadu tu, treba se je znajt tuki u zavetišče, problem je kaj in kako ...</i>	Nevednost o tem kako bivati v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Odlaganje z vključitvijo v program	Odlaganje	Izkušnja brezdomstva
6J34	<i>Ne, ne, ne sm se najdu nekak, ene 3, 4 mesce nism pršu sm.</i>	Odlaganje z vključitvijo v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Odlaganje z vključitvijo v program	Odlaganje	Izkušnja brezdomstva
6J35/1	<i>Ponujala mi se, ponujala mi CSD gor ane, niso ble možnosti za en prostor, da bi jaz bio tam, ampak zarad ...</i>	Ponudbe Centra za socialno delo za nastanitev	Ponudbe Centra za socialno delo	Ponudbe	Izkušnja brezdomstva
6J35/2	<i>pol sam išo še mal dol, doma, da sm bio kašn mesec na Kosovem in tko, da ... nit nism si predstaulu kako more bit, a je dobar, a je ...</i>	Vrnitev na Kosovo zaradi izgube nastanitve	Vrnitev na Kosovo	Vrnitev	Izkušnja brezdomstva
6J35/3	<i>potem ti bom pa še to povedu, da mal sam kršio ene stvari, da jest sm kot bi reko nasilno sam živeo u bajt, ampak ne nasilno, to se vleče sodišče pa to in so začeli policija hodat h men ane ...</i>	Nedovoljeno bivanje v hiši bivše žene	Nedovoljeno bivanje	Bivanje	Izkušnja brezdomstva
6J36/1	<i>V ***, u isti, ker sporazumno ni pristala, ni pristala ona ...</i>	Nedovoljeno bivanje v hiši bivše žene	Nedovoljeno bivanje	Bivanje	Izkušnja brezdomstva
6J36/2	<i>s tem, da sodišče pa policija, pa se bojijo take stvari, kaj bom jaz naredu, če živim, a sam jst nervozan, živčan, kakšno stvar .. zakon je pač tko zgleda, ampak lahko pride</i>	Vsakodnevni prihodi policistov zaradi nedovoljeneg a bivanja	Vsakodnevni prihodi policistov	Prihodi policistov	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>kšna hujša stvar, ampak ni blo tko pri men ane.</i>				
6J37	<i>In grem u CSD, to pa to, kaj nje nardim in kaj to in kaj to ... ja nč morte iskat stanovanje pa to, pa ti damo papir.</i>	Prošnje za pomoč na Centru za socialno delo	Prošnje za pomoč	Prošnje	Izkušnja brezdomstva
6J38/1	<i>Jaz sam živeu tam 9 mesecov, je nezakonito, ane bi mogu recimo se pokat, ampak sam bio pa mal bl šokiran glede stanovanj, kako, kje, kako bi živeo naprej in ...</i>	Devet mesečno nedovoljeno bivanje v hiši bivše žene	Nedovoljeno bivanje	Bivanje	Izkušnja brezdomstva
6J38/2	<i>je pa to, da, če so bila vrata zaklenjena, kljuko sam jaz uniču ane od garaže, pa sam išo spat ane.</i>	Menjava kljuke v primeru zaklenjenih vrat	Nedovoljeno bivanje	Bivanje	Izkušnja brezdomstva
6J39/1	<i>Ker ona vidla ... pa samo policija je pršla skoraj usaj dan preverjat, jaz sam po svoje mislu, so kšnu škodo nardil, so pršli ponoč u čas ...</i>	Vsakodnevni prihodi policistov zaradi nedovoljeneg a bivanja	Vsakodnevni prihodi policistov	Prihodi policistov	Izkušnja brezdomstva
6J39/2	<i>ampak s tem, da jaz sm hodu nekam delat, sm delu zidarstvo z enmu, da nekej zaslužiš</i>	Opravljanje zidarskih del	Opravljanje dela	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
6J40	<i>in oni so začeli tut brezveze, ne vem policija su hodili, ker ni blo potreb, da oni hodajo ponoč, kako jaz ustanem ob dvajanstih pa ne vem kdo je na vrata, greš ... enkrat pa sm reku, da bom reku lejte ne pridite ponoč, ker ne vem, točn</i>	Vsakodnevni prihodi policistov zaradi nedovoljeneg a bivanja	Vsakodnevni prihodi policistov	Prihodi policistov	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>bom reku kako ... jaz bom mislu, da nekdo me bo zavaja na vrata, ve situacija kako, lahk mam jst kramp, mam stvari, predmeta, sm reku orožje pa res ga nimam ... in odprem vrata in lahk mi se odtrga, lahk su težave tu, da se razumem, ne da jaz vam grozim, ali pa jaz bom šu sam do komandirja na policiju in bom naroču to in to, ampak su bili prijazni, su rekli, ja res ... sam reku, če se da, dam telefonsku, pokličte kadarkoli za kašne izjave in to, ampak to pa res ni dobr ... ja normaln, da ne bi naredu kašna škodo za kaj, ne grem u bajte in iz bajte ...</i>				
6J41/1	<i>In jst to zavlačujem 8 mescou ... 8 mescou</i>	Osem mesečno nedovoljeno bivanje v hiši bivše žene	Nedovoljeno bivanje	Bivanje	Izkušnja brezdomstva
6J41/2	<i>in pol ko smo išli na sodišče in to bom pršu do tega, da to, dobr nezakonito sm naredu, ampak problematičn pa nism bio.</i>	Izkušnja sodišča zaradi nedovoljeneg a bivanja v hiši bivše žene	Izkušnja sodišča	Sodišče	Izkušnja brezdomstva
6J42	<i>In ona ko je vidla to, pač socialna in daje izjavo in to, da ti se odmakni iz hiše u Varno hišo ... in ona je šla.</i>	Odhod bivše žene v Varno hišo	Odhod partnerke	Odhod	Izkušnja brezdomstva
6J43	<i>Ko me ni blo podan, ona je prišla iz Varne</i>	Devet mesečno nedovoljeno	Nedovoljeno bivanje	Bivanje	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>hiše, uzet kšno stvar, ampak ni blo nč narobe ... in jst sm naredu to, da sm zavlačevau 9 mescou, nism išo.</i>	bivanje v hiši bivše žene			
6J44	<i>Je pa to, da pol na sodišče, men pride to, da nism išo takrat pravočasno, potem tut na drugo ne in je blo kršitve zakona dvakrat po tri mesca v dveh letih ... u dveh letih sam nardiš kej, pa te zaprejo, no to veš.</i>	Izkušnja sodišča zaradi dvakratne kršitve zakona	Izkušnja sodišča	Sodišče	Izkušnja brezdomstva
6J45	<i>Pol pa še eno sam naredu, da to je to blo ko sam kluko uniču in dao drugu, poj, k sm nadalvav še, da nizam išo naprej, ko su mi dali, morš it naprej, kam to, znajt se, ponujali so mi tuki ane, zavetišče, ampak jaz pa nizam hotu, nekak nerodno mi bio, mal zgublen, ampak ne pa tko hudo.</i>	Odlašanje z vključitvijo v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Odlašanje z vključitvijo v program	Odlašanje	Izkušnja brezdomstva
6J46	<i>In na sodišče sam bio na obravnavo ... je blo trikrat me občinska sodnica me prašala, če ne greš domu ... in jst sm uztraju, so rekl, če te mi pustimo kam greš ... sm reku u petnajst minuta sm spet doma tm, jest.</i>	Izkušnja sodišča zaradi nedovoljeneg a bivanja v hiši bivše žene	Izkušnja sodišča	Sodišče	Izkušnja brezdomstva
6J47	<i>A odvetnik sm imu, sm reku, ei kako bo te stvari, kako, kaj pričakuješ, jst sm paperje imu in to ... in jest občinska, kranjska trikrat me</i>	Obravnava na sodišču	Izkušnja sodišča	Sodišče	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>prašala, je bla pa še državna tožilka in ona prau ... prau bom išu domu, pa prau, zakaj greš domu, pa se znajt, pa se umir pa to, da ne bi išo ... oni so misl, da ko me bodo obravnal, da jaz bom išo, u petnajst minuta, da bom naredu kšn problem doma ne, čeprou ona je bla u varni hiši.</i>				
6J48	<i>In meni res mi padla zavesa, res več ne vidm izhoda in začeu premlevat pa enga porineš pa te zaprejo in to ...</i>	Občutek brezizhodne situacije	Brezizhodna situacija	Situacija	Izkušnja brezdomstva
6J49/1	<i>In državno tožilko upraša občinska, kaj pa vi rečete na to ... ona reče, *** jest sm državna tožilka, češ več kot pa občinska, sm razumu ... jest ti nekej oblubim, ampak dobr me poslušej, čeprou odvetniki te ne morejo zapret, ne, sam reč ti dej ne grem domu ... ona reče dobr me poslušej,</i>	Obravnava na sodišču	Izkušnja sodišča	Sodišče	Izkušnja brezdomstva
6J49/2	<i>žou mi je ... sm reku jst grem u zapor, jst grem u zapor!</i>	Odločitev za odhod v zapor	Odhod v institucijo	Zapor	Izkušnja brezdomstva
6J50	<i>Sm reku itak nimam kako živet, nimam kje spat, sm reku grem u zapor ... zakaj pa ... sm reku zapor, ima za jest ima za spat ... me praša za si bio kdaj ... sm reku nikol, nikdar!</i>	Odločitev za odhod v zapor zaradi pomankanja drugih možnosti	Odhod v institucijo	Zapor	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J51	<i>In državna tožilka prau, dobr me posluš, a odvetnik me gleda, ker mi je obljubo use prej na hodnik in me gleda, jst pa takrt res sam bio izgubljen ... sm reku hvala za use državni tožilk, nimam jst ... samo enkrat, ona nima pravice štirikrat uprašat, občinska, prau jst ti bom samo enkrat bom rekla ... če boš reku ne greš domu, ne boš zaprt ... in men mi se use oči in use in več nism vidu in rečem ne, jest bi šou u zapor. In reče žou mi je, jst sm ti ponudla in to in to, odvetnik ...</i>	Odločitev za odhod v zapor zaradi pomankanja drugih možnosti	Odhod v institucijo	Zapor	Izkušnja brezdomstva
6J52	<i>Ja sam išo za une dvakrat po tri dni, sm išo. Tam sm stau doker cajta avto policijskoj oziroma so me pelal ne s kombijem, z eno osebo ... in bio sam dvakrat po šest mesca, to je eno let ane ... in res tkole je išlo, prvič sm bio u zapor, za hrano, za mir ...</i>	Enoletno bivanje v zaporu	Bivanje v zaporu	Zapor	Izkušnja brezdomstva
6J53	<i>Ni blo ej, da bi reku neki ... Pa klub tem, jst sm imu bajto, ko sm imu šefa, k je bio kranjski šef, na *** in jest tut nism vedu, da je on tam, ker u *** on je biu, ampak u Radovlic zapor je propadu in so ga poslal</i>	Pozitivna izkušnja bivanja v zaporu	Bivanje v zaporu	Zapor	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>tuki. Jst pa ko grem, pa on men prau tam na hodniku kaj pa ti tle, pa sm reku bomo kdaj drugič ...</i>				
6J54/1	<i>Zdj jst bi reku najtežje samo takrat mi je blo ko sm pršu ...</i>	Vključitev v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju kot najtežja preizkušnja	Vključitev v program	Najtežja preizkušnja v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
6J54/2	<i>zdj pa navadu sm življenja kako.</i>	Navajenost na življenje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Navajenost na življenje v programu	Trenutno življenje	Izkušnja brezdomstva
6J55	<i>Prej bi reku taka panika, kako zdej, ajde uredu bol bi blo recimo, da bi meu stanovan nek, da si sam, dobim to CSD 65 let, denarno pomoč ane ...</i>	Občutki panike zaradi negotovosti v življenju	Občutki panike	Najtežja preizkušnja v obdobju brezdomstva	Izkušnja brezdomstva
6J56	<i>Ja, ampak na starostno ja.</i>	Prejemanje starostne pokojnine	Prejemanje pokojnine	Pokojnina	Izkušnja brezdomstva
6J57	<i>Je pa to, tuki je cenej življenje za živet, recimo od stanovanja do hrane, je garantirana hrana in to in mislm lačn nism, žejn nism in s ta denar se pokrije.</i>	Cenejše življenje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Cenejše življenje v instituciji	Cenejše življenje	Izkušnja brezdomstva
6J58	<i>Ko pa ti greš privat pa denar, pa elektrika in se nabere in ta denar ane ...</i>	Dražje življenje v lastnem stanovanju	Dražje življenje v lastni nastanitvi	Dražje življenje	Stanovanjska problematika
6J59	<i>Tkole ti bom reku. Lej mi smo skupi u en bajt in po kulturi in use, bi mogu bit res, da se ne sovražimo, ampak tut družina</i>	Primerjava družine s sostanovalci v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Primerjava družine s sostanovalci	Primerjava	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>je, pa družina nekdo izda od sebe ane, ker nekak sovraž tut če se družina mal večja ... ampak treba se znat brzdat, da ne bi pršlo do kašnga pretepa al pa porine ... zgodi se kdaj ...</i>				
6J60/1	<i>jst sm se navadu, da če mu rečeš kdaj ni lepo, ampak mal drgač se bo umiru, kot pa kašna klofuta ...</i>	Navajenost na na življenje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Navajenost na življenje v programu	Trenutno življenje	Izkušnja brezdomstva
6J60/2	<i>fajn nekak se živi.</i>	Zadovoljstvo z življenjem v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Zadovoljstvo z življenjem	Trenutno življenje	Izkušnja brezdomstva
6J61/1	<i>To mogoče, mal ljudi neprijaznost ...</i>	Neprijaznost družbe do brezdomnih oseb	Neprijaznost družbe	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
6J61/2	<i>bom reku tko čutiš se poniževan, recimo kot men ...</i>	Občutki ponižanja	Ponižanje	Negativna občutja	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
6J61/3	<i>ampak jst se izognem u mestu, ne čakam na to, da pride kdo do mene, da mi kej reče.</i>	Izogibanje srečanj z drugimi ljudmi	Izogibanje srečanj	Izogibanje	Socialna izključenost brezdomnih oseb
6J62	<i>Imeo sam ... imeo sam, ker mam že dol u družini, ker jaz sem hodu dol na obisk in je blo nerodn, ker res moja družina je spoštovala njo pa ona tut njih, ampak nekak to izpade pol ...</i>	Neprijetna srečanja s sorodniki	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
6J63/1	<i>So rekli, da sm najbolj jaz kriju kot pa ona ...</i>	Pripisovanje krivde za ločitev	Pripisovanje krivde	Krivda	Izkušnja brezdomstva
6J63/2	<i>sej pravim oni su zaščitili nje, ampak nisu bli protiv, ker</i>	Srečanja z družinskimi člani	Srečanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>su bli moja družina ... usi su bli tle na obisku, od mati do bratje use in je bla vedno prijazna tut do njih ... oni su vajk bili dobri ...</i>				
6J64	<i>Ja z njonima se razujem ja.</i>	Dobro razumevanje s starši	Srečevanja s sorodniki	Ohranjanje stikov	Izkušnja brezdomstva
6J65	<i>Mi smo nardili tko in tko sm uztraju. Jst sm trden glava ... če rečem, da bom naredu, bom naredu, če pa rečem, da ne bom naredu pa ne bom naredu, ampak hajde uredi, da ne bo panika ... in sm reku, da sm prekinu use, tko da. Stike se potrudla z mano pozdravit pa, da ostane use nepozabljivo, ampak jst sm pršu hitr do tega, ei bomo nardili tko. Ker jst začetak, takrat začet, če bi bil to danes obrnemo hrbet, ne ti men doužen nč, ne jst teb doužn nč ...</i>	Trdna osebna odločitev za ločitev z bivšo ženo	Odločitev za ločitev	Ločitev	Razlogi za brezdomstvo
6J66	<i>Jst mislm tko ... kot recimo pisarniška reče ane ... lahk se zgodi enmu biznismenu, enmu direktorju u 24 – ih urah in pride sm ane.</i>	Brezdomstvo kot možni izid za vse	Možni izid za vsakega	Možni izid	Stigmatiziranje brezdomnih oseb
6J67	<i>To jst priznam, to je lih tako kot bolezn, usi nekaj zgleđamo dost zdravi in to ampak ne vemo sami, ko pa greš h zdravniku pa zveš.</i>	Brezdomstvo kot bolezen	Možni izid za vsakega	Možni izid	Stigmatiziranje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J68/1	<i>No taka stvar me nis uprašala ... in ko sm pol jst pršu tlele, on prijatel mi je reku ja sam bio tam ***, tam je dobr ...</i>	Pozitivna izkušnja prijatelja o bivanju v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Priporočila prijatelja	Priporočila	Izkušnja brezdomstva
6J68/2	<i>sm reku nerodn mi je šu, ker ne poznam ljudi in to ...</i>	Občutki sramu ob vključitvi v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Sram pred vključitvijo v program	Sram	Izkušnja brezdomstva
6J69/1	<i>je reku gremo mi *** samo gledat, ne bo ti tam in so me sprejeli, so me tko sprejeli, pa da bi rekl kritiziral me niso, lepo so me sprejeli, lepo so me in jaz sam bio ...</i>	Prijazen sprejem v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Prijazen sprejem	Razmere v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Izkušnja brezdomstva
6J69/2	<i>in je blo dobr, sej praum, jaz težav nism imao ne iz pisarne, ker pisarna nobenmu težav ne nastaja, kokr časa si ... prave ljudi sm spoznau iz pisarne pa nej bodo use tut te javne delovke pa use.</i>	Pozitivna izkušnja bivanja v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju	Pozitivna izkušnja bivanja v programu	Razmere v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju	Izkušnja brezdomstva
6J70	<i>Ne čutm se slab ampak bol bi pa blo da nisi, tk ljudi smo ... vidš eno stvar, bol, da mu ne rečeš, čeprou vidš, bol, da mu ne rečeš, bol se ti spleča, zato ker drug nej reče ...</i>	Želja po ne biti brezdomna oseba	Ne biti brezdomna oseba	Ne biti	Stigmatiziranj e brezdomnih oseb
6J71	<i>Mam.</i>	Imetje zdravstveneg a zavarovanja	Zdravstveno zavarovanje	Zavarovanje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J72	<i>Izkušnje nimam jst zdravstvene, mam izkušnje ... jaz sam bio u bolnic, mam</i>	Imetje izkušenj z zdravstvenim sistemom in	Imetje zdravstvenih izkušenj	/	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>izkušnje kako su se zdravstveno ponášali vame, kar je treba zdravstveno sestre, zdravniki, zdravnice ... pa ne samo zame, zdej da bi reko, jaz sam bio na Golnik.</i>	zdravstvenimi delavci			
6J73/1	<i>Tuki je bla tuberkuloza in takrt sam jaz bio na Kosovem ko sam slišu za enga varnostnika, smo imeli stike in jest sm mislu bit še en tedn dol, ko sm slišou to hitr, da se pokam, da ne bojo doma, da ne bom to razširu, a ga mam al ga nimam ...</i>	Strah pred okužbo s tuberkulozo	Strah pred okužbo	Strah	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J73/2	<i>in pridem sem nazaj, vsi so bli preventiva gor na Golnik in mene *** tko, da me bo pelala na pregled tko testiranje in to.</i>	Odhod na testiranje za tuberkulozo	Testiranje za tuberkulozo	Testiranje	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J74	<i>Sekirau sm se dol, nism upau ... kaj men kako pokaže in zdravnica jo uprašam, bojim se, da dol, moja mati stara, otroc i to me sram povedat ... ker doma so rekl, zakaj jst grem en tedn prej, čudn je to blo, se pokao on ... in zdravnica pravi ne, okužba je, ni garantirano, ni možnosti, da ti si okužu koga dol.</i>	Strah pred okužbo s tuberkulozo ostalih članov družine	Strah pred okužbo	Strah	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J75	<i>Nisam pa hotu tle, zdravila so dal iz pisarna, terapije pa to ... nism hotu uzet, ker sm imu izkušnjo u zapor,</i>	Odklanjanje zdravil v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju zaradi	Odklanjanje zdravil	Odklanjanje	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>usi tisti k so bli z mamilam pa druge stvari, pride paznik in potala zjutrej terapijo v sobo ... to mi ni blo jasn, eni skrivajo pod jezikom in kombinirajo tist, po dve, tri skupej in tist melejo ane ... to je zapor ane, to ne očitam ...</i>	izkušnje zapora			
6J76	<i>Dobar, dobar. Da bi se zahvalu ... jest sam, zdej greju u penziju generacija i to. Jaz sam bio 2013, dobri so bli do mene od začetak zdravniki, usi in mal mi je nerodn rečt ampak resnica je ... je bio direktor i ja sam imao dobre odnose z direktorjem ... bi reko kako z direktorjem, jaz nekje ... resnica, jaz dobim iz bolnice usake tri mesca revijo, piše tam kok zapolsnih, piše .. ampak sam jest dobim anonimno, jest ne dam drugim brat, pol pa da trobezla tko pa tko. In jaz sam tam te okraske sam naredu, čez 5000, noč in dan.</i>	Zgolj pozitivne izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Pozitivne izkušnje	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J77	<i>Nisam hotu terapije tle uzet, nisam hotu, sem reku sej to samo u zapor ane. Romina pa me še enkrat pelala k zdravniku na Golnik, na preiskave. In jst sm progovoru</i>	Odklanjanje zdravil v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju zaradi izkušnje zapora	Odklanjanje zdravil	Odklanjanje	Izkušnja brezdomstva

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>zdravnici, sam reku jaz sam bio u zapor, prvič kot prvič to in to in zakaj pisarna more terpaije, sam reku jaz hočem listek, da piše in u sob in bom uzet do minute! In sam dobar pacient bio tam, ker deset minut terpaija, bio sam pa tkole kokr donc u bolnic ...</i>				
6J78	<i>Men nikakor nism čutu to, da bi reko jaz sam brezdomc, da oni to gledajo.</i>	Odsotnost drugačne obravnave zaradi statusa brezdomne osebe	Odsotnost drugačne obravnave	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J79	<i>Pa ne samo na Golnik, to rečem resnica, ka sam se jaz potrudu, kako so od sestre, zdravice ne ne ne, da te gledajo nekaj drgač pa ono, a ne sam zarad mene za vse paciente, kad sam bio na Golnik ... bio sam tut u Sežana tam za terapevticama, ampak to so me oni klicali, ko sam poslau jim eno škatlo in su rekli, a lahk pride on k nam, tam škraje in papirje. In bom reku Golnik pa Sežana, mam pa tut neke izkušnje ... sam bio tut u Ljubljana u Kliničnem oziroma u nevrološkom sam bio.</i>	Pozitivne izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami po celotni Sloveniji	Pozitivne izkušnje	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J80	<i>Tko bom reku na kratko, ne sam teh k jih poznam, za</i>	Dobro urejen zdravstveni	Zdravstveni sistem v Sloveniji	Zdravstveni sistem	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>vse sam reku, zdravstvena use kar tudi nisam bio upam, da je u Sloveniji uredu, res, za vse, upam, upam.</i>	sistem v Sloveniji			
6J81	<i>A ne ne to ne, to nikol nism uporablju res.</i>	Pomankanje uživanje vitaminov	Uživanje vitaminov	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
6J82/1	<i>Kar je blo use navadne stvari i to ...</i>	Uživanje preprostih živil	Preprosta živila	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
6J82/2	<i>pivo sam rad imao,</i>	Uživanje piva	Uživanje alkohola	Uživanje	Izkušnja brezdomstva
6J82/3	<i>2007 sam nehau,</i>	Prenehanje uživanja piva leta 2007	Prenehanje uživanja alkohola	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
6J82/4	<i>tut kašno vodko na tri dni, a pivo sam imao ko voda, voda nisam pio.</i>	Redno uživanje piva in drugih alkoholnih pijač	Uživanje alkohola	Uživanje	Izkušnja brezdomstva
6J83	<i>Ampak enkrat je pršlo tko, a ne da sam neho, ker ne moreš nehat, ker tut za kadit sam zato, pet, šestkrat sm probu, a ne morem nehat.</i>	Prenehanje uživanja piva	Prenehanje uživanja alkohola	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
6J84	<i>Piva mi se sam prekinla ... doma kislo zelje, tista voda se pije, prvo, drugo, tretto, en teđn pijem in gotovo ... ko sam išo u mest, nekdo će je reko boš pio pir, z mano je konc, sam išo u gostilno, oni čudili so se, deci nisam mogu spit ... tako da nisam bio problematičan alkoholik res ne ...</i>	Prenehanje uživanja piva	Prenehanje uživanja alkohola	Skrb za svoje zdravje	Skrb zase
6J85	<i>Ja vedno ja.</i>	Vedno omogočen dostop do zdravniške pomoči	Dostop do zdravniške pomoči	Dostop	Izkušnje z zdravstvenim sistemom

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J86	<i>Ja, občasno ja. Da neki je, člounk sam seb ve, kaj se ti dogaja ... ajde čakaš en dan in da ne bo hudo, že veš kaj ti je ...</i>	Občasno obiskovanje zdravnika	Obiskovanje zdravnika	Izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami	Izkušnje z zdravstvenim sistemom
6J87	<i>Firmu sam imao ...</i>	Imetje lastnega podjetja	Lastno podjetje	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J88/1	<i>Ja, pol pa začelo propadat ane,</i>	Začetek propada lastnega podjetja	Izguba zaposlitve	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J88/2	<i>pol pa sam s.p. tut takrat je blo in sam delu use kanalizacijo skopau, za javne luči, za vodovod sm delu, u Ljubljan javna razsvetljava use. Tele luči, nekdej leta 81 v Ljubljan kar so avtobusne ... to je blo od stavbe do stavbe drati so bli in to sm pa jest postavlu, javne razsvetljave, firma moja je bla. Normalno tehnika, ne morš une stange gor dvignat, ampak izkopau use in semaforje poj sm imu celu leto oprat, oprat sm jih mogu celo sezonu, pridem do konca pa spet znova.</i>	Imetje s.p. – ja, za postavljanje javne razsvetljave	Lastno podjetje	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J89	<i>Pol sm imu izkope, pa zidarska ...</i>	Opravljanje zidarskih in drugih del	Poklic zidarja	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J90	<i>Jaz sam imu, da bi reku use skupi 17 let in jst sm počaku do starostne. Zpiz mi je reku raj počak starostno, ker od tega kar</i>	Pridobljenih 17 let delovne dobe	Pridobljena delovna doba	Delovna doba	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>maš ti dobiš malo in je pa res bolj starostno, k pride tm okol *** evra.</i>				
6J91/1	<i>Bio sam, recimo na zavodu i to,</i>	Prijavljenost na Zavodu za zaposlovanje	Prijavljenost	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J91/2	<i>ampak pol sm nadaljeval na črno in to ... use, usa zidarska, postavljanje ploščic in to ...</i>	Opravljanje zidarskih in drugih del na črno	Zadnja zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J92	<i>Ene pet, šest let.</i>	Večletno opravljanje dela na črno	Zadnja zaposlitev	Zaposlitev pred obdobjem brezdomstva	Življenje pred obdobjem brezdomstva
6J93	<i>A tle pa ne več ne.</i>	Odsotnost zaposlitve v obdobju brezdomstva	Odsotnost zaposlitve	Zaposlitev v obdobju brezdomstva	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J94/1	<i>Tle u zavetišču, tkole bom reku, da rečem si u zavetišču, jst sm padu na socialno ane in da ne fašem, bol da nimam i to, ker kaznivo je več.</i>	Odsotnost dela zaradi prejemanja denarne socialne pomoči	Prejemanje denarne socialne pomoči	Denarna socialna pomoč	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J94/2	<i>Če pa ne bi imao socialne pa človek more nekaj preživeti, lahk bi pršu kakšna kazn ...</i>	Potreba po iskanju dela v primeru odsotnosti denarne socialne pomoči	Potreba po iskanju zaposlitve	Iskanje zaposlitve	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J95	<i>Lej jst napake sam naredu, ampak več dnarja sam imu če sam išo na črno.</i>	Večje plačilo v primeru dela na črno	Prednosti dela na črno	Prednosti	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J96/1	<i>Tko bom reku, a je tko al pa ni ... tok ljudi so eni mladi eni to, mal alkohol, mal ono i drugo,</i>	Nezmožnost dela zaradi alkohola	Nezmožnost opravljanja dela	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J96/2	<i>ampak jst to ne bi prstao.</i>	Prednosti opravljanja dela pred nedelom	Prednosti opravljanja dela	Prednosti	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J97	<i>Raj bi išo u zaposlitev kot pa čakati 15 let sam na</i>	Prednosti opravljanja dela pred	Prednosti opravljanja dela	Prednosti	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
	<i>to socialno, ni dobro.</i>	čakanjem na denarno socialno pomoč			
6J98	<i>Lej nekak sm za ene 70 procentov, da res nočejo.</i>	Pomankanje želje za delo pri brezdomnih osebah	Pomankanje želje za opravljanje dela	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J99	<i>Ker samo s to socialko, pa tlele recimo je toplo, maš garantiran use, je use nekak ... pač maš.</i>	Pomankanje želje za delo zaradi zagarantirane ga preživetja	Pomankanje želje za opravljanje dela	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J100	<i>Kokr kašn je in reče ah kaj če mi men to ... je blo učas tle *** je nasprot .. delavci naglas je prišo več je socialka kok mi je plača ...</i>	Višja denarna socialna pomoč kot mesečna plača	Prednosti denarne socialne pomoči	Prednosti	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J101/1	<i>Zdle da bi reku, so obstajale te stvari, ampak bol ne ...</i>	Pomanjkanje želje za opravljanje dela v trenutnem obdobju življenja	Pomanjkanje želje za opravljanje dela	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J101/2	<i>ker mislm, da nism navezan, al grem recimo dol, mam možnost use mi plačajo, v Nemčiji mam družine, naša je razširjena, sorodstvo in to, da sm dovolj dobro z njimi in mi rečejo, zakaj ne prideš al u Švico al pa u Nemčijo, mam brata, mam sestro ... sestra ma velka družina, so u Švic, so kupili bajto, so zrasli tam vnuki, hčerke ... da bi reku, čez 100 imam, al pa u Avstriji, pousod ...</i>	Pomanjkanje želje za opravljanje dela zaradi možnosti finančne pomoči družine	Možnost finančne pomoči družine	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J101/3	<i>samo jst tle en cajt ulečem, grem tut dol ane družina ... da bi se zaposlo potem sm zaseden, ne uspem ...</i>	Nezmožnost zaposlitve zaradi obiskovanja družine	Obiskovanje družine	Ovire pri zaposlovanju brezdomnih oseb	Zaposlovanje brezdomnih oseb
6J102	<i>Pa meni je ... lej prvo to pride znotraj družine, ampak pomen je tut družba in če ne poznam človeka sam vidm in mi je zamenljiva vidm druge pa druge ...</i>	Začetek doma znotraj družine	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
6J103	<i>A kot dol?</i>	Enačenje doma z domom na Kosovu	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
6J104	<i>Ja je tko ... to zdj je mal ono drugo. Sej kot sm reku, če bi imu naprimer kot stanovanj je nekej recimo pride ti nekdo gost, al pa recimo rečem gremo h men na kavo to velik pomen.</i>	Dom kot imetje lastnega stanovanja	Definicija doma	Dom	Stanovanjska problematika
6J105/1	<i>Sej jst sm takrt uložu na občini in bi lahk jest dubu ker je bio en varnostnik ...</i>	Oddaja vloge za občinsko stanovanje	Oddaja vloge	Iskanje nastanitve	Stanovanjska problematika
6J105/2	<i>jest sm bio pol peti na vrst na občini ampak jst sm pa damo napačno, tut ona, ki je iz občine me pisala in pol se komisija ... nism pa dau naslova tle in bi lahko dubu ampak nism pa mogu več ...</i>	Nezmožnost pridobitve občinskega stanovanja zaradi napake	Nezmožnost pridobitve nastanitve	Iskanje nastanitve	Stanovanjska problematika
6J106	<i>Aaa seveda da bi si!</i>	Želja po lastnem stanovanju	Želja po lastni nastanitvi	Želja	Stanovanjska problematika

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija	Tema
6J107	<i>Ne vem, spet tkole bom reku, dražji pride če grem kamrkoli drgam.</i>	Dražje življenje kjerkoli izven Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju	Dražje življenje v lastni nastanitvi	Dražje življenje	Stanovanjska problematika
6J108/1	<i>Pol pa res ceu cajt moreš merkat, da prideš do konc mesca, tle pa še se da nekaj, od konca do konc mesca nisi brez dnarja. Jst bi reku men ostane od konca do konca mesca kokr je tle strošek stanovanja in kadim stroške nardim, ne pijem, v lokalu samo kašno kavo al pa Schwepps če je kdaj al pa sok ampak na koncu mesca use te stroški itak men sto evra imam dokercajta penziju ...</i>	Potreba po varčevanju denarja v primeru življenja v lastnem stanovanju	Dražje življenje v lastni nastanitvi	Dražje življenje	Stanovanjska problematika
6J108/2	<i>če bi kje drugje treba bi si sposodt s kermu, lahko je sposodt ampak težji je pol da vrneš in če ti da nekdo morš mu dat, to pa absolutno ...</i>	Potreba po sposojanju denarja zaradi dražjega življenja v lastnem stanovanju	Dražje življenje v lastni nastanitvi	Dražje življenje	Stanovanjska problematika
6J109	<i>Ne vem res, vedno mislim na sebe, da se bom že znajdu ane, ker druge stvari imam, ne vem kaj sm hotu rečt.</i>	Sposobnost samostojnega spopadanja z življenjem	Samostojno spopadanje	Spopadanje	Stanovanjska problematika

9.3. Priloga C: Osno kodiranje

ŽIVLJENJE PRED OBDOBJEM BREZDOMSTVA

➤ POTEK ŽIVLJENJA

- Rojstvo
 - Rojstvo leta 1966 (1S1)
 - Rojstvo na Hrvaškem (3M4)
 - Rojstvo na Kosovem (6J9)
- Šolanje
 - Obvezno obiskovanje šole (1S3/1)
 - Delno uspešno šolanje (1S6/1)
 - Uspeh, zaradi spodbujanja staršev in okolice k šolanju (4N1)
- Pomoč bližnjih
 - Izostanek iz vrtca, zaradi varstva starih staršev (1S3/2)
- Minimalistično življenje
 - Denarja ni bilo na pretek (1S3/3)
- Enostarševska družine
 - Življenje z mamo in sestro brez očeta (1S4/1)
- Družinska tragedija
 - Očetov samomor (1S4/2)
- Ravnesje v življenju
 - Prisotnost dobrega in slabega (1S5)
 - Lepi in težki trenutki (1S15)
 - Prisotnost dobrega in slabega v otroštvu (3M3)
 - Dobro življenje do 15. leta (3M5)
- Izkušnje s Centrom za socialno delo
 - Pozitivna izkušnja s socialno delavko v Škofji Loki (1S14/1)
- Stabilno finančno stanje
 - Imetje denarja zaradi prihrankov (2B9)
- Imetje prihrankov
 - Imetje velikih prihrankov za avtomobil (2B19)
- Velike količine dela
 - V mladosti opravljanje velikih količin dela na kmetiji (2B27/1)
 - Neprestano opravljanje kmečkih opravil (2B29)
 - Neprestano delo na kmetiji, tudi v času obiskovanja srednje šole (2B30)
- Strogost starša
 - Strogost očeta (2B27/2)
 - Prepoved obiskovanja pristočasnih dejavnosti, zaradi dela na kmetiji (2B28)
 - Prepoved obiskovanja pristočasnih dejavnosti s strani očeta (2B33)
 - Očetov ultimat za šolanje (4N4)
- Nepoznavanje iger z žogo
 - Nepoznavanje žoge in iger z žogo (2B31)
 - Strah pred žogo (2B32)
- Udeleževanje kulturnih dejavnosti pred obdobjem brezdomstva
 - Prihod v Kranj zgolj v primeru možnosti obiska opere (2B108/1)
 - Udeleževanje kulturnih dejavnosti v Cankarjevem domu (2B108/2)
- Občutja
 - Občutja o življenju (3M1)
- Izkušnja zapora
 - Odhod v zapor, zaradi pretepaštva (3M9/1)
 - 14 – mesečno bivanje v zaporu (3M10)

- Zasluzek denarja z delom v zaporu (3M11)
- Vzorno obnašanje v zaporu (3M12)
- Poškodba
 - Zlom kolka (3M9/2)
- Premestitev
 - Premestitev iz zapora v Psihiatrično bolnišnico v Begunjah (3M16/2)
- Odhod od doma
 - Odhod od doma zaradi nerazumevanja s starši (3M65)
- Težave
 - Zatekanje v težave (3M66)
- Otroštvo
 - Odlično otroštvo (5F4)
 - Nепrestano raziskovanje kot otrok (5F5/1)
- Družinsko življenje
 - Imetje žene in družine (4N5)
 - Želja po boljšem družinskem življenju (5F5/2)
 - Možnost ustvarjanja družine (5F98)
 - Življenje skupaj z bivšo ženo in njenima otrokoma v nedokončani hiši (6J5)
 - Skupna vselitev v hišo z ženo in otroci po šestih mesecih (6J6)
- Delavska družina
 - Življenje v delavski družini (5F6)
- Selitev iz ene države v drugo
 - V otroštvu prihod iz Bosne v Slovenijo (5F7/1)
- Težavno prebijanje iz meseca v mesec
 - Težavno prebijanje iz meseca v mesec zaradi majhnega zasluzka (5F38/1)
- Zakonsko življenje
 - Življenje skupaj z ženo do leta 1976 (6J1)
 - Zakonsko življenje do leta 2009 (6J4)
 - Življenje skupaj z bivšo ženo v *** (6J14)
 - Bivanje v *** skupaj z bivšo ženo, od leta 1976 (6J24)
- Spoznavanje bivše žene
 - Spoznavanje bivše žene v ljudski menzi v Kranju (6J2, 6J3)
 - Spoznavanje bivše žene tekom prijateljstva (6J7)
 - Spoznavanje bivše žene tekom njene zaposlitve (6J11)
- Zbliževanje z bivšo ženo
 - Zbliževanje z bivšo ženo po smrti njenega moža (6J8, 6J10)
 - Zbliževanje z bivšo ženo na skupni zabavi na *** (6J12)
 - Skupni sprehodi z bivšo ženo do njenega doma (6J13/1)
- Prihod v Slovenijo
 - Prihod v Slovenijo maja, leta 1972 (6J15)
- Vojaški rok
 - Služenje vojaškega roka na Ptujju (6J16)
 - Imetje karakteristik dobrega vojaka (6J18)
- Nepoznavanje jezika
 - Nepoznavanje slovenščine (6J20/2)

➤ STARŠI

- Zaposlitev starša
 - Oče opravljal poklic voznika avtobusa (4N2)

➤ POTOVANJA

- Potovanja v otroštvu

- Obisk Nice in Monte Carla pri petih letih (4N3)

➤ NASTANITEV PRED OBDOBJEM BREZDOMSTVA

- Nastanitev pri starih starših
 - Bivanje v Škofji Loki pri starih starših (1S2/1)
- Nastanitev v občinskem stanovanju
 - Selitev v občinsko stanovanje, ki ga je dobila mater (1S2/2)
 - Pridobitev občinskega stanovanja (3M72)
- Imetje nastanitve
 - Imetje ogromne sobe (2B16)
 - Imetje dveh stanovanj (4N71)
- Sprememba nastanitve pred obdobjem brezdomstva
 - Sprememba nastanitve, zaradi lažje organizacije dela (2B17)
- Nastanjenost na kmetiji v ***
 - Bivanje na kmetiji v *** (2B26/1)
- Imetje nastanitve v najemu
 - Imetje sobe v najemu (2B101/2)
 - Večletno življenje kot podnajemnik (2B102)
 - Druženje z najemodajalci ob popoldanski kavi (2B103)
- Nastanitev pri prijatelju
 - Bivanje pri prijatelju iz Razdelilnice hrane Kranj (5F1/1)
- Nastanjenost v mestu
 - Bivanje v mestu Kranj (6J23)

➤ ZAPOSILITEV PRED OBDOBJEM BREZDOMSTVA

- Pridobitev zaposlitve
 - Takojšnja pridobitev zaposlitve, s pomočjo sosede (1S6/2)
- Napredovanje na delovnem mestu
 - Na začetku na delovnem mestu čistilke, kasneje premestitev na delo za tekoči trak (1S7/1)
- Pozitivno delovno okolje
 - Prijazni sodelavci (1S7/2)
- Zaposlitvene možnosti
 - Neuspešna pridobitev zaposlitve (1S10/1, 1S10/3)
 - Številne zaposlitvene možnosti (6J17, 6J20/1)
 - Ponudba za delo s strani znanca (6J19)
- Iskanje zaposlitve pred obdobjem brezdomstva
 - Neustrezna telesna višina za pridobitev zaposlitve (1S10/2)
 - Vztrajanje v iskanju nove zaposlitve (5F70)
 - Aktivno iskanje zaposlitve zaradi zahtev Zavoda za zaposlovanje (5F74)
 - Prenehanje iskanja zaposlitve (5F75)
 - Iskanje zaposlitve na Zavodu za zaposlovanje (6J21, 6J22)
- Odsotnost z dela
 - Ob morebitnem prehladu koriščenje nadur (1S46/3)
 - Izogibanje odsotnosti z dela (2B57/1)
- Zadnja zaposlitev
 - Zadnja zaposlitev na *** na *** (1S56)
 - Zadnja zaposlitev v tovarni *** v *** (5F66/1)
 - 18 – mesečno opravljanje dela v zadnji zaposlitvi (5F66/2)
 - Opravljanje zidarskih in drugih del na črno (6J91/2)
 - Večletno opravljanje dela na črno (6J92)
- Izguba zaposlitve

- Izguba zaposlitve zaradi stečaja (1S57, 5F68)
- Izguba zaposlitve zaradi stečaja podjetja (5F67/1)
- Začetek propada lastnega podjetja (6J88/1)
- Samostojno opravljanje dela
 - Samostojno opravljanje dela na prejšnjem delovnem mestu (1S64)
- Delo
 - Velike količine dela (2B1)
- Delo v državni ustanovi
 - Sprva delo na *** fakulteti (2B2)
- Sprememba zaposlitve
 - Ukinitvev prvotenga dela in nova zaposlitev v trgovini in skladišču (2B3)
- Raznolike zaposlitve
 - Imetje dveh služb, v trgovini *** in v skladišču (2B4)
 - Opravljanje dela kot gradbinec, gozdar in še mnogo več (3M7)
- Delo v piceriji
 - Opravljanja dela v piceriji v Ljubljani (2B5)
 - 33 – letno delo kot dostavljaec pic (2B53/1)
 - Opravljanje dela v piceriji skozi celotno življenje (2B90)
- Urnik dela
 - Naporen urnik dela čez dan (2B6)
- Delo kot nočni varnostnik
 - Opravljanje dela nočnega varnostnika v tovarni (2B7)
- Utrujenost zaradi dela
 - Utrujenost zaradi poznega dela na dveh delovnih mestih (2B8)
- Nprekinjena zaposlitev
 - 25 let neprekinjene zaposlitve (2B53/2)
 - Nprekinjena zaposlitev v različnih podjetjih (4N63)
- Pošiljanje prošenj za delo pred obdobjem brezdomstva
 - Pisanje prošenj za delo in oddaja le teh na dežurni pošti v Ljubljani (2B91)
 - Pošiljanje prošenj za delo pred obdobjem brezdomstva (2B92)
- Opravljanje dela skupaj s sodelavcem
 - Opravljanje dela v tovarni *** skupaj s sodelavcem *** (2B107)
- Zgodnja zaposlitev
 - Pričetek dela pri 14 – ih letih (3M6)
 - Zadnja zaposlitev pri **** ** (3M54)
- Opravljanje poklica hišnika
 - Opravljanje poklica hišnika v hostlu v *** (3M15/1)
- Stečaj mnogih podjetij
 - Ob osamosvojitvi Slovenije je mnogo podjetjem sledil stečaj (5F67/2)
- Zaposlitev pri zasebniku
 - Zaposlitev pri zasebniku in velik zaslužek (6J13/2)
- Uspešnost na delovnem mestu
 - Izvolitev za predsednika mladine v podjetju (6J25)
- Lastno podjetje
 - Imetje lastnega podjetja (6J87)
 - Imetje s.p. – ja, za postavljanje javne razsvetljave (6J88/2)
- Poklic zidarja
 - Opravljanje zidarskih in drugih del (6J89)
- Prijavljenost
 - Prijavljenost na Zavodu za zaposlovanje (6J91/1)

➤ POGLED NA BREZDOMNE OSEBE

- Označevanje brezdomnih oseb, kot klošarjev

- Oznaka klošarja, kljub dejstvu, da so bili dobri ljudje (1S39/1)
- Izgobianje brezdomstvu
 - Upanje po izogibu življenja kot brezdomna oseba (1S39/2)
- Izogibanje označevanju
 - Opustitev označevanja brezdomnih oseb kot klošarjev (1S39/3)
- Nespremenjen pogled
 - Enak pogled na brezdomne osebe sedaj, kot pred obdobjem brezdomstva (3M36/1)
- Pomankanje vsega
 - Brezdomna oseba, kot oseba brez stanovanja in vsega ostalega (3M37)
- Odsotnost razmišljanja o brezdomnih osebah
 - Odsotnost razmišljanja o brezdomnih osebah v obdobju študija (4N43/1)
 - Pomankanje vednosti o tem, da brezdomstvo obstaja (4N43/2)
- Posebneži
 - Brezdomne osebe kot posebneži (5F34)
- Osebe, ki prosjačijo pred trgovskimi centri
 - Brezdomne osebe kot osebe, ki pred trgovskimi centri prosjačijo za denar (5F35)
- Napačno početje brezdomnih oseb
 - Čakanje pred trgovino in prosjačenje za denar brezdomnih oseb kot napačno početje (5F36)
- Nujnost zaposlitve brezdomnih oseb
 - Zaposlitev in delo brezdomnih oseb, namesto prosjačenja (5F37)
- Odsotnost pomoči brezdomnim osebam
 - Odsotnost želje za pomoč brezdomnim osebam (5F38/2)

➤ ZANIKANJE NASILJA

- Zanikanje fizičnega nasilja
 - Zanikanje izvajanja fizičnega nasilja nad bivšo ženo (4N33/3)

➤ PROSJAČENJE

- Prosjačenje za denar
 - Odsotnost prosjačenja za denar (5F38/3)

➤ ZMOŽNOST

- Zmožnost za delo
 - Zmožnost za delo pred 30 – imi leti (5F71)
 - Izguba zmožnosti za delo (5F72)

IZKUŠNJA BREZDOMSTVA

➤ OHRANJANJE STIKOV

- Snidenja s sodelavci
 - Ponovna srečanja in pogovori z bivšimi sodelavci (1S8)
- Srečanja s sorodniki
 - Sorodniki po mamini strani (1S35)
 - Srečevanja s stricem, ki je bivši športnik (1S37/1)
 - Obiskovanje in klepet s sestro, ki živi v *** (1S37/2)
 - Občasno obiskovanje očeta (3M68)
 - Stiki s hčerko (3M75/1)
 - Pomankanje srečanj z mlajšo hčerko (3M75/2)
 - Dobro razumevanje s starejšo hčerko (3M75/3)
 - Neprijetna srečanja s sorodniki (6J62)
 - Srečanja z družinskimi člani (6J63/2)
 - Dobro razumevanje s starši (6J64)

➤ NASTANITEV V OBDOBJU BREZDOMSTVA

- Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju
 - Premestitev v Zavetišče za brezdomne osebe (1S14/2)
 - Določba socialnih delavcev za prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju (2B25)
 - Postopen prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju (3M14)
 - Polletno bivanje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (3M17)
 - Zglasitev v pisarni Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju (5F1/3)
- Izselitev iz nastanitve
 - Izselitev iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju (1S16/1)
- Ohranitev nastanitve
 - Kontinuirano plačevanje najemnine v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (1S16/2, 1S17)
- Sprememba nastanitve
 - Bivanje v *** (1S18)
 - Tri mesečno bivanje v Psihiatrični bolnišnici v Begunjah (2B24)
- Neustrezna nastanitev
 - Zahtevni pogoji v novi nastanitvi (1S19/1, 1S20)
 - Nemirni in hudobni trenutni sostanovalci (2B104)
- Trenutna nastanitev
 - Trenutna nastanjenost v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (2B18)
 - Prihod v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju, konec avgusta (2B34)
 - Selitev (4N24)
- Prihod
 - Prihod v Kranj (2B109)
- Bivanje na ulici
 - Večletno bivanje v *** (3M15/2)
 - Bivanje v *** skupaj z *** (3M18)
 - Življenje na ulici skupaj z *** (3M20)
 - Samostojna odločitev za bivanje na ulici (3M21, 3M31/2)
- Imetje strehe nad glavo
 - Imetje strehe nad glavo za razliko od nekaterih (3M76/1)
- Nestabilna nastanitev
 - Raznolika mesta za prenočevanje (4N26)
 - Prenočevanje na kavču v pisarni (4N27/3)
 - Današnja prenočitev na dotični ulici (4N28)
 - Potrebna izselitev iz trenutnega stanovanja zaradi obravnave na sodišču (5F1/5)
- Bivanje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju
 - Eno leto in pol bivanja v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F2/2)
- Takojšnja nastanitev
 - Takojšnja nastanitev v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju (5F12)
- Imetje sobe v najemu
 - Imetje najete sobe v okviru takratnega programa Centra za socialno delo Kranj (5F91)

➤ PREHRANA

- Možnost toplega obroka
 - Vračanje v Razdelilnico hrane v Kranju po topel obrok (1S19/2)
 - Pridobivanje živil preko Rdečega križa (1S19/3)
 - Možnost toplega obroka zaradi delovnega časa (2B84)
- Neurejena prehrana
 - Neurejena prehrana, zaradi neznanja kuhanja (2B40)
- Organizirana prehrana
 - Deljenje obrokov (2B52)
- Odsotnost toplega obroka
 - Odsotnost toplega obroka v primeru delovnega časa (2B85)

- NAJTEŽJA PREIZKUŠNJA V OBDOBJU BREZDOMSTVA
 - Grožnje s fizičnim nasiljem
 - Grožnje ostalih sstanovalcev v zavetišču s fizičnim nasiljem (1S21)
- POZITIVNA OBCUTJA
 - Zadovoljstvo
 - Zadovoljstvo s trenutnim življenjem (1S23, 1S24/2)
 - Vedno boljše počutje zaradi odhoda iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju (3M2)
 - Izboljšanje
 - Postopno izboljševanje zadev (4N29/1)
- SPORI
 - Spori s trenutnim sstanovalcem
 - Manjši spori z **** (1S24/1)
- DOBRO RAZUMEVANJE
 - Želja po dobrem razumevanje
 - Želja po dobrem razumevanju s partnerjem (1S72/1)
- TRENUTNO ŽIVLJENJE
 - Grenko – sladko življenje
 - Prisotnost dobrega in slabega v življenju (1S72/2)
 - Navajenost na življenje v programu
 - Navajenost na življenje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J54/2, 6J60/1)
 - Zadovoljstvo z življenjem
 - Zadovoljstvo z življenjem v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J60/2)
- GROŽNJE
 - Grožnje fizičnega nasilja
 - Grožnje fizičnega nasilja s strani dveh sstanovalcev v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (1S76/2)
- NESPREMENJENOST
 - Želja po nespremenjenosti
 - Želja po odsotnosti slabega (1S78)
- DOSTOPNOST
 - Dostopnost temeljnih dobrin
 - Omogočen dostop do hrane (1S79)
- NAJVEČJI IZZIV V OBDOBJU BREZDOMSTVA
 - Nezmožnost pridobitve voznškega dovoljenja
 - Težave s psihologinjo v Kranju (2B12)
 - Nezmožnost opraviti psihološki test pri psihologinji (2B13)
 - Onemogočeno opravljanje voznškega izpita, zaradi nepopustljive psihologinje (2B14)

- SMRT
 - Smrt bližnjih
 - Smrt staršev (2B26/2)
- SEZNANJENOST
 - Seznanjenost znancev
 - Seznanjenost znancev o bivanju v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (2B35/1, 2B36)
 - Seznanjenost s trenutno življenjsko situacijo
 - Seznanjenost drugih s trenutno življenjsko situacijo (2B42/1)
 - Seznanjenost drugih s trenutnim krajem bivanja (2B42/2)
- VRNITEV
 - Vrnitev v Kranj
 - Vrnitev v mesto Kranj po 20 – ih letih (2B44)
 - Vrnitev na Kosovo
 - Vrnitev na Kosovo zaradi izgube nastanitve (6J35/2)
- SREČEVANJE
 - Srečevanje z drugimi brezdomnimi osebami
 - Srečevanje z drugimi brezdomnimi osebami v društvu Kralji ulice (2B50, 2B51)
- PRIMERJAVA
 - Primerjava med državami
 - Ogromno brezdomnih oseb na Dunaju in v Budimpešti, ter malo v Ljubljani (2B67)
 - Brezdomstvo v Sloveniji ni velik problem, v primerjavi z drugimi državami (2B69/1)
 - Primerjava družine s sostanovalci
 - Primerjava družine s sostanovalci v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J59)
- IZKLJUČITEV
 - Izključitev iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju
 - Izključitev iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju, zaradi fizičnega nasilja (3M19)
- PRIHRANKI DENARJA
 - Večji prihranki denarja
 - Večji prihranek denarja po izselitvi iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju (3M32)
- SOLIDARNOST
 - Pomoč med brezdomnimi osebami
 - Nenehna pomoč med brezdomnimi osebami (3M36/2)
- PARTNERSTVO
 - Imetje partnerja ali partnerke
 - Imetje partnerke (4N9)
- POTEK DNEVA

- Potek običajnega dneva
 - Potek običajnega dneva v obdobju brezdomstva (4N27/1)
- VZPOSTAVITEV STIKOV
 - Poskus vzpostavitve stikov
 - Poskus vzpostavitve stikov z otroki (4N29/3)
- NEVEDNOST
 - Nevednost o otrocih
 - Nevednost o stanju otrok (4N30/1)
 - Nevednost o stanju bivše žene
 - Nevednost o stanju bivše žene, ki je imela diagnozo shizofrenije (4N30/2)
- NAJTEŽJA PREIZKUŠNJA V OBDOBJU BREZDOMSTVA
 - Nezmožnost srečanja s svojima otrokoma
 - Nezmožnost videnja s svojima otrokoma, ki bi potrebovala tudi očeta (4N31/1)
 - Nezmožnost skrbi za svoje otroke
 - Nezmožnost skrbi za svoje otroke, kot je to storil oče (4N31/2)
 - Težavne situacije
 - Odsotnost nemogočih težavnih situacij (5F8)
 - Izguba strehe nad glavo
 - Strah pred popolno izgubo strehe nad glavo (5F9/2)
 - Vključitev v program
 - Vključitev v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju kot najtežja preizkušnja (6J54/1)
 - Občutki panike
 - Občutki panike zaradi negotovosti v življenju (6J55)
- SELITEV K SORODNIKU
 - Selitev k bratu
 - Po obravnavi na sodišču selitev k bratu (5F2/1)
- RAZMERE V ZAVETIŠČU ZA BREZDOMNE OSEBE V KRANJU
 - Neustrezne razmere v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju
 - Negativna izkušnja s hudo srbečico v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F3)
 - Dobri odnosi z zaposlenimi
 - Dobri odnosi z zaposlenimi v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F18)
 - Nezmožnost predrugačenja razmer
 - Nezmožnost predrugačenja razmer s strani zaposlenih (5F19)
 - Zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin
 - Zagotovitev osnovnih življenjskih potrebščin v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F24)
 - Odsotnost občutka doma
 - Bivanje v zavetišču za brezdomne osebe ni enako kot doma (5F65)
 - Prijazen sprejem
 - Prijazen sprejem v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J69/1)
 - Pozitivna izkušnja bivanja v programu
 - Pozitivna izkušnja bivanja v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J69/2)
- MOŽNOST NASTANITVE

- Možnost nastanitve zelo dobrodošla
 - Možnost bivanja v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju zelo dobrodošla (5F9/1)
- ZAVEDANJE
 - Zavedanje prikrajšanosti bivanja na ulici
 - Zavedanje prikrajšanosti mnogih stvari ob bivanju na ulici (5F10)
 - Življenje brez strehe nad glavo kot zadnja možnost
 - Situacija življenja brez strehe nad glavo, na mrazu, vetru in vročini kot zadnja možnost (5F11)
 - Zavedanje poteka življenja
 - Zavedanja poteka življenja v obdobju brezdomstva (5F90)
- VARNOST
 - Občutek varnosti
 - Občutek varnosti v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F13)
- OSKRBA BREZDOMNIH OSEB
 - Ustrezna oskrba brezdomnih oseb
 - Ustrezna oskrba brezdomnih oseb v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F14)
- PROBLEMATIKA ALKOHOLIZMA
 - Zavedanje o problematiki alkoholizma med brezdomnimi osebami
 - Zavedanje o problematiki alkoholizma med brezdomnimi osebami v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F15)
- NASTROJENSOT
 - Nastrojenost brezdomnih oseb med seboj
 - Nastrojenost brezdomnih oseb med seboj zaradi pomankanja zasebnosti (5F16/1)
- ZBLIŽEVANJE
 - Zbliževanje z drugimi brezdomnimi osebami
 - Zbliževanje z drugimi brezdomnimi osebami z balinčkanjem (5F26)
- DRUŽENJE
 - Druženje z drugimi brezdomnimi osebami
 - Balinčkanje s preostalimi brezdomnimi osebami iz zavetišča (5F27)
- PORABA FINANČNIH SREDSTEV
 - Poraba finančnih sredstev za napačne namene
 - Obstoj ljudi, ki finančna sredstva porabijo za alkohol, namesto hrano (5F40/2)
 - Poraba finančnih sredstev za lastne namene
 - Poraba denarne socialne pomoči za lastne namene (5F42)
- POSREDOVANJE
 - Posredovanje denarja
 - Odsotnost posredovanja denarja (5F41)

- PODOBA
 - Podoba brezdomne osebe
 - Odsotnost podobe brezdomne osebe (5F64)
- SRAM
 - Sram pred vključitvijo v program
 - Sram pred vključitvijo v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju (6J32)
 - Občutki sramu ob vključitvi v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju (6J68/2)
- SPOMIN
 - Spomin na odprtje programa
 - Spomin na odprtje Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju (6J33/1)
- ODLAŠANJE
 - Odlašanje z vključitvijo v program
 - Nevednost o tem kako bivati v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J33/2)
 - Odlašanje z vključitvijo v Zavetišče za brezdomne osebe v Kranju (6J34, 6J45)
- PONUDBE
 - Ponudbe Centra za socialno delo
 - Ponudbe Centra za socialno delo za nastanitev (6J35/1)
- BIVANJE
 - Nedovoljeno bivanje
 - Nedovoljeno bivanje v hiši bivše žene (6J35/3, 6J36/1)
 - Devet mesečno nedovoljeno bivanje v hiši bivše žene (6J38/1, 6J43)
 - Menjava kljuka v primeru zaklenjenih vrat (6J38/2)
 - Osem mesečno nedovoljeno bivanje v hiši bivše žene (6J41/1)
- PRIHODI POLICISTOV
 - Vsakodnevni prihodi policistov
 - Vsakodnevni prihodi policistov zaradi nedovoljenega bivanja (6J36/2, 6J39/1, 6J40)
- PROŠNJE
 - Prošnje za pomoč
 - Prošnje za pomoč na Centru za socialno delo (6J37)
- SODIŠČE
 - Izkušnja sodišča
 - Izkušnja sodišča zaradi nedovoljenega bivanja v hiši bivše žene (6J41/2, 6J46)
 - Izkušnja sodišča zaradi dvakratne kršitve zakona (6J44)
 - Obravnava na sodišču (6J47, 6J49/1)
- ODHOD
 - Odhod partnerke

- Odhod bivše žene v Varno hišo (6J42)
- SITUACIJA
 - Brezizhodna situacija
 - Občutek brezizhodne situacije (6J48)
- ZAPOR
 - Odhod v institucijo
 - Odločitev za odhod v zapor (6J49/2)
 - Odločitev za odhod v zapor zaradi pomankanja drugih možnosti (6J50, 6J51)
 - Bivanje v zaporu
 - Enoletno bivanje v zaporu (6J52)
 - Pozitivna izkušnja bivanja v zaporu (6J53)
- POKOJNINA
 - Prejemanje pokojnine
 - Prejemanje starostne pokojnine (6J56)
- CENEJŠE ŽIVLJENJE
 - Cenejše življenje v instituciji
 - Cenejše življenje v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J57)
- KRIVDA
 - Pripisovanje krivde
 - Pripisovanje krivde za ločitev (6J63/1)
- PRIPOROČILA
 - Priporočila prijatelja
 - Pozitivna izkušnja prijatelja o bivanju v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (6J68/1)
- ODKLANJANJE
 - Odklanjanje zdravil
 - Odklanjanje zdravil v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju zaradi izkušnje zapora (6J75, 6J77)
- UŽIVANJE
 - Uživanje alkohola
 - Uživanje piva (6J82/2)
 - Redno uživanje piva in drugih alkoholnih pijač (6J82/4)
- DRUGO
 - Druženja
 - Druženja z novo punco *** (4N27/2)
 - Vztrajanje
 - Vztrajanje kljub vzponom in padcem v življenju (4N61)

➤ RAZLOGI ZA BREZDOMSTVO

➤ IZGUBA

- Izguba zaposlitve
 - Odpoved (1S9/1)
 - Izguba službe (3M16/3)
- Izguba nastanitve
 - Izselitev iz stanovanja (1S12)
 - Zbiranje podpisov za izselitev (1S13)
 - Izguba stanovanja (2B23)
 - Izselitev iz stanovanja zaradi neplačanih položnic (3M70)
 - Samvoljen odhod iz stanovanja, zaradi nezmožnosti plačevanja položnic po ločitvi (3M73)
 - Izselitev iz stanovanja zaradi naveličanosti (5F1/2)
 - Izguba nastanitve zaradi odpovedi svojega deleža hiše (6J30)
- Izguba družine
 - Kljub delu izguba družine (4N23/1)
- Izguba otrok
 - Žalost ob izgubi otrok (4N29/2)

➤ MEDOSEBNI ODNOSI

- Negativni medosebni odnosi
 - Zlobni sosedje (1S11)

➤ ODVZEM

- Odvzem voznškega dovoljenja
 - Odvzem voznškega dovoljenja, zaradi vožnje preko polne črte (2B11)
- Odvzem otrok
 - Odsotnost otrok zaradi odvzema (4N8)

➤ KRAJA

- Kraja prihrankov
 - Kraja vseh prihrankov s strani varnostnika (2B15, 2B20)

➤ POMOČ

- Odsotnost pomoči
 - Odsotnost pomoči s strani policije na Policijski postaji Vič (2B21)

➤ STIGMA

- Stigma zapornika
 - Nezmožnost pridobitve zaposlitve zaradi stigme zapornika (3M13)

➤ VEDENJE

- Neprimerno vedenje
 - Pretepanje in bivanje v zaporu (3M16/1)
 - Vrnitev k neprimernemu vedenju (3M16/4)

➤ LOČITEV

- Ločitev s partnerko
 - Ločitev z ženo pred več kot 25 – imi leti (3M74)
 - Ločitev z bivšo ženo (6J26, 6J31)
 - Izkušnja sodišča, zaradi ločitve z bivšo ženo (6J27)
 - Odločitev za ločitev
 - Skupna odločitev za ločitev z bivšo ženo (6J28)
 - Trdna osebna odločitev za ločitev z bivšo ženo (6J65)
 - Pomirjenost z ločitvijo
 - Pomirjenost z ločitvijo z bivšo ženo (6J29)
- ODHOD
- Odhod partnerke
 - Odhod bivše žene na Center za socialno delo zaradi nasilja (4N17)
 - Pobeg bivše žene v Varo hišo (4N20)
- OBSODBE
- Obsodbe partnerke
 - Obsodbe žene o izvajanju psihičnega nasilja nad njo (4N18, 4N19)
- NEZMOŽNOST UDELEŽBE
- Nezmožnost udeležbe na sestanku
 - Nezmožnost udeležbe na sestanku na Centru za socialno delo (4N21)
- NEZAINTERESIRANOST
- Nezainteresiranost za pogovore
 - Nezainteresiranost za pogovore na Centru za socialno delo (4N22)
- ZASVOJENOST
- Zasvojenost z alkoholom
 - Prekomerno uživanje alkohola zaradi izgube vsega (4N23/2)
- PORABA DENARJA
- Poraba ogromnih količin denarja
 - Poraba ogromnih količin denarja, za alkohol, zabave in tako dalje (4N32)
- KRIVICA
- Občutki krivice
 - Občutki krivice, zaradi večjega zaupanja s strani Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve bivši ženi, kot njemu (4N33/2)
- OKOLIŠČINE
- Raznolike okoliščine
 - Raznolike okoliščine za nastanek brezdomstva (4N41/1, 4N41/3)
- UGRABITEV
- Ugrabitev otrok

- Zrušitev sveta zaradi ugrabitve otrok (4N41/2)

➤ DRUGO

- Zaplet
 - Zaplet leta 2018 (2B10)
 - Obtičanje in zaplet, zaradi nezmožnosti opravljanja voznškega izpita (2B22)
- Zrušitev
 - Zrušitev sveta (4N33/1)

STIGMATIZIRANJE BREZDOMNIH OSEB

➤ NEUKREPANJE

- Neukrepanje državnih institucij
 - Neukrepanje na policiji, kljub prijavi nasilja (1S22)

➤ NEGATIVNA OBČUTJA

- Občutek buljenja
 - Občutek buljenja s strani drugih ljudi (1S27/1)
- Privajanje
 - Privajanje na poglede ljudi (1S27/2)
- Grdi pogledi
 - Grdi pogledi bolj izobraženih ljudi (1S31/1)
 - Grdi pogledi s strani ljudi (1S38/1)
- Občutek ničvrednosti
 - Brezdomne osebe kot ničvredni ljudje (1S34)
- Govorjenje za hrbtom
 - Sovražni odnos do govorjenja za hrbtom (3M28)
- Neprijaznost družbe
 - Neprijaznost družbe do brezdomnih oseb (6J61/1)
- Ponižanje
 - Občutki ponižanja (6J61/2)

➤ ENAKOST

- Enakost vseh ljudi
 - Vsi smo zgolj ljudje (1S32/2)
 - Vsi ljudje smo enaki (1S67)

➤ MIŠLJENJE LJUDI, KI NISO BREZDOMNI

- Občutek večvrednosti
 - Občutek večvrednosti bolj izobraženih ljudi (1S33)
 - Občutek, da so ljudje, ki niso brezdomni bolj razgledani (1S68)
- Raznoliki pogledi
 - Raznoliki pogledi na brezdomne osebe (3M30)
 - Raznolika občutja družbe do brezdomnih oseb (3M34)

➤ NESTIGMATIZIRANJE S STRANI SORODNIKOV

- Dobri odnosi s sorodniki
 - Dobri odnosi z mlajšim stricem (1S36/1)

- STIGMATIZIRANJE S STRANI SORODNIKOV
 - Vzbujanja občutka ničvrednosti s strani sorodnikov
 - Vzbujanje občutka ničvrednosti s strani starejšega strica (1S36/2)
- MOŽNI IZID
 - Možni izid za vsakega
 - Brezdomstvo se lahko zgodi vsakemu (1S38/2, 4N62)
 - Nikomur želeti žalega (1S38/3)
 - Zavedanje, da brezdomstvo lahko doleti vsakega (2B35/3)
 - Brezdomstvo kot možni izid za vse (6J66)
 - Brezdomstvo kot bolezen (6J67)
- OZNAČEVANJE
 - Označevanje oseb brez razloga
 - Označevanje oseb kot klošarji kljub odsotnosti razlogov za to (1S39/4)
 - Oznaka brezdomne osebe
 - Odsotnost oznake brezdomne osebe (5F28)
 - Odsotnost pripisovanja oznak
 - Odsotnost pripisovanja oznak brezdomne osebe (5F62/1)
- ZMERJANJE
 - Zmerjanje ob prodaji na ulici
 - Zmerjanje ob prodajanju cestnega časopisa Kralji ulice (2B35/2)
 - Zmerjanje partnerke
 - Zmerjanje trenutne partnerke s strani družbe (4N38/2)
- POGLEDI
 - Pogledi otrok
 - Neumaknjen pogled s strani otrok v trgovskih centrih (2B46)
- PREDSDOKI DRUŽBE O BREZDOMNIH OSEBAH
 - Predsodki staršev do brezdomnih oseb
 - Posredovan predsodek staršev, da brezdomne osebe nimajo hrane (2B47)
 - Odsotnost predsodkov
 - Odsotnost predsodkov o brezdomnih osebah (3M31/1)
 - Pomankanje razloga za oblikovanje predsodkov
 - Pomankanje razloga za oblikovanje predsodkov do brezdomnih oseb (3M33)
 - Brezdomne osebe kot nasilne osebe
 - Predsodki treh policistk o brezdomnih osebah, kot o osebah, ki se neprestano pretepajo (5F62/2)
 - Neresnični predsodki
 - Neresnični predsodki o brezdomnih osebah (5F63)
- ODZIV NA STIGMATIZIRANJE BREZDOMNIH OSEB
 - Fizično nasilje
 - Klofuta kot odgovor na govorjenje za hrbtom (3M29)
 - Nezanimanje za komentarje
 - Nezanimanje za negativne komentarje (4N38/3)

➤ ZANIČEVANJE

- Zaničevalen pogled
 - Zaničevalen pogled družbe na brezdomne osebe (4N39/1)

➤ OBSODBE

- Obsodbe družbe
 - Obsodbe družbe zaradi ne opravljanja dela s strani brezdomnih oseb (4N39/2)

➤ NEPOZNAVANJE

- Nepoznavanje okoliščin
 - Nepoznavanje okoliščin za brezdomstvo (4N40)
- Nepoznavanje predsodkov
 - Nepoznavanje predsodkov o brezdomnih osebah (4N42)

➤ ODKLONILEN ODNOS

- Odklonilen odnos družbe
 - Odklonilen odnos družbe do brezdomnih oseb (5F30)
 - Odklonilen odnos družbe zgolj do brezdomnih oseb, ki so zasvojene z alkoholom (5F31)
- Odklonilen odnos družbe do alkoholizma in drog
 - Odklonilen odnos družbe do oseb, ki so zasvojene z alkoholom ali drogami (5F33/1)

➤ ZASVOJENOST Z ALKOHOLOM

- Zasvojenost z alkoholom, kot največja težava
 - Zasvojenost z alkoholom kot hudič (5F32, 5F39)
 - Zasvojenost z alkoholom kot velika težava med brezdomnimi osebami (5F43)
- Prijetni ljudje, kljub zasvojenosti z alkoholom
 - Obstoj ljudi zasvojenih z alkoholom, ki lepo prosijo za denar (5F40/1)

➤ POVEZAVA

- Povezava med brezdomnimi osebami in alkoholom
 - Človek, ki ni zasvojen z alkoholom ne more biti brezdomna oseba (5F33/2)

➤ NE BITI

- Ne biti brezdomna oseba
 - Želja po ne biti brezdomna oseba (6J70)

➤ DRUGO

- Neoziranje
 - Neoziranje na poglede ljudi (3M27)
- Problematika
 - Brezdomne osebe kot problematika (5F89)

SOCIALNA IZKLJUČENOST BREZDOMNIH OSEB

➤ STIKI Z LJUDMI

- Komuniciranje z ljudi
 - Težave s komuniciranjem ob nepoznavanju ljudi (1S25)
 - Spoznavanje **** prijateljev (1S26)
- SPREMEMBE V DRUŽBI
 - Spremembe ljudi
 - Drugačnost ljudi v današnjem času (1S27/3)
 - Prenehanje z buljenjem (1S28/1)
 - Odprtost ljudi
 - Pozdravi in pogovori z drugimi ljudmi (1S28/2, 1S29/2)
- OBČUTEK VKLJUČENOSTI V DRUŽBI
 - Dobro počutje
 - Dobro počutje v družbi (1S29/1)
 - Dobro počutje v mestu Kranj (2B43)
 - Normalno počutje v družbi (3M24)
 - Zgolj pozitivne izkušnje z ostalimi brezdomnimi osebami (3M35)
 - Dobro počutje v družbi (4N34)
 - Udeleževanje kulturnih dejavnosti
 - Udeleževanje različnih kulturnih dejavnosti (2B45)
 - Obiskovanje knjižnice in Layerjeve hiše (2B110)
 - Dobro poznavanje mest
 - Dobro poznavanje Kranja in Ljubljane (2B106)
 - Številna poznanstva
 - Imetje velikega kroga prijateljev Kranju (3M22)
 - Druženje s številnimi prijatelji v Kranju (3M23)
 - Poznavanje ljudi kjerkoli v Kranju (3M25)
 - Odsotnost občutka izključenosti
 - Brez težav z vključevanjem v družbo (3M26)
 - Odsotnost občutka izključenosti iz socialnega življenja (4N10, 4N11, 4N12, 4N13)
 - Spravljanje ljudi v dobro voljo (4N15)
 - Neustrežanje naslovu moje diplomske naloge (4N16)
 - Neposrednost v pogovorih
 - Neposrednost v pogovorih z ljudmi (4N35/1)
 - Direktnost v pogovorih z vsakim (4N76/3)
 - Korektnost v pogovorih
 - Najprej izražanje pohvale, šele nato kritike (4N35/2)
 - Vključenost v okolje zaradi poznavanje jezika
 - Dobro znanje slovenščine zaradi obiskovanja osnovne šole v Sloveniji (5F7/2)
 - Občutek vključenosti v mestu
 - Prebivalec Kranja (5F20)
- UMIK
 - Umik ob zmerjanju
 - Umik ob zmerjanju drugih ljudi (1S29/3)
 - Umik od pogovora
 - Umik v primeru nezmožnosti pogovora z ljudmi (4N35/3)
- MEŠANA OBČUTJA
 - Mešana občutja s strani različnih ljudi

- Občutek vključenosti s strani nekaterih ljudi in občutek izključenosti s strani drugih (1S30)
- SOCIALIZACIJA
 - Želja po socializaciji
 - Želja po zabavi (1S77)
- BULJENJE
 - Odsotnost občutka buljenja
 - Trenutna odsotnost občutka buljenja (2B41)
- PRESEGANJE PREDSDOKOV O BREZDOMNIH OSEBAH
 - Preseganje predsodkov o higieni brezdomnih oseb
 - Prisotnost letakov v Ljubljani o možnosti higiene brezdomnih oseb (2B48)
 - Solidarnost bivših predsednikov države
 - Izražanje solidarnosti bivših predsednikov države do brezdomnih oseb (2B49)
- IZOGIBANJE
 - Izogibanje pomoči
 - Poznavanje moške brezdomne osebe, ki brska po smetnjakih, noče pa sprejeti denarja (2B68/1)
 - Izogibanje organizirane pomoči, s strani brezdomnih oseb (2B68/2)
 - Nevključitev v organizirane oblike pomoči (2B69/2)
 - Izogibanje srečanj
 - Izogibanje srečanj z drugimi ljudmi (6J61/3)
- POMOČ DRUGIM
 - Pomoč drugim, ki so brez nastanitve
 - Pomoč potrebno nameniti tistim, ki nimajo strehe nad glavo (3M76/2)
 - Potrebna pomoč tistim, ki spijo na ulici (3M77/2)
 - Pomankanje pomoči tistim, ki spijo na ulici
 - Pomankanje pomoči brezdomni osebi, ki spi na ulici (3M77/1)
 - Nudenje podpore brezdomni osebi
 - Nudenje hrane in pijače brezdomni osebi, ki je na cesti (4N76/1)
- SKLEP
 - Skrb sam zase
 - Sklepanje o izvajanju srkbi sam zase (3M77/3)
- ZANIKANJE
 - Zanikanje statusa brezdomne osebe
 - Imetje zaposlitve (4N6)
 - Imetje zaposlitve skupaj s prijateljem (4N7)
 - Zanikanje statusa brezdomne osebe zaradi bivanja v stanovanju od pokojne matere (5F1/4)
 - Zanikanje izgube nastanitve
 - Zanikanje izgube stanovanja (5F87)

- IRELEVANTNOST
 - Irelevantnost kraja bivanja
 - Pomembno vprašanje je kje spiš in ne kje živiš (4N25)
- SPOSOBNOST POGOVORA
 - Ljubosumje ljudi
 - Ljubosumje drugih ljudi (4N36)
 - Sposobnost pogovora z vsemi
 - Nerazumevanje družbe, kako se brezdomna oseba lahko pogovarja z vsemi (4N37)
 - Sposobnost pogovora z direktorjem, papežem in tako naprej (4N38/1)
- SRAM
 - Odsotnost iskanja pomoči zaradi sramu
 - Odsotnost iskanja pomoči brezdomnih oseb zaradi sramu (4N41/4)
- MNEJNE O SEBI
 - Pozitivno mnenje o sebi
 - Mnenje o sebi kot o najboljšem (4N49)
- OBČUTEK IZKLJUČENOSTI V DRUŽBI
 - Prestrašenost
 - Prestrašenost brezdomnih oseb (4N76/2)
- PRILAGODITEV
 - Prilagoditev trenutni situaciji
 - Potreba po prilagoditvi na trenutno situacijo (5F21, 5F29)
- OVIRE ZA VKLJUČEVANJE V DRUŽBO
 - Pomankanje denarja
 - Težavno obiskovanje trgovine zaradi pomankanja denarja (5F22)
 - Odsotnost vključevanja v družbo zaradi pomankanja denarja (5F23)
- VKLJUČEVANJE V DRUŽBO
 - Sprehodi
 - Kratki sprehodi po mestu (5F25)
- PRAVICE
 - Nepoznavanje svojih pravic
 - Samostojno plačevanje zdravstvenega zavarovanja po navodilih Centra za socialno delo (5F47)
- UTOPIČNOST
 - Utopične želje
 - Utopično želeli kaj več (5F97)
 - Utopično razmišljanje

- Utopično razmišljati o izboljšanju (5F99/1)
- Nezmožnost ustvarjanja ambicij
 - Nezmožnost ustvarjanja ambicij zaradi poznavanja sistema (5F99/2)
 - Nezmožnost ustvarjanja ambicij, zaradi nevednosti (5F100/1)

➤ OBSTOJ

- Obstajanje
 - Zgolj vegetiranje, obstajanje (5F100/2)

IZKUŠNJE Z ZDRAVSTVENIM SISTEMOM

➤ ZAVAROVANJE

- Zdravstveno zavarovanje
 - Prisotnost zdravstvenega zavarovanja (1S40, 3M38)
 - Ureditev zdravstvenega zavarovanja (1S41, 1S42/1, 1S42/2)
 - Imetje zdravstvenega zavarovanja (2B54, 6J71)
 - Odsotnost zdravstvenega zavarovanja (4N14, 4N44/1, 4N50/1)
 - Postopno urejanje zdravstvenega zavarovanja (4N44/2)
 - Urejanje zdravstvenega zavarovanja (4N50/3, 4N53/2)
 - Imetje zdravstvenega zavarovanja od nekdanj (5F44)
- Dodatno zdravstveno zavarovanje
 - Plačevanje dodatnega zdravstvenega zavarovanja (5F46)

➤ IZKUŠNJE Z ZDRAVSTVENIMI DELAVCI IN DELAVKAMI

- Obiskovanje zdravnika
 - Neredno obiskovanje zdravnika (1S43, 1S44, 1S54/4)
 - Obisk zdravnika v kolikor je potrebno (1S48/1, 3M42)
 - Takojšnja napotitev k zdravniku (2B57/4)
 - Obisk zdravnika zgolj v primeru otekle noge (2B71)
 - Obiskovanje zdravnika vsakih 15 let (3M39)
 - Obisk zdravnika, če je nujno potrebno (4N50/2)
 - Obisk zdravnika v primeru zdravstvenih težav (5F48)
 - Nujen obisk zdravnika zaradi prekomernega odmerka zdravil (5F55)
 - Takojšen obisk zdravnika (5F58)
 - Takojšen obisk zdravnika zaradi neznosne srbečice (5F59)
 - Občasno obiskovanje zdravnika (6J86)
- Prisotnost osebnega zdravnika
 - Prisotnost osebnega zdravnika v Škofji Loki (1S48/2)
 - Vpisanost pri najbolj priljubljeni osebni zdravnici (2B55/2)
- Odnos zdravstvenih delavcev in delavk
 - Hitra zdravstvena obravnava pri osebnem zdravniku (1S49)
 - Pozitiven odnos osebnega zdravnika in medicinske sestre (1S50)
 - Nevednost zdravnika o bivanju v Zavetišču za brezdomne osebe (1S51)
 - Nespremenjen odnos zdravnika, ob podatku, da je oseba brezdomna (1S52, 1S53)
 - Pozitiven odnos zdravnikov do brezdomnih oseb zaradi posameznih obiskov (2B64)
 - Pozitiven odnos zdravstvenih delavcev in delavk (2B65)
 - Pozitivne izkušnje s svojim osebnim zdravnikom (3M40/1)
 - Odsotnost nudenja pomoči enega izmed reševalcev, zaradi predsodkov do brezdomnih oseb (4N55)
 - Prepoved nekorektnega odnosa zdravnika (5F49)
 - Želja po zaupnem odnosu z zdravnikom (5F50)
 - Odsotnost označevanja pacienta kot brezdomne osebe s strani zdravnice (5F61)

- Zadovoljstvo
 - Zadovoljstvo s svojim osebnim zdravnikom (3M40/2)
 - Obveza zdravstvenih delavcev in delavk
 - Obveza zdravstvenih delavcev in delavk za nudenje pomoči (3M48)
 - Odsotnosti možnosti ne nudenja pomoči zdravstvenih delavcev in delavk (3M50)
 - Obveza zdravnikov po pomoči, zaradi Hipokratove prisege (4N52/2)
 - Odsotnost predsodkov pri zdravstvenih delavcih in delavkah
 - Nujna odsotnost predsodkov pri zdravstvenih delavcih in delavkah (3M49)
 - Dogovor
 - Dogovor z osebnim zdravnikom (3M51)
 - Pozitivne izkušnje
 - Zgolj pozitivne izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami (6J76)
 - Pozitivne izkušnje z zdravstvenimi delavci in delavkami po celotni Sloveniji (6J79)
 - Odsotnost drugačne obravnave
 - Odsotnost drugačne obravnave zaradi statusa brezdomne osebe (6J78)
- STANJE
- Zdravstveno stanje
 - Stabilno zdravstveno stanje (1S45, 1S46/2)
 - Zdravstvene težave (1S46/1, 3M43)
- OVIRE PRI ISKANJU ZDRAVNIŠKE POMOČI
- Odsotnost ovir
 - Neprestana odsotnost ovir pri iskanju zdravniške pomoči (1S54/1, 3M44, 3M52)
 - Takojšnja pridobitev termina za pregled (3M45)
 - Odsotnost težav pri iskanju zdravniške pomoči, zaradi dogovora s socialno delavko (3M47)
 - Pomankanje dodatnega zdravstvenega zavarovanja
 - Pomankanje dodatnega zdravstvenega zavarovanja, kot ovira pri iskanju zdravniške pomoči (3M46)
 - Dolgo čakanje
 - Dolgo čakanje na premestitev iz ene bolnišnice v drugo (3M53)
 - Srečevanje z ovirami
 - Srečevanje z ovirami pri iskanju zdravniške pomoči (4N54)
- POTREBA
- Potreba po zdravstveni oskrbi
 - Odsotnost potrebe po zdravstveni oskrbi (1S54/2)
- DOSTOP
- Dostop do zdravniške pomoči
 - Vedno omogočen dostop do zdravniške pomoči (1S55, 2B70, 6J85)
 - Nemoten dostop do zdravniške pomoči (5F60)
- ZDRAVSTVENA OSKRBA
- Prepoved izkoriščanja
 - Prepoved izkoriščanja zdravstvene oskrbe (2B58)
 - Neprimeren obisk nujne medicinske pomoči v primeru zdravstvenih težav (2B59/1)
 - Obtožbe o izkoriščanju zdravstvene oskrbe

- Obtožbe o izkoriščanju nujne medicinske pomoči, namesto obiska osebnega zdravnika (2B61)
 - Obtožbe zaradi poseganja po zdravstveni oskrbi v nočnih urah (2B62)
 - Ambulanta za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja
 - Prisotnost posebne ambulante za ljudi brez zdravstvenega zavarovanja (2B66)
 - Pomanjkljiva zdravstvena oskrba
 - Pomanjkljiva zdravstvena oskrba brezdolnih oseb (4N57)
 - Pomanjkljiva zdravstvena obravnava ob spoznanju, da je oseba brezdomna (4N58)
- DOLGO ČAKANJE
- Dolgo čakanje na zdravniško pomoč
 - Večurno ali celonočno čakanje na urgenci (2B59/2)
 - Celonočno čakanje na urgenci (2B60)
- ZDRAVJE
- Zdravstvene težave
 - Vročina in otekla noga (2B63)
 - Veliko zdravstvenih težav z zobmi zaradi kajenja (5F53)
- POMOČ
- Zdravniška pomoč
 - Potreba po zdravniški pomoči (4N51)
 - Nujna obravnava (4N52/1)
 - Pomembnost nudenja zdravniške pomoči (4N53/3)
 - Manjše poseganje po zdravniški pomoči moških, v primerjavi z ženskami (4N56)
- PLAČILO
- Nezmožnost plačila
 - Nezmožnost plačila za zdravniško oskrbo (4N53/1)
- STRAH
- Strah pred okužbo
 - Strah pred okužbo s tuberkulozo (6J73/1)
 - Strah pred okužbo s tuberkulozo ostalih članov družine (6J74)
- TESTIRANJE
- Testiranje za tuberkulozo
 - Odhod na testiranje za tuberkulozo (6J73/2)
- ZDRAVSTVENI SISTEM
- Zdravstveni sistem v Sloveniji
 - Dobro urejen zdravstveni sistem v Sloveniji (6J80)
- DRUGO
- Pozitivne izkušnje
 - Zgolj pozitivne izkušnje z zdravstvenim sistemom (1S54/3, 2B55/1)
 - Odsotnost slabih izkušenj z zdravstvenim sistemom (4N45)

- Negativne izkušnje partnerke
 - Prisotnost slabih izkušenj z zdravstvenim sistemom punce *** (4N46)
- Pomanjkanje izkušenj
 - Pomankanje izkušenj z zdravstvenim sistemom (5F45)
- Imetje zdravstvenih izkušenj
 - Imetje izkušenj z zdravstvenim sistemom in zdravstvenimi delavci (6J72)

SKRB ZASE

➤ SKRB ZA SVOJE ZDRAVJE

- Uživanje zdravil
 - Uživanje lekadolov (1S47/1)
 - Zaužitev večje količine lekadolov (2B57/2)
- Ustreznejša oprava
 - Napravljanje v toplejša oblačila v zimskem času (1S47/2)
 - Napravljanje toplejša oblačila (3M41/1)
 - Ovijanje v dve odeji (3M41/2)
- Zobna higiena
 - Umivanje zob (2B56/1)
- Uživanje zelenjave
 - Uživanje solate, za ohranjanje forme (2B56/2)
- Uživanje vitaminov
 - Uživanje velikih količin sadja (2B57/3)
 - Pomanjkanje uživanja vitaminov (6J81)
- Raznolika prehrana
 - Uživanje vse hrane in pijače (4N47/1)
- Hoja
 - Veliko hoje (4N47/2)
- Zdrav življenjski slog
 - Veliko hoje in raznolika prehrana (4N48)
 - Nasvet zdravnika, da je potrebno imeti zdrav življenjski slog (5F51)
- Prebiranje priporočil
 - Prebiranje priporočil na spletu (5F54)
- Alternativno zdravljenje
 - Nasprotovanje zdravilom (5F56/1)
 - Zavzemanje za alternativno zdravljenje (5F56/2)
 - Neprižnavanje alternativnih metod s strani medicine (5F57)
- Preprosta živila
 - Uživanje preprostih živil (6J82/1)
- Prenehanje uživanja alkohola
 - Prenehanje uživanja piva, leta 2007 (6J82/3)
 - Prenehanje uživanja piva (6J83, 6J84)

➤ RAZPRAVA

- Razprava o zdravju
 - Možnost obsežne razprave o zdravju (5F52)

ZAPOSLOVANJE BREZDOMNIH OSEB

➤ ZAPOSILITEV V OBDOBJU BREZDOMSTVA

- Zavod za zaposlovanje

- Prijavljenost na Zavodu za zaposlovanje (1S9/2)
 - Zadnja zaposlitev v obdobju brezdomstva
 - Zadnja zaposlitev na šoli na *** (2B72)
 - Delo v šoli
 - Delo v šoli, kot pomočnik hišika in čistilke (2B73/1)
 - Delo na sadju
 - Delo na sadju na *** (2B73/2)
 - Delo preko pogodbe
 - Delo na šoli preko pogodbe (2B74/1)
 - Delo na črno
 - Delo na *** na črno (2B74/2)
 - Večletno opravljanje dela na črno pri različnih ponudnikih (3M55)
 - Večji zaslužek ob opravljanju dela na črno (3M60)
 - Prodaja cestnega časopisa
 - Prodaja cestnega časopisa Kralji ulice (2B79/1)
 - Opravljanje dela
 - Opravljanje zidarskih del (6J39/2)
 - Odsotnost zaposlitve
 - Odsotnost zaposlitve v obdobju brezdomstva (6J93)
- POMANJKANJE
- Pomanjkanje zaposlitve
 - Pomanjkanje priložnosti za zaposlitev v obdobju brezdomstva (1S58)
- OBČUTKI SRAMU
- Občutki sramu v primeru prodaje na ulici
 - Sram, v primeru prodaje cestnega časopisa Kralji ulice (1S59)
- RAZGOVORI
- Razgovori za novo zaposlitev
 - Razgovori za zaposlitev v šoli in predilnici (1S60)
 - Odsotnost razgovorov
 - Odsotnost razgovorov za novo službo (3M57/1)
 - Odsotnost udeleževanja razgovorov za delo
 - Odsotnost iskanja zaposlitve (4N64/1)
- ISKANJE ZAPOSLOTITVE
- Pošiljanje prošenj za delo
 - Neuspešno pošiljanje prošenj za delo (1S61)
 - Iskanje različnih zaposlitev
 - Iskanje delovnih mest za skladiščnika, prodajalca živil ali čistilca (2B77)
 - Želja po delu v šoli (2B78)
 - Iskanje primernih delovnih mest (2B83)
 - Zmožnost dela na delovnih mestih delavca v samopostrežni, v skladišču in kot čistilec (2B87)
 - Pomanjkanje iskanja zaposlitve
 - Izključenost iz registra iskalcev zaposlitve (3M56)
 - Prejemanje denarne socialne pomoči (3M57/2)
 - Potreba po iskanju zaposlitve
 - Potreba po iskanju dela v primeru odsotnosti denarne socialne pomoči (6J94/2)

➤ OVIRE PRI ZAPOSLOVANJU BREZDOMNIH OSEB

- Starost
 - Previsoka starost kot omejitev za zaposlitev (1S62/1)
 - Nihče noče zaposliti starejše osebe (1S62/2)
- Pridobitev zaposlitve
 - Težavna pridobitev zaposlitve v tem času (1S62/3)
 - Mogoča hitra pridobitev zaposlitve (2B89)
- Predsodki delodajalcev
 - Grdi pogledi delodajalcev (1S69/1)
 - Možnost kraje na delovnem mestu, v primeru zaposlitve brezdomne osebe (1S69/2)
 - Neutemeljeni predsodki pri zaposlovanju brezdomnih oseb (1S69/3)
 - Pošiljanje prošenj za delo
 - Pošiljanje velikega števila prošenj za delo (2B88)
- Nezainteresiranost za delo
 - Nezainteresiranost brezdomnih oseb za delo (2B93)
 - Mišljenje brezdomnih oseb, da je boljše izkoriščati sistem, kot delati (2B94)
 - Odsotnost želje po zaposlitvi (3M59)
 - Odsotnost želje po delu med brezdomnimi osebami (3M61)
 - Odsotnost želje po delu med mlajšimi brezdomnimi osebami (3M62)
- Izguba voznškega izpita
 - Izguba voznškega izpita, zaradi vožnje pod vplivom alkohola (4N65)
- Zdravstvene težave brezdomnih oseb
 - Zdravstvene težave kot nezmožnost za delo brezdomnih oseb (4N66/2)
- Nezmožnost opravljanja dela
 - Nezmožnost brezdomne osebe za opravljanje dela (5F78)
 - Nezmožnost dela zaradi alkohola (6J96/1)
- Pomanjkanje želje za opravljanje dela
 - Pomanjkanje želje za delo pri brezdomnih osebah (6J98)
 - Pomanjkanje želje za delo zaradi zagantiranega preživetja (6J99)
 - Pomanjkanje želje za opravljanje dela v trenutnem obdobju življenja (6J101/1)
- Možnost finančne pomoči družine
 - Pomanjkanje želje za opravljanje dela zaradi možnosti finančne pomoči družine (6J101/2)
- Obiskovanje družine
 - Nezmožnost zaposlitve zaradi obiskovanja družine (6J101/3)

➤ ŽELJA

- Želja po zaposlitvi
 - Želja po pridobitvi zaposlitve, v kolikor bi bilo mogoče (1S63/1)
 - Želja po pridobitvi zaposlitve, kjer bi bilo možno samostojno opravljanje dela (1S63/2)
 - Želja po pridobitvi zaposlitve (2B86)

➤ PREDSDOKI DRUŽBE DO BREZDOMNIH OSEB NA PODROČJU ZAPOSLOVANJA

- Lenoba brezdomnih oseb
 - Mišljenje družbe, da so brezdomne osebe lene (1S65)
 - Mišljenje družbe, da se brezdomnim osebam ne da delati (4N66/1)
 - Mišljenje družbe, da brezdomne osebe zgolj izkoriščajo socialne transferje (4N66/3)
- Neresnica
 - Resnično stanje je drugačno (1S66)
- Zmoten predsodek družbe
 - Zmoten predsodek družbe o lenobi brezdomnih oseb (5F80)

- Predsodki posameznikov
 - Prisotnost predsodkov o brezdomnih osebah pri posameznikih (5F81)
- DELOVNA DOBA
 - Želja po delovni dobi
 - Želja po čim daljši delovni dobi (2B37, 2B39)
 - Pridobljena delovna doba
 - Oddelana zgolj polovica potrebne delovne dobe (2B38)
 - Pridobljenih 17 let delovne dobe (3M8)
 - Imetje 23 let delovne dobe (5F69)
 - Pridobljenih 17 let delovne dobe (6J90)
- POZIVI
 - Pozivi po vrnitvi
 - Pozivi po vrnitvi nazaj v prejšnjo službo (2B53/3)
- IZKORIŠČANJE DELAVCEV
 - Neprimerno plačilo
 - Neprimerno plačilo nesramnih delodajalcev za veliko dela (2B75)
 - Majhen zaslužek (2B76)
 - Odsotnost plačila
 - Izkoriščanje delavcev in neplačilo s strani delodajalcev (5F73)
 - Zavajanje s strani delodajalcev
 - Zavajanje bodočih delavcev s strani delodajalcev (5F76)
- PREPOVED
 - Prepoved opravljanja dela zaradi predsodkov do brezdomnih oseb
 - Prepoved prodaje cestnega časopisa Kralji ulice (2B79/2)
 - Prepoved prodaje cestnega časopisa Kralji ulice zaradi brezdomnih oseb, ki so uživalci drog (2B80)
 - Prepoved prodaje cestnega časopisa Kralji ulice (2B81)
- ZASLUŽEK
 - Zaslužek ob prodaji cestnega časopisa
 - Način zaslužka ob prodaji cestnega časopisa Kralji ulice (2B82)
- UDELEŽEVANJE
 - Obvezno udeleževanje
 - Obvezno udeleževanje klepetalnice, za ohranitev denarne socialne pomoči (3M58)
- MIŠLJENJE DRUŽBE, O ZAPOSLOVANJU BREZDOMNIH OSEB
 - Razumevanje družbe
 - Razumevanje s strani družbe ob nezaposlenosti brezdomnih oseb (3M63)
 - Razumevanje družbe, o samostojni odločitvi (3M64)
- POMEN
 - Pomen zaposlitve

- Poudarjanje pomena zaposlitve (4N59)
- Poudarjanja pomena zaposlitve, kljub izgubi vsega (4N60)
- ZAŽELENOST
 - Občutek zaželenosti na trgu delovne sile
 - Iskanje za zaposlitev s strani drugih (4N64/2)
- ZANIMANJE
 - Zanimanje za delo
 - Vsakdo ima zanimanje za dotično delo (5F77)
- POTREBA
 - Potreba po delu
 - Potreba brezdomne osebe po delu (5F79)
- DENARNA SOCIALNA POMOČ
 - Prejemanje denarne socialne pomoči
 - Odsotnost dela zaradi prejemanja denarne socialne pomoči (6J94/1)
- PREDNOSTI
 - Prednosti dela na črno
 - Večje plačilo v primeru dela na črno (6J95)
 - Prednosti opravljanja dela
 - Prednosti opravljanja dela pred nedelom (6J96/2)
 - Prednosti opravljanja dela pred čakanjem na denarno socialno pomoč (6J97)
 - Prednosti denarne socialne pomoči
 - Višja denarna socialna pomoč kot mesečna plača (6J100)

STANOVANJSKA PROBLEMATIKA

- DOM
 - Definicija doma
 - Možnost bivanja na svojem, skupaj s partnerjem, družino in službo (1S70)
 - Imetje doma kot imetje družine (4N67)
 - Definiranje doma, kot družina z otroki (4N68)
 - Dom, kot družina, ne zgolj samo stanovanje (4N69)
 - Imeti dom pomeni imeti vse (5F82)
 - Imetje doma, a brez družine (5F83/2)
 - Imeti dom pomeni imeti družino (5F84)
 - Streha nad glavo ni enako dom (5F85)
 - Možnost menjave stanovanja in nezmožnost menjave družine (5F86)
 - Začetek doma znotraj družine (6J102)
 - Enačenje doma z domom na Kosovu (6J103)
 - Dom kot imetje lastnega stanovanja (6J104)
 - Trenutna nastanitev kot dom
 - Dojemanje trenutnega bivališča kot dom (1S71/2)
 - Odsotnost doma
 - Brezdomne osebe kot ptički brez gnezda (2B95)
 - Odsotnost čustvenega razmišljanja o domu (2B96)
 - Nezmožnost predstave o izgubi doma (5F83/1)

- Imetje doma
 - Možnost odhoda domov ob različnih praznovanjih (2B97)
 - Imetje doma na kmetiji, na travniku za jablanami (2B98)
 - Imetje doma od nekdanj (3M67)
- Odsotnost od doma
 - 30 – letna odsotnost od doma (2B99)
- Odsotnost razmišljanja o domu
 - Odsotnost obremenjevanja o občutku doma (2B100)
- Ustvarjanje doma
 - Ponovno ustvarjanje doma (4N70)

➤ ŽELJA

- Želja po lastni nastanitvi
 - Želja po bivanju na svojem (1S71/1)
 - Želja po lastnem stanovanju (1S73, 2B101/1, 5F92, 6J106)
- Želja po nastanitvi
 - Želja po strehi nad glavo (1S76/1)
- Želja po odhodu iz nastanitve
 - Želja po odhodu iz Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju (5F93)

➤ OVIRE PRI PRIDOBIVANJU LASTNE NASTANITVE

- Dvom
 - Dvom o pridobitvi lastnega stanovanja (1S74)
 - Prepričanje o nezmožnosti pridobitve stanovanja (3M69)
- Predsodki najemodajalcev
 - Bojazen dati brezdomni osebi stanovanje (1S75)
- Bližina stanovanja z Razdelilnico hrane v Kranju
 - Bližina stanovanja z Razdelilnico hrane v Kranju, za lažje dostopanje do toplega obroka (2B105)
- Pomankanje želje
 - Pomankanje želje po lastnem stanovanju (3M71)
- Delovanje podjetja
 - Ponoven začetek delovanja lastnega podjetja (4N73)
- Kredit
 - Nezmožnost pridobitve kredita (4N72)
 - Kredit kot edina možnost do stanovanja (4N74)
- Previsoke najemnine
 - Odsotnost iskanja stanovanja zaradi previsokih najemnin (5F94)
- Odsotnost iskanja stanovanja
 - Odsotnost iskanja stanovanja v Kranju ali okolici (5F95)

➤ ZAVETIŠČE ZA BREZDOMNE OSEBE V KRANJU

- Problematika Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju
 - Problematika mesečnega plačevanja nastanjenosti v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (4N75)

➤ ZASEBNOST

- Pomankanje občutka zasebnosti
 - Pomankanje občutka zasebnosti v Zavetišču za brezdomne osebe v Kranju (5F16/2, 5F17/1, 5F96)

- Sprijaznjenost s pomankanjem zasebnosti
 - Potreba po sprijaznjenosti s pomankanjem zasebnosti (5F17/2)
- ODHOD
 - Samostojen odhod iz stanovanja
 - Samostojen odhod iz stanovanja zaradi nestrinjanja z materjo (5F88)
- ISKANJE NASTANITVE
 - Oddaja vloge
 - Oddaja vloge za občinsko stanovanje (6J105/1)
 - Nezmožnost pridobitve nastanitve
 - Nezmožnost pridobitve občinskega stanovanja zaradi napake (6J105/2)
- DRAŽJE ŽIVLJENJE
 - Dražje življenje v lastni nastanitvi
 - Dražje življenje v lastnem stanovanju (6J58)
 - Dražje življenje kjerkoli izven Zavetišča za brezdomne osebe v Kranju (6J107)
 - Potreba po varčevanju denarja v primeru življenja v lastnem stanovanju (6J108/1)
 - Potreba po sposojanju denarja zaradi dražjega življenja v lastnem stanovanju (6J108/2)
- SPOPADANJE
 - Samostojno spopadanje
 - Sposobnost samostojnega spopadanja z življenjem (6J109)